

Mötesbok: Kommunfullmäktige (2023-06-29)

Kommunfullmäktige

Datum: 2023-06-29

Plats:

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

KallelseKommunfullmäktige2023-06-29	4
-------------------------------------	---

Formalia

97/23 Val av två ledamöter att justera sammanträdets protokoll	8
98/23 Tillkommande och utgående ärenden	9

Information

99/23 Information från kommunstyrelsens ordförande	10
100/23 Presentation av Göteborgsregionen	11
101/23 Information från kommunrevisionen	12

Svar på motioner

102/23 Svar på motion - laddgator	13
-----------------------------------	----

Inkomna motioner, interpellationer och frågor

103/23 Motion om säkerhetsapp för skolpersonal - Kristdemokraterna	19
104/23 Motion för en lugnare atmosfär i skolmatsalen – Utvecklingspartiet	21
105/23 Motion för fler vuxna i skolan - Utvecklingspartiet	22
106/23 Motion om arenaområdet vid Yttern - Utvecklingspartiet	23
107/23 Interpellation till Miguel Odhner (S)	24

Ärenden från kommunstyrelsen

108/23 Delårsrapport 1 med finansiell rapport, april 2023	26
109/23 Uppföljning av investeringsprogrammet-prognos 2023 inklusive startbeslut	82
110/23 Förslag till beslut- Antagande av Detaljplan för arenaområdet vid Yttern, Rollsbo 1:32 m.fl.	89
111/23 Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter och lag om tobaksfria nikotinprodukter	235
112/23 Beslut om inrättande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Dösebacka vattentäkt	247
113/23 Utredning och förslag om ny nivå för habiliteringsersättningen	322
114/23 Budgetunderlag samt hemställan om medel - Bohus räddningstjänstförbund	329

Val, avsägelser och fyllnadsval

115/23 Val av nämndemän till Göteborgs tingsrätt 2024-2027	332
116/23 Val av ombud till Inera AB mandatperioden 2023 - 2026	336
117/23 Val av kommunrevisor till Donationsstiftelser	337
118/23 Beslut om efterträdarval	339

119/23	Avsägelse från uppdrag i kommunfullmäktige och miljö- och byggnadsnämnden – Bo Franzon (M)	344
120/23	Avsägelse från uppdrag i beredningen för trygghet och stöd – Per-Ante Vikberg (S)	346
121/23	Avsägelse från uppdrag i Sociala myndighetsnämnden – Andriette Bågenholm (V)	348

Kallelse

Sammanträdesdatum 2023-06-29

Plats Stadshuset, plan 2, Sessionssalen
Tid Torsdagen den 29 juni kl 17:00-22:00

Thomas Alpner (M)
Ordförande

Oskar Engdahl
Sekreterare

Sammanträdet inleds med utdelning av Idrottspris, Idrottsstipendium samt uppmärksammande av de föreningar som fyllt 25, 50, 75 eller 100 år under 2023.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

**KUNGÄLV
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset · 442 81

Kungälv

TELEFON 0303-23 80 00 vx

FAX 0303-132 17

E-POST kommun@kungalv.se

Kallelse

Sammanträdesdatum

2023-06-29

Dagordning

		Förslag till beslut
1	Upprop	
	Formalia	
2	Val av två ledamöter att justera sammanträdet protokoll	Utses
3	Tillkommande och utgående ärenden	Fastställs
	Information	
4	Information från kommunstyrelsens ordförande	Antecknas
5	Presentation av Göteborgsregionen	Antecknas
6	Information från Kommunrevision - Redogörelse av revisionsplan	Antecknas
	Svar på motioner	
7	KS2022/1713-2 Svar på motion - laddgator	Beslut
	Inkomna motioner, interpellationer och frågor	
8	KS2023/1271-1 Motion om säkerhetsapp för skolpersonal - Kristdemokraterna	Remitteras
9	KS2023/1335-1 Motion för en lugnare atmosfär i skolmatsalen - Utvecklingspartiet	Remitteras
10	KS2023/1336-1 Motion för fler vuxna i skolan - Utvecklingspartiet	Remitteras

KOMMUNFULLMÄKTIGE

KUNGÄLVS
KOMMUN

Kallelse

Sammanträdesdatum

2023-06-29

11	KS2023/1468-1	Motion om arenaområdet vid Yttern - Utvecklingspartiet	Remitteras
12	KS2023/1436-1	Interpellation till Miguel Odhner (S)	Antecknas
Ärenden från kommunstyrelsen			
13	KS2023/1032-1	Delårsrapport 1 med finansiell rapport, april 2023	Beslut
14	KS2023/1275-1	Uppföljning av investeringsprogrammet-prognos 2023 inklusive startbeslut	Beslut
15	KS2021/1047-184	Förslag till beslut- Antagande av Detaljplan för besöksanläggningar m.m. Arenaområdet vid Yttern, Rollsbo 1:32 m.fl. i Rollsbo, Kungälv kommun	Beslut <i>Omedelbar justering</i>
16	SMN2023/0368-1	Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter och lag om tobaksfria nikotinprodukter	Beslut <i>Omedelbar justering</i>
17	KS2016/1248-15	Beslut om inrättande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Dösebacka vattentäkt	Beslut
18	KS2023/0502-1	Utredning och förslag om ny nivå för habiliteringsersättningen	Beslut
19	KS2023/1344-1	Budgetunderlag samt hemställan om medel - Bohus Räddningstjänstförbund	Beslut
Val, avsägelser och fyllnadsväl			
20	KS2023/0478-2	Val av nämndemän till Göteborgs tingsrätt 2024-2027	Beslut
21	KS2022/2243-142	Val av ombud till Inera AB mandatperioden 2023 - 2026	Beslut
22	KS2023/0412-13	Val av kommunrevisor till Donationsstiftelser	Beslut

KOMMUNFULLMÄKTIGE

KUNGÄLVSKOMMUN

Kallelse

Sammanträdesdatum

2023-06-29

23	KS2022/2318-2	Beslut om efterträdarval	Beslut
24	KS2023/1295-2	Avsägelse från uppdrag i kommunfullmäktige och miljö- och byggnadsnämnden - Bo Franzon (M)	Beslut
25	KS2023/1294-2	Avsägelse från uppdrag i beredningen för trygghet och stöd - Per-Ante Vikberg (S)	Beslut
26	KS2023/1396-2	Avsägelse från uppdrag i Sociala myndighetsnämnden - Andriette Bågenholm (V)	Beslut

KOMMUNFULLMÄKTIGE**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Denna behandling '97/23 Val av två ledamöter att justera sammanträdet's protokoll' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '98/23 Tillkommande och utgående ärenden' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '99/23 Information från kommunstyrelsens ordförande' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '100/23 Presentation av Göteborgsregionen' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '101/23 Information från kommunrevisionen' har inget tjänsteutlåtande.

Filen hittades inte. Den är antingen borttagen eller utcheckad

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (2)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn:
Jimmy Sandberg

2023-05-22

Svar på motion - laddgator (Dnr KS2022/1713-2)

Sammanfattning

Frågan kring laddinfrastruktur är under snabb framväxt och på bara några få år har ett behov av ladda elfordon och fartyg uppstått. Från Regeringen har frågan blivit prioriterad och kommunerna får en allt större roll för en fungerande laddinfrastruktur.

Politikens förslag kan vara en del i detta och förvaltningen arbetar med att ta fram en fungerande laddinfrastrukturplan.

Förvaltningen håller med förslagsställarna om att elektrifiering av fordonsflottan är en nyckelfråga för ökad hållbarhet i transportsektorn. För att gynna omställningen krävs utbyggnad av infrastruktur för laddning av elbilar.

Publika laddare på kommunal mark, allmän platsmark, utefter gator kan vara en del i en sådan infrastruktur. Dock har de nämnda städerna, så som Stockholm, en väsentligt skild uppbyggnad och struktur jämfört med Kungälv. Framst sker i Kungälv parkering under längre tid, så som över natt, på kvartersmark samt på särskilt anvisade parkeringsanläggningar.

För att nå en god samstämmighet mellan nuvarande och framtida behov, utbud och rätt typ av laddinfrastruktur behöver en laddinfrastrukturplan för Kungälv kommun tas fram.

I en framtida laddinfrastrukturplan är det viktigt att genomtänkt och långsiktigt hållbar laddinfrastruktur byggs fram, laddgator kan vara en del i detta. Kungälv kommun har i dagsläget ingen gällande laddinfrastrukturplan. Förvaltningen ser även att frågan är i behov av att samordnas mellan kommunala bolag och förvaltningar.

Även i lagstiftning som exempelvis Plan och bygglag är det tydligt att viljan för att bygga ut laddinfrastrukturen finns. Redan nu krävs att den som bygger en uppvärmd byggnad med fler än 10 st parkeringsplatser har förberedelser för laddinfrastruktur. År 2025 kommer även retroaktiva krav på laddinfrastruktur att införas för uppvärmda byggnader med fler än 20 st parkeringsplatser.

Juridisk bedömning

När laddinfrastrukturplanen presenteras kommer även den juridiska bedömningen att tas med.

Förvaltningens bedömning

Frågan om införandet av eventuella laddgator i Kungälv kommun tas med i arbetet med att ta fram en övergripande laddinfrastrukturplan.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Den kommande laddinfrastrukturplanen kommer att bli ett styrande dokument.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Laddinfrastrukturplanen bedöms ligga i linje med de mål som omfattas av Agenda 2030.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

En laddinfrastrukturplan bedöms inte stå i strid till redan beslutade styrdokument.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

En mer genomgående bedömning kommer göras i framtagandet av en laddinfrastrukturplan. I detta skede bedöms en utbyggnad av laddinfrastruktur som positivt ur ett medborgarperspektiv.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv.

Bedöms inte påverka.

Ekonomisk bedömning

Förvaltningen kommer att arbeta fram laddinfrastrukturplanen.
Om konsult kommer krävas finns möjligheter att söka bidrag via VG för detta.

Förslag till beslut

Motionen anses besvarad.

Frågan om införandet av eventuella laddgator i Kungälv kommun tas med i arbetet med att ta fram en övergripande laddinfrastrukturplan. I denna tas frågan om laddgator med.

Anders Holm
Sektorchef Samhälle och utveckling

Martin Gistell
Enhetschef Trafik Gata Park

Expedieras till:
jimmy.sandberg@kungalv.se

För kännedom till:

Motion om införande av laddgator

I skuggan av kriget i Ukraina publicerades IPCCs klimatrappport 2022. Den nya rapporten visar att vi riskerar att nå 1,5 grads ökad global medeltemperatur inom två decennier. Utsläppen av växthusgaser beräknas att öka med 14 procent till 2030, istället för att minska med 45 procent. Rapporten visar att tillräckligt inte görs för att minska utsläppen. Vi riskerar att inte nå målen i Parisavtalet.

I Sverige uppgick 2020 utsläppen av växthusgaser från inrikes transporter till ungefär 15 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Det motsvarar ca en tredjedel av Sveriges totala utsläpp. Av detta står personbilar för ca 10 miljoner ton, dvs ca 20 procent av Sveriges totala utsläpp. Enligt Sveriges klimatmål för transportsektorn behöver utsläppen minskas med ca 1 miljon ton koldioxidekvivalenter per år till 2030 för att målet ska nås.

Elektrifiering av personbilsflottan är en viktig nyckel för att kunna nå detta mål, men forskning har visat att brist på laddpunkter är ett av de största hindren som människor uppger för köp av elbil. Därför behöver utbyggnaden av laddpunkter underlättas.

I Danderyd och Stockholm, har laddgator införts, där tillåts privata aktörer, efter godkännande, att nyttja kommunal mark för att sätta upp elbilsladdare för allmänheten. Kommunen ansvarar för beställning och uppsättning av skyltar, sopning, snöröjning och parkeringsövervakning, aktören ansvarar för installation och drift av laddaren. Krav finns på att laddpunkter skall vara öppna för alla utan speciella kort eller brickor, med betalning t.ex via app eller via vanligt förekommande betalkort.

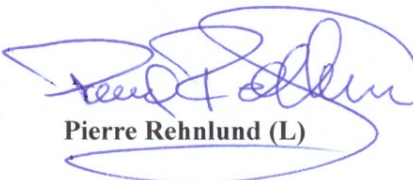
Genom att införa laddgator i Kungälv kan kommunen, tillsammans med elnätsbolaget, bidra till en mycket snabbare och nödvändig utbyggnad av laddpunkter i kommunen - på kommunala gator och parkeringar.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda hur laddgator kan införas i Kungälvs kommun.

Michael Karlsson (L)

Pierre Rehlund (L)

Motionen upptas till kommunfullmäktige som min egen

Elisabeth Mattsson (L)

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2023-06-07

16 (26)

§ 68/2023

Svar på motion - laddgator (Dnr KS2022/1713)

Frågan kring laddinfrastruktur är under snabb framväxt och på bara några få år har ett behov av ladda elfordon och fartyg uppstått. Från Regeringen har frågan blivit prioriterad och kommunerna får en allt större roll för en fungerade laddinfrastruktur.

Politikens förslag kan vara en del i detta och förvaltningen arbetar med att ta fram en fungerande laddinfrastrukturplan.

Förvaltningen håller med förslagsställarna om att elektrifiering av fordonsflottan är en nyckelfråga för ökad hållbarhet i transportsektorn. För att gynna omställningen krävs utbyggnad av infrastruktur för laddning av elbilar.

Publika laddare på kommunal mark, allmän platsmark, utefter gator kan vara en del i en sådan infrastruktur. Dock har de nämnda städerna, så som Stockholm, en väsentligt skild uppbyggnad och struktur jämfört med Kungälv. Främst sker i Kungälv parkering under längre tid, så som över natt, på kvartersmark samt på särskilt anvisade parkeringsanläggningar.

För att nå en god samstämmighet mellan nuvarande och framtida behov, utbud och rätt typ av laddinfrastruktur behöver en laddinfrastrukturplan för Kungälvs kommun tas fram.

I en framtida laddinfrastrukturplan är det viktigt att genomtänkt och långsiktigt hållbar laddinfrastruktur byggs fram, laddgator kan vara en del i detta. Kungälvs kommun har i dagsläget ingen gällande laddinfrastrukturplan. Förvaltningen ser även att frågan är i behov av att samordnas mellan kommunala bolag och förvaltningar.

Även i lagstiftning som exempelvis Plan och bygglag är det tydligt att viljan för att bygga ut laddinfrastrukturen finns. Redan nu krävs att den som bygger en uppvärmd byggnad med fler än 10 st parkeringsplatser har förberedelser för laddinfrastruktur. År 2025 kommer även retroaktiva krav på laddinfrastruktur att införas för uppvärmda byggnader med fler än 20 st parkeringsplatser.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Motionen anses besvarad.
2. Frågan om införandet av eventuella laddgator i Kungälvs kommun tas med i arbetet med att ta fram en övergripande laddinfrastrukturplan. I denna tas frågan om laddgator med.

Expedieras till

Jimmy.sandberg@kungalv.se

För kännedom till

**UTSKOTTET FÖR SAMHÄLLE OCH
UTVECKLING**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2023-06-07

16 (26)

§ 68/2023

Svar på motion - laddgator (Dnr KS2022/1713)

Frågan kring laddinfrastruktur är under snabb framväxt och på bara några få år har ett behov av ladda elfordon och fartyg uppstått. Från Regeringen har frågan blivit prioriterad och kommunerna får en allt större roll för en fungerade laddinfrastruktur.

Politikens förslag kan vara en del i detta och förvaltningen arbetar med att ta fram en fungerande laddinfrastrukturplan.

Förvaltningen håller med förslagsställarna om att elektrifiering av fordonsflottan är en nyckelfråga för ökad hållbarhet i transportsektorn. För att gynna omställningen krävs utbyggnad av infrastruktur för laddning av elbilar.

Publika laddare på kommunal mark, allmän platsmark, utefter gator kan vara en del i en sådan infrastruktur. Dock har de nämnda städerna, så som Stockholm, en väsentligt skild uppbyggnad och struktur jämfört med Kungälv. Främst sker i Kungälv parkering under längre tid, så som över natt, på kvartersmark samt på särskilt anvisade parkeringsanläggningar.

För att nå en god samstämmighet mellan nuvarande och framtida behov, utbud och rätt typ av laddinfrastruktur behöver en laddinfrastrukturplan för Kungälvs kommun tas fram.

I en framtida laddinfrastrukturplan är det viktigt att genomtänkt och långsiktigt hållbar laddinfrastruktur byggs fram, laddgator kan vara en del i detta. Kungälvs kommun har i dagsläget ingen gällande laddinfrastrukturplan. Förvaltningen ser även att frågan är i behov av att samordnas mellan kommunala bolag och förvaltningar.

Även i lagstiftning som exempelvis Plan och bygglag är det tydligt att viljan för att bygga ut laddinfrastrukturen finns. Redan nu krävs att den som bygger en uppvärmd byggnad med fler än 10 st parkeringsplatser har förberedelser för laddinfrastruktur. År 2025 kommer även retroaktiva krav på laddinfrastruktur att införas för uppvärmda byggnader med fler än 20 st parkeringsplatser.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Motionen anses besvarad.
2. Frågan om införandet av eventuella laddgator i Kungälvs kommun tas med i arbetet med att ta fram en övergripande laddinfrastrukturplan. I denna tas frågan om laddgator med.

Expedieras till

Jimmy.sandberg@kungalv.se

För kännedom till

**UTSKOTTET FÖR SAMHÄLLE OCH
UTVECKLING**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Filen hittades inte. Den är antingen borttagen eller utcheckad

Kristdemokraterna Kungälv

Ge skolpersonal tillgång till säkerhetsapp i trygghetsfrämjande syfte

Den upplevda otryggheten i Kungälvs skolor har den senaste tiden varit mycket hög. Skolorna har fått kritik från såväl fackligt håll som skolinspektionen för den otrygga studiemiljön samt kritik från Arbetsmiljöverket gällande skolpersonalens arbetsförhållanden enligt arbetsmiljölagen. Dessutom vittnar aktiv skolpersonal om hur de saknar verktyg att hantera elever som aktivt förstör undervisningen och/eller betar sig illa mot personalen eller andra elever. Trots att dessa situationer förekommer regelbundet så finns ingen egentlig beredskap för hur skolpersonalen skall gå tillväga vid uppkomsten av en eventuell situation.

På flera håll i landet har skolor och kommuner valt att införskaffa ett trygghetslarm i form av en säkerhetsapp som skolpersonalen har tillgång till. Denna säkerhetsapp innebär att den lärare eller annan personal som upplever att en otrygg situation för sig själva eller sina elever har uppstått, kan larma annan skolpersonal alternativt i större incidenter eller krissituationer larma polis eller annan aktuell blåljuspersonal. Larmning åtföljs alltid av att adekvat hjälp tillkallas till den aktuella platsen.

Ger vi i Kungälv skolpersonalen tillgång till en säkerhetsapp t.ex AddSecure, CoSafe eller liknande med trygghetslarm så skulle skolpersonalens upplevda trygghet öka då verktyg att hantera eventuella situationer finns. Detta larm skulle användas för att såväl undvika att lärare och annan skolpersonal som elever skadas i våldsamma situationer då hjälp från annan skolpersonal eller i värre scenarion blåljuspersonal tillkallas. Men även medföra en krishantering, metod och tillvägagångssätt vid de allra värsta tänkbara scenarierna.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att kommunfullmäktige beslutar om:

- Att ge lärare och annan skolpersonal tillgång till säkerhetsapp likt AddSecure, CoSafe eller liknande i trygghetsfrämjande syfte.
- Att skolpersonalen själva har den yttersta möjligheten att välja om de skall använda appen eller inte.

Sammy Nygård
Johan Björnhager

Kungälv 2023-06-08

Motion från Utvecklingspartiet för en lugnare atmosfär i skolmatsalen

Vi, Utvecklingspartiet, följer upp våra idéer från årets budgetförslag och föreslår att Kungälvs kommun ska återinföra subventionerade måltider för lärarna och skolpersonalen när de äter med eleverna i skolmatsalen.

Det har med all tydlighet framkommit sedan en längre tid att skolmatsalen är en otrygg och alltför stökig plats och vi tycker att vi som kommun bör ta varje möjlighet till att förändra detta.

En snabb åtgärd för att råda bot på stökigheten är att blanda in många vuxna runt matborden. Även om detta inte är en åtgärd som krävs i alla kommunens skolor så är det utöver att skapa en lugnare miljö, en rättvisefråga, och alla lärare och övrig skolpersonal bör få samma chans till subventionerad lunch.

Utvecklingspartiet vill att: förvaltningen gör en beräkning av kostnaden, och självklart kommer det att kosta. Men den pengan måste det få vara värt om vi kan skapa en bättre miljö i skolornas matsalar.

För Utvecklingspartiet,

Helén Sandström

Ordförande och vice gruppledare

Kungälv 2023-06-17

Motion från Utvecklingspartiet för fler vuxna i skolan

Vi, Utvecklingspartiet, följer upp våra idéer från årets budgetförslag och föreslår att Kungälvs kommun ska skapa en ny tjänst inom skolan som skulle kunna kallas samvaroassistent. Vårt förslag är att samvaroassistentens ligger under samma arbetsområde som socialpedagogen idag gör.

Vi har fått veta utifrån samtal med lärare att när det finns en annan vuxen, som inte är läraren, som är ögon och öron bland barn och ungdomar i skolan värld, och som skapat en relation till eleverna på ett kravlöst sätt, så har den personen en helt annan möjlighet att stävja bråk. När en lärare går in i samma situation är det tyvärr risk för att det eskalerar i stället.

Samtidigt ser Utvecklingspartiet att kommunen med detta har en chans att jobba med integrationen och att exempelvis erbjuda invandrade personer med utländsk bakgrund, och som är flerspråkiga, dessa tjänster.

Mycket troligt finns det medborgare från andra länder hos oss i Kungälv med arbetslivserfarenhet av socialt arbete eller arbete som inneburit relationsbyggande, och som gärna skulle vilja komma in i vårt samhälle på det här sättet.

Utvecklingspartiet vill att: Kommunen anställer samvaroassistenter som ambulerar runt på skolorna i vår kommun.

För Utvecklingspartiet,

Helén Sandström

Ordförande och vice gruppleadare

Utvecklingspartiet

tisdag 20 juni 2023 16:07

Information om arenan och arenaområdet vid Yttern är av betydande intresse för allmänheten.

Utvecklingspartiet yrkar på att:

Kommundirektören ges i uppdrag att lämna samma/likvärdig information om arenan och arenaområdet vid Yttern som har lämnats på kommunstyrelsens möten, på varje fullmäktigemöte.

Kommundirektören ges i uppdrag att 3 gånger per år ge fullmäktige en prognos på kostnadsutvecklingen för arenan och arenaområdet vid Yttern.

Utvecklingspartiet
Laila Persson, gruppledare

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande Miguel Ohdner

Under kommunstyrelsen den 15 februari gick hela oppositionen samman i en gemensam anteckning kring arenan.

Arenan är ett gigantiskt projekt som kommer att ha stor påverkan på Kungälv kommun, både som dragningskraft till kommunen och ekonomiskt. En lyckad framdrift av projektet är därför av yttersta vikt. Det får inte gå fel då detta kan få stor negativ påverkan på kommunen samt dess invånare och besökare.

Vid varje kommunstyrelsesammanträde ges information om arenan av kommundirektören.

Det kvarstår ett antal punkter som måste adresseras tydligare för att säkerställa en säker framdrift av projektet med positiv påverkan för kommunens invånare och en varsam hantering av skattebetalarnas pengar.

Därför efterlyste oppositionen en politisk dialog kring arenan som majoriteten ignorerade. Med anledning av majoritetens ointresse av att föra dialoger och svara på frågor tar oppositionen upp frågor kring arenaprojektet i en interpellation till kommunstyrelsens ordförande.

Våra frågor är följande:

1. Kommunfullmäktige har fattat ett inriktningsbeslut om att arenan får kosta 750 mkr. Därutöver beslut om ett övertagande av väghållaransvaret av del av väg 168 med tillhörande breddning som inte finns med i investeringsbeslutet. Dessutom kommer inflation och prisökningar att påverka slutsumman. När kommer kommunfullmäktige behöva fatta nytt inriktningsbeslut kring totalkostnaderna för arenan?
2. Då arenabygget är ett mycket omfattande ekonomiskt åtagande och en risk, är även en plan för hur det ska finansieras nödvändig, tillsammans med en riskanalys och åtgärdsplan om finansieringsplanen inte lyckas genomföras. Hur ser majoritetens riskanalys och åtgärdsplan ut?
3. Enligt kommunfullmäktiges beslut så ska arenan byggas i etapper för att hålla budgeten under kontroll. Hur ser den prioriterade ordningen ut?
4. Arenan kommer att ha en stor påverkan på kommunen som helhet, både finansiellt, estetiskt och aktivitetsmässigt. Därför behöver den passa in i en komplett vision för hur vi ska bygga Kungälv. När anser majoriteten att denna vision ska vara klar?
5. I realiseringen av planbeskrivningen och plankartan finns flera beroenden såsom Trafikverkets planer för Karebylänken, Väststrafiks planering, närliggande korsningar, byggnation på Åseberget, samt trafiksituationen med en ny utfart till väg 168 och eventuell flytt av busshållplatser. En beroendeanalys är nödvändig för att hitta, riskbedöma, prioritera och anpassa de aktiviteter utanför själva arenabygget som är nödvändiga för att inte påverka kommuninvånarnas liv negativt. Hur ser majoritetens beroendeanalys ut?

6. En ny utfartsväg på Marstrandsvägen riskerar att ytterligare försvåra framkomligheten till/från Ytterby, Marstrand och Kärna. Den senaste trafikutredningen för området gjordes 2017. Även om trafiken vid den tidpunkten har räknats upp med uppräkningsstal, så finns tveksamheter om att uppräkningsstalen är aktuella med tanke på kommunen starka tillväxt i dessa områden. Kommunens infrastruktur är anpassad för ett invånarantal på ca 30 000 och arenabygget kommer att påverka infrastrukturbehoven ytterligare i hela kommunen. Hur vill majoriteten säkra infrastrukturen i och utanför arenaområdet?
7. Vilket inflytande och roll har idrottsrådet gällande arenaprocessen? Har idrottsrådet ersatt de förtroendevaldas roll?

Erik Andreasson Gruppledare V

Laila Persson Gruppledare UP

Ove Wiktorsson Gruppledare C

Elisabeth Mattsson Gruppledare L

Victoria Dahlqvist Gruppledare SD

Gun-Marie Daun Gruppledare KD

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Pia Jakobsson

2023-05-29

Delårsrapport 1 med finansiell rapport, april 2023 (Dnr KS2023/1032-1)

Sammanfattning

Delårsrapport 1 2023 omfattar en ekonomisk prognos för helåret. Rapporten innehåller också en finansiell rapport med nyckeltal för den finansiella verksamheten.

Den ekonomiska utvecklingen präglas av en fortsatt stor osäkerhet med anledning av läget i konjunkturen, ränte- och inflationsutveckling.

Kommunstyrelsen följer kontinuerligt den ekonomiska utvecklingen tillsammans med utvalda nyckeltal för personal och verksamhet. I delårsrapport 1 ges också en lägesbild för kommunstyrelsens resultatmål. I bilaga till rapporten redovisas de politiska uppdragen.

Rapporten för de fyra första månaderna för 2023 redovisar en prognos för det ekonomiska utfallet 2023 på +1,6 mkr jämfört med budgeterade +7 Mkr.

Godkänna förvaltningens delårsrapport 1 med finansiell rapport innefattande lägesbeskrivning av mål och uppdrag, finansiell rapport samt ekonomisk prognos för 2023.

Juridisk bedömning

Enligt 13 kap 1§ i lag om kommunal bokföring och redovisning ska en delårsrapport upprättas för en period som utgör en del av kommunens räkenskapsår. Lagen anger att en delårsrapport ska upprättas minst en gång under räkenskapsåret för verksamheten och ekonomin. Perioden för denna obligatoriska delårsrapport ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. Kungälv kommun väljer att i delårsrapport 1 till och med april att göra en prognos för helåret avseende ekonomin och redovisa vissa utvalda nyckeltal.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Kommunstyrelsen följer kontinuerligt den ekonomiska utvecklingen och nyckeltal inom ekonomi, personal och verksamhet. Efter april redovisas dessutom en uppföljning av uppdrag och en finansiell rapport. I delårsrapport två görs en bokslutsrapport.

Prognosen görs av kommunens chefer i samverkan med ekonomi- och kvalitetsenheten.

Förvaltningens bedömning redovisas i rapporten "Delårsrapport 1 2023 med finansiell rapport.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Kommunfullmäktiges strategiska och finansiella mål utgör grund och förutsättning för

Postadress: Kungälv kommun, 442 81 Kungälv. Besöksadress: Ytterbyvägen 2, 442 30 Kungälv.
Telefon: 0303–23 80 00. E-post: kommun@kungalv.se

www.kungalv.se

kommunstyrelsens resultatmål. Rapportens utgångspunkt är Förvaltningens verksamhetsplan 2023 och en bedömning görs av utvecklingen av ekonomi och uppdrag.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

En god ekonomi är en förutsättning föra att leva upp till generationsperspektivet – dvs att varje generation ska bära sina kostnader.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Delårsrapporten är en uppföljning av förvaltningens verksamhetsplan, fastställda mål, uppdrag och medel som förvaltningens har till sitt förfogande.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Enligt kommunens styrmodell - Från demokrati till effekt och tillbaka - har de strategiska målen och resultatmålen sin utgångspunkt i ett medborgar- och brukarperspektiv. I rapporten redovisas läget för mål och uppdrag.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv.

Rapporten är av administrativ art och är en uppföljning och lägesbeskrivning. Beslutet har ingen påverkan på medarbetarperspektivet.

Ekonomisk bedömning

Den ekonomiska bedömningen redovisas i sin helhet i rapporten.

Prognosen bygger på den av Sveriges Kommuner och Regioners senast presenterade ekonomirapport. I den konstateras att osäkerheterna i prognoserna är stora och att Sverige är inne i en lågkonjunktur som enligt nuvarande prognoser bottnar någon gång under 2024. Fortsatt hög inflation präglar både världsekonomin och Sverige 2023 och 2024. Inflationstoppen ser ut att ha passerat men prognoserna visar att inflationsmålet (2%) tidigast nås i slutet av 2023 men troligtvis först under 2024.

Den ekonomiska utvecklingen och prognoserna för kommunen det kommande året är ytterst osäker. Trots ett budgeterat resultat nära noll (+7 Mkr) så innehåller både budget och prognosen som presenteras efter april månad, många och stora osäkerhetsfaktorer.

Driftsramen för 2023 för förvaltningen är 3 234 mkr, inklusive 20 mkr som är budgeterade för politiska kostnader.

I prognosen ingår 45 mkr av engångskaraktär.

Det ekonomiska resultatet för 2023 för Kungälv kommun prognostiseras till 1,6 mkr.

Sektorerna tillsammans med staben prognostiserar ett underskott på -23,4 mkr. För att nå resultatet i prognosen har verksamheten tagit fram handlingsplaner på ca 25-27 mkr. Med tanke på de utmaningar som den kommunala verksamheter står inför de kommande åren är det viktigt att verksamheten har en ekonomi i balans och att de handlingsplaner som upprättats följs upp och genomförs.

Prognosen avseende investeringar visar på ett årsutfall på 632 mkr att jämföra mot budgeterade 765 mkr. Utfallet presenteras i en särskild tjänsteskrivelse.

Kommunen har en resultatutjämningsreserv (RUR). Reglerna för RUR har beslutats av kommunfullmäktige. Vid år där skatteunderlagsutvecklingen är svag och kommunen inte kan uppfylla balanskravet kan resultatutjämningsreserven användas för att återställa ett negativt resultat. Sveriges kommuner och regioner (SKR) gör kontinuerligt prognoser för skatteunderlagets

utveckling och den senaste prognosen presenterades i april. Den visade att vid ett negativt balanskravsresultat kan resultatutjämningsreserven användas 2023 och 2024.

Förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens delårsrapport 1 innefattande lägesbeskrivning av mål och uppdrag, ekonomisk prognos för 2023 samt finansiell rapport.

Haleh Lindqvist
Kommundirektör

Pia Jakobsson
Ekonomichef

Expedieras till: Förvaltningsledningen,

För kännedom till: Ekonomi- och kvalitetsenheten

Dokumentnamn
Tertiärrapport 1/2023

Version
1.0

Datum
2023-05-09

Sida
Sida 1(8)

Tertiärrapport 1 2023 SOLTAK AB

Inledning

Rapporten bygger på bokslut per 2023-04-30 samt innehåller en prognos för 2023.

Delårsbokslut för SOLTAK AB

Bolagets utfall för den aktuella perioden uppgår till -783 Tkr.

Prognostiserat resultat för 2023 uppgår till 0 Tkr.

Analys av periodens resultat och prognos görs i avsnitten för respektive affärsområde.

Grundavgift

Utfallet för den aktuella perioden uppgår till 0 Tkr. Prognostiserat resultat för 2023 uppgår till 0 Tkr.

Grundavgiften är en fast avgift som inte är beroende av volym.

RESULTATRÄKNING

<i>Belopp i Tkr</i>	Budget 2023	Budget april	Utfall april	Avvikelse april	Prognos april	Avvikelse 2023
Rörelsens intäkter						
Grundavgift	6 000	2 000	2 000	0	6 000	0
Affärsområde ekonomi	17 500	5 833	6 954	1 121	17 591	91
Affärsområde lön	36 600	12 200	13 020	820	38 228	1 628
Affärsområde IT	101 500	33 833	42 085	8 252	112 263	10 763
Affärsområde projekt	3 600	1 200	1 084	-116	3 600	0
	165 200	55 067	65 143	10 077	177 682	12 482
Rörelsens kostnader						
Övriga externa kostnader	-82 155	-27 385	-36 920	-9 535	-95 425	-13 270
Personalkostnader	-74 500	-24 833	-25 038	-205	-73 682	818
Avskrivningar	-8 025	-2 675	-3 777	-1 102	-8 055	-30
	-164 680	-54 893	-65 735	-10 842	-177 162	-12 482
Rörelseresultat	520	173	-592	-765	521	0
Finansnetto	-520	-173	-191	-18	-520	0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	0	0	-783	-783	0	0

Semesterlöneskuld

Vid delårsbokslutet i april är semesterlöneskulden för bolaget hög, då stora delar av semesterdagar tas ut under sommaren. Vid delårsbokslutet i augusti är skulden däremot låg eftersom sommarmånaderna har passerat. Förändringen av skulden per 2023-04-30 uppgår till 1 722 Tkr och påverkar resultatet negativt. Redovisat resultat utan semesterlöneskuld uppgår till + 940 Tkr. Posten redovisas under personalkostnader.

Dokumentnamn
Tertialrapport 1/2023

Version
1.0

Datum
2023-05-09

Sida
Sida 2(8)

Affärsområde ekonomi

Utfallet för den aktuella perioden uppgår till ett överskott på 347 Tkr.

Prognostiserat resultat för 2023 är 0 Tkr.

Avvikelse mot budget per 2023-04-30:

Rörelsens intäkter:

- Sålta tjänster ligger något högre än budget p g a större volymer
- Övriga intäkter avser lönebidrag från Arbetsförmedlingen.
- Tillkommande tjänster avser intäkter för främst Uppdragsbeställningar.

Rörelsens kostnader:

- Rörelsens kostnader visar totalt en negativ avvikelse om 760 Tkr. Utfallet för serviceavtal samt konsulter ligger för perioden något högre än budget, vilket till viss del förklaras av insatser i samband med Uppdragsbeställningar.
- Avvikelsen på personalkostnader förklaras främst av semesterlöneskulden.

Prognos affärsområde ekonomi

Prognostiserat resultat för 2023 uppgår till 0 Tkr.

Intäkterna för sålda tjänster prognostiseras högre än budget för helåret p g a ökade volymer.

I prognosen finns en beräknad prisjustering för två av tjänsterna inom affärsområdet.

Tillkommande tjänster avser intäkter för Uppdragsbeställningar, här är prognosen satt till samma nivå som utfallet per 2023-04-30. Kostnadssidan prognostiseras att ligga något över budget. Avvikelserna förklaras främst av konsultkostnader i samband med Uppdragsbeställningar.

RESULTATRÄKNING - affärsområde ekonomi

Belopp i Tkr	Budget 2023	Budget april	Utfall april	Avvikelse april	Prognos april	Avvikelse 2023
Rörelsens intäkter						
Hantera leverantörsfakturor	4 248	1 416	1 589	173	4 248	0
Hantera kundfakturor	5 750	1 917	1 908	-9	5 750	0
Hantera in- och utbetalningar	2 701	900	945	45	2 701	0
Fakturauskriter	1 028	343	448	105	1 028	0
Övriga intäkter	180	60	161	101	180	0
Övriga tjänster	2 593	864	864	0	2 593	0
Tillkommande tjänster	0	0	91	91	91	91
Avskrivningar	1 000	333	948	614	1 000	0
	17 500	5 833	6 954	1 121	17 591	91
Rörelsens kostnader						
Serviceavtal	-2 700	-900	-953	-53	-2 700	0
Konsulter	-600	-200	-228	-28	-691	-91
Övriga kostnader	-2 800	-933	-796	138	-2 800	0
Personalkostnader	-10 300	-3 433	-3 636	-203	-10 300	0
Avskrivningar	-1 000	-333	-948	-614	-1 000	0
	-17 400	-5 800	-6 560	-760	-17 491	-91
Rörelseresultat	100	33	394	360	100	0
Finansnetto	-100	-33	-47	-13	-100	0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	0	0	347	347	0	0

Dokumentnamn
Tertialrapport 1/2023

Version
1.0

Datum
2023-05-09

Sida
Sida 3(8)

Affärsområde lön

Utfallet för den aktuella perioden uppgår till ett underskott på 49 Tkr.

Prognostiserat resultat för 2023 uppgår till 0 Tkr.

Avvikelse mot budget per 2023-04-30:

Rörelsens intäkter:

- Sålida tjänster ligger något högre än budget p g a större volymer
- Tillkommande tjänster avser intäkter för tillkommande uppdrag under perioden. Dessa består både utav vidarefakturering av kostnader, Uppdragsbeställningar samt utförda tjänster som ej varit budgeterade

Rörelsens kostnader:

- Rörelsens kostnader visar en negativ avvikelse på sammantaget 848 Tkr
- Avvikelsen på personalkostnader förklaras främst av semesterlöneskulden.

Prognos affärsområde lön

Prognostiserat resultat för 2023 är 0 Tkr.

Intäkterna för sålida tjänster prognostiseras att ligga högre än budget även för helåret.

Tillkommande tjänster avser intäkter för tillkommande uppdrag under året. Dessa består både utav vidarefakturering av kostnader, Uppdragsbeställningar samt utförda tjänster som ej varit budgeterade.

Kostnadssidan prognostiseras totalt även den att ligga över budget inom serviceavtal, konsulter samt personalkostnader.

RESULTATRÄKNING - affärsområde lön

<i>Belopp i Tkr</i>	Budget 2023	Budget april	Utfall april	Avvikelse april	Prognos april	Avvikelse 2023
Rörelsens intäkter						
Administrera löner	26 245	8 748	9 339	590	27 500	1 255
Administrera anställningar	6 562	2 187	2 193	6	6 568	6
Övriga tjänster	3 768	1 256	1 021	-235	3 668	-100
Övriga intäkter	0	0	14	14	14	14
Avskrivningar	25	8	0	-8	25	0
Tillkommande tjänster	0	0	453	453	453	453
	36 600	12 200	13 020	820	38 228	1 628
Rörelsens kostnader						
Serviceavtal	-4 475	-1 492	-1 439	53	-5 102	-627
Konsulter	-1 000	-333	-529	-196	-1 600	-600
Övriga kostnader	-4 500	-1 500	-1 274	226	-4 500	0
Personalkostnader	-26 400	-8 800	-9 740	-940	-26 800	-400
Avskrivningar	-25	-8	0	8	-25	0
	-36 400	-12 133	-12 981	-848	-38 028	-1 628
Rörelseresultat	200	67	39	-28	200	0
Finansnetto	-200	-67	-89	-22	-200	0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	0	0	-49	-49	0	0

Dokumentnamn
Tertialrapport 1/2023

Version
1.0

Datum
2023-05-09

Sida
Sida 4(8)

Affärsområde IT

Utfallet för den aktuella perioden uppgår till ett underskott på 1 039 Tkr.
Prognostiserat resultat för 2023 uppgår till 0 Tkr.

Avvikelse mot budget per 2023-04-30:

Rörelsens intäkter:

- Intäkterna för perioden visar en positiv avvikelse mot budget på 8 252 Tkr.
- Totalt sett ligger budgeterade intäkter på en något högre nivå än budget, vilket förklaras av de volymer som tjänsterna bygger på.
- Utöver budgeterade tjänster har bolaget också tillkommande beställningar under året; IT-utrustning samt telefoniutrustning har köpts in för kommunerna med 6 249 Tkr. Övriga tillkommande tjänster innehåller bland annat konsulter som vidarefaktureras direkt till kund. Totalt uppgår dessa tilläggstjänster till 7 017 Tkr för årets första fyra månader.

Rörelsens kostnader:

- Kostnaderna visar en negativ avvikelse på sammantaget 9 302 Tkr.
- Konsulter visar en större avvikelse, vilket främst förklaras av konsulter i Uppdragsbeställningar. En förskjutning mellan personalkostnader samt konsulter gällande ett par tjänster förklarar också avvikelsen.
- Personalkostnadernas avvikelser förklaras av vakanta tjänster samt effekten av semesterlöneskulden. Tillsättning av vakanta tjänster sker succesivt.
- Avvikelsen avseende avskrivningar beror på periodisering.

Prognos affärsområde IT

Prognostiserat resultat för 2023 uppgår till 0 Tkr.

Prognosen för intäkterna är totalt sett högre än budget och följer samma trend som i delårsbokslutet.

Prognosen för tilläggsbeställningar uppgår totalt till 7 017 Tkr och beror främst på inköp för IT-samt telefoniutrustning men även för vidareförmedling av konsulter.

På kostnadssidan prognostiserar bolaget högre kostnader än budget, på 10 145 Tkr. Förklaringen hänförs främst till ovan nämnda tilläggsbeställningar samt konsulter kopplade till Uppdragsbeställningar.

Prognosen för IT-utrustning samt Uppdragsbeställningar motsvaras av utfallet för januari-april.

Dokumentnamn
Tertiärrapport 1/2023

Version
1.0

Datum
2023-05-09

Sida
Sida 5(8)

RESULTATRÄKNING - affärsområde IT

<i>Belopp i Tkr</i>	Budget 2023	Budget april	Utfall april	Avvikelse april	Prognos april	Avvikelse 2023
Rörelsens intäkter						
Baskostnad IT	12 150	4 050	4 050	0	12 150	0
Nät som tjänst	13 730	4 577	5 621	1 044	16 998	3 268
Datacenter	14 900	4 967	4 059	-908	13 799	-1 101
ITA arbetsplats Personal	10 550	3 517	3 869	353	11 843	1 293
ITA arbetsplats Elev	2 800	933	1 171	238	3 590	790
Print som tjänst	6 410	2 137	2 618	481	7 989	1 579
Konto (admin, politiker, skola)	9 170	3 057	2 963	-94	9 113	-57
Teknisk systemförvaltning	2 160	720	720	0	2 160	0
RDS	3 700	1 233	1 233	0	3 700	0
Integration	770	257	257	0	770	0
Uppdragsbeställningar	2 820	940	892	-48	892	-1 928
Licenser	6 000	2 000	1 569	-431	5 278	-722
Skola Kungälv, leasing	11 620	3 873	4 055	181	12 164	544
Diarie och ärendehantering	755	252	252	0	755	0
Telefoni	1 230	410	410	0	1 230	0
Beredskap	895	298	298	0	895	0
Avskrivningar	1 840	613	953	340	1 840	0
Övriga intäkter	0	0	79	79	79	79
IT-utrustning	0	0	6 249	6 249	6 249	6 249
Tillkommande tjänster	0	0	768	768	768	768
	101 500	33 833	42 085	8 252	112 263	10 763
Rörelsens kostnader						
Serviceavtal	-34 100	-11 367	-13 080	-1 713	-39 869	-5 769
Konsulter	-5 500	-1 833	-4 473	-2 640	-8 388	-2 888
Licenser	-15 000	-5 000	-4 432	568	-14 725	275
Övriga kostnader	-9 200	-3 067	-8 883	-5 817	-12 770	-3 569
Personalkostnader	-30 500	-10 167	-9 371	796	-29 282	1 218
Avskrivningar	-7 000	-2 333	-2 830	-496	-7 030	-30
	-101 300	-33 767	-43 069	-9 302	-112 063	-10 763
Rörelseresultat	200	67	-984	-1 050	200	0
Finansnetto	-200	-67	-56	11	-200	0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	0	0	-1 039	-1 039	0	0

Dokumentnamn
Tertialrapport 1/2023

Version
1.0

Datum
2023-05-09

Sida
Sida 6(8)

Affärsområde Projekt

Utfallet för den aktuella perioden uppgår till ett underskott på 52 Tkr.
Prognostiserat resultat för 2023 uppgår till 0 Tkr.

Avvikelse mot budget per 2023-04-30:

Rörelsens intäkter:

- Intäkterna för perioden visar en negativ avvikelse mot budget på 116 Tkr. Dessa består dels av en fast avgift i form av en baskostnad, dels en rörlig del beroende på antal sålda konsulttimmar.

Rörelsens kostnader:

- Kostnaderna visar en positiv avvikelse på sammantaget 69 Tkr.
- Konsulter för perioden uppgår till 91 Tkr.
- Personalkostnadernas avvikelser förklaras av en vakant tjänst, där tillsättning kommer att ske under året.

Prognos affärsområde Projekt

Prognostiserat resultat för 2023 uppgår till 0 Tkr.

Prognosen för intäkterna och kostnaderna är att de ligger i nivå med budget på helår.

RESULTATRÄKNING - affärsområde projekt

<i>Belopp i Tkr</i>	Budget 2023	Budget april	Utfall april	Avvikelse april	Prognos april	Avvikelse 2023
Rörelsens intäkter						
Baskostnad Projekt	1 320	440	440	0	1 320	0
Uppdragsbeställningar	2 280	760	644	-116	2 280	0
	3 600	1 200	1 084	-116	3 600	0
Rörelsens kostnader						
Konsulter	0	0	-91	-91	0	0
Övriga kostnader	-180	-60	-42	18	-180	0
Personalkostnader	-3 400	-1 133	-991	142	-3 400	0
	-3 580	-1 193	-1 125	69	-3 580	0
Rörelseresultat	20	7	-41	-47	20	0
Finansnetto	-20	-7	-12	-6	-20	0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	0	0	-53	-53	0	0

Dokumentnamn
Tertialrapport 1/2023

Version
1.0

Datum
2023-05-09

Sida
Sida 7(8)

Prognos per kommun 2023 SOLTAK AB

Tabellen på nästa sida visar bolagets intäktsprognos för helåret.

Prognosen är uppdelad per kommun där budget samt prognos framgår för samtliga kommuner. Kolumnerna längst till höger summerar budget samt prognosen för 2023.

Uppgifterna bygger på fakturerade intäkter t o m april månad, samt en prognos för årets resterande månader. När det gäller IT-utrustning och telefoniutrustning så är utfallet t o m april det som presenteras i tabellen. I dessa fall har bolaget inte lagt en prognos för helåret.

Detta gäller även poster som avser vidarefakturerering samt Uppdragsbeställningar.

Tjänster enligt budget eller tillkommande tjänster

Varje affärsområde är uppdelat med ovan texter. Här kan man på ett överskådligt sätt se vad som är budgeterat för innevarande år, samt vad som har varit tillkommande beställningar under året.

Omsättningen i bolagets budget uppgår till 165 200 Tkr. Prognosen är 177 682 Tkr.

TERTIALRAPPORT 2023-04-30

bokab

Skapar de rätta
förutsättningarna

Bohusläns Kommunala Exploaterings AB
556069-9539

Tertialrapport 2023-04-30

Ägarförhållanden

Bolagets samtliga aktier ägs av Kungälv kommun.

Bolagets uppdrag

Bolaget skall bedriva markexploatering och därtill hörande markförvaltning i kommunen och skall som exploateringsbolag bidra till kommunens långsiktiga utveckling genom att förvalta/förädla, förvärva, uppföra och avyttra fastigheter, företrädesvis mark för utveckling och exploatering. Bolaget skall aktivt driva exploatering och etablering i kommunen samt ansvara för tomtkön för villatomter inklusive all försäljning till denna.

Verksamheten t.o.m. 2023-04-31

Våra projekt innefattar, det för Kungälv så viktiga, verksamhetsmark, villatomter och bostäder. Vi har under våren arbetat med samtliga pågående projekt. Dessa är Rollsbo Västerhöjd, Solbräcke Kullen, Ytterby Bovieran, Dammbergen villatomter, Åseberegat, Kärna verksamhetsmark samt Kärna villatomter. Trafikverket försenar ytterligare sitt utlovade beslut om placering av nya på- och avfarten till E6 och väg mellan Marstrandsvägen och E6. Nu flyttar man fram utredningsarbete för de olika korridorerna till sommaren vilket är frustrerande då vi har ett positivt planbesked att planlägga området, **Kareby E6**, när motet bestämts. Ett fantastiskt läge för verksamheter och nya arbetsplatser. Företag vill redan nu boka plats i området så intresset är stort.

För **Dammbergen**, villatomter, kör vi snart i gång med detaljplan efter tre års uppehåll med planprogram. Förhoppningsvis kan en detaljplan arbetas fram under 2023 och 2024.

I **Kärna** har vi nu klart med hur vi skall projektera fram detaljplan ihop med två andra byggherrar. Naturinventering och Arkeologi har utförts och nu är fokus på trafik och VA. Vi satsar mot färdiga planer till slutet av 2024.

Vi har nu lämnat tillträde på den första tomten i **Rollsbo Västerhöjd**. Säve Hyrmaskiner var först att söka bygglov och betala köpeskillingen. Strax efter kom Pretec, ett företag som flyttar från Solbräcke för att expandera.

Norra Kyrkbäcken, vid Ytterbyhemmet för bland annat **Bovieran** löper detaljplanen på enligt plan.

Åseberget, vi har under perioden lämnat ut uppdrag till tre olika arkitektkontor där vi vill ha in deras förslag på utformning av stadsdelen och infrastruktur. Detta skall redovisas 16 maj och då sammanställer vi och gör ett vinnande koncept av de tre olika förslagen. Vi "plockar russin ur kakan" och satsar på en fantastisk ny stadsdel med både innovationer och god boendemiljö.

Våra fyra **fastigheter** löper på bra. Ny upphandling av tillsyn och skötsel är gjord. Vi har varit mycket nöjda med den tidigare upphandlingen och hoppas nu den nya blir lika bra.

Vi har annonserat i KP vid två tillfällen där Hurtigs Bil köper mark av oss samt så skrev vi om Bovieran. Villatomtkön, som numera är digitaliserad, består av ca 1150 familjer. Många är intresserade av vårt nya Dammbergen med 125 villatomter.

Resultat

Trots ett negativt resultat i T1 ser prognosen för året ut att landa på ett positivt resultat på ca 10 Mkr. I budgeten för 2023, som gjordes innan 2022 var till ända, tog vi höjd för att resultatet från 2022 skulle gå över till 2023. Nu fick vi in intäkterna i december 2022 vilket gör att vi får justera 2023 års prognos till ett troligt positivt resultat på ca 10 Mkr.

Kungälv 2023-05-16
Lars Pettersson, vd Bokab

RESULTATRÄKNING

	<u>2023-04-30</u>	<u>2022-04-30</u>	<u>BUDGET</u> <u>2023</u>	<u>2022-12-31</u>
Rörelsens intäkter				
Nettoomsättning	3 730	3 655	133 961	36 691
Aktiverat arbete för egen räkning	433	447	1 005	1 196
Övriga rörelseintäkter	3 324	3 659	7 700	38 927
Summa rörelseintäkter	7 487	7 761	142 666	76 814
Rörelsens kostnader				
Övriga externa kostnader	-1 748	-2 989	-103 694	-19 717
Personalkostnader	-1 884	-1 855	-5 996	-5 616
Avskrivningar	-679	-679	-2 100	-2 037
Övriga rörelsekostnader	-3 801	-3 907	-6 800	-38 014
Summa rörelsekostnader	-8 112	-9 430	-118 590	-65 384
Rörelseresultat	-625	-1 669	24 076	11 430
Finansiella poster				
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	2	2	0	18
Räntekostnader och liknande resultat poster	-1 512	-179	-3 480	-1 537
Summa finansiella poster	-1 510	-177	-3 480	-1 519
Resultat efter finansiella poster	-2 135	-1 846	20 596	9 911
Bokslutsdispositioner				-2 592
Resultat före skatt	-2 135	-1 846	20 596	7 319
Skatt på årets resultat				-1 524
PERIODENS RESULTAT	-2 135	-1 846	20 596	5 795

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR	2023-04-30	2022-04-30
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader och mark	59 961	61 998
Pågående ny-, till- och ombyggnader	0	0
Summa anläggningstillgångar	59 961	61 998
Finansiella anläggningstillgångar		
Andelar i koncern företag	50	50
Fordringar hos koncernföretag	54 320	16 056
Uppskjuten skattefordran	298	220
Summa finansiella anläggningstillgångar	54 668	16 326
Summa anläggningstillgångar	114 629	78 324
Omsättningstillgångar		
Varulager		
Lager av råvaror	6 897	0
Övriga lagertillgångar	69 142	93 044
Summa varulager	76 039	93 044
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	52 405	37 259
Fordran koncernföretag	0	2
Övriga kortfristiga fordringar	1 258	2 917
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	127	1 113
Summa kortfristiga fordringar	53 790	41 291
Kassa	-24 631	1 311
Summa omsättningstillgångar	105 198	135 646
SUMMA TILLGÅNGAR	219 827	213 970

EGET KAPITAL & SKULDER	<u>2022-04-30</u>	<u>2022-04-30</u>
Eget kapital		
Bundet eget kapital		
Aktiekapital (20.000 aktier á nominellt 200 kr)	4 000	4 000
Reservfond	340	340
Summa bundet eget kapital	4 340	4 340
Fritt eget kapital		
Balanserat resultat	40 350	36 768
Periodens resultat	-2 135	-1 846
Summa fritt eget kapital	38 215	34 922
Summa eget kapital	42 555	39 262
Obeskattade reserver		
Periodiseringsfonder	8 235	5 643
Långfristiga skulder		
Skuld till koncernföretag	80 858	50 000
Tillkommande exploateringskostnader	33 534	42 656
Summa långfristiga skulder	114 392	92 656
Kortfristiga skulder		
Kortfristiga lån	50 000	70 000
Leverantörsskulder	1 473	3 492
Skatteskulder	435	749
Övriga skulder	0	284
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 737	1 884
Summa kortfristiga skulder	54 645	76 409
S:A EGET KAPITAL & SKULDER	219 827	213 970

Bokslut
Kungälv Energi AB
Kungälv Närenergi AB
Kungälv Energi Entr & Service AB
Kungälv Energi Produktion AB

<i>Resultat, msek</i>	<i>Resultat Jan-april 2023</i>	<i>Resultat Jan-april 2022</i>	<i>Budget Jan-april 2023</i>	<i>Budget 2023</i>	<i>Prognos 2023</i>
TOTALT KONCERN	26,3	28,8	30,2	43,4	28,6

KUNGÄLV NÄRENERGI AB		2023			
				Tkr	
TOTAL	Utfall	Utfall	Periodiserad budget	Budget	Prognos 1
	jan-april 2023	jan-april 2022	2023	2023	2023
INTÄKTER					
Elproduktion, vindkraft	980	1 311	1 151	3 365	3 150
Elcertifikat, vindkraft	1	4	5	14	3
Fast avgift, elhandel	1 097	1 011	980	2 940	3 100
Rörligt pris, elhandel	39 047	50 642	55 365	134 000	120 000
Fast pris, elhandel	11 234	8 267	17 598	42 000	33 000
Solceller	13 542	2 859	4 833	14 500	20 000
Laddinfra	120	117	167	500	500
	66 021	64 211	80 099	197 319	179 753
KOSTNADER					
Inköp el	55 848	62 647	74 374	179 650	161 000
Elcertifikat	32	61	67	160	90
Övriga externa kostnader	1 174	1 012	1 190	3 564	3 450
Solceller	13 085	3 025	4 918	14 750	19 750
Avskrivningar	374	311	360	1 081	1 114
	70 513	67 056	80 909	199 205	185 404
RÖRELSERESULTAT	-4 492	-2 845	-810	-1 886	-5 651
FINANS. NETTOKOSTNAD	944	332	307	922	1 667
RESULTAT FÖRE BOKS.DISP	-5 436	-3 177	-1 117	-2 808	-7 318
TILLFÖRDA MEDEL	-5 062	-2 866	-757	-1 727	-6 204
INVESTERINGAR	258	2 639	667	2 000	4 000
Finansieringsnetto	-5 320	-5 505	-1 424	-3 727	-10 204

KUNGÄLV NÄRENERGI AB		2023			
				Tkr	
ELHANDEL	Utfall	Utfall	Periodiserad budget	Budget	Prognos 1
	jan-april 2023	jan-april 2022	2023	2023	2023
INTÄKTER					
Fast avgift	1 097	1 011	980	2 940	3 100
Rörligt pris	39 047	50 642	55 365	134 000	120 000
Fast pris	11 234	8 267	17 598	42 000	33 000
	51 378	59 920	73 943	178 940	156 100
KOSTNADER					
Inköp el	55 848	62 647	74 374	179 650	161 000
Elcertifikat	32	61	67	160	90
Övriga externa kostnader	780	627	819	2 455	2 300
Avskrivningar	136	73	122	367	400
	56 796	63 408	75 382	182 632	163 790
RÖRELSERESULTAT	-5 418	-3 488	-1 439	-3 692	-7 690
FINANS. NETTOKOSTNAD	345	0	43	130	500
RESULTAT FÖRE BOKS.DISP.	-5 763	-3 488	-1 482	-3 822	-8 190
TILLFÖRDA MEDEL	-5 627	-3 415	-1 360	-3 455	-7 790
INVESTERINGAR	258	2 639	667	2 000	4 000
Finansieringsnetto	-5 885	-6 054	-2 027	-5 455	-11 790

KUNGÄLV NÄRENERGI AB			2023		
			Tkr		
VINDKRAFT	Utfall	Utfall	Periodiserad budget	Budget	Prognos 1
	jan-april 2023	jan-april 2022	2023	2023	2023
INTÄKTER					
Elproduktion	980	1 311	1 151	3 365	3 150
Elcertifikat	1	4	5	14	3
	981	1 315	1 156	3 379	3 153
KOSTNADER					
Övriga externa kostnader	395	385	371	1 109	1 150
Avskrivningar, vindkraft	238	238	238	714	714
	633	623	609	1 823	1 864
RÖRELSERESULTAT	348	692	547	1 556	1 289
FINANS. NETTOKOSTNAD	253	332	264	792	792
RESULTAT FÖRE BOKS.D	95	360	283	764	497
TILLFÖRDA MEDEL	333	598	521	1 478	1 211
INVESTERINGAR	0	0	0	0	0
Finansieringsnetto	333	598	521	1 478	1 211

KUNGÄLV NÄRENERGI AB		2023			
				Tkr	
SOLCELLER & LADDINFRA	Utfall	Utfall	Periodiserad budget	Budget	Prognos 1
	jan-april 2023	jan-april 2022	2023	2023	2023
INTÄKTER					
Solceller	13 542	2 859	4 833	14 500	20 000
Laddinfra	120	117	167	500	500
	13 662	2 976	5 000	15 000	20 500
KOSTNADER					
Övriga externa kostn, solceller & laddi	13 085	3 025	4 918	14 750	19 750
	13 085	3 025	4 918	14 750	19 750
RÖRELSERESULTAT	577	-49	82	250	750
FINANS. NETTOKOSTNAD	345	0	0	0	375
RESULTAT FÖRE BOKS.DISP.	232	-49	82	250	375
TILLFÖRDA MEDEL	232	-49	82	250	375
INVESTERINGAR	0	0	0	0	0
Finansieringsnetto	232	-49	82	250	375

KUNGÄLV ENERGI AB			2023		
				Tkr	
TOTAL	Utfall jan-april 2023	Utfall jan-april 2022	Periodiserad budget 2023	Budget 2023	Prognos 1 2023
INTÄKTER					
Rörelseintäkter Elnät	110 133	109 263	118 485	293 861	287 079
Rörelseintäkter Värme	50 814	46 195	52 405	108 920	109 280
Rörelseintäkter Stadsnät	15 567	14 323	15 736	46 550	46 800
Anslutningsavgifter	8 524	5 535	6 972	20 900	21 500
Aktiverat arbete	7 055	5 663	6 268	18 800	18 800
Övriga intäkter	4 656	4 361	4 167	13 160	13 549
	196 749	185 340	204 033	502 191	497 008
KOSTNADER					
Transiteringskostnad	11 672	11 134	11 664	26 360	29 956
Inköp förlustenergi	4 020	5 564	6 268	14 996	10 500
Bränslekostnader	20 830	17 102	18 433	38 986	47 236
Övriga ext kostnader	74 388	71 766	83 005	213 052	208 013
Personalkostnader	26 325	24 084	26 767	83 682	81 921
Avskrivningar/Nedskrivningar	22 454	21 422	22 907	67 888	67 526
	159 689	151 072	169 044	444 964	445 152
RÖRELSERESULTAT	37 060	34 268	34 989	57 227	51 856
FINANS. NETTOKOSTNAD	5 329	2 255	3 662	11 000	15 975
RESULTAT FÖRE BOKS.DISP.	31 731	32 013	31 327	46 227	35 881
TILLFÖRDA MEDEL	54 185	53 435	54 234	114 115	103 407
INVESTERINGAR	67 838	51 560	92 000	276 000	261 000
Finansieringsnetto	-13 653	1 875	-37 766	-161 885	-157 593

KUNGÄLV ENERGI AB			2023		
				Tkr	
ELNÄT	Utfall	Utfall	Periodiserad budget	Budget	Prognos 1
	jan-april 2023	jan-april 2022	2023	2023	2023
INTÄKTER					
Transiteringsintäkter	54 763	52 543	57 413	145 840	143 449
Gatljusintäkter	3 776	3 618	3 696	11 086	11 330
Aktiverat arbete	4 485	3 375	3 900	11 700	11 700
Anslutningsavgifter	5 594	3 236	3 636	10 900	12 000
Energiskatt	51 594	53 102	57 376	136 935	132 300
Övriga intäkter	1 611	1 832	1 708	5 130	5 130
	121 823	117 706	127 729	321 591	315 909
KOSTNADER					
Transiteringskostnader	11 672	11 134	11 664	26 360	29 956
Inköp förlustenergi	4 020	5 564	6 268	14 996	10 500
Övriga ext kostnader	11 172	9 960	13 287	38 748	37 000
Energiskatt	51 594	53 102	57 376	136 935	132 300
Personalkostnader	14 610	13 189	15 384	46 159	45 846
Avskrivningar	10 685	9 677	10 189	30 566	31 166
	103 753	102 626	114 168	293 764	286 768
RÖRELSERESULTAT	18 070	15 080	13 561	27 827	29 141
FINANS. NETTOKOSTNAD	3 099	1 309	1 980	5 950	8 500
RESULTAT FÖRE BOKS.DISP.	14 971	13 771	11 581	21 877	20 641
TILLFÖRDA MEDEL	25 656	23 448	21 770	52 443	51 807
INVESTERINGAR	23 966	32 749	35 017	105 050	90 000
Finansieringsnetto	1 690	-9 301	-13 247	-52 607	-38 193

KUNGÄLV ENERGI AB			2023		
				Tkr	
VÄRME	Utfall	Utfall	Periodiserad budget	Budget	Prognos 1
	jan-april 2023	jan-april 2022	2023	2023	2023
INTÄKTER					
Värmeintäkter	49 142	44 735	50 037	104 920	106 380
Elproduktion	1 672	1 496	2 368	4 000	2 900
Utsläppsätter	0	-36	0	0	0
Aktiverat arbete	644	295	500	1 500	1 500
Anslutningsavgifter	780	0	668	2 000	2 000
Övriga intäkter	292	946	590	1 771	1 771
	52 530	47 436	54 163	114 191	114 551
KOSTNADER					
Bränslekostnader	12 662	10 627	11 671	23 501	32 201
Inköp fjärrvärme	8 168	6 475	6 762	15 485	15 035
Övriga ext kostnader	6 040	5 131	7 566	22 993	22 993
Personalkostnader	5 863	5 910	6 404	19 218	19 573
Avskrivningar	5 173	5 109	5 265	15 793	15 793
	37 906	33 252	37 668	96 990	105 595
RÖRELSERESULTAT	14 624	14 184	16 495	17 201	8 956
FINANS. NETTOKOSTNAD	483	205	650	1 950	2 400
RESULTAT FÖRE BOKS.DISP.	14 141	13 979	15 845	15 251	6 556
TILLFÖRDA MEDEL	19 314	19 088	21 110	31 044	22 349
INVESTERINGAR	32 461	8 262	41 717	125 150	130 700
Finansieringsnetto	-13 147	10 826	-20 607	-94 106	-108 351

KUNGÄLV ENERGI AB				2023	
					Tkr
STADSNÄT	Utfall jan-april 2023	Utfall jan-april 2022	Periodiserad budget 2023	Budget 2023	Prognos 1 2023
Relationsavgifter intäkter	10 230	9 194	10 068	30 200	30 700
Serviceavgifter intäkter	2 453	2 245	2 400	7 200	7 300
Svartfiber/kapacitets hyra	2 348	1 470	2 567	7 700	7 200
Övriga kommunikationsintäkter	536	1 635	434	1 300	1 600
Aktiverat arbete	1 910	1 952	1 868	5 600	5 600
Anslutningsavgifter	2 150	2 299	2 668	8 000	7 500
Övriga intäkter	608	623	1 221	3 661	2 800
	20 235	19 418	21 226	63 661	62 700
KOSTNADER					
Övriga ext kostnader	3 372	3 468	3 893	11 456	10 400
Personalkostnader	6 919	6 690	6 895	21 444	20 969
Avskrivningar/Nedskrivningar	5 920	6 048	6 604	19 062	18 500
	16 211	16 206	17 392	51 962	49 869
RÖRELSERESULTAT	4 024	3 212	3 834	11 699	12 831
FINANS. NETTOKOSTNAD	1 707	724	1 016	3 050	5 000
RESULTAT FÖRE BOKS.DISP.	2 317	2 488	2 818	8 649	7 831
TILLFÖRDA MEDEL	8 237	8 536	9 422	27 711	26 331
INVESTERINGAR	6 551	9 038	11 433	34 300	28 800
Finansieringsnetto	1 686	-502	-2 011	-6 589	-2 469

KUNGÄLV ENERGI AB				2023	
				Tkr	
ENTREPRENAD	Utfall jan-april 2023	Utfall jan-april 2022	Periodiserad budget 2023	Budget 2023	Prognos 1 2023
INTÄKTER					
Sålda tjänster	11 351	12 022	13 032	36 200	36 200
Övriga intäkter	1 125	445	916	2 748	1 848
	12 476	12 467	13 948	38 948	38 048
KOSTNADER					
Övriga ext kostnader	2 688	1 968	2 091	6 337	6 737
Personalkostnader	8 770	8 119	9 854	29 561	28 233
Avskrivningar	676	588	849	2 550	2 150
	12 134	10 675	12 794	38 448	37 120
RÖRELSERESULTAT	342	1 792	1 154	500	928
FINANS. NETTOKOSTNAD	40	17	27	50	75
RESULTAT FÖRE BOKS.DISP.	302	1 775	1 127	450	853
TILLFÖRDA MEDEL	978	2 363	1 976	3 000	3 003
INVESTERINGAR	3 333	0	2 500	7 500	7 500
Finansieringsnetto	-2 355	2 363	-524	-4 500	-4 497

KUNGÄLVBOSTÄDERS

Tertiärrapport T1 period jan - apr 2023

1 januari – 30 april 2023

föregående års saldo anges inom parantes ()

- Hyresintäkterna första tertialet 2023 uppgår till 81 Mkr (79 Mkr).
- Driftöverskottet uppgår till 23 Mkr (30 Mkr).
- Finansnetto uppgår till -5 Mkr (-2 Mkr).
- Resultat före bokslutsdispositioner uppgår till 0,1 Mkr (10,2 Mkr).
- Nettoinvesteringar i fastigheter uppgår till 33 Mkr (29 Mkr).

Resultat

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt för första tertialet uppgår till 0,1 Mkr (10,2 Mkr). Vårt budgeterade resultat för perioden är -0,6 Mkr. Resultatet är 10,1 Mkr sämre än motsvarande period föregående år och 0,7 Mkr bättre än budget.

HYRESINTÄKTER

Hyresintäkterna uppgår till 81 Mkr (79 Mkr) budget 81 Mkr.

Periodens utfall överstiger föregående år med 1,6 Mkr varav 0,7 Mkr avser ökade hyresintäkter avseende bostäder, 0,6 Mkr avser lokaler och 0,3 Mkr garage/ p-platser. Periodens utfall inkluderar inga hyreshöjningar men är beaktade i budgeten. Prognos för helår uppgår till 247 Mkr och överstiger budget som är på 244 Mkr.

DRIFTKOSTNADER

Driftkostnaderna uppgår till 39 Mkr (35 Mkr) budget 40 Mkr.

Säsongeffekter för Kungälvbostäder utgörs främst av varierande driftskostnader. Dessa är vanligtvis som högst tertiäl ett och tre då kostnaderna för uppvärmning samt fastighetsskötsel oftast blir högre.

Driftkostnaderna är 4 Mkr högre jämfört med samma period föregående år. Detta beror främst på högre Taxebundna kostnader (exkl. el) samt snöröjning och obligatoriska ventilationskontroller.

Utfallet understiger budget med 1 Mkr, varav 0,8 Mkr avser lägre kostnader för fastighetsskötsel och 0,2 Mkr avser lägre riskkostnader, avgälder och övriga fastighetskostnader.

Prognos för helår uppgår till 107 Mkr vilket är i linje med budgeten.

UNDERHÅLLSKOSTNADER

Årets underhållskostnader uppgår till 17 Mkr (13 Mkr) budget 13 Mkr.

Periodens utfall överstiger motsvarande period föregående år samt budget med 4 Mkr. Prognostiserat underhåll för helår beräknas till 42 Mkr jämfört med budget för helår på 40 Mkr.

Av årets underhåll uppgår det löpande underhållet till 17 Mkr (11 Mkr) budgeterat 12 Mkr. Utfallet är högre än både budget och samma period föregående år. Prognostiserat löpande underhåll för helår beräknas till 37 Mkr jämfört med budget för helår på 35 Mkr.

Planerat underhåll uppgår till 0,7 Mkr (1,7 Mkr) budget 1,5 Mkr. Planerat underhåll för perioden är lägre än både budget och samma period föregående år. Prognos för helår uppgår till 5 Mkr vilket är samma som budget.

FINANSNETTO

Finansnetto uppgår till -5 Mkr (-2 Mkr) budgeterat -7 Mkr.

Finansnetto för perioden överstiger utfall föregående år med 3 Mkr men är 2 Mkr lägre än budget. Prognosen för helår uppgår till -19 Mkr jämfört med budget -21 Mkr. De ökade räntekostnaderna jämfört med motsvarande period föregående år beror på högre räntekostnader för lån vilket är styrt av hög inflation. Den lägre prognosen på helår jämfört med budget beror på lägre räntekostnader för lån och högre ränteintäkter på swapar jämfört med budgeterat.

NETTOINVESTERINGAR

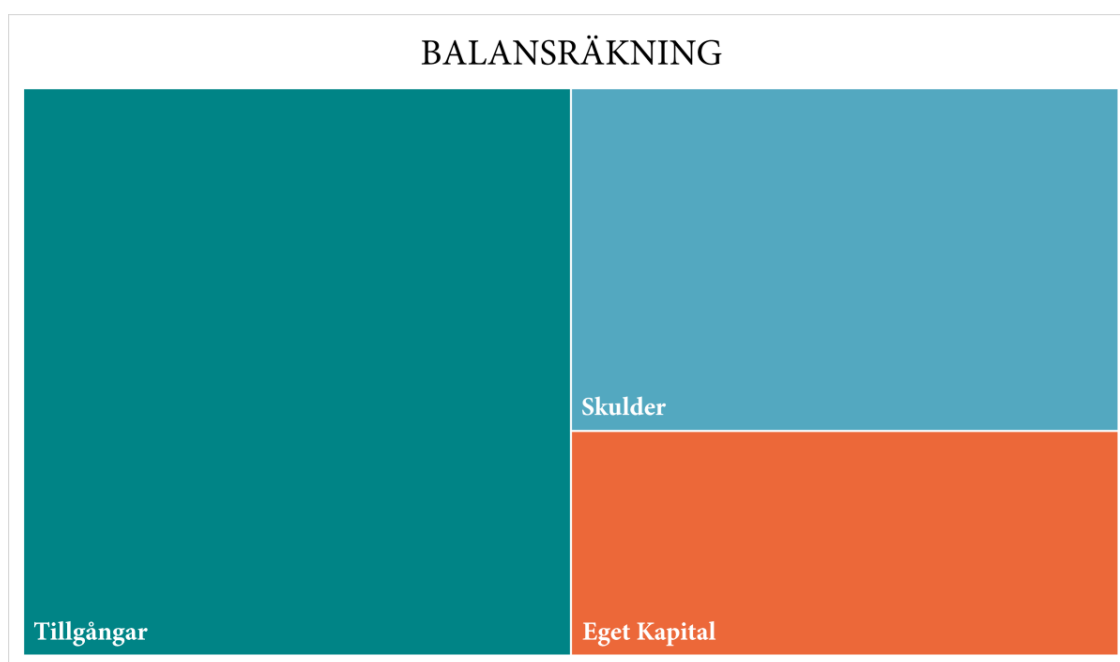
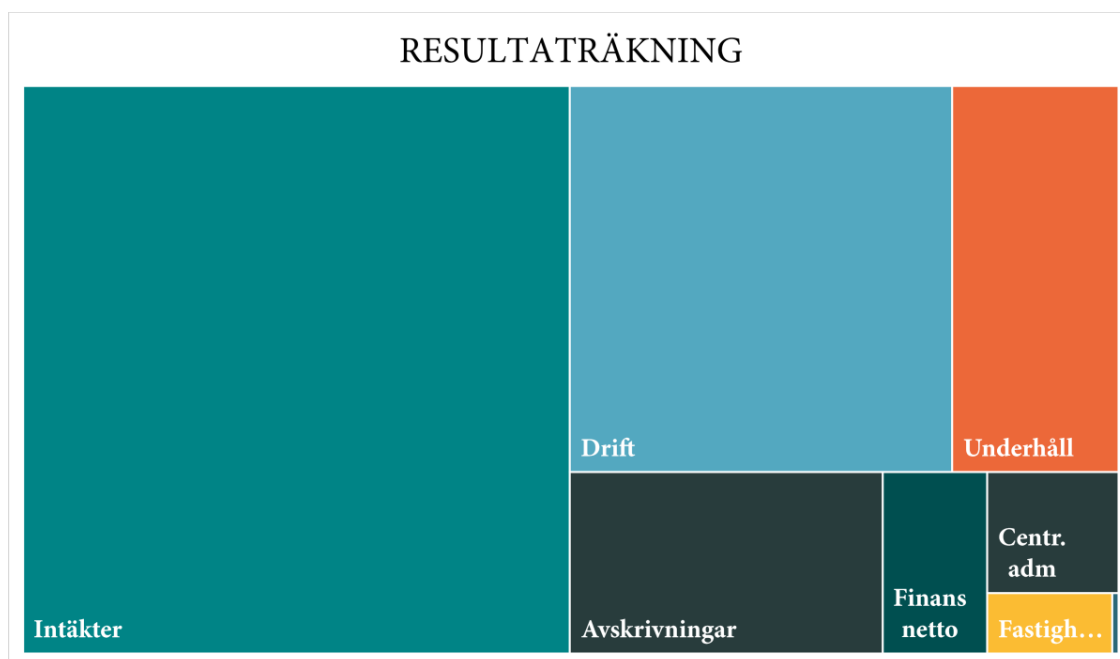
Nettoinvesteringar i fastigheter uppgår till 33 Mkr (29 Mkr).

Nettoinvesteringar är 4 Mkr högre än samma period föregående år. Prognosen för helår uppgår till 92 Mkr vilket är i linje med budget.

KASSAFLÖDE

Kassaflödet uppgår till -17 Mkr (-23 Mkr). Förändringen mot föregående år beror främst på att vi inte har amorterat på något lån i år samt att kassaflödet för investeringsverksamheten blivit 3 Mkr högre än budget.

Prognosen för helår uppgår till -10 Mkr jämfört med budget 5 Mkr. Denna avvikelse beror främst på minskad nyupplåning samt ökad likvidåtgång för investeringar.

FINANSIELLT STYRKORT	MÅL	Prognos T1	Budget	Utfall	
	2023	2023	2023	2022	
Direktavkastning	6,3%	8,1%	7,7%	7,7%	●
Belåningsgrad	≤ 65%	56,9%	58%	57,9%	●
Soliditet	33% >20%	35,6%	35,1%	35,7%	●
Avkastning på eget kapital	2%	2,9%	2,3%	5,1%	●
Likviditet, tkr	50 000	50 123	51 403	60 567	●
Överskottsmål	10%	5,1%	4,1%	9,2%	

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Central delårsrapport 1 2023

Kommunstyrelse

2023-06-12

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	KS resultatmål, lägesbeskrivning	5
2.1	Strategiska mål	5
2.2	Strategiska förutsättningar	6
3	Volymer	7
3.1	Verksamhet.....	7
4	Personal	10
4.1	Personal	10
4.1.1	Anställda.....	10
4.1.2	Arbetade timmar	10
4.1.3	Sjukfrånvaro	11
4.1.4	Sjuklönekostnad (Tkr).....	11
4.2	Kommentar av utfall.....	11
5	Ekonomi	13
5.1	Finansiell rapport.....	13
5.2	Prognos årets resultat 2023.....	15
5.3	Driftredovisning Stab	17
5.3.1	Nettokostnad per verksamhet (Tkr)	17
5.3.2	Kommentar	17
5.4	Driftredovisning Trygghet och stöd	18
5.4.1	Nettokostnad per verksamhet (Tkr)	18
5.4.2	Kommentar	18
5.5	Driftredovisning Samhälle och utveckling.....	19
5.5.1	Nettokostnad per verksamhet (Tkr)	19
5.5.2	Kommentar	19
5.5.3	Renhållning och VA.....	20
5.5.4	Kommentar	20
5.6	Driftredovisning Bildning och lärande.....	21
5.6.1	Nettokostnad per verksamhet (Tkr)	21
5.6.2	Kommentar	21
6	Månadsuppföljning	23
6.1	Befolkning	23
6.2	Sysselsättning	24

6.3	Ekonomimått	25
6.4	Personalmått	25
6.5	Ny Försörjningsstöd	25
6.6	Nyanlända.....	26
6.7	Antal hemtjänsttimmar	26

1 Inledning

Kommunstyrelsen följer kontinuerligt den ekonomiska utvecklingen tillsammans med utvalda nyckeltal för personal och verksamhet. I delårsrapport 1 ges också en lägesbild för kommunstyrelsens resultatmål. I bilaga till rapporten redovisas de politiska uppdragen.

Central delårsrapport 1 2023 omfattar en ekonomisk prognos för helåret. Rapporten innehåller också en finansiell rapport med nyckeltal för den finansiella verksamheten.

Ett bokslut redovisas i tertialrapport 2, i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

2 KS resultatmål, lägesbeskrivning

Bedömningen av Kommunstyrelsens resultatmål för 2023 efter fyra månader är till viss del osäker. En del av målen saknas ännu utfall, resultat och därmed möjlighet till analys. Flera av målen har följts upp under tidigare mandatperiod. Där det är relevant har utfall, analys och bedömning från bokslut 2022 gett stöd i bedömning av tertial 1.

Nio mål bedöms gröna och sju mål bedöms gula. Inget mål har bedömts till röd färg.

15 av KS resultatmål är kopplade till kommunfullmäktiges strategiska mål och två resultatmål som rör ekonomi och personal är kopplade till kommunfullmäktiges strategiska förutsättningar.

Mål 8 och mål 10 är kopplade till två strategiska mål vardera och redovisas därför två gånger var i redovisningen nedan.

Nio av kommunstyrelsens resultatmål bedöms att de kommer att uppfyllas och nio mål bedöms som svårbedömda/kommer att delvis uppfyllas.

2.1 Strategiska mål

För målbedömning används en 6-gradig skala. Skalan bygger på tre färger med två steg inom varje färg.

Symboler för målbedömning

6 - Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt

5 - Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt

4 - Delvis uppfyllt/Svårbedömt

3 - Delvis uppfyllt/Svårbedömt

2 - Kommer ej att uppfyllas/Är ej uppfyllt

1 - Kommer ej att uppfyllas/Är ej uppfyllt

Kommunfullmäktiges Strategiska mål	6-gradig bedömning	Kommunstyrelsens (KS) Resultatmål
Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande	4 - Delvis uppfyllt/svårbedömt	1. Alla barn och elever vistas i en trygg och säker pedagogisk miljö
	5 - Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt	2. Alla förskolebarn är efter avslutad förskola väl förberedda att börja grundskola
	5 - Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt	3. Vuxenutbildningen bidrar till livslångt lärande och lägre arbetslöshet
	4 - Delvis uppfyllt/svårbedömt	4. En kunskapsskola som ger varje elev rätt stöd
En trygg omsorg med valmöjligheter genom livet	4 - Delvis uppfyllt/svårbedömt	5. Ökad behovstäckning inom äldreomsorgen och LSS inom lagstadgad tid

Kommunfullmäktiges Strategiska mål	6-gradig bedömning	Kommunstyrelsens (KS) Resultatmål
Att ge möjligheter till en aktiv fritid för alla åldrar	 5 - Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt	6. Fler barn, unga och äldre - inklusive personer med funktionsvariation deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv
Att alla medborgare ska ha möjlighet att delta i rikt och aktivt kulturliv	 5 - Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt	6. Fler barn, unga och äldre - inklusive personer med funktionsvariation deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv
Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen	 4 - Delvis uppfyllt/svärbedömt	7. Förbättrat näringslivsklimat
	 4 - Delvis uppfyllt/svärbedömt	8. Kortare handläggningstider med bibehållen rättssäkerhet
Hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen	 5 - Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt	9. Planeringsberedskap skall finnas för bostäder, verksamhetsmark och handel
Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan	 4 - Delvis uppfyllt/svärbedömt	10. Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck
	 4 - Delvis uppfyllt/svärbedömt	11. Ökad kollektiv jobbpending
Trygg uppväxt ger ett tryggare samhälle	 5 - Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt	12. Minskat utanförskap och bidragsberoende
	 5 - Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt	13. 100% av alla ungdomar inom uppföljningsansvaret erbjuds vuxenutbildning
	 5 - Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt	14. Utanförskapet minskar genom att försörjningsstödet villkoras mot individuella kontrakt med krav på arbetsmarknadsfrämjande insatser
Levande havsmiljö	 4 - Delvis uppfyllt/svärbedömt	10. Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck
Robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning	 5 - Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt	15. Ökad robusthet i kommunala funktioner

2.2 Strategiska förutsättningar

Kommunfullmäktiges Strategiska förutsättningar	6-gradig bedömning	Kommunstyrelsens (KS) Resultatmål
Strategiska förutsättningar	 4 - Delvis uppfyllt/svärbedömt	16. Attraktivt att vara anställd i Kungälv kommun
	 5 - Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt	17. Kommunens verksamheters kvalitét och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner

3 Volymer

Färgmarkeringen till volymtalen visar avvikelse mellan plan och prognostiserat utfall på helår.

Volymtalet får grönt om avvikelserna är mindre än 2 procent, Gult om avvikelserna är 2 till 5 procent. Rött vid mer än 5 procent avvikelserna.

Röd färg indikerar alltså endast avvikelserna från planen och inte nödvändigtvis att resultatet är dåligt.

3.1 Verksamhet

Enhet	Volymgrupper	Volymtal	Utfall T1 2023	Plan helår 2023	Prognos helår 2023	
Bildning och lärande	Förskola och pedagogisk omsorg	Kommunal förskola, antal helårsplatser	2 197	2 183	2 206	●
		Kommunal pedagogisk omsorg, antal barn	159	150	155	◆
		Fristående förskola, antal barn	606	620	620	●
Bildning och lärande	Förskoleklass, grundskola, fritidshem och grundsärskola	Kommunal grundskola, årskurs F-9, antal elever	5 374	5 406	5 387	●
		Kommunal grundsärskola, årskurs 1-9, antal elever	58	55	56	●
		Kommunala fritidshem, antal elever	2 302	2 385	2 352	●
		Fristående grundskola, årskurs F-9, antal elever	712	700	700	●
		Fristående fritidshem, antal elever	262	250	250	●
Bildning och lärande	Gymnasieskola och gymnasiesärskola	Kommunal gymnasieskola (Mimers hus), antal elever totalt	1 580	1 600	1 582	●
		Kommunal gymnasiesärskola (Trekungagymnasiet), antal elever totalt	86	85	89	◆
		Kommunal gymnasieskola i annan kommun, antal elever folkbokförda i Kungälv kommun	262	250	250	●
		Fristående gymnasieskola, antal elever	396	400	400	●
Bildning och lärande	Mottagning nyanlända och ensamkommande	Antal mottagna enligt bostättningslagstiftning (vuxna/familjer)	5	27	27	●
		Antal nyanlända enligt lagen om eget boende (EBO vuxna/familjer)	0	15	15	●

Enhet	Volymgrupper	Volymtal	Utfall T1 2023	Plan helår 2023	Prognos helår 2023	
		Antal barn i mängden mottagna enligt bostättningslagstiftning	0	36	9	■
Samhälle och utveckling	Måltidsservice	Antal serverade måltider totalt (koefficient)	864 68 2	2 612 00 0	2 450 00 0	■
Samhälle och utveckling	Kommunala fastigheter	Elförbrukning (MWh)	6 200	19 000	18 000	■
		Bruksarea (BRA), egna fastigheter, m2	211 20 0	222 000	212 700	◆
		Bruksarea (BRA) inhyrda fastigheter, m2	66 707	58 000	66 600	■
Trygghet och stöd	Barn och unga	Antal vård dagar SIS, HVB och stödboende 0-20 år	2 800	4 700	4 700	●
		Antal vård dagar familjehem 0-20 år	5 631	14 800	16 900	■
		Antal mottagna ensamkommande barn	0	5	5	●
Trygghet och stöd	Utförarenheten + Barn och ungdomsenheten	Intern öppenvård, biståndsbedömda insatser Utförarenheten-Barn och Ungdom	177	230	230	●
Trygghet och stöd	Vuxenenhet	Antal vård dagar SIS och HVB, 21- år	808	1 400	2 400	■
		Antal vård dagar externt boende med stöd 21- år	5 270	8 200	15 000	■
Trygghet och stöd	Bostad med särskild service enligt LSS och SoL, antal brukare	Egna bostad med särskild service (BmSS), vuxna inkl. psykiatri	145	145	145	●
Trygghet och stöd	Daglig verksamhet	Antal brukare daglig verksamhet	212	235	235	●
Trygghet och stöd	Lägenheter och platser VoÅ	Totalt antal lägenheter i särskilt boende	427	438	435	●
		Varav i egen regi	331	353	342	◆
		Varav i extern regi	58	56	58	◆
		Varav korttidsplatser egna	19	19	24	■
		Varav korttidsplatser köpta	19	10	11	■
Trygghet och stöd	Brukare i hemtjänsten	Brukare med hemtjänst	793	1 250	1 250	●
Trygghet och stöd	Ersatta timmar i hemtjänsten	Ersatta timmar i hemtjänsten	145 05 4	445 000	445 000	●

Sektor Bildning och lärande

Sektorn har volymökningar inom samtliga skolformer men det är framför allt förskolan som har de största ökningarna. I januari öppnade en ny kommunal förskola i Tjuvkil med 72 platser fördelat på 4 avdelningar. De kommunala förskolorna har dessutom tillfälligt öppnat upp fler platser succesivt under våren för att möta behovet. Sammantaget är det 137 fler platser i jämförelse med T1 2022. Den fristående förskolan Kunskapsförskolan i Kareby, som

startade i augusti 2021, har tagit emot fler barn under våren än föregående år, vilket bidragit till ökat antal barn på fristående förskolor. Totalt är 25 fler barn i jämförelse med samma period förra året. Antal barn i kommunal pedagogisk omsorg har 8 färre barn i jämförelse med samma period förra året.

Antalet elever i grundskolan är på samma nivå som tidigare år +9 elever samt grundsärskolan +2 elever. Däremot har antal inskrivna elever inom fritidshemmen ökat med totalt 79 barn. Elevantalet avser både i kommunal och fristående regi och förändringen är i jämförelse med samma period förra året. Enligt plan kommer antal elever inom grundskolan att öka till hösten.

Den kommunala gymnasieskolan Mimers Hus och gymnasiesärskolan Trekungagymnasiet har samma nivå på antal elever som föregående år och följer plan. Däremot är antal elever folkbokförda i Kungälv fler jämfört med föregående år.

Antal elever folkbokförda i Kungälv som studerar på annan kommunal gymnasieskola är något fler än tidigare år, medans antal elever som valt att studera på fristående gymnasieskola är på samma nivå.

I gymnasieåldern sker det löpande förändringar under läsåret då eleverna gör nya val av utbildning och gymnasieskola

Sektor Samhälle och utveckling

Totalt antal serverade måltider tertial 1 är lägre än plan för perioden men högre än samma period föregående år. Mest ökning inom verksamhet förskola och gymnasiet. Mängden mat per elev ökar. Samma utveckling rapporteras från flera kommuner.

Sektor Trygghet och stöd

Verkställighet- och placeringsenheten har under 2022 haft en tydlig målsättning att öka antalet vårddagar i egna familjehem (intern familjehemsvård) och minska antalet vårddagar i konsulentledd (köpt) familjehemshemvård, vilket fortsatt under tertial 1 2023.

En minskning av behovet av externa köp av vårddagar har skett under våren Detta är ett resultat av flera olika parametrar; omprövning av biståndsbeslut, hemtagningar samt att brukare blir utskrivna/avviker. Analys på helår är svårt att göra i T1.

I och med en utökning av 14 egna korttidsplatser från och med september bedöms behovet av externt köpta platser minska från och med samma period.

4 Personal

4.1 Personal

4.1.1 Anställda

Mätdatum är: för T1 1/4, för T2 1/8 och för T3 1/12.

Antal anställda = antal personer med fastställd sysselsättningsgrad (dvs timavlönade ingår ej).

Antal årsarbetare = sysselsättningsgraden omräknat till heltid.

	Utfall 1/4 2023	Utfall 1/4 2022	Diff
Antal anställda	3 927	3 787	140
- Antal anställda, kvinnor	3 163	3 058	105
- Antal anställda, män	764	729	35
Antal årsarbetare	3 790	3 640	150
- Antal årsarbetare, kvinnor	3 044	2 933	111
- Antal årsarbetare, män	747	707	40

4.1.2 Arbetade timmar

Visar utförda arbetstimmar av månadsavlönad personal respektive timavlönad personal.

Mätperiod för T1 1/12-31/3, T2 1/12-31/7, T3 1/12-30/11.

	Utfall 1/4 2023	Utfall 1/4 2022	Diff
Månadsavlönade (antal timmar)	1 923 935	1 804 600	119 335
- Månadsavlönade, kvinnor (antal timmar)	1 505 804	1 415 182	90 622
- Månadsavlönade, män (antal timmar)	418 131	389 417	28 714
Mer/övertid (antal timmar)	19 837	24 483	-4 646
Timavlönade (antal timmar)	163 022	161 514	1 508
- Timavlönade, kvinnor (antal timmar)	123 613	117 791	5 822
- Timavlönade, män (antal timmar)	39 410	43 722	-4 312
Andel timmar utförda av timavlönad personal i relation till totalt utförda timmar (%)	7,7%	8,1%	-0,4
- Andel timmar utförda av timavlönad personal i relation till totalt utförda timmar, kvinnor (%)	7,5%	7,6%	-0,1
- Andel timmar utförda av timavlönad personal i relation till totalt utförda timmar, män (%)	8,5%	10%	-1,5

4.1.3 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron redovisas som andel sjuktimmars av ordinarie antal arbetstimmar. Varav sjukfrånvaro ≥ 60 dagar. Den långa sjukfrånvarons andel av den totala sjukfrånvaron. Mätperiod för T1 1/12-31/3, T2 1/12-31/7, T3 1/12-30/11

	Utfall 1/4 2023	Utfall 1/4 2022	Diff
Sjukfrånvaro (%) av ordinarie arbetstid	10,5	11,9	-1,4
- Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid (%) - Kvinnor	11,7	12,9	-1,2
- Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid (%) - Män	6	7,8	-1,8
- Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid (%) Ålder ≤ 29 år	9,4	10,1	-0,7
- Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid (%) Ålder 30-49 år	9,3	11,1	-1,8
- Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid (%) Ålder ≥ 50 år	12,3	13,1	-0,8
Andel av sjukfrånvaro som överstiger 60 dagar (%)	39	33,6	5,4

4.1.4 Sjuklönekostnad (Tkr)

Arbetsgivarens kostnad för de första 14 dagarna samt 10% till dag 90. Ger ingen fullständig bild av kostnaderna för sjukfrånvaro.

	Utfall 1/4 2023	Utfall 1/4 2022	Diff
Sjuklönekostnad (Tkr, inkl personalomkostnader (PO))	23 080	28 634	-5 554
- Sjuklönekostnad, kvinnor (Tkr, inkl PO)	19 299	23 996	-4 697
- Sjuklönekostnader, män (Tkr, inkl PO)	3 781	4 639	-858

4.2 Kommentar av utfall

Ökningen av antal anställda och årsarbetare beror på den ökade efterfrågan på vård och omsorgs tjänster. Till följd av att invånarna i kommunen ökat har fler nya enheter startats i förvaltningen för att tillmötesgå behovet. Exempelvis har två förskolor öppnat vilket skapat rekryteringsbehov inom förskola och måltid. Hemtjänsttimmarna har ökat vilket krävt utökade personalresurser inom verksamheten. Antalet årsarbetare har en större ökning än antalet anställda vilket beror på att sysselsättningsgraden hos de anställda höjts och heltid har blivit normen. Höjningen av sysselsättningsgraden finns i huvudsak inom sektor Trygghet och stöd där flest deltidsanställda finns.

Rätten till att arbeta heltid är en jämställdhetsfråga och ger förvaltningen större möjlighet att klara välfärdens rekryteringsutmaning. När fler anställda arbetar heltid minskar rekryteringsbehoven, samtidigt som jobben blir attraktivare. Det medför även att andel timavlönades timmar minskar i förhållande till total arbetad tid.

Antal timmar arbetade av månadsavlönade har ökat, vilket även gäller total arbetad tid under T1 2023. Total arbetad tid har ökat med ca 116 000 timmar jämfört med T1 2022. Detta är i linje med att det är fler anställda och årsarbetare.

Mer-/övertid har minskat med 19 procent. Detta beror på den utmanande perioden i januari 2022 med hög sjukfrånvaro på grund av pandemin. Under T1 2023 har sjukfrånvaron varit lägre och därmed har mer-/övertid inte krävts i lika stor utsträckning.

Under T1 2023 har sjukfrånvaron varit lägre än under T1 2022 bland både kvinnor och män och i samtliga åldersgrupper. Störst sänkning finns i gruppen män och åldersgruppen 30-49

år.

Sjukfrånvaron som är längre än 60 dagar har ökat enligt tabellen. Ökningen innebär inte att det är fler som är långtidssjukskrivna utan beror på att den kortare sjukfrånvaron har sjunkit. Därmed utgör den långa sjukfrånvaron en större del av den totala sjukfrånvaron, trots att sjukfrånvaron på totalen har sjunkit.

Sjuklönekostnaderna har minskat jämfört med samma period förra året. Kostnaderna för sjuklön redovisas eftersläpande i förhållande till sjukfrånvarostatistiken vilket gör att det inte är en rät linje mellan sjukfrånvaro och sjuklönekostnader. Kostnadsminskningen beror på att sjukfrånvaron varit lägre än föregående år. Det gäller framför allt den sjukfrånvaron som är kortare än 15 dagar, vilken är den period då arbetsgivaren utbetalar sjuklön som motsvarar 80 procent av lönen.

5 Ekonomi

5.1 Finansiell rapport

Enligt riktlinjerna för den finansiella verksamheten ska rapportering ske till kommunstyrelsen varje tertial.

Målsättningen är att

- kommunkoncernen ska hålla god betalningsberedskap
- Kommunen ska finansiera sina helägda bolag
- All långfristig upplåning ska grundas på beslut fattade av kommunfullmäktige
- Upplåning ska ske till betryggande säkerhet och utan spekulativa inslag

Ränteutveckling

Riksbankens styrränta, ”reporäntan” uppgick till 3,0 procent siste april 2023. För ett år sedan uppgick den till 0 procent. I början av maj 2023 höjdes reporäntan till 3,5 procent. Den genomsnittliga upplåningsräntan för koncernen var vid årsskiftet 1,82 procent och har ökat till 2,2 procent sista april.

Låneskuld

Kommunfullmäktige har godkänt en gemensam ökad låneram för koncernen om 400 miljoner kronor för 2023.

Koncernens låneskuld har ökat med 50 miljoner kronor de fyra första månader 2023 och uppgår till 2 126 miljoner kronor, vilket beror på Kungälv energi har ett behov att finansiera sina investeringar. 2023 fick Kungälvs energi dessutom ett interntlån om 50 Mkr istället för att göra en upplåning på marknaden. Utlåningen till Kungälv energi sker på marknadsmässiga grunder.

Kommunens låneskuld var den sista april 2023 1 400 miljoner kronor, vilket är samma nivå som vid årsskiftet. I mitten av november förfaller ett lån på sammanlagt 125 Mkr hos Kommuninvest och det troligaste är att det kommer att omsättas. Kommunen har ett behov av att genomföra en nyupplåning innan sommaren.

Kommunen har 64% av sin låneportfölj hos Kommuninvest och resterande del hos Nordiska Investeringsbanken.

Kredit- och räntebindning

Förvaltningen bevakar att skuldportföljens genomsnittliga löptider följer gällande riktlinjer. Andelen kort kapitalbindning (förfall inom 12 månader) bör enligt policyn inte överstiga 30%. Det nyckeltalet var siste april 35%. I och med amorteringen den 1 juni kommer nyckeltalet att förändras och följa riktlinjerna.

Låneskuld, Mkr	2023-04-30	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Extern låneskuld, Mkr	2126,0	2076,0	2 336,0	2 476,0	2 529,0
Varav vidareutlåning, Kungälv Energi AB	606,0	556	496,0	461,0	459,0
Varav vidareutlåning, BOKAB	120,0	120,0	120,0	70,0	70,0

Låneskuld, Mkr	2023-04-30	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Intern utlåning Mkr Kungälv Energi	50,0	50,0			
Genomsnittlig upplåningsränta	2,2%	1,82%	0,80%	0,83%	0,91%
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	2,78	2,44	2,5	2,9	3,2
Genomsnittlig räntebindningstid, år	3,2	2,86	2,1	2,6	2,8
Swap-kontrakt, Mkr	1190	1040	1070	1 050	1 100

Ränteutveckling, procent

Riksbankens styrränta är Riksbankens huvudsakliga penningpolitiska verktyg. Genom att höja eller sänka styrräntan påverkar Riksbanken andra räntor i Sverige vilket påverkar efterfrågan i den svenska ekonomin och därmed inflationen. Fram till maj månad 2022 var styrräntan 0 procent. Sedan dess har Riksbanken höjt styrräntan 6 gånger och sedan början av maj är Riksbankens styrränta 3,5 procent. Enligt SKR:s ekonomirapport förväntas styrräntan höjas ytterligare till 3,75 procent i juni.

Stibor står för Stockholm Interbank Offered Rate 3 månader och är ett genomsnitt av de räntesatser som landets storbanker är villiga att låna ut pengar till varandra under en specifik löptid. Stibor 3 månader är den referensränta som kommunen och koncernens lån har som bas.

Ränteutveckling, procent	2023-04-30	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Riksbankens styrränta	3,5	2,50	0,00	0,00	-0,25
5 år statsobligation	2,45	2,53	0,07	-0,32	-0,25
Stibor 3 mån	3,60	2,70	-0,03	-0,04	0,16

Likviditet

Kommunkoncernens likvida behållning har ökat från årsskiftet och uppgick vid månadsskiftet april/maj till +93,7 Mkr. Kungälv energi AB, BOKAB och Bagahus AB utnyttjar krediter medan Kungälvs kommun har en hög behållning.

Likviditet, Mkr	2023-04-30	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Kungälvs kommun	187,2	165,7	370,2	272,4	60,7	278,1	134,5
Kungälv Energi AB	-69,4	-91,1	-70,0	-68,2	-52,9	-57,6	-59,7
BOKAB	-24,6	-21,6	-6,8	21,6	26,7	30,3	-12,2
BORF	2,4	5,1	-4,3	-6,3	-5,0	-5,5	-5,4
Bagahus AB	-2,0	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	3,5
AB Kongahälla	0,1	0,2					
Total	93,7	58,0	288,7	219,1	29,1	244,9	60,7

Nyckeltalen för Pensionsskuld, nettokoncernskuld samt borgensåtaganden redovisas i årsbokslutet.

5.2 Prognos årets resultat 2023

Inledning

Rapporten bygger på den av Sveriges Kommuner och Regioners senast presenterade ekonomirapport. I den konstateras att osäkerheterna i prognoserna är stora.

Sverige är inne i en lågkonjunktur som enligt nuvarande prognoser bottnar någon gång under 2024. Hushållen har en hög belåning och får därmed höga ränteutgifter vilket gör att den disponibla inkomsten i större utsträckning går åt till räntekostnader. När samtidigt den höga inflationen urholkar reallönerna minskas utrymmet för konsumtion. Osäkerheten gör att hushållen skjuter fram investeringar. Även kommunernas konsumtion minskar på grund av det ekonomiska läget. Statens konsumtion ökar däremot. Det hör samman med satsningarna på försvaret och rättsväsendet.

Fortsatt hög inflation präglar både världsekonomin och Sverige 2023 och 2024. Inflationstoppen ser ut att ha passerat men prognoserna visar att inflationsmålet (2 procent) tidigast nås i slutet av 2023 men troligtvis under 2024.

Driftsramen för 2023 för förvaltningen är 3 234 Mkr, inklusive 20 Mkr som är budgeterade för politiska kostnader.

Driftsramen tar höjd för lönekostnadsökningar, resurser för fler invånare/brukare, prisökningar (till viss del) samt ökade kostnader för nybyggda lokaler. Förvaltningen har också avsatt resurser för kommungemensam utveckling och verksamhetsförändringar.

Utöver kommunstyrelsens driftsram på 3 233,7 Mkr budgeteras engångsintäkter/vinster från exploateringsverksamheten och realisationsvinster på 45 Mkr i verksamhetens nettokostnad.

Den ekonomiska utvecklingen och prognoserna för det kommande året är ytterst osäkra. Trots ett budgeterat resultat nära noll (+7 Mkr) så innehåller både budget och prognosen som presenteras efter april månad, många och stora osäkerhetsfaktorer.

Kommunen har en resultatutjämningsreserv (RUR). Reglerna för RUR har beslutats av kommunfullmäktige. Vid år där skatteunderlagsutvecklingen är svag och kommunen inte kan uppfylla balanskravet kan resultatutjämningsreserven användas för att återställa ett negativt resultat. Sveriges kommuner och regioner (SKR) gör kontinuerligt prognoser för skatteunderlagets utveckling och den senaste prognosen presenterades i april. Den visade att vid ett negativt balanskravsresultat kan resultatutjämningsreserven användas 2023 och 2024.

Åtgärder för 2023 enligt förvaltningens verksamhetsplan på 4 Mkr är genomförda.

Resultaträkning Prognos 2023, Mkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnad	-3257,1	-3233,7	-23,4
Realisationsresultat/exploateringsintäkt	45,0	45,0	0,0
Skatter och statsbidrag	3340,0	3312,0,0	28,0
Finansiella nettokostnader	-126,3	-116,3	-10,0
Årets resultat	1,6	7,0	-5,4

Resultaträkning prognos 2023

Prognosen för årets resultat till och med februari visade på ett underskott om -27,2 Mkr att jämföra med budgeterade 7 Mkr. Prognosen har förbättrats. I denna rapport, till och med april, beräknas årets resultat till +1,6 Mkr, vilket avviker med -5,4 Mkr från budget.

Förbättringen från februariprognosen är hänförlig till ökade skatteintäkter + 21,4 Mkr och att sektorerna och staben redovisar förbättrade prognoser med 7,4 Mkr.

Sektorerna tillsammans med staben prognostiserar ett underskott på -23,4 Mkr. I nedanstående tabell sammanfattas sektorernas prognosticerade budgetavvikelse och i nästa avsnitt redovisas sektorerna per verksamhet. För att nå resultatet i prognosen har verksamheten tagit fram handlingsplaner på ca 25-27 Mkr. Förvaltningen ser att handlingsplanerna börjar ge effekt.

Prognos budgetavvikelse, driftredovisning 2023 Mkr	Prognos 2023 Avvikelse	Budget 2023	% avvikelse
Politisk organisation	0	20	0,0%
Kommungemensamma kostnader	9	191,2	4,7%
-varav central budgetering för inflation	9		
Stab inkl KD	3,5	132,2	2,6%
Bildning och lärande	-12	1411,7	-0,9%
Trygghet och stöd	-11,4	1224,1	-0,9%
Samhälle och utveckling	-12,5	270,1	-4,6%
Summa	-23,4	3249,3	-0,7%
Finansiering	0	-11	
Exploatering och realisationsresultat	0	-45	
Reavinst		0	
Total avvikelse mot budget	-23,4	3193,3	7,9%

Prognosen för skatter och statsbidrag bygger SKR:s senaste skatteunderlagsprognos från april och visar på ett överskott +28 Mkr jämfört med budget. I den förbättrade prognosen ingår 2,9 Mkr som är hänförligt till en rättning i kostnadsutjämnningen som Skatteverket beslutat om. Skatteunderlaget utvecklas, trots lågkonjunkturen, positivt under slutet av 2022 och i början av 2023. Det beror på att arbetsmarknaden håller emot så att skatteunderlaget i nominella termer utvecklas relativt väl. Det blir en inbromsning av ökningstakten under senare delen av 2023 till 2024 men det är fortfarande i linje med historisk utveckling. 2025 och 2026 ökar skatteunderlaget igen och man ser en konjunkturåterhämtning.

De finansiella nettokostnaderna visar ett underskott på 10 Mkr som beror på utebliven utdelning från Kungälv energi AB.

5.3 Driftredovisning Stab

5.3.1 Nettokostnad per verksamhet (Tkr)

	Utfall	Plan	Avvikelse	Prognos helår	Plan helår	Prognos- avvikelse
Kommundirektör	-1 452	-1 594	142	-4 781	-4 781	0
HR	-10 478	-11 807	1 329	-36 114	-35 414	-700
Ekonomi och kvalitet	-7 507	-8 998	1 491	-25 793	-26 993	1 200
Kansli, juridik, överförmyndarverksamhet och IT	-12 631	-21 709	9 078	-62 083	-65 083	3 000
Gemensamma kostnader	-19 122	-63 729	44 607	-182 188	-191 188	9 000
Summa	-51 190	-107 837	56 647	-310 959	-323 459	12 500

5.3.2 Kommentar

Staben inklusive kommungemensamma kostnader lämnar i april en prognos på +12 500 tkr.

Budget för lönerörelsen beräknad till ett löneutfall på 4 procent. Märket mellan industrifack och arbetsgivare uppgår till 4,1 procent det vill säga nära kommunens budget.

Fler barn/elever/brukare följs upp löpande under året och budgetjustering görs i april och under hösten. Då kommunen har en befolkningstillväxt har vi framför allt fler barn inom förskolan men även något fler elever inom grundskolan och gymnasieskolan. Även antal äldre ökar och förvaltningen följer månadsvis upp antal beviljade hemtjänststimmar, behov av korttidsplatser, boendeplatser med mera. Det finns även volymökningar inom LSS.

Investeringar i nya eller renoverade fastigheter ger högre lokalhyror för verksamheten. Nya gator, parker och parkeringar ger ökade driftkostnader, det gör även inköp av exempelvis inventarier och IT-utrustning. I takt med att investeringarna tas i bruk justeras budgeten för verksamheterna.

Under kommungemensamt budgeteras kommunens åtagande gentemot Bohus Räddningstjänst, medlemsavgifter till SKR och GR samt några mindre anslag som hanteras centralt. Här finns även riktade anslag enligt beslut av Kommunstyrelsen. För 2023 finns 9 Mkr budgeterat för kostnadsökningar inom förvaltningen till följd av inflation. Denna resurs lyfts upp som en positiv budgetavvikelse då sektorerna i sina prognoser ska ta höjd för verksamheternas prisökningar.

Stabens enheter prognostiserar +3 500 Tkr i budgetavvikelse.

Ekonomi- och kvalitetsenheten har 1,5 vakanta tjänster vilket prognostiseras till +1 200 Tkr i budgetavvikelse.

Kansli, IT, kommunikation, näringsliv, upphandling och överförmyndarverksamhet lämnar en prognos på 3 000 Tkr. Enheten har vakanta tjänster vilket prognostiseras till +800 Tkr. Utfallet för upphandlingsavgiften är högre än budget, +600 Tkr. Näringslivsenheten prognostiserar +600 Tkr vilket avser resurs för projektet Årets stadskärna. IT prognostiserar +1 250 Tkr vilket är hänförligt till lägre uppdragsbeställningar/konsulter samt licenskostnader. Under 2024 är val till Europaparlamentet vilket innebär att kommunen under hösten behöver börja att planera valet. Kostnaden för denna insats uppskattat till 250 Tkr.

HR enheten prognostiserar -700 Tkr vilket är hänförligt till köpta lönetjänster av Soltak. Det

avser tjänsten Administrera löner där volymen är högre i jämförelse med budget. Kommunen har hittills fått fakturor för perioden januari-mars och dessa månader överstiger periodens budget.

Konsultkostnader uppgår till 960 Tkr vilka framförallt avser utredningar för Arenan, revisionskostnader samt upphandlingskonsulter.

5.4 Driftredovisning Trygghet och stöd

5.4.1 Nettokostnad per verksamhet (Tkr)

	Utfall	Plan	Avvikelse	Prognos helår	Plan helår	Prognos- avvikelse
Sektorchef	15 863	-11 007	26 870	-30 121	-33 021	2 900
Myndighet	-80 902	-93 268	12 366	-291 391	-280 091	-11 300
Försörjningsstöd	-6 789	-8 433	1 644	-23 300	-25 300	2 000
Sociala resurser	-24 900	-25 988	1 088	-77 963	-77 963	0
Vård- och omsorgsboende	-77 678	-75 589	-2 089	-231 267	-231 267	0
Stöd i ordinärt boende	-77 622	-79 996	2 374	-239 966	-239 966	0
Hälsa- och sjukvård	-34 299	-35 086	787	-105 463	-105 463	0
LSS-boende & Daglig verksamhet	-91 047	-93 872	2 825	-286 614	-281 614	-5 000
Nyanlända					0	0
Nettokostnad	-377 374	-423 239	45 865	286 085	274 685	-11 400

5.4.2 Kommentar

Sektor Trygghet och stöd prognostiserar ett underskott på -11,4 Mkr.

Sektorgemensamt prognostiserar ett överskott på 2,9 Mkr, som i huvudsak består av lägre personalkostnader samt överskott på budget för oförutsedda kostnader.

Verksamhetsområde Myndighet prognostiserar ett underskott på -11,3 Mkr. Det beror bland annat på ökade volymer inom korttidsvård för personer med psykisk funktionsnedsättning. Kostnaderna för personer som står långt från bostadsmarknaden har minskat men genererar fortsatt ett underskott utifrån budget. Inom barn och ungdom 0-20 år finns volymökningar samtidigt som kostnaderna har minskat. Utgångsläget är att i första hand hitta familjehem till barn i behov. Effektiviseringar har gjort att kostnadsutvecklingen bromsat in men på grund av volymökningar ligger kostnaderna kvar på en hög nivå.

Prognosen för försörjningsstödet är 2,0 Mkr.

Verksamhetsområde Sociala resurser prognostiserar i nuläget en budget i balans. Verksamheten har höga kostnader för obetalda hyror samt reparations- och underhållskostnader i samband med utflytt från sociala boenden.

Inom verksamhetsområde Vård- och Omsorgsboende pågår arbete med effektivare schemaplanering och optimerad bemanning utifrån heltid som norm, med fokus på förutsägbarhet och kontinuitet samt ekonomistyrning. Introduktioner av sommarvikarier har påbörjats för att säkra bemanningen under semesterperioden.

Verksamhetsområde Stöd i ordinärt boende redovisar i nuläget en nollprognos. Arbetet med

att förankra nytt lagdirektiv gällande fast omsorgskontakt i kombination med införande av journalföringsapplikation har krävt extra resurser. Fram till sommaren kommer verksamheten ha ökade kostnader för såväl introduktion som delegeringsutbildningar för att säkra upp grundbemanning och tillgång på sommarvikarier. Timpriset för LOV-finansierad hemtjänst 2023 ökade med 6 procent. Verksamheten har kostnader för höjt PO samt höjda driftskostnader, främst i form av höjda drivmedelspriser för bilar. Till hösten kommer påslag tillkomma för lönerevision, retroaktivt från april månad. För att nå en budget i balans ställs höga krav på produktionsplanering samt nya arbetssätt som kan effektivisera arbetet. Geografiska områden ses över för en gynnsammare insatsplanering. De totala hemtjänsttimmarna januari-april har ökat med knappt 2 procent jämfört med samma period föregående år.

Verksamhetsområde Hälso- och sjukvård prognostiserar en budget i balans. Sjuksköterskeverksamheten har svårigheter med bemanning och rekrytering, vilket gör att behovet av bemanningsföretag kvarstår för att upprätthålla god vård. Arbete pågår för att anställa nya medarbetare och växla ut bemanningsföretag som är en fördyrande kostnad. Under början av året har kommunen haft kostnader för betaldagar på grund av att utskrivningsklara patienter ej kunnat tas hem från sjukhusen i tid. Sektorn arbetar för att komma till rätta med detta, vilket innebär ett gemensamt arbete med myndighet, hemtjänst och korttidsverksamhet. Antalet köpta korttidsplatser har ökat kraftigt sedan i höstas. Sektorn arbetar på att hitta lösningar lokalt för att undvika att köpa externa platser.

Verksamhetsområde LSS-boende och Daglig verksamhet prognostiserar ett underskott på -5,0 Mkr som beror på ökade kostnader köpta platser samt kostnader för resor till och från daglig verksamhet utöver budget.

Sektorn har under januari-april haft konsultkostnader på 1172 Tkr. Kostnaden för samma period föregående år uppgick till 1339 Tkr. Kostnaderna för inhyrd personal i form av sjuksköterskor uppgår till och med april månad till 800 Tkr. Samma period föregående år uppgick kostnader till 569 Tkr.

5.5 Driftredovisning Samhälle och utveckling

5.5.1 Nettokostnad per verksamhet (Tkr)

	Utfall	Plan	Avvikelse	Prognos helår	Plan helår	Prognosavvikelse
Sektorchef	-22 229	-21 811	-418	-65 897	-65 397	-500
Projektenheten	-1 203	-1 373	170	-4 118	-4 118	0
Verksamhetsområde Teknik	-16 104	-27 944	11 840	-83 837	-83 837	0
Verksamhetsområde Service	-1 442	0	-1 442	0	0	0
Verksamhetsområde Planering	-5 775	-12 378	6 603	-38 146	-37 146	-1 000
Verksamhetsområde Fastighet	-35 083	-26 622	-8 461	-90 561	-79 561	-11 000
Nettokostnad	-81 836	-90 128	8 292	-282 559	-270 059	-12 500

5.5.2 Kommentar

Samhälle och utveckling prognostiserar ett underskott på -12,5 mkr.

Sektorchef lämnar en prognosavvikelse på -0,5 Mkr. Det befarade underskottet beror bland annat på bärgning av övergiven ägarlös båt och oljeutsläpp vid trafikolycka.

Utfallet för perioden för VO Service visar negativ budgetavvikelse. Underskottet för Måltidsenheten beror på: prisjusteringar på livsmedelskostnader, ökade mattransportkostnader (företaget kompenseras för ökade drivmedelskostnader), ökade lokalkostnader för nytt kök Solhaga äldreboende, och ökade personalkostnader utifrån tillsättning av timvikarier vid frånvaro.

VO Lokaler och anläggningar prognostiserar ett underskott på -11,0 Mkr. Det avser främst prisökningar för el och drivmedel men även för köpta tjänster och varor. Budgetavvikelse 2022 var - 18,9 Mkr och ramen för 2023 ökade med 4,0 Mkr.

VO teknik har en budget i balans. Kostnaden för vinterväghållningen har ökat med cirka 1,7 Mkr jämfört med föregående års period. Anledningen är bland annat indexreglering av priset på grund av rådande inflationsläge. Åtgärder under året beräknas kunna kompensera underskottet. Antalet säsongsarbetare inom park minskar från 5 till 3,5. Parkeringen kommer lämna ett överskott på ca 2,5 Mkr men befarad utrangering av trappor som måste göras om vid resecentrum samt ökade kostnader för nytt skötselavtal gör att verksamheten och sektorn i nuläget lämnar nollprognos för teknik.

VO planering och myndighet lämnar en prognosavvikelse på -1,0 Mkr. Intäkterna för livsmedelstillsyn är tillfälligt lägre 2023. Ny lagstiftning har medfört behov av en övergångstaxa för 2023 som är beslutad av kommunfullmäktige

Konsultkostnaderna för perioden är 2,9 Mkr jämfört med budget på 3,4 Mkr. Utfallet motsvarande period föregående år var 2,8 Mkr. Byggledning väg och VA har tagit över projekt motsvarande 2-3 heltidstjänster från konsult som har sagt upp sitt avtal med kommunen, vilket inneburit att kostnaderna för berörda investeringsprojekt kunnat minskas.

5.5.3 Renhållning och VA

Tkr	Utfall tertial 1 2023	Budget	Prognos helår	Budget helår	Avvikelse helår
Renhållning	4 148	-1 081	-3 202	-3 202	0
VA-teknik	6 806	515	1 500	1 500	0
Summa	10 954	-566	-1 702	-1 702	0

5.5.4 Kommentar

Renhållningsenheten har en budget i balans. För perioden är intäkterna något lägre vilket beror på att de som har fritidsabonnemang faktureras under sommarperioden. Detta kommer i balans i slutet av året.

Personalkostnaden är något lägre för perioden vilket beror på att kostnaden för sommarjobbare kommer först i juli månad.

Kostnader kopplat till införandet av nytt insamlingssystem för förpackningar är lägre vilket beror på att mycket av det arbetet kommer att ske under hösten. Renhållningsenheten utför under våren inventering av samtliga hämtställen. Inventeringen ligger till grund för vilka som får fyrfackskärl vid fastighet alternativt vilka som kommer få lämna sina förpackningar på ett gemensamt hämtställe.

VA verksamheten följer sin budget. Brukningsavgifterna ligger i nivå med budget vilket indikerar att intäkterna kommer bli som planerat under året.

VA drift har överskott på personalkostnader på grund av vakanta tjänster. Under våren har

enheten genomfört en del akut underhållsarbete avseende avloppspumpar och spillvattenledning. Enheten räknar med en budget i balans, med reservation att kostnader för el kan öka mer än budgeterat.

VA driften har inte tillsatt vakanser. Verksamheten har haft haveri på avloppspumpar samt centrifug. Spillvattenledning som kollapsat och merarbete gällande filmning av ledningar. Trots detta är det en stabil driftsekonomi första delen på 2023. Driftschef ser inga farhågor som idag skulle göra att verksamheten inte kommer hålla budget för 2023 med en reservation avseende elkostnader.

5.6 Driftredovisning Bildning och lärande

5.6.1 Nettokostnad per verksamhet (Tkr)

	Utfall	Plan	Avvikelse	Prognos helår	Plan helår	Prognosavvikelse
Sektorgemensamt	-37 301	-33 567	-3 734	-112 200	-100 700	-11 500
Förskola och pedagogisk omsorg	-128 616	-139 074	10 458	-414 923	-416 923	2 000
Grundskola och fritidshem åk F-6	-158 690	-158 428	-262	-478 106	-475 106	-3 000
Grundskola åk 7-9	-47 650	-47 215	-435	-142 646	-141 646	-1 000
Gymnasium	-63 507	-65 599	2 092	-197 407	-197 407	0
Kultur	-12 541	-14 495	1 954	-43 473	-43 473	0
Kompetenscentrum	-12 018	-12 150	132	-34 940	-36 440	1 500
Nettokostnad	-460 322	-470 528	10 206	423 695	411 695	-12 000

5.6.2 Kommentar

Bildning och lärande har en helårsprognos på -12 Mkr (motsvarar cirka 1 procent av sektorns totala budgetram).

Bidrag till fristående förskolor, grundskolor och gymnasier har ökat på grund av höjda arbetsgivaravgifter och utökning av lokaler i kommunal verksamhet. Då fristående verksamheter ska få samma bidrag per barn och elev som i motsvarande kommunal verksamhet blir effekten att sektorn saknar ca 9 Mkr. Dessutom har kostnaderna fortsatt att öka för tilläggsbelopp för barn och elever i behov av extraordinära stödåtgärder i fristående förskolor och skolor.

Den höga inflationen i samhället gör att det finns en osäkerhet kring årets kostnader för bland annat livsmedel, skolskjutsar och IT. Det påverkar även kostnaderna för läromedel framför allt på yrkesprogram inom gymnasiet.

Sektorn har under läsåret haft svårt att rekrytera viss personal med efterfrågad kompetens och behörighet. I förlängningen kan detta få negativa effekter på arbetsmiljön samt ekonomiska konsekvenser.

Förskolans prognostiserade överskott beror på ökade intäkter för barnomsorgsavgifter då utbyggnaden av nya förskolor innebär fler barn i verksamheten. En nybyggd förskola i Tjuvkil med plats för 72 barn har startat i januari. Det behövs ytterligare platser under våren för att möta behovet vilket innebär att de flesta kommunala förskolor tillfälligt tar emot fler barn. Till hösten öppnar ytterligare två avdelningar i Diseröd och en fristående förskola

planerar att starta i Kärna, vilket kan få effekt på de kommunala förskolorna i samma område. Riksdagen har beslutat om en ändring i skollagen för att öka deltagandet i förskolan. Ändringen innebär att det är obligatoriskt för hemkommunen att erbjuda förskola till barn från tre år (pedagogisk omsorg likställs inte med förskola), även om vårdnadshavare inte anmält önskemål om förskola. Detta sker genom uppsökandekontakt med vårdnadshavare till de barn som inte har någon plats i förskolan.

Inom grundskolan årskurs 4-9 är det obligatoriskt att erbjuda extra studietid, som inte ingår i ordinarie undervisningstid. Den obligatoriska lovskolan har från läsåret 2022/2023 fått ett utökat timtal. Tidigare fanns möjlighet att söka statsbidrag för detta men den möjligheten har tagits bort, vilket innebär ökade kostnader för kommunen. Det prognostiserade underskottet för grundskola är hänförligt till ökade kostnader för skolmåltider och att några skolenheter inte har en budget i balans. Skolvalet inför förskoleklass och årskurs 7 till hösten påverkar ekonomin i de fall där antalet elever är fler eller färre än förväntat.

Gymnasiets yrkesprogram blir högskoleförberedande från och med höstterminen 2023, vilket innebär att dessa kommer utökas både när det gäller gymnasiepoäng och garanterad undervisningstid. Estetiska programmet kommer inte starta till hösten då det var för få antal sökande elever. Det finns i nuläget en osäkerhet kring antalet elever i årskurs 1 till hösten på framför allt programmen Vård- och omsorg, Barn- och fritid samt Introduktionsprogrammen (främst språkintrouktion som minskat stadigt de senaste åren).

Kulturen har återhämtat sig efter pandemin och är tillbaka på 2019 års nivå när det gäller antalet utlån av böcker på biblioteket. Det är stor efterfrågan på evenemang, främst barnaktiviteter. Kulturskolan arbetar för en ökning av kursutbud under året.

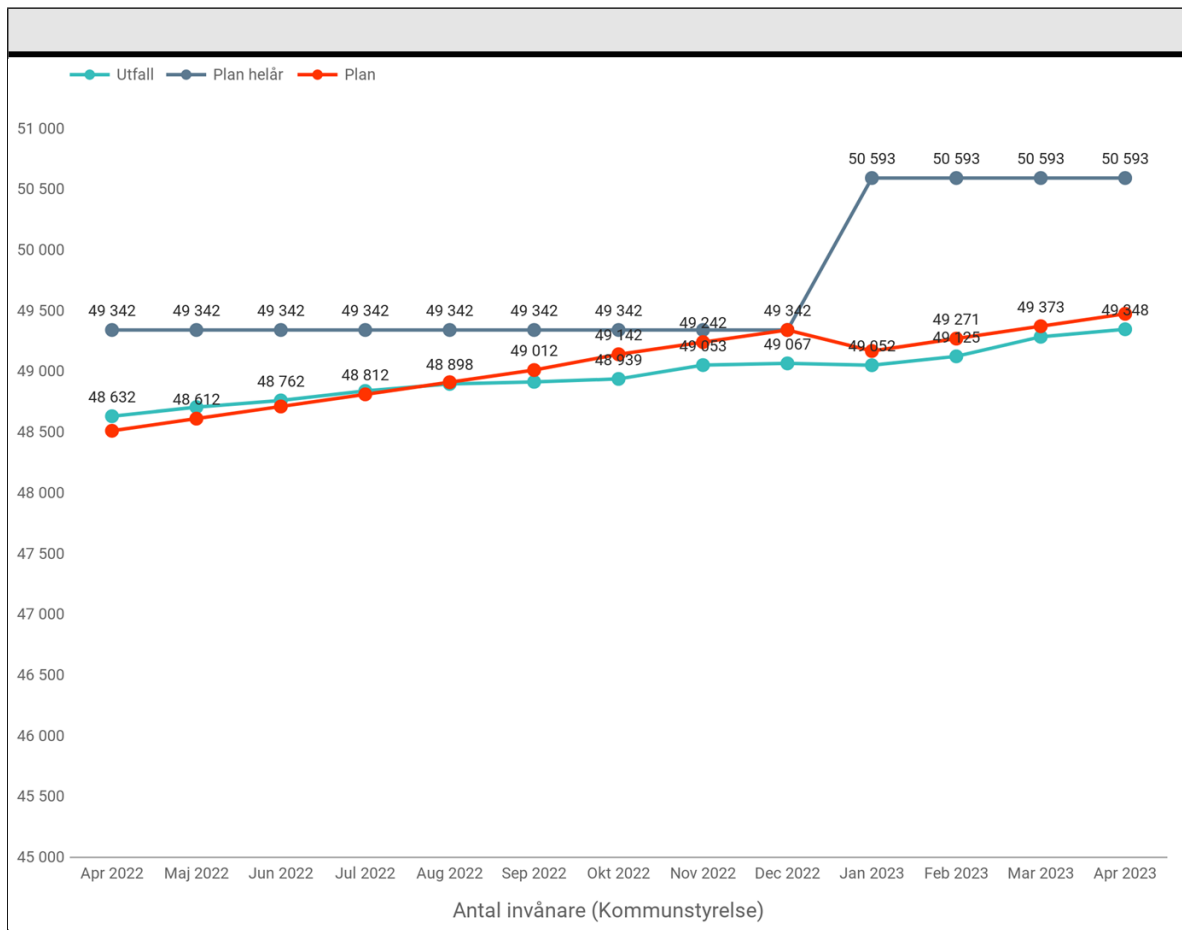
Kompetenscentrums prognostiserade överskott beror på högre intäkter än budgeterat hos Vuxenutbildningen samt vakanta tjänster inom Vägledning, Introduktion och Arbete. Kompetenscentrum har en utmaning i att färre antal nyanlända anvisas till kommunen enligt bostättningslagen jämfört med tidigare år. Det gör att intäkterna från Migrationsverket minskar samtidigt som kommunen har kvar kostnader för organisationen. Verksamheten har till viss del redan anpassats, men ansvaret kvarstår för nyanlända inom etableringen från 2021-2022. Färre nyanlända påverkar också exempelvis att det behövs mindre undervisning i Svenska för invandrare (Sfi) på Vuxenutbildningen.

De enheter som inte har en budget i balans arbetar med att ta fram åtgärder i handlingsplaner.

Sektorn har under perioden januari-april konsultkostnader på 1 072 Tkr. Det är främst kostnader i samband med föreställningar och evenemang inom kulturen. Motsvarande period 2022 var kostnaderna 423 Tkr. Skillnaden beror på fler evenemang under perioden då dessa är igång igen efter pandemin.

6 Månadsuppföljning

6.1 Befolkning

Fram till och med mars månad var befolkningsökningen i kommunen 218 personer. Kungälv kommun har därmed 49 373 invånare. Lågkonjunkturen har påverkat bostadsbyggandet negativt och många exploatörer har dragit ner på sin investeringstakt. Det kan komma att påverka inflyttningen negativt. Det kan komma att bli svårt att nå upp till den senast presenterade befolkningsprognosen som säger att kommunen ska vara 50 593 invånare sista december 2023.

6.2 Sysselsättning

Antal arbetslösa personer av den registerbaserade arbetskraften 18-24 år, har minskat med 7%

i april 2023 jämfört med april 2022.

Antalet arbetslösa av den registerbaserade arbetskraften 16-65 år i Kungälv kommun, har minskat med 6% i april 2023 jämfört med april 2022.

6.3 Ekonomimått

Tkr	Utfall Jan 2023	Utfall Feb 2023	Utfall Mar 2023	Utfall Apr 2023
Nettoinvestering	-17 549	-41 874	-72 321	-112 683
Låneskuld (Mkr)	-2 076	-2 126	-2 126	-2 126
Konsultkostnader drift	-275	-1 933	-4 407	-6 647
Konsultkostnader investering	-1 806	-3 349	-5 336	-6 144
Konsultkostnader exploatering	-556	-712	-974	-1 520

Nettoinvesteringar

Under 2023 är investeringsramen 765 mkr. Till och med april månad uppgår investeringarna till 113 mkr. Prognosen för helåret är 632 mkr för både skattekollektivet och avgiftskollektivet. Därutöver är kommunen medfinansier till ett antal projekt. Budget för året för dem är 18 Mkr och förväntat utfall är 7 Mkr

Bedömning görs att ramen inte kommer att arbetas upp under 2023. Detta eftersom byggnationen av flera stora projekt inte påbörjas förrän sent på året och kommer att ha sin ekonomiska tyngdpunkt under 2024 och 2025.

Skatt

Ett antal projekt på skatt har prognostiserat att de inte kommer att arbeta upp hela sin budget för 2023. Tidsförskjutningar gör att investeringsmedel i stället behövs 2024 och framåt under perioden. Tidsförskjutningarna beror på bland annat när detaljplaner antas, upphandlingar samt tillståndprocesser.

Avgift

Förändrade tidplaner finns för projekt där rättsprocesser med markägare, långa tillståndprocesser och geotekniska utmaningar påverkar en del projekt.

Uppföljningen av investeringarna presenteras i en särskild rapport och i ett eget ärende.

6.4 Personalmått

Procent (%)	Utfall Jan 2023	Utfall Feb 2023	Utfall Mar 2023	Utfall Apr 2023
Antal arbetade timmar i förhållande till antal invånare 2023-01-01 (49 068)	10,8	10,5	11,3	10,9

6.5 Ny Försörjningsstöd

	Utfall Dec 2022	Utfall Jan 2023	Utfall Feb 2023	Utfall Mar 2023	Utfall Apr 2023
Nettokostnad försörjningsstöd, exklusive	1 734	1 739	1 745	1 855	1 871

	Utfall Dec 2022	Utfall Jan 2023	Utfall Feb 2023	Utfall Mar 2023	Utfall Apr 2023
nyanlända (Tkr)					
Försörjningsstöd, antal ärenden (exklusive nyanlända)	286	289	280	285	295

Antal hushåll (exkl. nyanlända) för perioden jan-april har minskat med ca. 12% i genomsnitt (från 237 hushåll per månad 2022 till 209 hushåll 2023).

Kostnader för utbetalt försörjningsstöd (exkl. nyanlända), har minskat med ca. 9% jämfört med tertial 1 föregående år (från 7,9 Mkr till 7,2 Mkr).

6.6 Nyanlända

	Utfall Dec 2022	Utfall Jan 2023	Utfall Feb 2023	Utfall Mar 2023	Utfall Apr 2023
Utbetalt försörjningsstöd, Nyanlända (Tkr)	106	118	158	210	
Antal mottagna nyanlända	3	0	6	3	2
Antalet familjer i tillfälligt boende	202	202	202	202	202
Antal personer i etablering (2 år)	187	194	187	171	159

6.7 Antal hemtjänsttimmar

	Utfall Jan 2023	Utfall Feb 2023	Utfall Mar 2023	Utfall Apr 2023
Totalt antal timmar i hemtjänsten	38 448	33 810	36 668	36 128

Antalet hemtjänsttimmar har ökat med 1,4% de fyra första månaderna jämfört med samma period föregående år.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (7)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Åsa Berglie

2023-06-12

Uppföljning av investeringsprogrammet-prognos 2023 inklusive startbeslut (Dnr KS2023/1275-1)

Sammanfattning

Investerings- och driftprogram 2023-2026 (KS2022/1866) beslutades i kommunfullmäktige den 1 dec 2022. En uppföljning av investeringarna sker årligen vid de sedvanliga uppföljningstillfällena tertial ett, tertial två och tertial tre/bokslut. Förutom uppföljningen vid tertialerna genomför förvaltningen en uppföljning i form av en uppföljningsrapport som sker i maj-juni årligen. Den följer upp projektens tidplaner, ekonomiska prognoser och prognos för leverans av bostäder när ungefär halva budgetåret har gått.

Vid uppföljningsrapporten i maj/juni 2023 har 75 pågående projekt och 15 verksamhetsbudgetar för investering har följts upp. Totalt har ca 240 projekt som finns inom verksamhetsbudgetarna för mindre investeringar ingått i uppföljningen.

Bedömning görs att ramen inte kommer att arbetas upp under 2023. Det beror på att byggnationen av flera stora projekt inte påbörjas förrän sent på året och kommer att ha sin ekonomiska tyngdpunkt under 2024 och 2025.

Förslag till beslut

1. Informationen antecknas till protokollet

Förslag till kommunfullmäktige

1. Projektet Aröd etapp 5 va-utbyggnad i tabellen godkänns för start av upphandling och byggnation samt att uppdra till sektorchef för Samhälle och utveckling att underteckna avtalen för objektet vid kontraktsskrivning.

Projekt	Finansiering	Budget
Aröd Etapp 5	Avgift	125 000
Avgiftkollektiven		125 000
Totalt		125 000

Juridisk bedömning

Budgeten har upprättats enligt kapitel 11 ekonomisk förvaltning i kommunallagen. Uppföljningsarbetet bedöms följa berörda lagar och rekommendationer.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Investerings- och driftsprogrammet med bilagor beskriver hur förvaltningen kommer att disponera den ekonomiska ram som förvaltningen har till sitt förfogande för att uppnå de mål, uppdrag och riktlinjer som presenterats i majoritetens programförklaring med strategiska mål, resultatmål och uppdrag. Investerings- och driftprogram 2023-2026 (KS2022/1866) beslutades i kommunfullmäktige den 1 dec 2022.

En uppföljning av investeringarna sker årligen vid de sedvanliga uppföljningstillfällena tertial ett, tertial två och tertial tre/bokslut. Förutom uppföljningen vid tertialerna genomför förvaltningen en uppföljning i form av en uppföljningsrapport som sker i maj-juni årligen. Den följer upp projektens tidplaner, ekonomiska prognoser och prognos för leverans av bostäder när ungefär halva budgetåret har gått. Uppföljningsarbetet innebär också att projekten får lyfta vilka utmaningar de ser vid genomförandet, risker och möjligheter i projekten samt vilka personella resurser som behövs för att genomföra det.

Projekt inom finansieringsslagen skatt, avgift, medfinansiering och exploatering följs upp.

Vid uppföljningsrapporten i maj/juni 2023 har 75 pågående projekt och 15 verksamhetsbudgetar för investering har följts upp. Totalt har ca 240 mindre projekt inom verksamhetsbudgetarna för mindre investeringar följts upp.

Bedömning

Uppföljningsrapporten vid halvåret syftar till att säkerställa leveransen i projekten och kunna indikera förändringar i tidplaner, ekonomiskt utfall och leverans.

Investeringsprojekt som är stora och omfattande kräver ett långt förberedelsearbete och en väl genomförd upphandling. I regel är också andra myndigheter inblandade och ska lämna tillstånd och godkänna åtgärder.

Projekten har en totalbudget och när den årligen revideras så fördelar förvaltningen projektbudgeten mellan åren så att den ska motsvara förväntat utfall per år över hela projektets livstid. Men det krävs bara ett försenat tillstånd, ett geoteknisk eller arkeologiskt fynd eller andra tekniska utmaningar för att projektet ska få en ändrad tidplan. Ibland visar projekteringen ett behov av ändrat innehåll, det vill säga en annan teknisk lösning i byggnationen.

När förändringarna ovan sker i projekten så stämmer inte utfall och budget överens det enskilda året eftersom projekten i regel löper över flera år. Det innebär inte automatiskt att projektets totalbudget är felaktig eller att tidpunkten för slutförandet är fel. Den löpande uppföljningen av projekten är av stor vikt för att i budgetprocessen kunna hantera förändringar inom ram och över hela investeringsperioden.

Vid uppföljningen ser **prognosen** för 2023 ut enligt följande:

		2023	2024	2025	2026	2027	Totalt
Prognos	SKATT	261 204	512 790	484 411	427 802	435 310	2 121 517
	MEDFINANSIERING	7 000	36 000	54 750	49 000	0	146 750
	AVGIFT	375 814	381 464	204 298	99 871	138 795	1 200 242
	Totalt	644 018	930 254	743 459	576 673	574 105	3 468 509
Ram	SKATT	370 000	390 000	500 000	500 000	380 000	2 140 000
	MEDFINANSIERING	18 000	41 000	52 250	49 000	25 000	185 250
	AVGIFT	395 000	246 000	180 000	125 000	120 000	1 066 000
	Totalt	783 000	677 000	732 250	674 000	525 000	3 391 250
Avvikelse	SKATT	108 796	-122 790	15 589	72 198	-55 310	18 483
	MEDFINANSIERING	11 000	5 000	-2 500	0	25 000	38 500
	AVGIFT	19 186	-135 464	-24 298	25 129	-18 795	-134 242
	Totalt	138 982	-253 254	-11 209	97 327	-49 105	-77 259

Tabell 1

Bedömning görs att ramen inte kommer att arbetas upp under 2023. Detta eftersom byggnationen av flera stora projekt inte påbörjas förrän sent på året och kommer att ha sin ekonomiska tyngdpunkt under 2024 och 2025.

Skatt

Ett antal projekt på skatt har prognostiserat att de inte kommer att arbeta upp hela sin budget för 2023. Tidsförskjutningar gör att investeringsmedel i stället behövs 2024 och framåt under perioden. Tidsförskjutningarna beror på bland annat när detaljplaner antas, upphandlingar samt tillståndsprocesser.

Under skatt ligger även de projekt där kommunen har hyresavtal för till exempel förskolor och boenden som någon annan aktör bygger. Dessa projekt följs upp tillsammans med alla andra projekt i investerings- och driftsprogrammet. Då är fokus på att avtalad lokal levereras i tid och med avtalat innehåll till avtalad hyra.

Servicebostäder, gruppboendestäder och särskilt boende för äldre

Inom projekten som ska leverera Bostad med särskild service finns en utmaning för de lokaler som avser servicebostäder. Dessa placeras i flerbostadshus, ofta 10-12 lägenheter tillsammans med en gemensamhetslokal och personaldel. När bostadsproduktionen förskjuts i tid så påverkar det leveransen av nya servicebostäder. För att löpande kunna hantera behovet och verkställa biståndsbedömda beslut så inväntar inte förvaltningen att marknaden ska börja bygga igen utan undersöker andra alternativa lösningar för att ha ett inflöde av nya servicebostäder. När det gäller gruppboendestäder så är en inhyrd gruppboendestad med 6 platser under byggnation i Nordtag med tillträde december 2024. I Solbräcke ska ca 10-12 lägenheter i de nyligen inköpta bostadshusen omvandlas till servicebostäder för socialpsykiatri.

Inom äldreomsorgen byggs det kommunägda Solhaga ut och två nya enheter kan flyttas in i 1 september 2023. I Änggårde i Kungälv ska 90 nya platser. Anbudsöppning på byggnationen sker vecka 25 år 2023. Detaljplanen har vunnit laga kraft. Byggnationen kommer genomföras av Hemsö som kommunen tecknat hyresavtal med och tillträde är planerat till nov/dec 2025.

Avgift

Förändrade tidplaner finns för projekt där förhandlingar eller rättsprocesser med markägare pågår, eller där det krävs långa tillståndsprocesser och där geotekniska utmaningar i marken påverkar.

Ett projekt inom VA-kollektivet har aviserat ett behov av ett startbeslut för att kunna genomföra upphandling och starta byggnation. Startbeslut tas normalt sett vid budgetbeslutet på hösten samt i samband med bokslut i mars/april årligen. Anledningen till att projektet Aröd etapp 5 Va-utbyggnad behöver ett startbeslut i juni är att det behöver slås ihop med redan startbeslutade etapper och handlas upp samtidigt. Målet är att ge Aröd-projektet stordriftsfördelar vid upphandlingen och

genomförandet. Va-utbyggnaden i Aröd är baserat på ett föreläggande från Länsstyrelsen och ska vara klart 31 dec 2025 för att inte beläggas med årligt vite.

Två projekt inom VA-kollektivet aviserar stora prognosförändringar avseende ökade kostnader. Projekten är inte startbeslutade och befinner sig fortfarande i planerings och projekteringsfas. Det handlar om ledningssträckan med överföringsledning som går från Kungälv's sjukhus via Bultgatan bort till Truckgatan. Sträckan ska mata de västra delarna av kommunen och kommer att gå fortsätta genom arenaområdet mot Hollandsgatan och västerut. Den främsta orsaken till prognosförändringen är svåra geotekniska förhållanden som kräver spontning av stor del av sträckan.

Ytterligare ett va-projekt som prognostiserar stor förändring gällande ökade kostnader är den pumpstation som ska byggas vid Kastellegården för vidare pumpning i ledningar under älven och ner till Gryab. Pumpstationen är avgörande för pumpningen av spillvatten från stora delar av kommunen ner till Göteborg. Den behöver dimensioneras för stora mängder och ska byggas på statlig mark inom det statliga byggnadsminnet Kastellegården. Ledningarna under älven går därifrån idag och det finns idag en mindre, äldre pumpstation på platsen.

Hantering av dessa större prognosavvikelser sker i budgetprocessen och förvaltningens förslag till reviderat investerings- och driftsprogram hösten 2023.

Verksamhetsbudgetar för mindre investeringar på skatt och avgift

Vid uppföljning av verksamhetsbudgetar för sektorernas mindre investeringsåtgärder kan konstateras att behovet inom VA-kollektivets verksamhetsbudget är stora. En prognosavvikelse finns om minus 14 mkr för helåret 2023. Åtgärderna behövs för att öka driftsäkerheten i befintliga system och upprätthålla funktioner där nätet är gammalt. Åtgärderna bedöms dock som helt nödvändiga och ryms inom den totala investeringsramen för 2023.

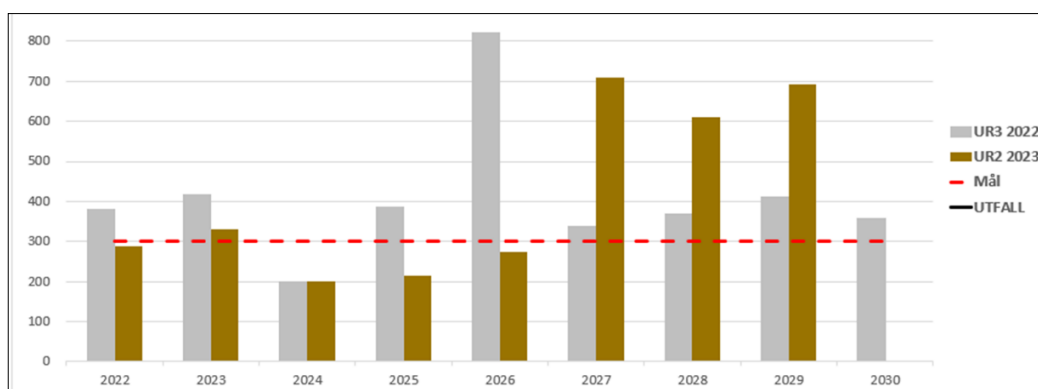
Även inom vissa andra verksamhetsbudgetar prognostiseras avvikelser på grund av åtgärder som är nödvändiga att göra omgående. Det rör sig bland annat om lokalanpassningar och inventarier för NPF-anpassningar i lokaler, åtgärder för arbetsmiljö (hot och våld) samt åtgärder på utomhusmiljöer. Avvikelserna är av mindre karaktär och har redovisats till utskottet för samhälle och utveckling. Samtliga verksamhetsbudgetar för sektorernas mindre investeringar presenteras i utskottet för samhälle och utveckling under året i samband med tertialerna.

Exploatering

I rådande tider är prognosen för exploateringsprojekten extra svår att göra. Flertalet byggherrar som redan tillträtt marken skjuter på sitt genomförande. Projekt som är i detaljplaneskede och där marken inte anvisats än aviserar också tidsförskjutningar eftersom exploatering inte är möjlig i nuvarande marknadsläge. Tidsförskjutningar i projekt som redan betalat till kommunen får ingen ekonomisk påverkan på exploateringsekonomin. För de projekt där marken inte anvisats ännu eller där betalning inte kommer ske förrän vid beviljat bygglov får tidsförskjutningen en ekonomisk påverkan eftersom intäkterna kommer senare.

Vid en jämförelse av prognosen för bostadsleverans vid UR3 2022 och denna UR2 rapport syns förskjutningarna i projekten som avser bostäder. Vid årsskiftet ansåg byggherrarna att byggnation och leverans av bostäder skulle öka igen 2026 men vid prognosarbetet vid halvåret 2023 ligger tyngdpunkten i stället på 2027 och framåt.

Bostadsleverans- nedskalat, per år, jämförelse mellan UR2 2022 och UR3 2023

Tabell 2

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Investerings- och driftsprogrammet 2023-2026 är förvaltningens svar på majoritetens programförklaring Kungälv 2030 med strategiska mål och resultatmål.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Investerings- och driftprogrammet bedöms bland annat utifrån mål nummer 11 i Agenda 2030 som avser hållbara städer och samhällen.

Investerings- och driftprogrammet är kopplat till förvaltningens verksamhetsplan 2023 där den övergripande inriktningen redovisas för förvaltningens arbete med att nå målen i Agenda 2030.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Dokumenterna i investerings- och driftprogrammet utgår från majoritetens programförklaring Kungälv 2030.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Investerings- och driftprogrammet innehåller investeringar i den kommunala välfärden i form av exempelvis förskolor/skolor, boenden, fritidsanläggningar samt annan kommunal infrastruktur så som va-ledningar, pumpstationer, gator, parker, offentliga miljöer och digitalisering. Det innehåller också nya exploateringsområden för bostäder och verksamheter.

När marknaden bromsar upp och produktionen av bostäder avtar så påverkar det leveransen av servicebostäder som kommunen behöver. Behovsbilden följs noggrant i den årliga revideringen av lokalförsörjningsplanen. För att kunna verkställa biståndsbedömda beslut för Bostad med särskild service undersöks andra sätt att lösa behoven när en exploatör drar sig ur eller förskjuter projektet i tid. Målet är att kunna få fram bostad med särskild service i takt med behovet. Andra sätt att lösa behoven kan till exempel vara att sälja den anvisade marken till annan byggherre som kan förverkliga byggnationen, utöka samarbetet med lokala byggherrar som bygger hyresrätter i sina projekt, samarbete med allmännyttan och med Bokab. Kommunen har också platser där det går att bygga till exempel gruppboende i egen regi.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv.

När utbyggnaden av den kommunala välfärden sker i takt med den demografiska utvecklingen skapas förutsättningar för medarbetarna att utföra sitt uppdrag i en god arbetsmiljö. Investerings- och driftprogrammet visar prognoser på de tillkommande driftvolymerna som utbyggnaden i välfärden innebär. Programmets bilagor som består av en övergripande tidplan, en lokalförsörjningsplan och en va-resursplan ska skapa goda planeringsförutsättningar för bemanning och resurser i den kommande driften av till exempel nya skolor, förskolor och boenden.

Vid uppföljningsrapporteringen får investeringsprojekten möjlighet att avisera behov av personella resurser eller extern expertis för att kunna genomföra projektet och en samplanering och resursfördelning kan göras.

Ekonomisk bedömning

Prognosen för investeringar för 2023 ligger inom tilldelad ram för 2023. Det innebär att alla planerade investeringar för 2023 kommer kunna hanteras inom tilldelad ram på samtliga kollektiv: skatt, medfinansiering och avgift.

Ett projekt behöver få startbeslut för att kunna gå på upphandling och starta byggnation. Det gäller va-utbyggnaden i Aröd etapp 5 som behöver slås ihop med redan startbeslutade etapper och handlas upp samtidigt. Va-utbyggnaden i Aröd är baserat på ett föreläggande från Länsstyrelsen och ska vara klart 31 dec 2025 för att inte beläggas med årligt vite.

Projekt	Finansiering	Budget
Aröd Etapp 5	Avgift	125 000
Avgiftkollektiven		125 000
Totalt		125 000

Tabell 3

Förslag till beslut

1. Informationen antecknas till protokollet

Förslag till kommunfullmäktige

2. Projektet Aröd etapp 5 va-utbyggnad i tabellen godkänns för start av upphandling och byggnation samt att uppdra till sektorchef för Samhälle och utveckling att underteckna avtalen för objektet vid kontraktsskrivning.

Projekt	Finansiering	Budget
Aröd Etapp 5	Avgift	125 000
Avgiftkollektiven		125 000
Totalt		125 000

Haleh Lindqvist
Kommundirektör

Pia Jakobsson
Ekonomichef

Expedieras till: Christian Solander, Andreas Blixt, Christina Gunnesby

För kännedom till: Åsa Berglie, Amanda Staf, Marcus Spovell, Anders Holm

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (4)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Sara Ekelund

2023-05-17

Förslag till beslut- antagande av Detaljplan för besöksanläggningar m.m. Arenaområdet vid Yttern, Rollsbo 1:32 m.fl. i Rollsbo, Kungälv kommun (Dnr KS2021/1047-184)

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fattade 2020-04-15 beslut om budgetdirektiv 2021–2022 där inriktningen för ett nytt idrottscentrum beskrivs. Planförslaget var utställt för granskning 23 februari till 27 mars 2023. Planförslaget var tidigare utställt för samråd 7 april till 6 maj 2022. Efter granskningen har utredningar gällande dagvatten och geoteknik reviderats. Planhandlingarna har justerats och kompletterats utifrån utredningarnas resultat och inkomna synpunkter från bland annat länsstyrelsen. I plankartan har mindre justeringar gjorts för ett fåtal egenskapsbestämmelser som säkrar att bebyggelsen skyddas mot översvämning vid skyfall. En lista över förändringarna i planförslaget redovisas i granskningsutlåtandet där även alla synpunkter som inkommit under granskningstiden redovisas.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för ett område med besöksanläggningar där flera anläggningar för olika sporter, idrotter, fritidsverksamheter med mera kan utövas. Det ska kunna realiseras med kompletterande funktioner och samordningsvinster genom tex. caféer, restauranger, butiker, möteslokaler, daglig verksamhet och även hotell och vandrarhem. Därtill kompletteras dessa funktioner av användningen centrum, kontor och park- och naturmark.

Området ska utgöra en länk mellan Kungälv och Ytterby. Det ska främja en levande miljö med platser för socialt umgänge, lek och aktivitet, och på så sätt utgöra en mötesplats med förutsättningar för en aktiv fritid oavsett ålder, intressen, funktionsvariationer och socioekonomisk bakgrund. Utformningen inom området ska därför främja och säkerställa trygghet och orienterbarhet, särskilt för barn och unga vilka är de som till stor del kommer att nyttja området. Grönska bidrar med upplevelsevärden men även ekosystemtjänster. Avsikten är också att området enkelt och bekvämt ska nås av gående, cyklister och kollektivtrafikresenärer.

Detaljplanen är av betydande intresse för allmänheten.

Kommunens initiala bedömning var att planen inte kunde antas innebära betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen menade dock att planförslaget riskerade att påverka skyddade arter vilket kunde innebära betydande miljöpåverkan. Kommunen genomförde därför en strategisk miljöbedömning och tog fram en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Till detaljplanen hör *Kvalitetsprogram för Arenaområdet vid Yttern* vars främsta syfte är att beskriva sociala, gestaltningsmässiga och miljömässiga kvaliteter i planområdet. Kvalitetsprogrammet har ingen rättslig verkan, däremot är det ett kommunikationshjälpmedel och ett stöd i den kommande genomförandefasen.

Förvaltningens förslag till beslut är att detaljplanen antas enligt plan och bygglagen PBL (2010: 900) 5 kap. 27 §.

Juridisk bedömning

Detaljplanen har tagits fram enligt plan och bygglagen, PBL (SFS 2010:900). Planen handläggs med utökad förfarande.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Kommunstyrelsen fattade 2020-04-15 beslut om budgetdirektiv 2021–2022 där inriktningen för ett nytt idrottscentrum beskrivs. Planförslaget *Detaljplan för Kastellegården 1:22 med flera, besöksanläggning* (multiarena) som var på samråd under 2016 har omarbetats till följd av budgetdirektivet och fått det nya namnet *Detaljplan för besöksanläggningar m.m. Arenaområdet vid Yttern, Rollsbo 1:32 m.fl. i Rollsbo, Kungälv kommun*.

Inom planområdet finns idag fotbollsplaner med mindre läktare, ett bostadshus, naturmark och gatumark. Planområdet är till stor del inte planlagd tidigare.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för ett område med besöksanläggningar där flera anläggningar för olika sporter, idrotter, fritidsverksamheter med mera kan utövas. Det ska kunna realiseras med kompletterande funktioner och samordningsvinster genom tex. caféer, restauranger, butiker, möteslokaler, daglig verksamhet och även hotell och vandrarhem. Därtill kompletteras dessa funktioner av användningen centrum, kontor och park- och naturmark.

Området ska utgöra en länk mellan Kungälv och Ytterby. Det ska främja en levande miljö med platser för socialt umgänge, lek och aktivitet, och på så sätt utgöra en mötesplats med förutsättningar för en aktiv fritid oavsett ålder, intressen, funktionsvariationer och socioekonomisk bakgrund. Utformningen inom området ska därför främja och säkerställa trygghet och orienterbarhet, särskilt för barn och unga vilka är de som till stor del kommer att nyttja området. Grönska bidrar med upplevelsevärden men även ekosystemtjänster. Avsikten är också att området enkelt och bekvämt ska nås av gående, cyklister och kollektivtrafikresenärer.

Planförslaget

Planområdet är idag en lågpunkt inom vilken det råder risk för översvämning vid kraftiga regn. Höjdsättning och lutning av marken och anläggande av dagvattendammar och dagvattendiken är viktiga åtgärder för att hantera dagvatten och skyfall inom planområdet.

Kapacitet- och trafiksäkerhetshöjande åtgärder föreslås i anslutning till korsningen Marstrandsvägen/Rollsbovägen och en ny infart från Marstrandsvägen till arenaområdet föreslås sydväst om denna.

Planområdet är utsatt för risk vad gäller transporter av farligt gods på Marstrandsvägen samt risk kopplade till industriverksamheterna i Rollsbo. Planbestämmelser som styr utförandet av bebyggelsen finns på plankartan.

Fornlämningar som finns inom planområdet kommer att dokumenteras innan de tas bort.

Planförslaget var utställt för granskning 23 februari till 27 mars 2023. Efter granskningen har utredningarna *PM Geoteknik* avseende bedömning av dagvattendammarnas stabilitet och *PM Bergteknik* reviderats efter inkomna synpunkter från SGI och länsstyrelsen. Dagvattenutredningen har kompletterats med nya renings- och föroreningsberäkningar och *PM Bedömning av miljökonsekvenser Kyrkebäcken/Ytterbybäcken och Nordre älv*, har justerats efter synpunkter från länsstyrelsen angående planens påverkan på recipienten. Avsnitten för miljö kvalitetsnormer, geoteknik, fornlämningar, trafik, bebyggelse och risk har justerats i planbeskrivningen.

I plankartan har mindre justeringar gjorts för ett fåtal egenskapsbestämmelser som säkrar att bebyggelsen skyddas mot översvämning vid skyfall.

Till detaljplanen hör *Kvalitetsprogram för Arenaområdet vid Yttern* vars främsta syfte är att beskriva sociala, gestaltningsmässiga och miljömässiga kvaliteter i planområdet. Detaljplanen reglerar de basala förutsättningarna och kvalitetsprogrammet används i efterföljande skede som stöd i val av bland annat utformning och färgsättning. Kvalitetsprogrammet har ingen rättslig verkan. Däremot är det ett kommunikationshjälpmedel och ett stöd i den kommande genomförandefasen.

Bedömning

Detaljplanen är av betydande intresse för allmänheten.

Kommunens initiala bedömning var att planen inte kunde antas innebära betydande miljöpåverkan. Av länsstyrelsens yttrande från undersökningssamrådet 2021-09-27 framgick det dock att länsstyrelsen inte delade kommunens bedömning. Länsstyrelsen menade att planförslaget riskerade att påverka skyddade arter vilket kunde innebära betydande miljöpåverkan. Kommunen genomförde därför en strategisk miljöbedömning och tog fram en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Förvaltningens förslag till beslut är att detaljplanen antas enligt plan och bygglagen PBL (2010: 900) 5 kap. 27§.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Planförslaget bidrar till att uppnå kommunfullmäktiges mål *"Att ge möjlighet till en aktiv fritid för alla åldrar"* samt *"Hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen"*.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Detaljplanen kommer att ge förutsättningar för så väl social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Planförslaget är i linje med målet "Hållbara städer och samhällen" då området har ett strategiskt läge mellan Kungälv och Ytterby och goda möjligheter finns att cykla, gå eller åka kollektivt till området. Planförslaget innebär en utveckling av ett befintligt idrottsområde där infrastrukturen delvis redan är utbyggd. Hanteringen av dagvatten och skyfall inom planområdet är ett sätt att hantera framtida klimatförändringar.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Planförslaget är delvis förenligt med den fördjupade översiktsplanen för Ytterby men avviker från översiktsplanen i mindre delar. Utbyggnaden är en del av strategin "Sammanlänkingsstråket" i den fördjupade översiktsplanen för Ytterby som vann laga kraft 2021. Strategin går ut på att länka samman Kungälv och Ytterby längs med Marstrandsvägen och på sikt möjliggöra att stråket får en mer stadsmässig karaktär med grönytor och tryggare gång- och cykelvägar.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Detaljplanen är ett verktyg för att säkerställa kommunens Vision 2040 och kommunfullmäktiges strategiska mål nr 3: "Att ge möjligheter till en aktiv fritid för alla - oavsett ålder och funktionsvariation". Med den nya detaljplanen kommer det vara möjligt att bebygga planområdet med nya ishallar, idrottshallar och en simhall för kommunens medborgare och föreningar. Lokalerna kommer även att användas av kommunens verksamheter inom bland annat Bildning och lärande och Trygghet och stöd.

I plankartan har planbestämmelse angående utformning införts i syfte att området ska bli tryggt och orienterbart, särskilt för barn och unga som till stor del kommer nyttja området, i enlighet med PBL (2010: 900) 1 kap. 1 §.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Detaljplanearbetet resurssätts med de interna resurser och externa experter som krävs för att ta fram underlaget för att planen ska kunna bli antagen och vinna laga kraft. Därefter startar genomförandefasen.

Den fysiska arbetsmiljön för medarbetare i verksamheterna inom arenaområdet kommer att förbättras jämfört med dagsläget, med dessutom möjlighet till arbetssociala och andra samordningsvinster när olika verksamheter förs samman.

Ekonomisk bedömning

Detaljplanen finansieras av kommunen förutom byggrätten för centrumändamål där kommunen planerar att sälja tomten vilket medför en intäkt.

Ett markanvisningsavtal kommer att upprättas mellan kommunen och exploatören för centrumtomten som bland annat styr genomförandekostnader och medfinansiering av till exempel utbyggnad av vägar.

Kommunen ska bygga ut och äga allmän platsmark (även kvartersmark R₃ – R₄ som fungerar som allmän plats) och VA-ledningar inom planområdet, vilket avses bekostas av kommunen och exploatören enligt samverkansavtal och kommande marköverlåtelseavtal. Kommunen kommer att bygga och äga hallbyggnaderna inom planområdet.

Förslag till beslut

1. Detaljplan för besöksanläggningar m.m. Arenaområdet vid Yttern, Rollsbo 1:32 m.fl. i Rollsbo, Kungälv kommun antas enligt plan- och bygglagen PBL (2010:900) kap 5 § 27. Paragrafen justeras omedelbart.

Fredric Arpfjord
Verksamhetschef Planering och myndighet

Anders Holm
Sektorchef Samhälle och utveckling

Expedieras till:

Gunilla Carlsson Gremner, Plan/Samhälle och utveckling
Anna Hedlin, Plan/Samhälle och utveckling
Sara Ekelund, Plan/Samhälle och utveckling
Ida Andersson, Plan/Samhälle och utveckling
Amanda Staf, Projektenheten/Samhälle och utveckling
Fredric Arpfjord, Planering och myndighet/Samhälle och utveckling

PLANBESKRIVNING

Antagandehandling 2023-06-29
Diarienummer KS2021/1047

Detaljplan för besöksanläggningar m.m.

ARENAOMRÅDET VID YTTERN ROLLSBO 1:32 M.FL.

I Rollsbo, Kungälv kommun

SAMHÄLLE OCH UTVECKLING

**KUNGÄLV
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00
FAX 0303-190 35
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

INFORMATION	3
Syfte	5
Vision	5
Lägesbestämning	5
Areal och markägförhållanden	6
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	6
Kommunala beslut	6
Översiktsplanering	6
Fördjupad översiktsplan för Ytterby	7
Planprogram	7
Gällande detaljplaner	8
FÖRENLIGHET MED MILJÖBALKEN	9
Miljömål	9
Undersökning av betydande miljöpåverkan	10
Övriga avvägningar enligt Miljöbalken	11
FÖRUTSÄTTNINGAR & FÖRÄNDRINGAR	13
Natur	13
Bebyggelseområden	25
Friytor	36
Hälsa och säkerhet	37
Gator och trafik	43
Teknisk försörjning	56
GENOMFÖRANDEFRÅGOR	72
Organisatoriska frågor	72
Ansvar för anläggningar	73
Avtal och överenskommelser	73
Ansvariga myndigheter/upplysningar	73
Fastighetsrättsliga frågor	74
Ekonomiska frågor	77
Tekniska frågor	78
Åtgärder utanför planområdet	81
KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE	81
Miljökonsekvenser	81
Sociala konsekvenser	82
MEDVERKANDE KOMPETENSER	84

INFORMATION

En detaljplan är ett juridiskt dokument som styr hur marken får användas för ett område inom kommunen, exempelvis för bostäder, kontor, handel eller industri. Detaljplanen får även reglera placering, utformning och utförande. En detaljplan består av en plankarta som är juridiskt bindande och en planbeskrivning som beskriver plankartan. Planbeskrivningen (denna handling), som inte är juridiskt bindande, ska underlätta förståelsen för plankartans innebörd.

Detaljplanen omfattar följande handlingar:

Planhandlingar

- Plankarta med planbestämmelser
- Planbeskrivning (denna handling)
- Illustrationsplan
- Kvalitetsprogram
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande

Övriga handlingar

- Fastighetsförteckning
- Sändlista

Utredningar som utgör underlag till detaljplanen

- 1) Trafikutredning, Sigma, 2021-11-29
- 2) PM kompletterande trafikutredning, Sigma, 2021-11-28
- 3) Parkeringsutredning, Kungälv kommun, 2023-02-06 (*reviderad efter samrådet*) och Cykelparkering Arenaområdet, Norconsult 2022-12-22 (*framtagen efter samrådet*)
- 4) Geoteknisk undersökning, PE Teknik och arkitektur, 2021-11-30 och Bergtekniks undersökning, Afry 2023-04-19 (*reviderad efter granskningen*).
- 5) Markteknisk undersökning, PE Teknik och arkitektur, 2021-11-30
- 6) PM geoteknik, Norconsult, 2015-10-12
- 7) Provtagningsplan (och historisk inventering), Ensucon 2022-02-02
- 8) Arkeologisk utredning Boplats vid Ytterns IP rapport 2016:38, Bohusläns museum, ISSN 1650-336, 2016
- 9) Arkeologisk utredning Två boplatser i Ytterby rapport 2021:38, Bohusläns museum, ISSN 1650-3368, 2021
- 10) Naturvärdesinventering, Melica, 2017-05-04
- 11) Naturvärdesinventering och bilaga 1, Jakobi, 2021-11-01 och 2021-10-04
- 12) Riskutredning, Afry, 2022-07-07 (*reviderad efter samrådet*)
- 13) Dagvattenutredning, Alp Markteknik AB 2023-04-04, (*reviderad efter granskningen*).
- 14) Skyfallsutredning, Sweco, 2022-11-07 (*reviderad efter samrådet*)
- 15) Undersökning av betydande miljöpåverkan, Kungälv kommun, 2021-08-31

Utförts efter samrådet:

- 16) Trafiksimulering, Norconsult, 2022-11-22
- 17) Geoteknik, Awer, 2023-05-05 (*reviderad efter granskningen*) och markteknisk undersökning, Awer, 2022-12-01
- 18) Översiktlig miljöteknisk markundersökning, Ensucon, 2022-12-09
- 19) Arkeologisk förundersökning av L2021:6078, Bohusläns museum, 2017 och beslut om arkeologisk förundersökning av L2021:6078, Bohusläns museum, 2022-02-09
- 20) Luftföroreningar från Rollsbo industriområde, Ensucon, 2022-10-14
- 21) Fördjupade artinventeringar groddjur och fåglar, Jakobi, 2022-08-23
- 22) Naturtypskartering, Jakobi, 2022-10-27
- 23) Avfallsutredning, Tyréns, 2022-09-30
- 24) Bedömning av miljökonsekvenser Kyrkebäcken/Ytterbybäcken och Nordre älv, Kungälv kommun, 2023-04-18, (*reviderad efter granskningen*).
- 25) Miljökonsekvensbeskrivning, Tyréns, 2023-02-06

Handlingarna (förutom fastighetsförteckningen) finns på Kungälv kommunens hemsida. Fastighetsförteckning, beslutsprotokoll samt övriga handlingar finns i Kungälv Stadshus, adress: Ytterbyvägen 2, Kungälv. För information om planförslaget, kontakta Kundcenter på telefonnummer 0303 – 23 80 00.

Handläggning

Detaljplanen är av betydande intresse för allmänheten och är i övrigt av stor betydelse. Genomförandet av detaljplanen medför också stora kostnader för kommunen.

Merparten av planområdet omfattas av fördjupad översiktsplan för Ytterby (FÖP Ytterby), antagen av Kommunfullmäktige 2021-04-15. Planförslaget är delvis förenligt med FÖP Ytterby.

Övriga delar av planområdet omfattas av Översiktsplan 2010 för Kungälv kommun, antagen 2012-01-19. Efter att det i undersökning om betydande miljöpåverkan inte gick att utesluta betydande miljöpåverkan, orsakat av planens genomförande, har ändringar i planförslaget gjorts. Planområdet har utökats och ett område som i översiktsplanen pekas ut som verksamhetsområde planläggs i aktuell detaljplan som natur för eventuella framtida behov av dagvattenhantering. Planförslaget överensstämmer därmed inte längre med översiktsplanen.

Av ovanstående anledningar handläggs detaljplanen med ett utökat förfarande i enlighet med 5 kap plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

Planprocessen regleras av Plan- och bygglagen och den består av flera olika skeden.

Samråd

Kommunen ska samråda detaljplaneförslaget med bland annat länsstyrelsen, lantmäterimyndigheten, kända sakägare och boende som berörs. Samrådets syfte är att samla in information, önskemål och synpunkter som berör planförslaget i ett tidigt skede i detaljplanarbetet. När samrådet genomförs kan planförslaget justeras utifrån de synpunkter som kommit in för att bättre anpassa förslaget till förutsättningarna på platsen. Synpunkterna från samrådet redovisas sedan i en samrådsredogörelse.

Granskning

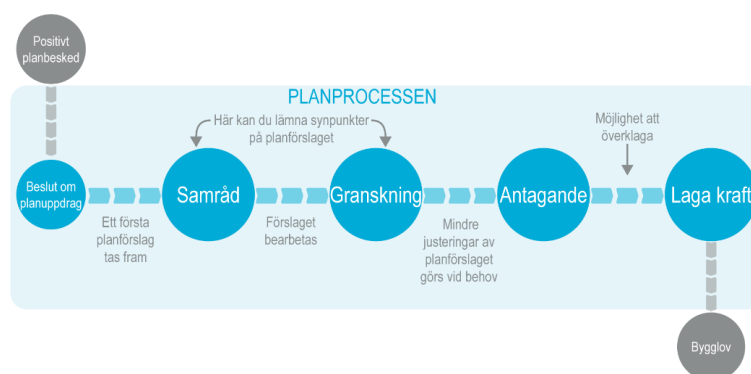
När ett förslag till detaljplan har varit på samråd och redigerats efter inkomna synpunkter ska det färdiga förslaget vara tillgängligt för granskning. Inför granskningen ska kommunen underrätta dem som berörs av förslaget, till exempel sakägare, boende och övriga som har yttrat sig under samrådet om förslaget till detaljplan. Synpunkter från granskningen redovisas sedan i ett granskningsutlåtande.

Antagande och laga kraft

Detaljplanen antas av kommunfullmäktige. Efter antagandet har ej tillgodosedda sakägare under tre veckors tid möjlighet att överklaga detaljplanen. Därefter vinner planen laga kraft om den inte överklagas.

Planförslaget var utställt för samråd under perioden 2022-04-07 till 2022-05-06 och var på granskning under 2023-02-23 till 2023-03-27.

Detaljplanen befinner sig just nu i antagandeskedet.

INLEDNING

Syfte

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för ett område med besöksanläggningar (även kallat arenaområdet) där flera anläggningar för olika sporter, idrotter, fritidsverksamheter med mera kan utövas. Det ska kunna realiserats med kompletterande funktioner och samordningsvinster genom tex. caféer, restauranger, butiker, möteslokaler, daglig verksamhet och även hotell och vandrarhem. Därtill kompletteras dessa funktioner av användningen centrum, kontor och park- och naturmark.

Området ska utgöra en länk mellan Kungälv och Ytterby. Det ska främja en levande miljö med platser för socialt umgänge, lek och aktivitet, och på så sätt utgöra en mötesplats med förutsättningar för en aktiv fritid oavsett ålder, intressen, funktionsvariationer och socioekonomisk bakgrund. Utformningen inom området ska därför främja och säkerställa trygghet och orienterbarhet, särskilt för barn och unga vilka är de som till stor del kommer att nyttja området. Grönska bidrar med upplevelsevärden men även ekosystemtjänster. Avsikten är också att området enkelt och bekvämt ska nås av gående, cyklister och kollektivtrafikresenärer.

Vision

Området ska ha en öppen och inbjudande karaktär. Idrottshallarna i kombination med centrumfunktioner som till exempel restaurang, livsmedelsbutik, kontor och möteslokaler ger ett flerkomplex område med liv och rörelse under stora delar av dygnet.

Utbyggnaden är en del av strategin *Sammanlänkingsstråket* i fördjupningen av översiktsplanen för Ytterby som vann laga kraft 2021. Strategin går ut på att länka samman Kungälv och Ytterby längs med Marstrandsvägen och på sikt möjliggöra att stråket får en mer stadsmässig karaktär med grönytor och tryggare gång- och cykelvägar.

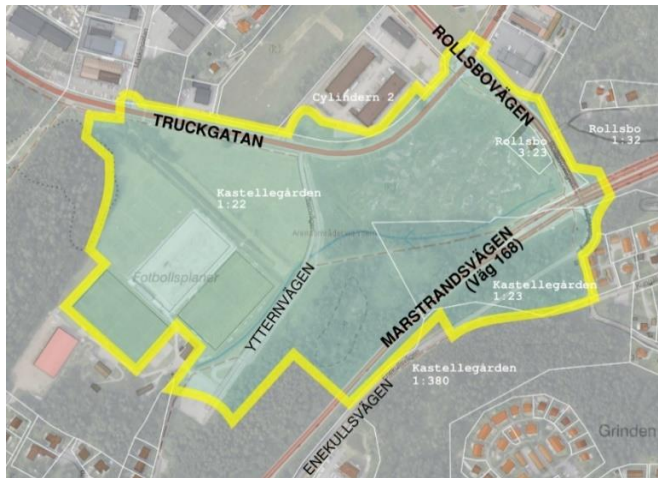
Lägesbestämning

Området ligger ca 2,5 km från centrala Kungälv, i anslutning till industriområdet Rollsbo, Rollsvägen, Truckgatan och Marstrandsvägen (väg 168).

Planområdets ungefärliga läge rödmarkerat

Areal och markägoförhållanden

Planområdets ungefärliga avgränsning i gult, fastighetsgränser i vitt

Planområdet är ca 19 hektar. Inom planområdet idag finns bland annat fotbollsplaner med mindre läktare, ett bostadshus, naturmark och gatumark. Planområdet omfattar hela eller delar av följande fastigheter:

- Rollsbo 1:32 (Bokab)
- Rollsbo 3:23 (privat)
- Kastellegården 1:22 (Kungälv kommun)
- Kastellegården 1:23 (Kungälv kommun)
- Kastellegården 1:380 (Bokab)
- Cylindern 2 (privat)

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

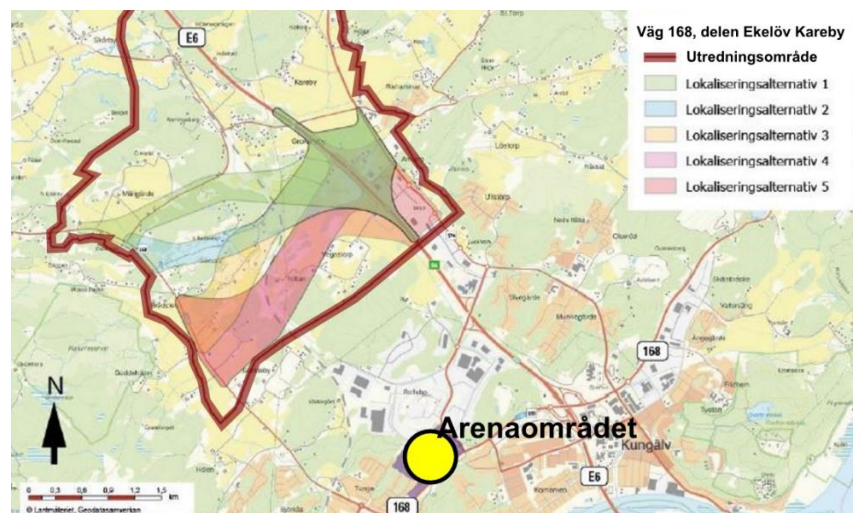
Kommunala beslut

Kommunstyrelsen fattade 2020-04-15 beslut om budgetdirektiv 2021–2022 där inriktningen för ett nytt idrottscentrum beskrivs. Planförslaget "Detaljplan för Kastellegården 1:22 med flera, besöksanläggning" (multiarena) som var på samråd under 2016 har omarbetats till följd av budgetdirektivet och fått det nya namnet "Detaljplan för Arenaområdet vid Yttern".

Översiktsplanering

Ekelöv/Karebylänken

Väg 168 förbinder Marstrand med Kungälv och E6 via Ytterby. Vägen har begränsad framkomlighet, framför allt under semesterperioden och saknar en separerad gång- och cykelväg. Dessutom orsakar trafiken bullerstörningar, främst i Ytterby. En koppling mellan väg 574 vid Kareby och en ny trafikplats vid E6 är därför önskvärd från Trafikverkets, kommunens och Västra Götaladsregionens sida. Trafikverket utreder alternativa lösningar inför framtagandet av ny vägplan och arbetar med fem korridorförslag. Val av lokaliseringalternativ beräknas vara klart i början av år 2023 och väglänken beräknas vara utbyggd år 2033.

Utredningsområde och lokaliseringalternativ för Ekelöv/Karebylänken.

Planområdets läge gulmarkerat

Den 19 januari 2012 antog kommunfullmäktige den gällande översiktsplanen för Kungälv kommun (ÖP 2010) som presenterar kommunens översiktliga markanvändning. Kommunfullmäktige beslutade 2016-04-16 att översiktsplanen är aktuell i övergripande och strukturella drag. I denna finns dock inte några ställningstaganden om Ekelöv/Karebylänken utan kommunen deltar som diskussionspartner inom ramen för Trafikverkets arbete med vägplanen.

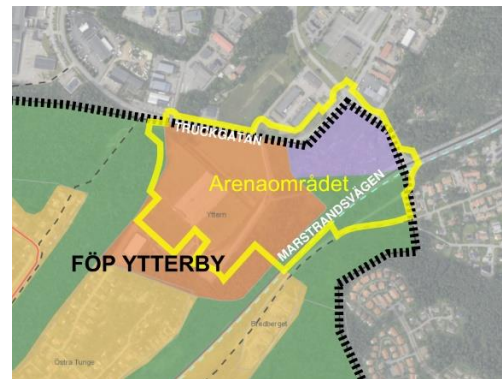
Kommunens mål att verka för hållbara transporter tar sig tydligt uttryck i valet att prioritera Ytterby som utvecklingsort och basera utbyggnaden på tågstationsläget. I Fördjupad översiktsplan för Ytterby från 2021 konstateras att en utebliven väglänk vid Ekelöv/Kareby skulle få negativa konsekvenser för Ytterbys utveckling till attraktivt stationsområde. Ett fortsatt högt, och med tiden ökande, trafiktryck medför sämre boendemiljö genom ökat buller och utsläpp samt ger minskad framkomlighet och lägre trafiksäkerhet. Trafikverket och kommunen arbetar tillsammans för att öka framförallt trafiksäkerheten längs väg 168 genom Tjuvkil och ett naturligt steg att hantera den regionala attraktionskraft som Marstrand utgör är att prioritera ett utförande av Karebylänken.

Fördjupad översiktsplan för Ytterby

Merparten av området omfattas av fördjupningen av översiktsplanen för Ytterby (FÖP Ytterby), antagen av Kommunfullmäktige den 15 april 2021.

Marken inom planområdet pekats ut som idrott (orange) natur och rekreation (grön) och verksamheter (rosa) i FÖP:en. Planförslaget är därmed delvis förenligt med FÖP Ytterby.

Övriga delar av planområdet omfattas av Översiktsplan för Kungälv kommun (ÖP 2010), antagen av Kommunfullmäktige 2012-01-19. De delar som omfattas av översiktsplanen klassas som verksamhetsområde (blåligt område vid korsningen Truckgatan/Rollsbovägen). Planförslaget överensstämmer inte med översiktsplanen då delar av området som omfattas av översiktsplanen i aktuell detaljplan planläggs som natur för eventuella framtida behov av dagvattenhantering.

Markanvändningskarta FÖP Ytterby
avgränsad med svart streckad linje.
Planområdets ungefärliga
avgränsning i gult.

Planprogram

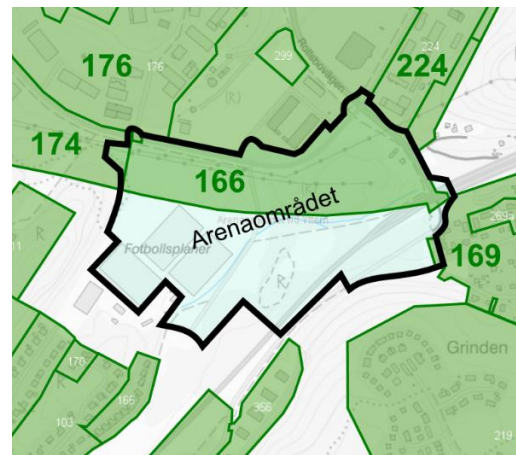
Ett program togs fram för hela Rollsbo industriområde; Förslag till nya verksamhetsområden i Rollsbo, detaljplaneprogram för del av Rollsbo 1:32 m.fl. Programmet godkändes i Samhällsbyggnadsutskottet 2012-02-02 och reviderades utifrån utskottets synpunkter 2012-02-20. Syftet med programmet var att pröva om det går att skapa fler ytor för verksamheter inom Rollsbo och samtidigt bevara områdets gröna karaktär. Merparten av planområdet är i programmet utpekad som *Utredningsområden för exploatering*. En mindre del av planområdet närmast Marstrandsvägen pekats också ut som *Natur som bör sparas enligt landskapsanalys*. Det fanns, när programmet togs fram, inga tankar på arenor då dess läge bestämdes först efter att programmet tagits fram. Bedömningen är att detaljplanens upprättande sker i huvudsak i linje med programmet.

Gällande detaljplaner

Planområdet omfattas av fem gällande detaljplaner.

Detaljplan 166

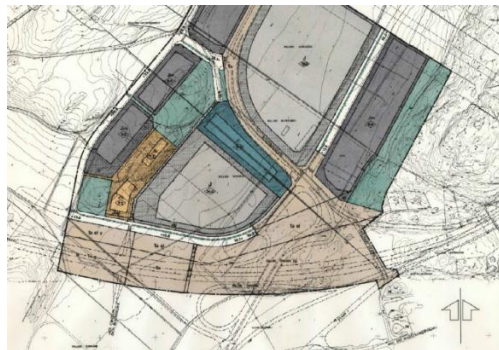
Områdets norra del, omfattas av gällande detaljplan Förslag till stadsplan för del av Ytterby stationssamhälle i Ytterby kommun av Göteborgs och Bohus län (akt nummer 166). Detaljplanen vann laga kraft 1972-03-01 och genomförandetiden har gått ut. Det område i den gällande detaljplanen som berörs av denna detaljplan är planlagt för industriändamål, gata, område för trafikändamål och område för butiker, samlingslokaler m.m.

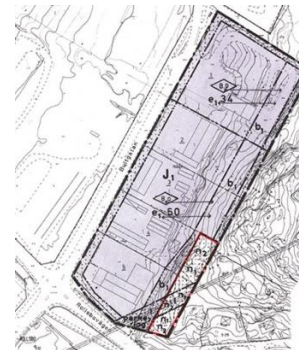
Gällande detaljplaner/plangränser i grönt. Planområdets ungefärliga avgränsning i svart

Detaljplan 224

En liten del av planområdets nordöstra del omfattas av Detaljplan för kvarteret Tråget m.fl. inom Rollsbo industriområde (akt nummer 224). Planen vann laga kraft 1990-07-10 och genomförandetiden har gått ut. De områden i den gällande detaljplanen som berörs av denna detaljplan är planlagd för småindustri.

Detaljplan 166

Detaljplan 224

Detaljplan 269

Den sydöstra delen av planområdet omfattas av gällande detaljplan Gamla Grinden, Kastellegården 1:95m.fl. fastigheter (akt nummer 269). Planen vann laga kraft 1999-07-15 och genomförandetiden har gått ut. De områden i den gällande detaljplanen som berörs av denna detaljplan är planlagd för bostäder, natur, gcm-väg och transformatorstation.

Detaljplan 174

En liten del av planområdet i nordväst omfattas av *Förslag till stadsplan för del av Ytterby, omfattande industriområde Rollsbo 3* (akt nummer 174). Detaljplanen vann laga kraft 1975-03-27 och genomförandetiden har gått ut. Det område i den gällande detaljplanen som berörs av denna detaljplan är planlagt för område för gatutrafikändamål, högspänningsledning, park och gata.

Detaljplan 269

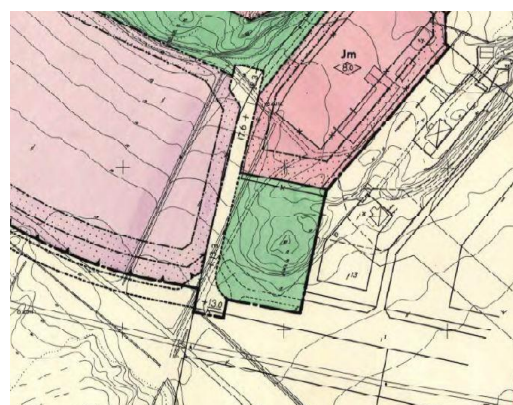
Detaljplan 174

Detaljplan 176

En liten del av planområdet i norr omfattas av *Förslag till ändring i och utvidgning av stadsplanen för del av Ytternby, omfattande industriområde Rollsbo 2* (aktnummer 176).

Detaljplanen vann laga kraft 1975-05-20 och genomförandetiden har gått ut. Det område i den gällande detaljplanen som berörs av denna detaljplan är planlagt för gata och park.

Övrig mark inom planområdet är inte planlagd.

Detaljplan 176

FÖRENLIGHET MED MILJÖBALKEN

Enligt plan- och bygglagens 2 kap ska hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen vid prövningen av lämpligheten av föreslagen planläggning. Bestämmelserna om hushållning av mark- och vattenområden i 3 och 4 kap miljöbalken ska tillämpas.

Sammantaget bedöms detaljplanen vara förenlig med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser enligt 3 kap miljöbalken.

Miljömål

Riksdagen har fastställt 16 övergripande miljömål för Sverige. Målen beskriver de kvaliteter som vår miljö och våra gemensamma natur- och kulturreсурser måste ha för att vara ekologiskt hållbara på sikt. Av miljömålen är följande särskilt angelägna för planförslaget:

Begränsad klimatpåverkan handlar om att minska utsläppen av växthusgaser till atmosfären orsakade främst av transporter, elförbrukning samt uppvärmning av byggnader. Området ligger centralt i Kungälv med god service inom gångavstånd och en väl utbyggd kollektivtrafik och cykelnät. Fjärrvärme finns utbyggt i anslutning till planområdet.

Frisk luft handlar främst om att minska luftföroreningar, bland annat genom minskad biltrafik. Åtgärder kopplat till detta mål omfattar till största delen samma åtgärder som för målet om begränsad klimatpåverkan.

Grundvatten av god kvalitet handlar främst om att säkerställa en säker dricksvattentillgång och kvalitet. Inom planområdet planeras för kommunalt VA. Planområdet ligger inte inom tillrinningsområde för grundvattenförekomst (enligt VISS).

Levande sjöar och vattendrag handlar om att skydda livsmiljöerna i sjöar och vattendrag från bland annat förorening. Nordre älv som är planområdets recipient utgör Natura 2000-område. Dagvatten fördröjs och renas inom planområdet innan det når älven.

Giftfri miljö handlar om att minska farliga ämnen i miljön. Aktuellt kan vara bland annat förorenad mark, föroreningar i hav och vattendrag samt avfallshantering.

God bebyggd miljö är det mest centrala målet i planeringen. Det handlar om hur den bebyggelse som skapas kan bidra till att främja en hållbar utveckling genom hur planeringen genomförs, hur miljöerna utformas och hur natur- och kulturvärden tas tillvara och utvecklas. Buller är ett av de största miljöproblemen i tätorterna. Planområdet ligger vid väg 168. Det saknas dock bullerriktvärden vid fasad för de verksamheter som medges i detaljplanen. Merparten av nya torgytor och befintliga fotbollsplaner där människor kommer att vistas tillfälligt skyddas från buller av ny bebyggelse eller ligger också på ett sådant avstånd från vägen att buller inte bedöms utgöra ett hälsoproblem.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömde inför plansamrådet att planens genomförande inte kunde antas medföra betydande miljöpåverkan så som avses i 6 kap MB.

En naturvärdesinventering utfördes 2017 vilken påvisade att vanlig groda förekom inom planområdet. Mindre hackspett fanns vid tillfället registrerad i artportalen.

Kommunen gjorde bedömningen i samrådet att frågan i första hand skulle utredas vidare. Motiveringen var att de naturliga förutsättningarna inom planområdet hade förändrats sedan 2017. En ny inventering av groddjur och fåglar skulle göras under våren 2022 efter samrådet, för att kartlägga om det fanns några skyddade arter inom planområdet.

Kommunen samrådde sedan med länsstyrelsen i frågan om planen kunde antas innebära betydande miljöpåverkan. Av länsstyrelsens yttrande 2021-09-27 framgick det dock att man inte delade kommunens bedömning. Länsstyrelsen menade att planen kunde innebära betydande miljöpåverkan med anledning av påverkan på eventuella skyddade arter inom området.

Under våren 2022 utfördes kompletterande artskyddsinventeringar för groddjur och fåglar. Under inventeringen påträffades vanlig groda och mindre vattensalamander inom planområdet samt häckande fåglar med skydd b.la. entita och svartvit flugsnappare.

Efter den kompletterande artskyddsinventeringen gjorde kommunen bedömningen att det inte längre kan uteslutas att detaljplanen medför betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning har därför gjorts. Resultatet av den redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen (Tyréns, 2023-02-06) och sammanfattas i planbeskrivningen under avsnitt ”Konsekvenser av planens genomförande”.

Avgränsningsråd

Miljökonsekvensbeskrivningen har av kommunen avgränsats att behandla följande:

- Naturmiljö – skyddade arter och naturvärden
- Vattenförhållanden – dagvatten och skyfall
- Trafik
- Hälsa och säkerhet – närhet till industri, hantering av kemikalier och risk kopplad till farligt gods

Länsstyrelsen har i avgränsningssamrådet, 2022-05-24 uttryckt att de delar kommunens bedömning gällande inriktningen för miljökonsekvensbeskrivningen och lyfter i yttrandet att särskild vikt bör läggas kring påverkan på skyddade arter.

Övriga avvägningar enligt Miljöbalken

Detaljplanen bedöms inte beröras av:

- Riksdirektivet (3 och 4 kap). Nordre älv som är Natura 2000-område (4 kap.) ligger dock utanför planområdet men är planområdets recipient för dagvatten.
- Naturresevat (7 kap 4–8 §)
- Kulturresevat (7 kap 9 §)
- Djur- och växtskyddsområde (7 kap 12 §)
- Strandskydd (7 kap 13–18 §)

Biotopskydd

Detaljplanen bedöms inte beröras av biotopskydd (7 kap 11 §). Stenmurar och öppna diken kan omfattas av generellt biotopskydd och inom planområdet finns en stenmur och flera öppna diken. De bedöms dock inte ha formellt biotopskydd då de sedan en tid inte befinner sig i jordbruksområde utan omges bland annat av klippta gräsmattor som används som idrottsområde.

Vattenskyddsområde

Planområdet påverkas inte av vattenskyddsområde (7 kap. 21 §). Området omfattades tidigare av skyddsområde avseende en grundvattentäkt för Ytterby (vattendom A 56/1953). Ansökan om upphävande av området som grundvattentäkt behandlades av Mark- och miljödomstolen i Vänersborg och beslut om upphävandet vann laga kraft 2016-02-26.

Miljö kvalitetsnormer för vatten (5 kap MB)

Miljö kvalitetsnormer är föreskrifter i miljöbalken om viss lägsta miljö kvaliteten för mark, vatten, luft eller miljön i övrigt inom ett geografiskt område. Miljö kvalitetsnormerna omfattar bland annat föroreningar i utomhusluft, olika parametrar i fisk- och musselvatten samt omgivningsbuller.

Nedanstående utredningar beskriver miljö kvalitetsnormer för vatten i förhållande till planförslaget.

- *Dagvattenutredning*, Alp Markteknik AB, 2023-04-04, (reviderad efter granskningen).
- *Bedömning av miljökonsekvenser Kyrkebäcken/ Ytterbybäcken och Nordre älv*, Kungälv kommun, 2023-04-18, (reviderad efter granskningen).

Dikena som genomkorsar planområdet tillhör Kyrkebäckens vattensystem. För Kyrkebäcken saknas miljö kvalitetsnormer, men för Nordre älv som Kyrkebäcken mynnar ut i, finns miljö kvalitetsnormer (MKN). Nordre älv har idag klassningen måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status enligt VISS. Miljö kvalitetsnormer anger dock att recipienten Nordre älv ska uppnå god ekologisk status 2027. Dagvattnet renas lokalt i anläggningar på allmän plats och diket i parken ger ytterligare rening.

Schablonmässiga beräkningar på kvartersmarken indikerar att de stora byggnaderna ger utslag på kadmiumhalter som överskrider riktvärdet. Kadmium förekommer som förorening i t.ex. galvaniserad plåt. Val av byggnadsmaterial har betydelse för hur stor föroreningsbelastningen blir i praktiken. Ur dagvattenperspektiv förespråkas att så icke förorenande material som möjligt väljs i byggskedet. Om byggnadsutformningen eller verksamheten på ett kvarter antas medföra särskild

föroreningsbelastning hanteras det genom tillsyn enligt Miljöbalken eller kravställning i bygglovshandlingen.

Enklare rening på kvartersmark kan utföras genom att takvattnet leds med utkastare över en gräsyta, stenrabatt eller rain garden innan det leds ner i dagvattensystemet. De öppna magasinerna får en väl tilltagen volym för att klara skyfallshandlingen, vilket bidrar med reningseffekt även på större regn än man normalt dimensionerar reningsanläggningar för.

Släckvattenutsläpp som går via dagvattensystemen kan hindras att nå recipient och samlas upp i fördröjningsytorna genom en stängningsfunktion på dess utlopp. Stängningsanordningarna på dagvattenanläggningarna innebär en stor förbättring mot dagens utformning, då ingen stängningsmöjlighet finns idag.

I granskningsversionen av dagvattenutredningen gjordes renings- och föroreningsberäkningar för den yta som utgör planområdet. För uppströms liggande avrinningsområden redovisades endast flöden och erforderliga utjämningsvolymmer. Utifrån ett sådant sätt att räkna så uppnås i stort sett alla uppsatta riktvärden för utgående föroreningshalter i dagvattnet från planområdet med undantag för fosfor, koppar och COD som överskrids något.

Till antagandet har renings- och föroreningsberäkningarna reviderats så att man i stället räknar på dagvatten inom ett större område (ytan för uppströms liggande avrinningsområden) och inte bara dagvatten inom planområdet. Åtgärderna för uppströmsområdena görs främst för att utjämna flöden och säkra detaljplaneområdet vid skyfall. Dock har dessa utjämningsåtgärder en inte försumlig renade effekt. Utifrån ett sådant perspektiv där man räknar med en sammanvägd reningseffekt så minskar samtliga föroreningshalter väsentligt vilket innebär att detaljplanens påverkan på recipienten minskar efter exploatering. För koppar och zink uppfylls även de hårdare riktvärdena för fisk- och musselvatten. Möjligheten för recipienten att uppnå beslutade miljökvalitetsnormer (MKN) äventyras därmed inte på grund av detaljplanen. Åtgärder som föreslås i planen bör uppfylla vattendirektivets krav på "icke försämring" av vattenförekomsten Nordre älv. Försiktighetsåtgärder behöver vidtas vid anläggning av dagvattenanläggningar och kulvertar för att inte orsaka grumling av bäcken, särskilt vid lek- och kläckningsperioden. I Nordre älv så har kvalitetsfaktorerna näringsämnen och metaller i nuläget god status och ett litet biflöde som Ytterby/Kyrkebäcken har troligen en marginell inverkan på dessa kvalitetsfaktorer som med största sannolikhet påverkas mest av Göta älv.

Den del av Kyrkebäcken som rinner genom planområdet med flera förgreningar kommer att påverka vissa sträckor (flyttas/kulverteras) vilket kan kräva anmälan eller tillstånd. Kyrkebäckens norra del från Marstrandsvägen och norrut är redan idag till stora delar kulverterad, dels vid Ytterby Tunge, dels i Rollsbo industriområde.

Inför detaljprojektering av exploateringsområdets dagvattensystem bör befintliga dag- och dränvattenanslutningar från fotbollsplanerna kartläggas. Om det finns utlopp till diket mot den nya gatan söder om fotbollsplanerna kan de behöva anslutas till den nya dagvattenledningen i stället. Miljökontoret har inventerat konstgräsplaner i kommunen och konstgräsplanen i Ytterby har granulatfällor installerade som underhålls regelbundet och fångar upp mikroplaster från konstgräset. Ytterligare åtgärder kan behövas för att förbättra och förhindra spridning av mikroplaster vid anläggning av nya planer.

Miljökvalitetsnormer för luft (5 kap MB)

En utbyggnad enligt detaljplanen medför en ökning av biltrafik lokalt i anslutning till planområdet. Ombyggnation och utbyggnad av befintliga busshållplatser och gång- och cykelvägnät skapar dock förutsättningar för kollektivtrafikresande samt gång- och

cykeltransporter. Om en utbyggnad av detaljplanen medför en nettoökning av biltrafik i samhället i stort, och därmed medför en ökning av luftutsläpp, är svårt att förutse.

För ett närliggande planområde som också angränsar till väg 168 (Detaljplan för Entré Ytterby, Pumpen 3 med flera), utfördes en modellberäkning och mätning av kvävedioxid och partiklar (PM10), (Ramboll 2020-09-23). Även med konservativa antaganden för ingående underlag visar erhållna resultat, från både mätningar och modellberäkningar, att miljö kvalitetsnormerna för kvävedioxid och PM10 inte riskerar att överskridas för prognosår 2045. Förutsättningarna för Arenaområdet respektive Entré Ytterby får anses någorlunda likvärdiga varför även risken för överskridande av MKN intill väg 168 invid Arenaområdet bör kunna uteslutas.

Kommunen har även utfört en schablonmässig kartläggning av utsläpp av luftföroreningar utifrån utsläppsstatistik (Ensucon 2022-10-14) för att kvantifiera och lokalisera de möjliga diffusa och direkta utsläpp som Rollsbo industriområde förmodas ge upphov till. Kartläggningen konstaterar att utsläppsmängderna i sin helhet bör ses som ringa.

Miljö kvalitetsnormerna för luft bedöms klaras för planområdet.

Vattenverksamhet (11 kap MB)

Inom planområdet finns ett markavvattningsföretag, Castellegården m.fl. TF 1928. Kommunen planerar att ansöka om att markavvattningsföretaget ska upphävas i sin helhet.

Markavvattningsföretaget tillkom då omkringliggande marker var en jordbruksbygd och det fanns ett behov av att torrlägga båtnadsområdet för ändamålsenlig brukning av marken. Idag ser området och behovet helt annorlunda ut. Delar av det tidigare diket är nu flyttat och kulverterat. Området är till vissa delar bebyggt och ingår i bostadsbebyggelse med villaområden.

Planens genomförande medför åtgärder som påverkar de diken och kulvertar som ingår i markavvattningsföretaget.

Kommunen ska samråda med Länsstyrelsen om åtgärderna kommer kräva tillstånd eller anmälan om vattenverksamhet.

FÖRUTSÄTTNINGAR & FÖRÄNDRINGAR

Natur

Landskapsbild

Förutsättningar

Områdets centrala delar utgörs av ett öppet flackt område bestående av Ytterns IP:s klippta gräsytor och konstgräs som fortsätter norrut i ett outnyttjat fält norr om Truckgatan. Detta storskaliga landskapsrum avgränsas i alla riktningar av lövskogar. I huvudsak ligger dessa lövskogar på bergiga höjdområden men i sydöst avgränsas rummet av en björksumpskog och åt öster av en kalavverkad höjd. Landskapsbilden som sådan anses inte ha ett högt värde men i området finns platser och specifika objekt som ger upplevelsevärden (se karta för lägesbestämning).

Landskapsrummets nuvarande utbredning och upplevelsevärden

Planförslag

I och med exploatering i enlighet med planförslaget kommer landskapsbilden att förändras. För att möjliggöra byggnation kommer de höjder som ligger inom detaljplaneområdet att planas ut och björksumpskogen tas ned. Det, tillsammans med nybyggnationen, kommer förändra landskapsrummet (se bild). Ytterligare en konsekvens är att platserna/objekten 3, 4 och eventuellt 2, som bidrar till upplevelsevärden, kommer att försvinna till följd av förändrad markanvändning och ny höjdsättning. Samtidigt ger förslaget nya upplevelsevärden i form av parker, gröna torg och dammar och gör värdena mer tillgängliga än de som pekats ut på platsen idag.

Förslaget medför att området kommer exponeras ut mot väg 168 och bli en del av trafikantupplevelsen. Hur det avses behandlas kan läsas i kvalitetsprogrammet som finns som bilaga till detaljplanen. Planen möjliggör för en mer stadsmässig karaktär på väg 168 vilket tillsammans med utbyggnaden av Arenaområdet stärker sambandet mellan Kungälv och Ytterby.

Landskapsrummet utredning efter planens genomförande. Nya topografiska förutsättningar, byggnation och ny grönstruktur ger nya rumsliga förutsättningar

Naturvärden

Två naturvärdesinventeringar har utförts som berör det aktuella planområdet. Den första, *Naturvärdesinventering av Kastellegården 1:22*, Melica 2017-05-04 (nedan även benämnd som naturvärdesinventering 2017) gjordes för en del av nu aktuellt planområde. Av denna anledning gjordes ytterligare en naturvärdesinventering, *Naturvärdesinventering av Arenaområdet vid Yttern*, Jakobi 2021-11-01 (nedan även benämnd som naturvärdesinventering 2021) för de delar av planområdet som inte redan var undersökta.

Fältinventering utfördes av Melica i oktober 2015 med ett extra fältbesök för inventering av groddjur i april 2016 samt ytterligare inventeringar av groddjur och hackspettar i april 2017. Fältinventering utfördes sedan av Jakobi i september 2021.

De förhöjda naturvärden som påträffats har delats in i fyra klasser: 1 högsta naturvärde, 2 högt naturvärde, 3 påtagligt naturvärde och 4 visst naturvärde.

Nedan sammanfattas det sammanlagda resultatet av utredningarna avseende värden som antingen ligger inom det aktuella planområdet eller strax utanför men ändå bedöms kunna påverkas av föreslagen exploatering. Områdena 1a, 2a o.s.v. återfinns i bilaga *Naturvärdesinventering av Kastellegården 1:22*, Melica 2017-05-04 medan områdena 1b, 2b o.s.v. återfinns i bilaga *Naturvärdesinventering av Arenaområdet vid Yttern*, Jakobi 2021-11-01.

En *fördjupad artinventering för groddjur och fåglar* från 2022-08-23 och en översiktlig *naturtypskartering* från 2022-10-27 har också gjorts av Jakobi.

Förutsättningar

Landskapet karakteriseras av små blandskogsområden, bebyggelse med hårdgjorda ytor, ett dike som rinner genom området samt gräsytor och parkliknande miljöer. Områdets främsta

naturvärden är knutna till krattekskog och blandskog med äldre träd och värdefulla brynzoner. Totalt identifierades tolv naturvärdesobjekt (NVO) inom inventeringsområdet. Två objekt med naturvärdesklass 3 (påtagligt naturvärde) och tio objekt med naturvärdesklass 4 (visst naturvärde).

Kullen före och efter avverkningen. Naturvärdesobjekt 1a markerat med streckad vit linje

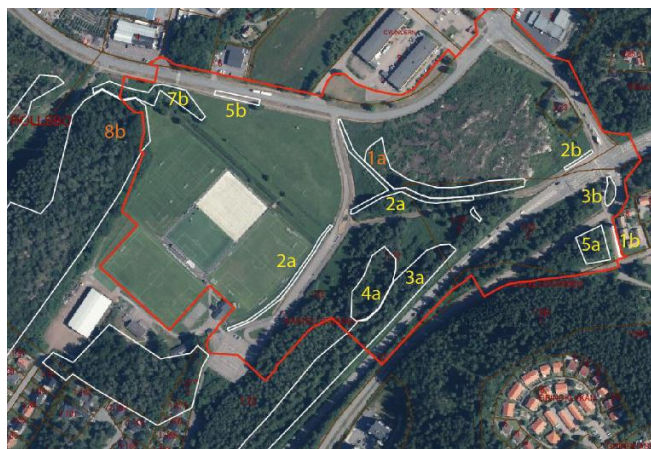

NVO 1a utgörs av en bergsbrant åt söder med relativt stora ekar och en del död ved. Gamla ekar är viktiga för den biologiska mångfalden då ekens bark utgör livsmiljö för många arter av lavar, mossor, svampar och insekter. Naturvärdsarter som påträffades på ekarna i NVO 1a är stubbspretmossa, gullockmossa och laven glansfläck, vilka alla signalerar höga naturvärden. Välutvecklade brynmiljöer som denna är ofta artrika och gynnsamma för pollinerande insekter och fåglar. Sammantaget bedömdes NVO 1a till naturvärdesklass 3 i NVI 2017, baserat på biotopvärdet och förekomst av naturvärdsarter.

Sedan inventeringen gjordes har förutsättningarna förändrats på platsen vad gäller förlust (avverkning) av areal av skogsbiotop, detta har resulterat i ökad solinstrålning för kvarvarande brynmiljö, ökad avdunstning och vattenhållande förmåga för kvarvarande brynmiljö. Det har i sin tur sannolikt påverkat förutsättningarna för flera arter.

Väster om planområdet ligger NVO 8b som bedömts till naturvärdesklass 3.

Objektet består av ett flerskiktat olikåldrigt bestånd av blandskog på tidigare öppen mark. Inom objektet finns det gott om äldre grova träd och påtagligt med död ved samt enstaka grov död ved. NVO 8b anses utgöra en gynnsam miljö för insekter och fåglar, det är även en del av ett gröonstråk i tätbebyggelse och bedöms bidra med flera ekosystemtjänster. Naturvärdsarter som påträffades under NVI 2021 är bland annat liljekonvalj, gullockmossa, glansfläck och spillkråka. Utdrag ur artportalen visar även på tidigare observationer av mindre hackspett, grönsångare, svartvit flugsnappare och almsnabbvinge.

Naturvärdesobjekt (NVO) 1-8 inom planområdet. Naturvärdesobjekt klass 3 (orange) naturvärdesobjekt klass 4 (gul) Röd linje - ungefärlig planområdesgräns.

1. *Välväxta ekar längs med bergshöjden nordväst om fotbollsplanerna.*
2. *En vidkronig ek söder om Truckgatan.*
3. *Solitär tall i skogspartiet längs med väg 168*
4. *Bergsvägg med välväxta ekar på en annars kalhuggna höjden i öster. Träden ger intryck av att växa direkt på berget.*

NVO 7b ligger inom planområdet och utgörs av en brynzon med vide, slån, hägg, hassel, asp, björk och rönn. Området har naturvärdesklass 4, visst naturvärde.

NVO 5b, som bedömts till naturvärdesklass 4, utgörs av en blomrik väggkant på båda sidor av cykelbanan som löper längs Truckgatan. Arterna utgörs av trivial ängsflora såsom rödklöver, vitklöver, kråkvicker, höst-, grå- och flockfibbla. Blomrika väggkanter är viktiga för pollinerande insekter.

Längs Marstrandsvägens sydvästra sida ligger NVO 3a och 4a med naturvärdesklass 4. De utgörs av igenväxande lövsumpskog samt en öppnare mark med berg i dagen som utgör en höjd i västra delen av sumpskogen. Områdets värden består dels i mosaiken med hållar och gräsytor som skapar gynnsamma livsmiljöer för många arter, dels av sumpskogen som håller kvar näringsämnen samt utjämnar dagvattenflödet. Lövsumpskogen är ett habitat som kan hysa en mångfald av arter, den fördjupade artinventeringen visade på ett flertal häckande rödlistade fågelarter inom objekten.

NVO 2b är en blomrik väggkant av torrängskaraktär med naturvärdesklass 4. Blomrika miljöer är sällsynta och är viktiga för pollinerande insekter. Området innehar ett visst biotopvärde då blomrika miljöer är fåtaliga. Arterna utgörs främst av torrängsflora.

I planområdets östra hörn, på södra sidan om Marstrandsvägen återfinns NVO 5a 1b och 3b, alla med naturvärdesklass 4. NVO 5a, söder om cykelbanan utgörs av sälg- och björkskog med förekomst av död ved vilket är gynnsamt för en mängd arter. Här finns även inslag av fågelbär, kaprifol, fläder och hallon. NVO 1b omfattar det fuktiga diket både söder och norr om cykelvägen och hyser gott om fackelblomster vilket lockar triviala fjärilar men även humlor. NVO 3b omfattas av restytan mellan cykelvägen och bilvägen och utgörs vidare av torrängsdike med enstaka tallar och trivial flora.

Dike längs
Ytternvägen

Enligt tidigare uppgifter som kommunen fått från Sportfiskarna i samband med det tidigare projektet *Detaljplan för multiarena 2017*, saknar de befintliga öppna diken inom planområdet värde som öringsbiotop. Möjligtvis kan här finnas spigg. Öring finns i Kyrkebäcken nedströms och skulle kunna vandra upp till planområdet, men det låga vattenflödet samt bottenstrukturen gör diket olämpligt som lek- och uppväxthabitat. Sidorna av diken är på vissa ställen helt igenväxta. Bottensubstratet i diket består mestadels av humusrik lera med inslag av sand men saknar strukturer av ett naturligt vattendrag.

Dike intill
delområde 1a

Planförslag

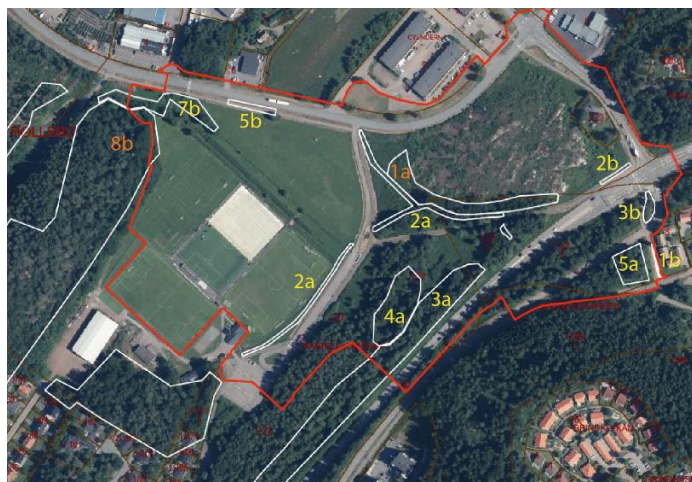
Kullen i planområdets nordöstra del kommer plansprängas och NVO 1a, ekbrynet, tas därmed bort. Merparten av NVO 2a, öppna diken kommer att kulverteras med undantag för den del av diket som finns sydost om fotbollsplanerna.

Den blomrika väggkanten inom NVO 2b kommer också att försvinna till följd av exploateringen.

Del av NVO 3a sumpskogen, och hela NVO 4a höjden med berg i dagen försvinner.

NVO 5b, den artrika blomkanten längs med Truckgatan kommer troligtvis påverkas av anläggningsarbeten då området exploateras. I den nya gatusektionen behålls ett ca fem meter brett område mellan väg och cykelbana där en trädrad och ett dagvattendike planeras. Förlust av artrikedom kan kompenseras med artrika planteringar i den nya parken.

Brynzonen vid NVO 7b kan komma att påverkas negativt vid anläggning av den nya dagvattendammen. En mindre del av NVO 8b ingår i planområdet men bedöms inte påverkas negativt.

Naturvärdesobjekten (1–8) inom planområdet. Naturvärdesobjekt klass 3 (orange) och naturvärdesobjekt klass 4 (gul). Röd linje är ungefärlig planområdesgräns.

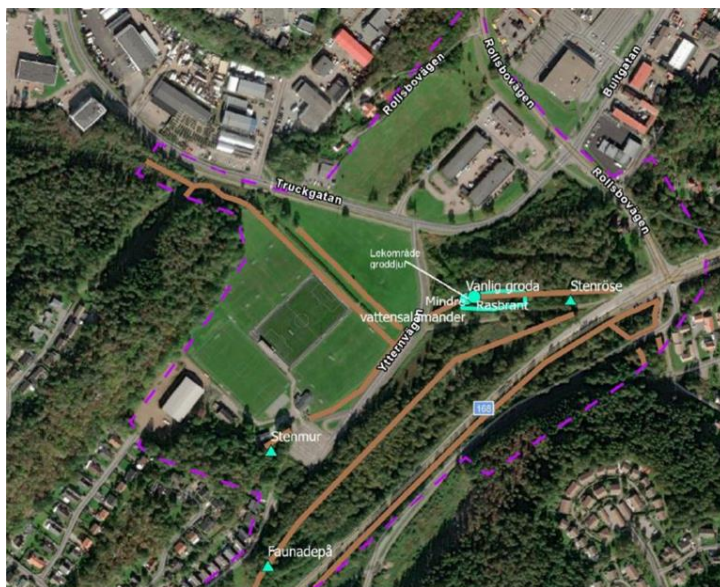
Befintligt dagvattendike inom området behålls och ny dagvattendamm läggs nedanför bergsslänten. NVO 5a, Sälgskog med död ved kan komma att försvinna i samband med anläggning av ny dagvattendamm. NVO 1b diket kan komma att påverkas när befintlig gång- och cykelväg breddas.

Groddjur och fåglar

En *fördjupad artinventering för groddjur och fåglar* från 2022-08-23 och en översiktlig *naturtypskartering* från 2022-10-27 har också gjorts av Jakobi.

Förutsättningar

Fynd av groddjur påträffades redan vid den första groddjursinventeringen år 2016. Eftersom förutsättningarna på platsen hade ändrats sedan inventeringen gjordes en ny fördjupad groddjurs- och fågelinventering i området. Den fördjupade artinventeringen från 2022 visade på förekomst av vanlig groda och mindre vattensalamander i NVO 2a. För mindre vattensalamander observerades endast en adult individ, för vanlig groda observerades både individer och romklumpar. NVO 2a utgör således ett lekvatten för vanlig groda. Flertal övervintringsmiljöer har också pekats ut i inventeringen. De övervintringsmiljöer som bedömts som lämpliga för groddjur i området ligger i anslutning till lekvattnet i NVO 2a.

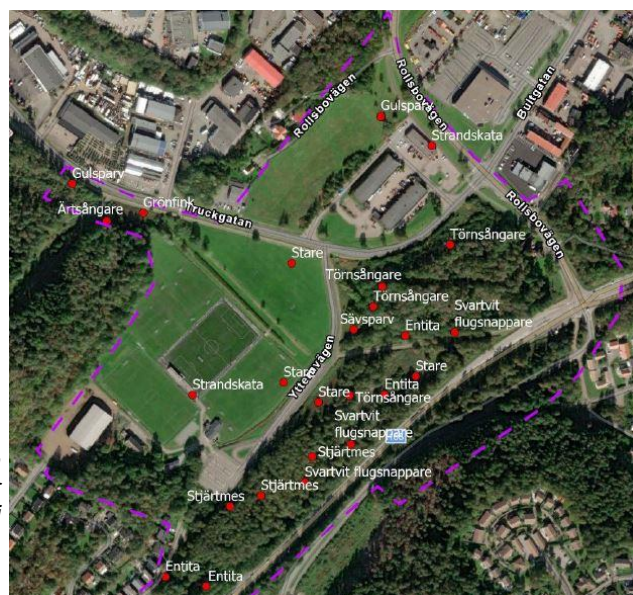
Lämpliga övervintringsmiljöer, spridningsstråk och observationer av vanlig groda och mindre vattensalamander år 2022 (Observera att objekt på kartan är ungefärligt utritade i fält.)

Teckenförklaring

- Inventeringsområde
- Lämpligt övervintringsområde
- Lämplig övervintringsmiljö
- Groddjur
- Spridningsstråk

Inom inventeringsområdet för den fördjupade artinventeringen noterades 36 olika fågelarter, inventeringsområdet är större än planområdet så antalet fågelarter inom planområdet är något lägre. Avseende ornitologiska värden är sumpskogen (NVO 3a) det mest intressanta objektet inom planområdet, där noterades bland annat de tre rödlistade arterna entita, svartvit flugsnappare och stjärtmes.

Observationer av prioriterade och rödlistade fågelarter runder fältinventeringen mellan april-juni 2022.

Planförslag

Merparten av det dikesystem som i dagsläget utgör lekvatten för vanlig groda kommer att kulverteras. Även området i anslutning till dikesystemet tas i anspråk och potentiella livsmiljöer i form av övervintringsplatser för groddjur kan då påverkas negativt. Förstärkningsåtgärder kommer att genomföras för att minska den lokala påverkan på groddjur genom bland annat anläggande av en dagvattendamm som är anpassad för groddjur i planområdets sydöstra del. För att en groddjursdamm skall ha en ekologisk funktion för groddjur bör den vara utformad med åtminstone vissa sträckor som utgörs av en sluttande naturlig strandzon (1:8) med naturlig vegetation. Dammen ska även ha grunda områden samt en djuphåla på 1–1,5 m belägen i norra delen av dammen. Södra delen ska hållas vegetationsfri då fortplantning och äggutveckling sker där vilken är beroende av solinstrålning. Dammen angränsar också till ett kuperat skogsområde sydväst om planområdet inom vilket groddjur bedöms kunna övervintra. Läs mer om dammen i avsnittet *Dagvatten*.

Väg 168 kan innebära en risk för groddjuren i området. För att förhindra att groddjuren tar sig upp på vägen behöver en barriär anläggas i anslutning till vägen. Barriären kan vara ledarmar eller en stenmur som konstrueras så att groddjur inte kan ta sig igenom.

Till följd av exploateringen kommer halva sumpskogen (NVO 3a) att försvinna. De rödlistade fågelarterna entita, svartvit flugsnappare och stjärtmes kan påverkas negativt på grund av förlust av habitat. Den lokala påverkan på arterna och deras bevarandestatus till följd av planförslaget har utretts där förutsättningarna för arterna att nyttja intilliggande skogsområden har undersökts. Enligt artdatabanken häckar alla tre arter i löv- och blandskog där även fuktiga skogar kan utgöra en eftertraktad miljö. Lövskogsområdet (NVO 8b) bedöms som en gynnsam miljö för fåglar med ett olikåldrigt flerskiktat bestånd av löv- och blandskog, påtagligt med död ved, bärande buskar och ris samt gott om äldre grova träd. Skogsområdet (NVO 8b) ingår i sin tur i ett större sammanhängande blandskogsområde nordväst om NVO 8b. Inom detta område visar utdrag ur artportalen (sökperiod 1980–2022) på observationer av både entita och svartvit flugsnappare vilket bör ses som en indikation på att området uppfyller habitatskraven för arterna. Det större blandskogsområdet som tidigare inte hade studerats inventerades också översiktligt i en *naturligskartering* (Jakobi, 2022-10-27) i syfte att se om området uppfyllde de rödlistade fåglarnas habitatkrav.

Område NVO 8b med trivial lövskog, blandskog och ekskog väster om planområdet och det större blandskogsområdet ytterligare väster ut (benämns skog av varierad karaktär i kartan) som översiktligt inventerats av Jakobi 2022-10-27.

Stjærtmesen häckar ofta i fuktiga miljöer. Enligt Staffan Müller (BirdLife Sverige) är det dock inget krav, stjærtmesen kan även häcka i torrare miljöer. Det viktigaste är tillgången på föda som i det här fallet är insekter och spindeldjur. Lövskogsområdet nordväst om planområdet (NVO 8b) är en gynnsam miljö för insekter och spindeldjur, med blommande och bärande buskar och träd, påtagligt med död ved samt äldre grova träd. En del av sumpskogen bevaras och en befintlig grön korridor av träd och buskar sammankopplar sumpskogen med lövskogsområdet (NVO 8b).

Svartvit flugsnappare och entita har observerats i lövskogsområdet (NVO 8b) samt i det större sammanhängande blandskogsområdet. Området i sin helhet uppfyller habitatskraven för arterna. Konkurrens om bohål kan dock utgöra ett hot vid minskning av habitat, särskilt för entita. För att minimera den lokala påverkan på dessa arter kan uppsättning av holkar utgöra en förstärkningsåtgärd, dessa ska då anpassas efter respektive art med avseende på hålets storlek och höjd för själva holken.

Invasiva arter

Förutsättningar

Invasiva arter är arter som med människans hjälp har förflyttats från sin ursprungliga miljö. De kännetecknas av att de sprider sig snabbt och har potential att orsaka allvarlig skada för ekosystem, infrastruktur eller människors hälsa. Invasiva arter utgör ett stort hot mot biologisk mångfald och åtgärder ska vidtas för att bekämpa arterna eller förhindra spridning. Inom planområdet förekommer ett stort bestånd av jättebalsamin och två små bestånd av kanadensiskt gullris.

Jättebalsamin är med på EU-förteckningen över invasiva arter, detta innebär att markägaren har en skyldighet att bekämpa arten. Det är också förbjudet att sälja, importera, odla, transportera, använda, byta, släppa ut i naturen eller hålla levande exemplar av arten.

Planförslag

Beståndet av jättebalsamin finns i sydöstra delen av planområdet där det planeras att anläggas en groddjursdamm. Jättebalsamin är en snabbväxande ettårig växt som kan bli omkring 1,5 till 2,5 meter hög, spridningen sker via frön men kan förhindras genom uppräckning av plantorna innan frökapslar har utvecklats. Då frön kan ligga kvar i jorden får jordmassor från växtplatsen inte transporteras till annat än för destruering. Detta behöver beaktas när gång- och cykelväg samt dagvattendamm anläggs.

Kanadensiskt gullris är en högväxt flerårig ört. Den växer i anslutning till Rollsbotaget samt ett litet bestånd på samma plats där jättebalsamin finns. Innan sprängning bör växterna, inklusive rötter, avlägsnas och oskadliggöras.

Invasiva arter markerade med vit punkt, planområdesgräns med röd linje

Geotekniska och bergtekniska förhållanden

Följande geotekniska utredningar har gjorts som berör det aktuella planområdet:

- *Arenaområdet vid Yttern PM Geoteknik*, Awer Geoteknik, 2023-05-05 (reviderad efter granskningen)
- *Arenaområdet vid Yttern Markteknisk undersökningsrapport -geoteknik*, Awer Geoteknik, 2022-12-01
- *Arenaområdet Ytterby Geoteknisk undersökning projekterings-PM*, PE Teknik och arkitektur, 2021-11-30 (projekterings-PM avseende geoteknik och grundvatten) och *Bergteknisk undersökning*, Afry, 2023-04-19 (reviderad efter granskningen).
- *Arenaområdet Ytterby geoteknisk undersökning markteknisk undersökningsrapport*, PE Teknik och arkitektur, 2021-11-30
- *Detaljplan Kastellegården 1:22 PM Geoteknik*, Norconsult AB, 2015-10-12 (geotekniskt PM med bergteknisk utredning som bilaga).

Förutsättningar

Berg gränsar till planområdets västra och sydöstra gräns, men för övrigt är området flackt med en bergknalle i nordöstra delen längs Marstrandsvägen. Marknivåerna för området är relativt plant och varierar mellan ca +9,0 och +11,0. Höjdpunkterna finns inom bergspartier där nivåerna som mest uppgår till ca +40.

Djupet till fast botten varierar mellan 0 och ca 30 m. Djupet till fast botten är störst i den centrala delen av området vid befintliga fotbollsplaner. Jordlagren under ca 0,3 m vegetationsjord utgörs, i ordningsföljd uppifrån, huvudsakligen av organisk jord (lokalt förekommande), torrskorpelera, lera och friktionsjord på berg.

Den organiska jorden påträffas i lokala partier kring planområdets östra del. Ca 0,5–1 m mäktig torv har anträffats strax söder om bergsknallen och söder om Marstrandsvägen. Mellan bergsknallen och Marstrandsvägen har ca 1 m mäktig gyttja påträffats, ett ca 0,5 m mäktigt gyttjelager har även påvisats söder om Marstrandsvägen under torven.

Mellan bergsknallen och Rollsbovägen har ett lokalt parti med ca 2–3 m mäktigt lager med skalgrus hittats i samband med provtagningar.

Den naturligt lagrade jorden består av lera med inslag av sand, gyttja och silt med mäktighet av ca 0 – 25 m och med en torrskorpa på 0–1 m. Leran är mycket lös och innehåller växtdelar och skalrester. Kvikclera bedöms förekomma vid lerdjupen 10–15 m under markytan.

Hydrogeologi

Enligt utförda mätningar ligger grundvattennivån i befintlig markyta.

Stabilitet och sättningar

Stabiliteten inom planområdet bedöms som tillfredsställande för framtida exploatering av planområdet. Stabilitetsberäkningar utfördes 2015. Ändrad utbredning av planområdet sedan dess bedöms erhålla tillfredsställande stabilitet då tillkommande mark är plan. Beräknade sättningar visar att jordprofilen inom planområdet är sättningsbenägen och all form av ökade markbelastningar, till exempel genom uppfyllnader, grundvattensänkning och byggnation medför tidsbundna sättningar.

Stabilitetsförhållanden för planerade dagvattendammar har också beräknats (*Arenaområdet vid Yttern PM Geoteknik, Awer, 2023-05-05*) och bedöms som tillfredsställande för damm A, C, D, och dike/damm i parken sydväst om fotbollsplanerna. Beräkningarna visar även att stabiliteten hos groddammen är tillfredsställande utan åtgärd till åtminstone bottennivå +7,0

Illustration från PM Geoteknik 2022-12-16

Tillfälliga schakter bör följa råden i

”Schakta säkert” för säkra släntlutningar i

befintliga jordar. Om ändringar av dammarnas placering, bottennivå eller släntlutningar, jämfört med beräkningsunderlaget som redovisas i *Arenaområdet vid Yttern PM Geoteknik, (Awer, 2023-05-05)* så ska geotekniker kontaktas och stabiliteten ses över med den nya geometrin.

Det ska noteras att kvicklera antas föreligga inom samtliga dagvattendammar, men har ej bekräftats med ostörd provtagning och rutinundersökning. Vid behov av förändrad geometri eller förutsättningar som resulterar i sämre stabilitetsförhållanden rekommenderas kompletterande provtagningar för att kartera förekomsten av kvicklera. Visar det sig att ingen kvicklera påträffats i dammar där kvicklera antagits kan en lägre säkerhetsfaktor ($F_c/KOMB=1,0$) appliceras i stabilitetsberäkningarna.

Ras och erosion

Generellt bedöms risken för ras inom området som låg. Ingen pågående erosion bedöms föreligga inom majoriteten av planområdet. Lite erosion har observerats längs vattendrag där högre vattenflöden råder, specifikt längs norr om fotbollsplanerna samt trummor vid Ytterbyvägen.

Även om erosionen inte pågår i markant utsträckning är områdena känsliga, då ökad erosion kan orsaka stabilitetsproblem i nuvarande och blivande skede. I och med klimatet förändras kommer sannolikt vattenflödena i bäckarna öka som följd av ökad nederbörd och ytavrinning. Även nybyggnationer inom planområdet innebär ökade flöden då mängden avrinning från hårdgjorda ytor ökar.

Allt som allt innebär ökade flödesförhållanden försämrade erosionsförhållanden och i sin tur försämrade stabilitetsförhållanden. För att minska risken för att erosion ökar bör erosionskyddande åtgärder tillämpas vid områden som bedöms som känsliga, exempelvis ledningar, trummor samt intill blivande byggnationer och anläggningar. Stabilitetsberäkningarna visar att stabiliteten mot blivande dagvattendammar är känsliga och dammarna bör skyddas mot erosion.

Det rekommenderas att frisk vegetation bevaras då växtligheten är ett naturligt erosionskydd. Intill anläggningar och byggnationer där mer omfattande erosionskydd krävs kan detta utföras genom exempelvis stenskoning eller kombinerad stenskoning och vegetationstäcke.

Planförslag

Grundläggning

Lätta, ej sättningskänsliga byggnader bedöms kunna grundläggas med platta på mark. Tyngre, mer sättningskänsliga byggnader bedöms kunna grundläggas med stödpålar på berg. Vid ringa jorddjup kring berg i dagen inom eller i anslutning till planområdet kan grundläggning med plintar/platta vara aktuellt. Jord innehållande organiskt material samt otjänlig fyllning ska bortschaktas innan grundläggning.

Tillfartsvägar och parkeringsytor

Trafiklaster samt lovpliktiga uppfyllnader anses inte påverka eller begränsa utformningen av detaljplanen och framtida exploatering. Det erfordras därmed inga åtgärder, restriktioner och/eller planbestämmelser med avseende på stabiliteten.

Bergras och blocknedfall

Planförslaget innebär att merparten av berget i planområdets nordöstra del samt den mindre bergsknallen i skogsremsan längs med Marstrandsvägen kommer att plansprängas. Generellt bedöms risken för ras inom området till låg. Om grundläggningsnivån läggs på en höjd som skapar nya bergskärningar föreligger risk för blockutfall i samband med detta.

Beroende på hur nära och vilken typ av arbeten som kommer utföras vid den planerade dagvattendammen i öst kan bergskärningen intill gång- och cykelbanan behöva ses över av bergsakkunnig. Om de nuvarande bergtekniska förutsättningarna ändras, exempelvis genom bergschakt, ska bergsakkunnig involveras för att avgöra behov av permanent förstärkning för att säkerställa kort- och långsiktig stabilitet med avseende på rådande strukturer. I samband med detta utvärderar bergsakkunnig även behovet av underhåll för att säkerställa stabila slänter både kort- och långsiktigt. Dessutom ska, vid grundläggning på berg, bergsakkunnig involveras för att avgöra dimensionerande grundtryck.

Omgivningspåverkan

Grundvattensänkning får ej utföras utan att en utredning gällande omgivningspåverkan utförs samt ansökan om tillstånd för vattenverksamhet inlämnas.

Information som i huvudsak hanteras i projekterings- och byggskede återfinns under rubrik Genomförandefrågor/Markarbeten.

Fornlämningar

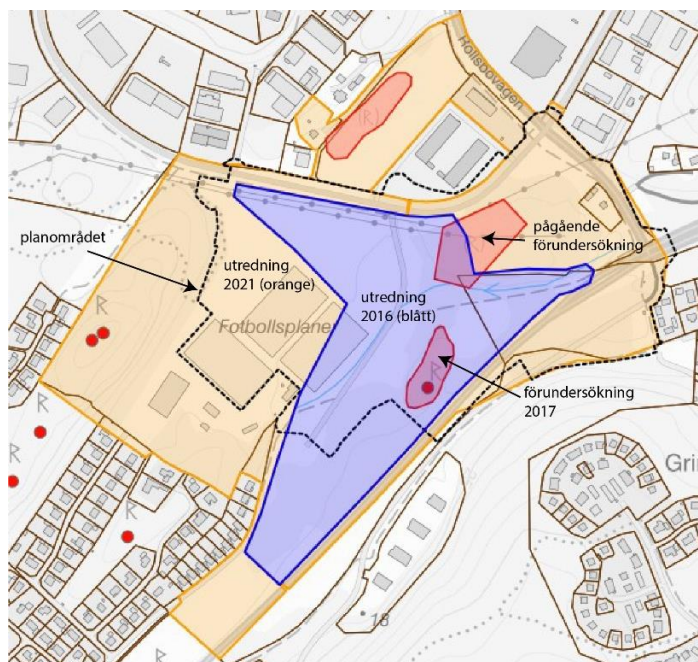
För att undersöka i vilken grad fornlämningar berörs av exploatering enligt en detaljplan görs utredningar i tre steg:

1. Arkeologisk utredning, söker av ett område för att ta reda på om fast fornlämning berörs
2. Arkeologisk förundersökning, klarlägger fornlämningens omfattning och karaktär
3. Arkeologisk undersökning, fornlämningens dokumenteras och tas bort

Två arkeologiska utredningar har utförts som berör det aktuella planområdet, den ena 2016 och den andra 2021. En arkeologisk förundersökning gjordes av Bohusläns museum vid månadskiftet mars-april 2017. Ytterligare en förundersökning är under framtagande av Bohusläns museum för att klarlägga omfattningen på fynden som påträffades 2021 vid Truckgatan/Rollsbovägen.

De båda arkeologiska utredningarna som gjorts innefattar kart- och arkivstudie, fältinventering samt rekognosering under markytan genom grävning på platser av intresse.

Vid utredningen 2016 utfördes även en hållristningsinventering. Utredningarna finns listade under rubriken *Information*.

Karta med fornlämningar (röda områden) och gränser för arkeologiska utredningar från 2016 (blå) och 2021 (orange) samt planområdet (svart sträckad linje). Förundersökning pågår och utfördes 2017.

Förutsättningar

Vid planområdets östra gräns har ett grav- och boplatsoområde påträffats. Vid den arkeologiska förundersökningen 2017 konstaterades att det rörde sig om en sammanhållen rituell miljö med flera tidsfaser. Dateringar från neolitikum (4000–1700 f.Kr.) och/eller bronsålder (1700 f.Kr.–500 f.Kr.) till romersk (509 f.Kr.–375 e.Kr.) järnålder och vendeltid (550–793 e.Kr.) kunde påvisas. Fyra stensättningar, en domarring och fyra stenkonstruktioner, troligen gravar, dokumenterades och fynd i form av gropar, sotfläckar, stolphål, rännor, härदार och lager observerades. Fornlämningen bedöms av länsstyrelsen besitta ett högt antikvariskt värde och ha hög vetenskaplig kunskapspotential.

Ytterligare en boplatz påträffades i planområdets norra del, på höjden vid Truckgatan/Rollsbovägen, vid den arkeologiska utredningen som utfördes under 2021. Flera fynd hittades inom undersökningsområdet.

- Bearbetad flinta och kvarts samt bitar av keramik
- Bearbetad bergart

- Ett antal gravar och andra anläggningar ofta förknippade med gravar
- Boplatslämningar i form av gropar, rännor och härdar

Antalet gravar är i detta stadium osäkert att fastställa. Totalt påträffades 5, helt eller delvis, säkerställda stensättningar. Lämningen har efter utredningen omregistrerats till grav- och boplatsoområde.

Planförslag

Fornlämningarnas placeringar i förhållande till det aktuella planförslagets utrymmesbehov gör det svårt att spara någon av boplatserna. För att kunna ta bort fornlämningarna behöver kommunen ansöka om arkeologisk undersökning hos länsstyrelsen vilket innebär att fornlämningarna dokumenteras innan de tas bort. Detta görs först efter att detaljplanen vunnit laga kraft.

Bebyggelseområden

Bebyggelse och arkitektur

Förutsättningar

Inom planområdet finns en gård från slutet av 1930-talet som ligger i planområdets nordöstra del.

Boningshuset vilar på en relativt hög sockel och har mansardtak i tegel som på långsidan mot Rollsbovägen bryts av en tvåvåningsdel som tillkommit efter huset uppfördes. Byggnaden är tilläggsisolerad och har gul och brun plåtfasad. Till huset hör ett garage/verkstad med papptak och träpanel.

Boningshusets form och material är så pass förändrade att huset inte bedöms besitta särskilda kulturhistoriska eller arkitektoniska värden.

Planförslag

Bestämmelser i plankartan reglerar och fastställer lämplig användning av markområden. Planbestämmelser ska ha stöd i plan- och bygglagens fjärde kapitel och möjliggöra att detaljplanens syfte kan uppnås.

Utöver allmän platsmark (park, natur, torg, gata, väg och gång- och cykelväg) innefattar planförslaget följande kvartersmark:

- två kvarter med byggrätt för besöksanläggningar (bl.a. idrottsverksamhet) där hotell/vandrarhem kan ingå men är undantaget inom en del av dem
- tre ytor för utebehov besöksanläggningar; idrottsplats och gemensamma behov aktivitet, lek och kommunikationer.
- ett kvarter med byggrätt för centrumändamål och parkering
- ett kvarter med byggrätt för parkering och kontor
- ett kvarter med byggrätt för parkering

Kvartersmark enligt planförslaget (på illustrationsplan av AL studio). Se separat planhandling illustrationsplan

Ett av flera exempel på hur området kan bebyggas/anläggas. Området kan byggas ut på andra sätt och med andra funktioner än redovisat här.

Kopia på illustrationsplan (av AL studio)

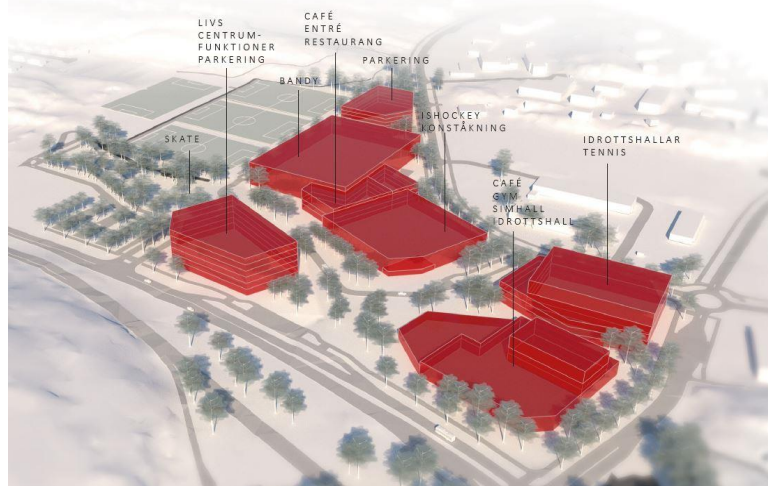
Se separat planhandling illustrationsplan

Vy från öster. Bilden visar ett av flera exempel på byggnation och funktioner som kan inrymmas i enlighet med detaljplanen.

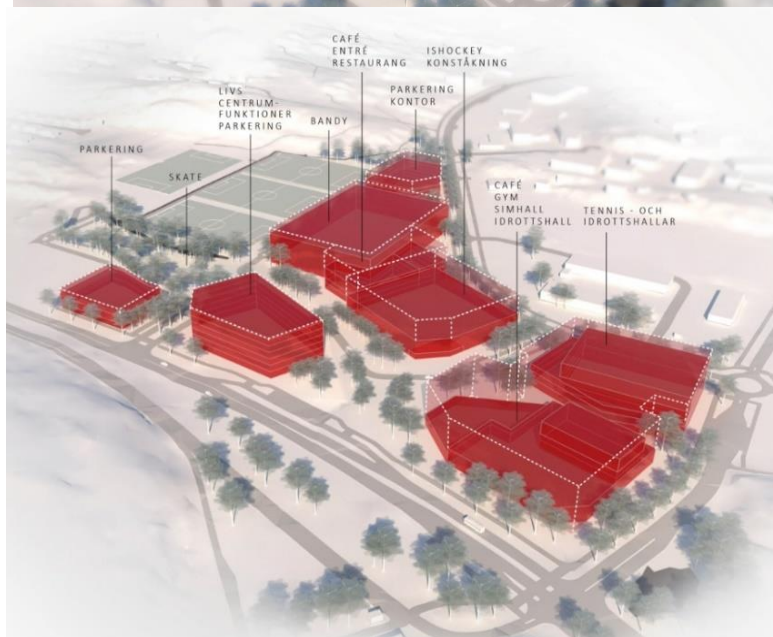
Området kan byggas ut på andra sätt och med andra funktioner än redovisat här.

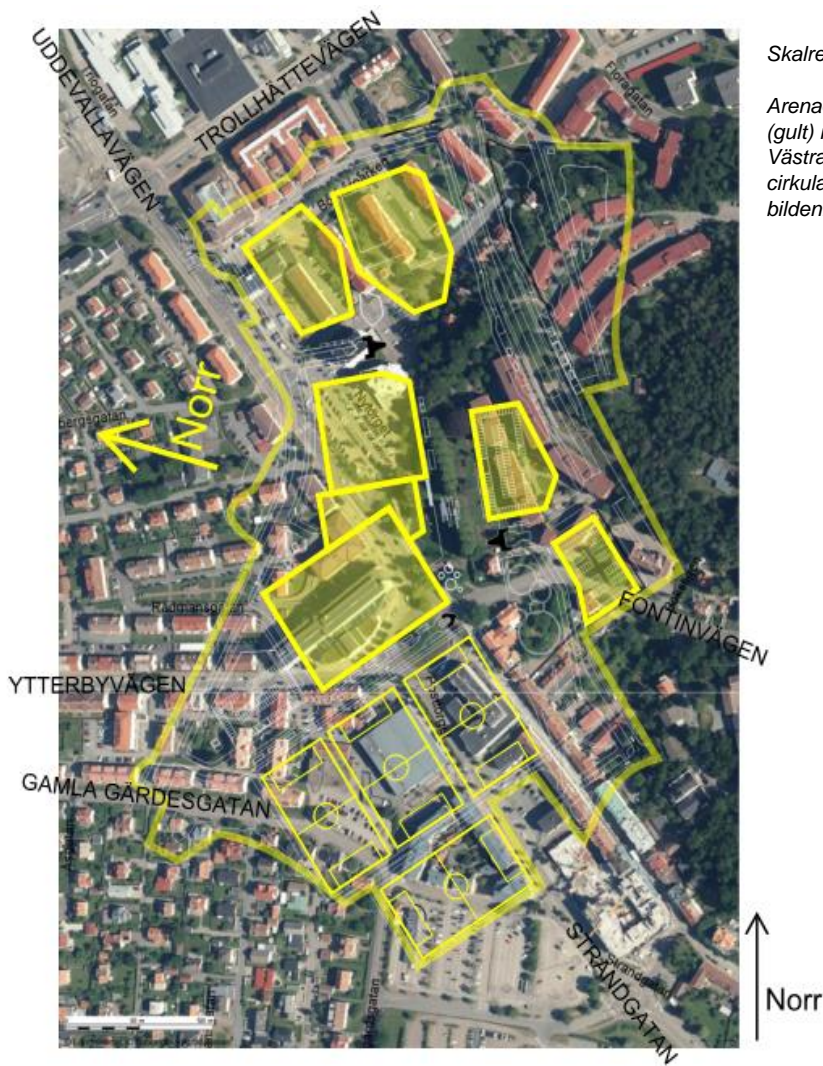
Bild AL studio

Vy från öster som visar området bebyggt med maximal nockhöjd enligt planbestämmelserna (vita streckade volymer). Området kan byggas ut på andra sätt än redovisat här.

Bild AL studio

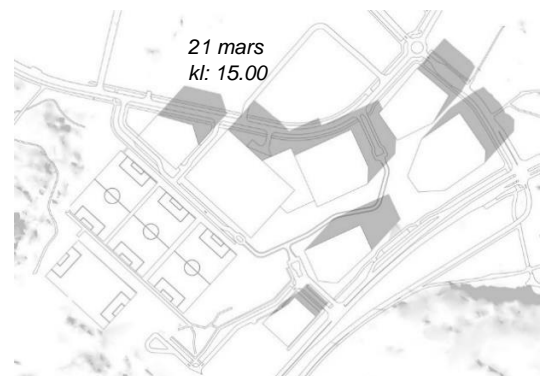
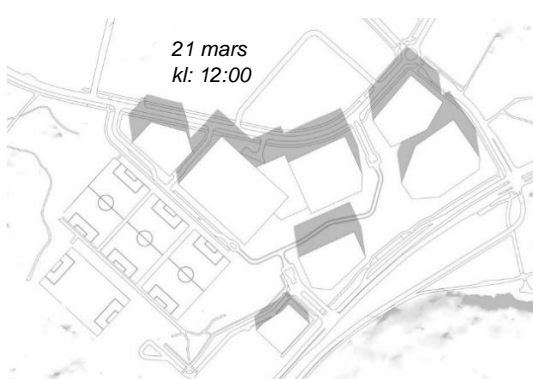
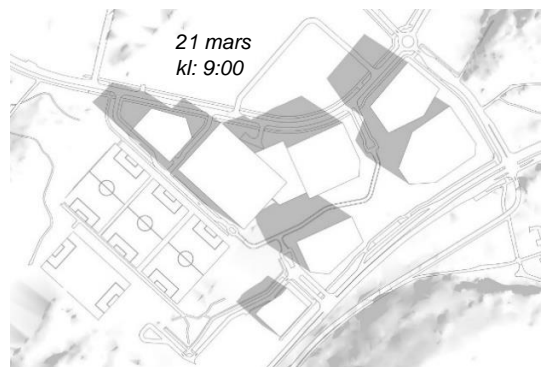

Skalreferens för uppfattning om arenaområdets storlek.

Arenaområdets utbredning, bebyggelse och fotbollsplaner (gult) i förhållande till centrala Kungälv (Uddevallavägen, Västra Tullen, Västra gatan). Stadshuset och cirkulationsplatsen vid Västra Tullen strax nedan mitten av bilden. Bildunderlag Tengbom 2022

Sol- och skuggstudier av planförslaget med maximal nockhöjd inom byggrätterna har utförts. Här visas ett av flera förslag på hur området kan bebyggas.

Generella utformningsprinciper

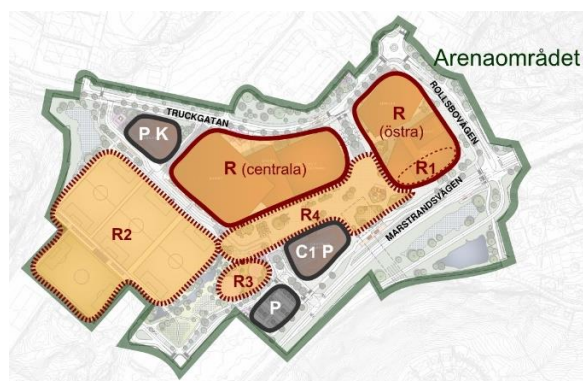
Förutom den utformning av bebyggelsen (f -bestämmelse) som regleras i plankartan är det viktigt att vissa principer för utformning bevakas i efterföljande skeden som bygglov, projektering och genomförande. Till detaljplanen hör *Kvalitetsprogram för Arenaområdet vid Yttern* vars främsta syfte är att säkerställa sociala, arkitektoniska och miljömässiga kvaliteter i området. Detaljplanen reglerar de basala förutsättningarna och kvalitetsprogrammet ska användas som underlag vid val av utformning och material. Exempelvis finns i avsnittet *Platser att vistas på*, idéer om hur fasader kan användas till aktiviteter och i avsnittet *Exponering och annonsering* diskuteras grunder för fasadutformning.

- Med hänsyn till byggnadsvolyrnas storlek är det viktigt att bebyggelsen upplevs som varierad, mångfacetterad och inspirerande.
- Variation i utformningen ska finnas vad gäller färg, form, material, detaljer, fasader och tak. Gestaltningen ska tydliggöra att de olika volymer innehåller olika verksamheter med olika förutsättningar.
- Områdets och byggnadernas storlek kan försvåra orientbarheten och läsbarheten för besökare genom området. Fasadvinklar samt upp- och inskjutningar av byggnadsdelar bör användas för att möjliggöra utblickar, uppmuntra till rörelse och skapa en mjukare övergång mellan bebyggelsen. De långa fasadernas skala ska brytas ner i upplevd skala genom att fasader ges en vertikal indelning vad gäller form, färg och/eller material.
- Bottenvåningar bör särskilja sig från resten av övriga våningar genom sin gestaltning och/eller materialval. Glas är en självklar del i materialvalet. En genomtänkt hantering av form, höjd, färg, material och detaljer ska förse de stora volymerna med tydlighet och en mänsklig skala samtidigt som de skapar ett sammanhållet och definierat gaturum.
- Entréer ska vara väl belysta och gestaltas omsorgsfullt. Entréer till idrottsbodar ska utformas i med högre rumshöjd (dubbelhöjd) och förmedla rymd och välkommande.
- Byggnadernas storlek innebär att det bildas mycket takyta som tar emot regnvatten. Gröna tak där det är möjligt är exempel på en byggnadsteknik som kan skapa stora värden, såväl estetiskt som miljömässigt och minska behovet av dagvattensystem. Taken kan även med fördel användas för solceller.
- Konst (graffiti) bör användas som en del av fasadutformningen där det är lämpligt. Det kan bidra till variation, tydlighet och orientbarhet i området både på kort och långt avstånd.

Syftet besöksanläggningar (idrotter med mera) med detaljplanen är reglerat i fem användningar **R**, **R₁**, **R₂**, **R₃**, och **R₄** med orange kulor i separat planhandling plankarta.

R – Besöksanläggningar

Användningen **R** möjliggör all besöksintensiv verksamhet. Förutom sport- och idrottsverksamheter ingår även kulturella, religiösa och övriga besöksverksamheter. I användningen ingår även sådant som kan ses som komplement till besöksanläggningen. Det kan till exempel vara mindre butiker, restauranger, servicehus, verkstäder, garage, parkering och lekplats.

Avsikten inom de två stora kvarter med beteckningen **R** (varav del av ett utgörs av **R₁**) är att de ska rymma större byggnader/hallar för ett flertal idrotter. Ytorna regleras med flera bestämmelser som också finns inom ytterligare användningsområden.

Bestämmelsen **n₁** innebär att förgårdsmark ska utformas på samma sätt som marken på ytor **R₄** och **TORG** för gemensamma behov. Bestämmelsen garanterar att markhöjd och markbeläggning utförs sömlös vilket gör platsen tillgänglig och lätt att nyttja effektivt. Bestämmelsen syftar till att marken mellan byggnader/hallar inom arenaområdet upplevs som en gemensam och sammanhängande torgbildning. Bestämmelsen beskrivs också beskrivs i avsnitt *Friytor/Torg*.

Bestämmelsen **n₃**, reglerar dagvattenfördröjning på kvartersmark och beskrivs i avsnittet *Teknisk försörjning/Dagvatten*.

Bestämmelserna **b₁**, och **b₂** reglerar placering av luftintag och huvudentré och beskrivs i avsnittet *Hälsa och säkerhet* under rubrikerna *Farligt gods* samt *Risker kopplade till verksamheter*. Bestämmelse **b₇** reglerar att eventuella teknikutrymmen där klor och ammoniak hanteras ska förläggas bort från huvudentré(er) och luftintag. Avståndet mellan sådana teknikutrymmen och huvudentré(er) och luftintag ska vara minst 50 m. Syftet med bestämmelsen är att minska risken för allvarliga konsekvenser vid läckage av klor eller ammoniak. Tekniska installationer som hur ventilation kan nödstoppas hanteras i bygglovskedet.

Bestämmelsen **b₄** reglerar källares placering och utformning. Källare får inte finnas med undantag för källare avsedd för teknik vilken ska utföras med vattentät konstruktion. Bakgrunden till det är att grundvattennivån ligger mycket nära ytan. Att undvika källare är också ett sätt att ytterligare säkra bebyggelsen vid ett skyfall. Vissa anläggningar som simhall behöver dock kunna ha teknikrum under mark och därför är källare för teknik undantaget i bestämmelsen så länge de utförs vattentäta så att översvämning hindras. Bestämmelsen beskrivs även i avsnittet *Teknisk försörjning/Dagvatten*.

Bestämmelsen **b₉** och **b₁₁** innebär lägsta nivå för färdigt golv i meter över nollplanet i syfte att hindra bebyggelsen från att översvämmas vid ett 100-årsregn. Bestämmelsen beskrivs mer i avsnittet *Teknisk försörjning/Dagvatten*.

Bestämmelsen **f₁** innebär att fasad mot yta **R₄** för gemensamma behov (lek, aktivitet och kommunikationer) ska vara delvis uppglasad med fönster på bottenvåningen, särskilt vid huvudentré.

Mot Truckgatan gäller **utfartsförbud** från användningsområdet vilket är en trafiksäkerhetshöjande åtgärd för gående och cyklister som färdas på gång- och cykelvägen längs denna gata. Dessutom säkras bestämmelsen att utfart från användningsområdet inte kommer för nära planerad cirkulationsplats vid Rollsbovägen/Truckgatan.

Det centrala kvarteret för besöksanläggningar

Avsikten är att inom kvarteret mellan Truckgatan och yta **R₄** ska hallar för issporter (t.ex. bandy, hockey, konståkning) inrymmas.

Bestämmelsen **h₁** reglerar högsta nockhöjd till 26 meter.

Bestämmelsen **b₉** innebär att lägsta nivå för färdigt golv är +10,8 meter över nollplanet.

Det östra kvarteret för besöksanläggningar

Avsikten är att inom kvarteret som vetter mot Rollsbovägen ska simhall och idrottshalla inrymmas.

Bestämmelsen **h₁** reglerar högsta nockhöjd till 26 meter.

Bestämmelsen **b₁₁** innebär att lägsta nivå för färdigt golv är +11,3 meter över nollplanet.

Södra delen av östra kvarteret: **R₁** – Besöksanläggningar förutom hotell och vandrarhem

Användningen **R₁** innefattar besöksanläggningar med undantag för hotell och vandrarhem. Begränsningen beskrivs i avsnittet *Hälsa och säkerhet* under rubriken *Farligt gods*. Avsikten är att inom yta **R₁** som vetter mot Marstrandsvägen och Rollsbovägen ska del av simhall och eventuell idrottshall inrymmas.

Bestämmelsen **h₁** reglerar högsta nockhöjd till 26 meter.

Bestämmelsen **b₁₁** innebär att lägsta nivå för färdigt golv är +11,3 meter över nollplanet.

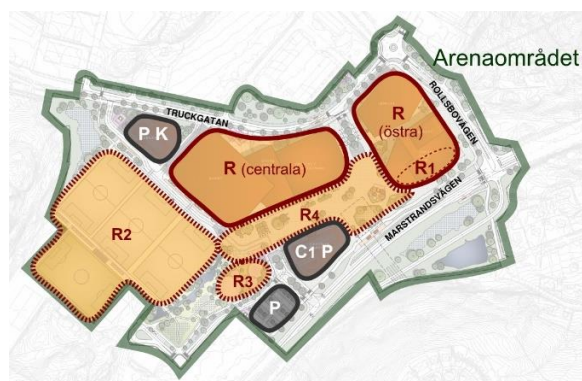
Bestämmelse **b₅** reglerar fasaders och fönsters material på grund av risken för olyckor med farligt gods vid Marstrandsvägen. Läs mer om bestämmelserna i avsnittet *Hälsa och säkerhet* under rubrikerna *Farligt gods* samt *Risker kopplade till verksamheter*.

R₂ – Idrottsplats

Användningen idrottsplats **R₂** omfattar all slags idrottsverksamheter. Ytan **R₂** omfattar befintliga utomhusfotbollsplaner och gräsyta som idag används för träningar. Avsikten är att området rustas upp och anpassas bättre till fotbollsutövandets utbehov.

Bestämmelsen **ö₂** innebär att marken inte får förses med huvudbyggnader, d.v.s. här möjliggörs bara utomhusidrott, men anläggningar och mindre komplementbyggnader i enlighet med användningen **R₂** medges. Därmed finns möjlighet till läktare, plank, strålkastarbelysning tillgänglighetsparkering, murar och dylikt. Bestämmelsen **h₃** innebär att högsta nockhöjd på de mindre komplementbyggnaderna är 5 meter. Byggnadsverk som läktare med tak är undantaget detta, d.v.s. får byggas högre. Eftersom ytan är för gemensamt behov rymmer bestämmelsen även ett förbud mot att inhägna den så att allmänheten utestängs från den. Inom ytan **R₂** föreligger risk för översvämning vid kraftiga regn varför ytan inte lämpar sig för omfattande marktäckande byggnation. Bestämmelser **e₂** och **e₃** innebär att största byggnadsarea, i vilket även eventuella läktare ingår, är 600 respektive 1000 kvadratmeter.

Bestämmelsen **n₂** på del av yta **R₂** säkrar möjligheten till ett dagvattendike. Det utformas flackt och leder vatten från ny dagvattendamm i nordväst till öppet dike i parken sydöst om yta **R₂**. Diket avleder också det dagvatten som i nuläget kan bli stillastående på delar av ytan.

R₃ och **R₄** – Lek och aktivitet och kommunikationer

Eftersom arenaområdet ska vara en plats där förutsättningar skapas för en aktiv fritid oavsett ålder, funktionsvariation eller socioekonomisk bakgrund är det av hög vikt att det skapas trivsamma platser utomhus, gratis att besöka och använda. Ytorna ska därför utformas för att uppmuntra till just lek och aktivitet, förutom inom de ytor som behövs för normal fordonstrafik.

Användningarna **R₃** och **R₄** medger att ytorna används även för komplement till besöksanläggning, som till exempel uteserveringar, viss handel, kiosker, hållplatsskydd, cykelställ, toaletter och ytor och platser för angöring med och parkering av fordon. Bestämmelse **ö₂** innebär att marken inte får förses med huvudbyggnader, d.v.s. här möjliggörs bara utomhusaktiviteter, men anläggningar och mindre komplementbyggnader i enlighet med användningen medges. Därmed finns möjlighet till scener, skatepark och dylikt. Eftersom ytorna **R₃** och **R₄** är för gemensamt behov rymmer bestämmelsen även ett förbud mot att inhägna den så att allmänheten inte utestängs från den.

R₃ – Lek och aktivitet

En yta **R₃** är reserverad för utelek och aktivitet (inte kommunikationer). Bestämmelsen **n₅** innebär dock att området även ska fungera som en stor nedsänkt fördröjningsyta för skyfall/dagvatten om minst 1350 m³.

R₄ – Lek, aktivitet och kommunikationer

En stor yta **R₄** för gemensamma behov som utelek och aktivitet samt kommunikationer är central till placering och funktion. Ytan fungerar som en torgbildning mellan parken i sydväst och övriga besöksanläggningar och centrumändamål. Ytan sträcker sig till Marstrandsvägen och busshållplatsen där.

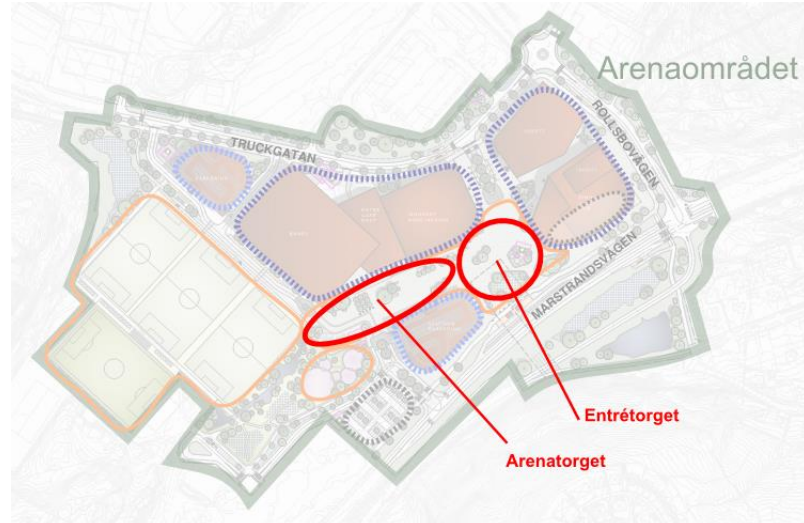
På grund av buller och risk för olyckor med farligt gods på Marstrandsvägen lämpar sig inte markområdet närmast Marstrandsvägen och Rollsbovägen för lek och aktivitet och ingår därmed inte i ytan **R₄** (utan omfattas av användning **TORG**, med bestämmelse om att ytan inte ska utformas så att den uppmuntrar till lek eller aktivitet).

Eftersom ytan **R₄** är tänkt att främst användas som lek- och aktivitetsyta där oskyddade trafikanter är prioriterade, ska fordonstrafiken på torget minimeras och ske på gåendes och cyklandes villor. Avsikten är att enbart de personbilar som ska till eventuella tillgänglighetsparkeringar vid entréer ska passera här. Andra fordon som kommer behöva köra över torgbildningen är vissa typer av transporter och underhållsfordon, bussar och sopbilar som inte angör från annat håll.

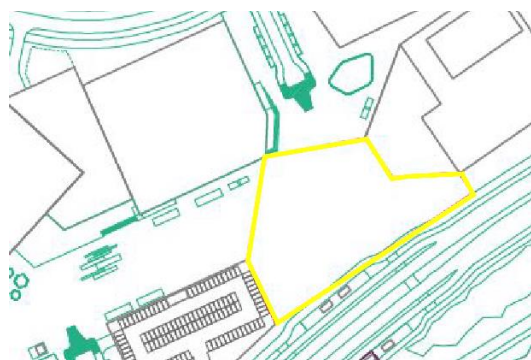
Delar av yta **R₄** benämns här olika beroende på dess placering och funktion.

Entrétorget (cirka 6000 kvm) är den del av **R₄** plus del av ytan **TORG** som utgör huvudentrén för gående, cyklister och kollektivtrafikåkare från centrala Kungälv.

Arenatorget (cirka 9000 kvm) ligger mellan det centrala kvarteret för **R** (issporter) och kvarteret för centrumändamål och parkering **C_{1P}**.

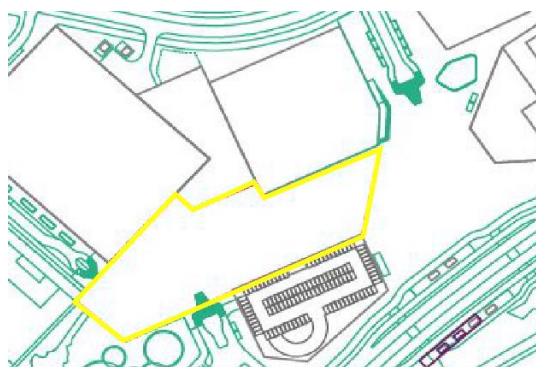
Skalreferenser för uppfattning av torgens storlek
Bildunderlag Tengbom 2022

Entrétorget avgränsat med gult i dess läge i arenaområdet

Entrétorget avgränsat med gult i förhållande till cirkulationsplatsen vid stadshuset och Västra Tullen

Arenatorget avgränsat med gult i dess läge i arenaområdet

Arenatorget avgränsat med gult i förhållande till Nytorget och Uddevallavägen

Utformningen av yta **R₄** (området för *Entrétorget* och *Arenatorget*) preciseras inte i plankartan. Bilden nedan visar ett förslag på hur ytan kan delas upp för att rymma olika typer av funktioner som till exempel grönska, dagvattenhantering, uteserveringar, food court, mötesplatser, scen och cykelparkeringar. Ambitionen är att skapa en aktiv utemiljö för olika målgrupper för spontana möten och idrottande. Aktiviteterna utomhus kompletterar de aktiviteter som företas inomhus inom området.

Mer om torgbildningens funktion och utformning finns att läsa i *Kvalitetsprogram för Arenaområdet vid Yttern*, bland annat under rubrikerna *Aktivitet*, *Inkludering*, *Platser att vistas på* samt *Grön- och blåstruktur*. I avsnittet *Rörelse* finns principsektion för torgets utformning.

C_1 – Centrum förutom hotell och vandrarhem och P – parkering

Användningen C_1 möjliggör en rad olika verksamheter, t.ex. butiker, restauranger, kontor, gym, biograf, bibliotek, museum, apotek, hantverk och annan service. I användningen ingår även byggnader för religiösa ändamål, föreningslokaler, samlingslokaler och utbildningslokaler utan behov av friyta (t.ex. vuxenutbildningar och trafikskolor). Även lättare former av hälsovård, som vårdcentral och sjukgymnastik. På grund av risker kopplat till farligt gods är övernattnings såsom hotell och vandrarhem undantagen.

Användningen parkering P omfattar förutom parkering även de utrymmen som behövs för anläggningens skötsel och bruk och även verksamheter knutna till användningen.

Byggnadens höjd regleras av bestämmelsen h_1 som tillåter en högsta nockhöjd av 26 meter. Vid en våningshöjd av 4 meter motsvarar nockhöjden omkring sex våningar.

Utgångspunkten att parkering löses inom egen fastighet kommer generera behovet av en eller flera våningar tas i anspråk för parkering. Exempelvis skulle de två första våningarna kunna innehålla livsmedelsbutik och småaffärer, våning tre och fyra skulle kunna innehålla parkering och våning fem och sex kontor.

Bestämmelsen f_1 innebär att fasad mot yta R_4 för gemensamma behov (lek, aktivitet och kommunikationer) ska vara delvis uppglasad med fönster i bottenvåningen, särskilt vid huvudentréerna.

Bestämmelsen s_1 reglerar att parkering inte får finnas i bottenvåning med undantag av tillgänglighetsparkering och uppställningsplatser för leveranser och avfall. Parkering får uppföras i högst fyra våningar. Det är viktigt att publika lokaler för centrumändamål och inte parkering placeras i bottenvåningar då lokaler möjliggör mänsklig kontakt mellan de som vistas i lokalerna och de som är ute på torget. Tillsammans med bestämmelsen f_1 om fönster i fasad mot yta R_4 kan bestämmelserna gemensamt bidra till känslan av att ”någon ser mig” och därmed bidra till känslan om upplevd trygghet för människor som rör sig utomhus.

Bestämmelserna b_1 , och b_2 hanterar placering av luftintag och huvudentré och beskrivs i avsnittet *Hälsa och säkerhet* under rubrikerna *Farligt gods* samt *Risker kopplade till verksamheter*.

Bestämmelsen **b₃** innebär att källare inte får finnas. Bakgrunden till det är att grundvattennivån ligger mycket nära ytan. Att undvika källare är också ett sätt att ytterligare säkra bebyggelsen vid ett skyfall. Bestämmelsen beskrivs även i avsnittet *Teknisk försörjning/Dagvatten*.

Planområdet ligger i en lågpunkt omgiven av berg. Flera dammar, diken och fördröjningsytor kommer att behöva anläggas och området kommer att behöva höjdsättas på ett sådant sätt att stora regn/skyfall (100-årsregn) kan ledas till platser där de kan fördröjas så att inte det inte skadar ny eller befintlig bebyggelse.

Inom egenskapsområdet i söder reglerar bestämmelse **b₅** fasaders och fönsters material på grund av risken för olyckor med farligt gods vid Marstrandsvägen. Läs mer om bestämmelsen i avsnittet *Hälsa och säkerhet* under rubrikerna *Farligt gods* samt *Risker kopplade till verksamheter*.

Bestämmelsen **b₁₀** innebär att lägsta nivå för färdigt golv är +10,9 meter över nollplanet i syfte att hindra bebyggelsen från att översvämmas vid ett 100-årsregn. Bestämmelsen beskrivs mer i avsnittet *Teknisk försörjning/Dagvatten*.

Bestämmelsen **n₁** innebär att förgårdsmark ska utformas på samma sätt som yta **R₄** för gemensamma behov. Bestämmelsen garanterar att markhöjd och markbeläggning utförs sömlös vilket gör platsen tillgänglig och lätt att nyttja effektivt. Dessutom bidrar bestämmelsen till att marken inom arenaområdet upplevs som ett gemensamt och sammanhängande golv. Bestämmelsen beskrivs också beskrivs i avsnitt *Friytor/Torg*.

Bestämmelsen **n₃**, reglerar dagvattenfördröjning på kvartersmark och beskrivs i avsnittet *Teknisk försörjning/Dagvatten*.

Bestämmelsen **ö₁** innebär att marken inte får förses med byggnad inom området. Syftet med bestämmelsen är att reglera placeringen av huvudbyggnaden och säkra utrymme för dagvattenhantering och cykelparkering vid entré.

Utfartsförbud gäller vid användningsområdet i syfte att samla utfarten från centrumlokaler (däribland livsmedelsbutik) för leveranser och besökare/personal som ska upp till parkeringsvåningarna i en punkt. Detta är en trafiksäkerhetshöjande åtgärd för gående på gångvägen längs den västra fasaden men också ett sätt styra att utfarten från centrumbyggnaden inte hamnar mot torget där många människor rör sig och inte heller för nära korsningen vid Marstrandsvägen. Utfartsförbudet är också ett sätt att undvika konflikt med bilar som kommer från lokalgatan i väster längs parken och som ska in i centrumbyggnaden och handla.

PK – *Parkering och kontor*

Inom en yta **PK** intill Truckgatan medges förutom parkering även kontor **K**. Användningen kontor **K** omfattar även tjänsteverksamhet och annan jämförlig verksamhet med liten eller ingen varuhantering, och komplement till kontorsverksamhet.

Bestämmelse **e₁** reglerar användningen kontor till max 6600 m² bruttoarea. Begränsningen beror på att resterande möjlig bruttoarea inom byggrätten kan behövas för parkering till besöksanläggningarna (idrott m.m.) inom arenaområdet.

Bestämmelsen **h₁** tillåter högsta nockhöjd av 26 meter, vilket motsvarar ca sex våningar med en våningshöjd på 4 m. Området beräknas rymma 350 till 435 platser, beroende på hur mycket kontor som byggs. Det motsvarar fyra till fem parkeringsvåningar.

Bestämmelsen **b₃** innebär att källare inte får finnas. Bakgrunden till det är att grundvattennivån ligger mycket nära ytan. Att undvika källare är också ett sätt att ytterligare säkra bebyggelsen vid ett skyfall.

Bestämmelsen **b**₆ innebär att huvudentré ska förläggas bort från Truckgatan med anledning av risk för brand i Rollsbo industriområdet. Bakgrunden till bestämmelsen beskrivs mer i avsnittet *Hälsa och säkerhet* under rubrikerna *Farligt gods* samt *Risker kopplade till verksamheter*.

Bestämmelsen **b**₈ innebär att lägsta nivå för färdigt golv är +12,2 meter över nollplanet. Syftet är att hindra bebyggelsen från att översvämmas vid ett 100-årsregn. Bestämmelsen beskrivs mer i avsnittet *Teknisk försörjning/Dagvatten*.

Bestämmelsen **n**₃, reglerar dagvattenfördröjning på kvartersmark och beskrivs i avsnittet *Teknisk försörjning/Dagvatten*.

Bestämmelsen **ö**₁ innebär att marken inte får förses med byggnad inom området. Syftet med bestämmelsen är att reglera placering av bebyggelse för att inte förhindra fri sikt vid gång-cykelvägen.

Mot Truckgatan gäller **utfartsförbud** från användningsområdet vilket är en trafiksäkerhetshöjande åtgärd som också styr placeringen av utfarten.

P – *Parkering*

En yta **P** intill Marstrandsvägen är reserverad för enbart parkering. Användningen parkering **P** omfattar förutom parkering även de utrymmen som behövs för anläggningens skötsel och bruk och även verksamheter knutna till användningen.

Bestämmelsen **h**₂ tillåter högsta nockhöjd av 11 meter vilket motsvarar ca tre parkeringsvåningar samt parkering på taket. Det möjliggör ett parkeringshus med cirka 270 p-platser, för framtida eventuella behov av parkering i och med byggnation inom området.

Bestämmelsen **b**₃ innebär att källare inte får finnas. Bakgrunden till det är att grundvattennivån ligger mycket nära ytan. Att undvika källare är också ett sätt att ytterligare säkra bebyggelsen vid ett skyfall.

Bestämmelsen **b**₁₂ innebär att lägsta nivå för färdigt golv är +10,7 meter över nollplanet. Syftet är att hindra bebyggelsen från att översvämmas vid ett 100-årsregn. Bestämmelsen beskrivs mer i avsnittet *Teknisk försörjning/Dagvatten*.

Bestämmelsen **n**₃, reglerar dagvattenfördröjning på kvartersmark och beskrivs i avsnittet *Teknisk försörjning/Dagvatten*.

Mot Marstrandsvägen och mot delar av ny lokalgatan gäller **utfartsförbud** från användningsområdet vilket är en trafiksäkerhetshöjande åtgärd som också styr placeringen av utfarten till Marstrandsvägen.

E – *Tekniska anläggningar*

Användningen **E** omfattar flera olika typer av tekniska anläggningar, privata såväl som offentliga, som till exempel för produktion, distribution, omvandling eller hantering av elektricitet, tele-, TV- och radiosignaler, digital datatrafik samt värme, kyla, vatten, avlopp och avfall. Användningen är inte begränsad till befintlig teknik utan kan användas för ny teknik som överensstämmer med bestämmelsen i övrigt. En större yta **E** invid Truckgatan är reserverad för tekniska anläggningar. Vid framtagandet av detaljplanen har områdena kommit till som ett resultat av önskemål om egen kvartersmark för pumpstation och transformatorstation (el).

E₁ – Transformatorstation

Användningen **E₁** omfattar transformatorstationer. Två ytor med **E₁** regleras också med bestämmelse **ö₁** att marken inte får förses med byggnad vilket styr placeringen i syfte att säkra skyddsavstånd till annan byggnad och/eller fri sikt nära gång- och cykelvägar.

Tillgänglighet

Förutsättningar

Stora delar av området är idag inte exploaterat och är således inte tillgängliggjort. De gång- och cykelvägar som löper genom planområdet har en godtagbar lutning och belagda med asfalt vilket ger en hög framkomlighet för rörelsehindrade.

Planförslag

Enligt Plan- och bygglagen ska bebyggelsemiljön utformas med hänsyn till personer med nedsatt rörelse- och/eller orienteringsförmåga.

I planförslaget finns förutsättningar för att följa Boverkets rekommendationer och BBR (Boverkets byggregler). Förslaget medför till exempel att kuperad terräng planas ut. Därmed finns möjlighet till tillgängliga utemiljöer och entréer till byggnader. Ytorna **R₄** och **TORG** för gemensamma behov möjliggör angöring och parkeringar inom 25 m från entréer.

Friytor

Förutsättningar

Inom planområdet är huvuddelen av marken obebyggd. I västra delen finns ett flertal fotbollsplaner och en öppen gräsyta i öster ligger en kalavverkad höjd med berg i dagen samt våtare mark med varierande vegetation. I den centralare delen finns ytor **R₃** och **R₄** för utelek och aktivitet

Den avlånga trädbeklädda höjden som angränsar till planområdets västra gräns utgör del av ett grönstråk. Uppe på höjden och nedanför höjdens östra sida finns ett system av stigar som nyttjas av de boende i området.

Naturmarken och dess värden beskrivs under rubriken *Natur*.

Planförslag

Natur

I norra halvan av planområdet samt i östra delen finns sammanlagt fyra områden planlagda som användningen allmän platsmark **NATUR**. Huvudsyftet med områdena är att fördröja dagvattenflöden som kommer från områden utanför planområdet och skall transporteras igenom det. **NATUR** signalerar att det är till största delen icke anlagd grönyta, som får skötas enligt ortens sed. Det kan t.ex. röra sig om viss avverkning eller röjning. I användningen ryms även mindre komplement till grönområdets användning såsom anlagda gångstigar, motionsslingor, gång- och cykelvägar eller utrymmen för omhändertagande av dagvatten. Även mindre byggnader ingår när dessa behövs för områdets skötsel eller bruk. Egenskapsbestämmelserna **dammdagvattendamm** anger att dagvattendamm ska anläggas inom naturområdena.

Egenskapsbestämmelsen **dike₁** reglerar ett befintligt avskärande dagvattendike i planområdets västra del som kopplas samman med dammen vid Truckgatan i planområdets nordvästra del. Mer om dagvattenhanteringen finns att läsa i avsnittet *Teknisk försörjning/ Dagvatten* samt i *Kvalitetsprogram för Arenaområdet vid Yttern*, avsnitt *Grön- och blåstruktur*.

Park

Av två ytor med användningen allmän platsmark **PARK** är den i norr liten, den i sydväst större. Parkområden kräver som regel mer skötsel än naturmark och är helt eller till viss del anlagda. Komplement som behövs för platsens skötsel och bruk ingår.

Bestämmelse **fördröjning** i den större parken i sydväst innebär att det befintliga dagvattendiket på platsen görs om till en större nedsänkt fördröjningsyta för dagvatten i den framtida parken.

Om tänkt utformning av parker finns att läsa i avsnittet *Teknisk försörjning/Dagvatten* samt *Kvalitetsprogram för Arenaområdet vid Yttern*, bland annat under rubrikerna *Aktivitet, Inkludering, Platser att vistas på* samt *Grön- och blåstruktur*.

Passage för gående

Idag finns det en stig och en gräsyta nedanför den östra sidan av den trädbeklädda höjden väster om planområdet. Fotbollsklubben nyttjar idag gräsytan och planerar att göra i ordning ytan till en fotbollsplan. Möjligheten till passage för gående kommer fortsättningsvis att finnas längs den nya fotbollsplanens långsida, se område för *passage* i situationsplanen.

Hälsa och säkerhet

Förorenad mark

En historisk inventering har utförts av Ensucon (2022-02-02) som en del i upprättande av en provtagningsplan. Provtagningsplanen har följts upp av en översiktlig miljöteknisk markundersökning (Ensucon 2022-12-09). Syftet har varit att undersöka föroreningsituationen inom planområdet, avseende föroreningar härrörande från såväl planområdet som från industriområdet norr om detta, som bedöms kunna utgöra influensområde.

Förutsättningar

Planområdet är beläget på jungfrulig mark eller på mark som ianspråktagits för idrottsändamål och vars tidigare användning utgjorts av jordbruk. En fotbollsplan av de befintliga, är konstgräsplan. Rollsbo industriområde, direkt norr om planområdet, planlades på 1970-talet för att därefter exploateras med varierande slag av industriverksamheter. Omkring 500 meter nordost om planområdet återfinns en avslutad deponi på Åsebergets topp. En del av ytvattenavrinningen från Åseberget och industriområdet passerar genom diken i planområdet.

Provtagning har utförts av jord, sediment, ytvatten samt grundvatten. I tre av fem analyserade sedimentprover överskreds Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning med avseende på tungmetaller. I ett av dessa överskreds även Naturvårdsverkets generella riktvärde för mindre känslig markanvändning. Sedimentprovtagningen visar på att transport av föroreningar framför allt verkar ske ifrån området norr om Truckgatan. Mycket av de föroreningar som har transporterats med ytvattnet har sannolikt bundits till det organiska innehållet i sedimenten innan det nått utloppspunkten från området. I ett av ytvattenproverna överskreds ”Gränsen för god status” i ytvatten med avseende på PFAS.

Baserat på analyserna som utfördes på sju grundvattenprover från sju olika grundvattenrör inom undersökningsområdet är bedömningen att påverkan på grundvatten med avseende på metaller är liten till måttligt. PFAS påträffades i samtliga grundvattenrör, dock i låg halt.

Planförslag

Undersökningarna av markmiljön visar att föreslagen markanvändning är lämplig på platsen och att detaljplanen kan antas utan att förhöjda miljö- och hälsorisker föreligger med avseende på föroreningar i mark och grundvatten. Med föreliggande utredningar och kännedom om området

anser sig kommunen ha uppfyllt de krav på undersökningar och riskvärdering som kommer av PBL och Miljöbalken.

Då föroreningar påträffats vid undersökningar, om än i begränsad omfattning, krävs att den kommunala miljömyndigheten underrättas innan grävning inom undersökningsområdet. Underrättelsen ska meddelas genom en anmälan i enlighet med § 28 i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Luft, ljus och lukt

Förutsättningar

Kommunen har utfört en schablonmässig kartläggning av utsläpp av luftföroreningar utifrån utsläppsstatistik (Ensucon 2022-10-14) för att kvantifiera och lokalisera de möjliga diffusa och direkta utsläpp som Rollsbo industriområde förmodas ge upphov till. Industriområdet hyser idag 266 verksamheter varav 40 av dessa bedöms vara utsläppare till luft baserat på verksamheternas art. Av två tillståndspliktiga verksamheter (tillståndsplikt B enligt miljöprövningsförordningen 2013:251), som är ålagda att rapportera sina utsläpp, rapporterar ingen i dagsläget några faktiska direktutsläpp av luftföroreningar.

Kartläggningen konstaterar att utsläppsmängderna i sin helhet bör ses som ringa och att industriområdet inte riskerar att påverka människors hälsa negativt inom föreslagen detaljplan.

Det finns idag inga verksamheter som identifierats som kontinuerliga spridare av stark lukt eller starkt ljus. Förhärskande vindriktning är sydvästlig. Den mest påtagliga påverkan från Rollsbo industriområde förväntas utgöras av främst tung trafik som passerar planområdet.

Planförslag

Graden av hälsorisk ska bedömas i förhållande till förekommande riskfaktorer och graden av mänsklig exponering från förekommande hälsopåverkande faktorer. Den föreslagna detaljplanen kommer möjliggöra bland annat idrott och centrumverksamheter vilket ger förutsättningar för stora folksamlingar under viss tid på dygnet. Inom delar av planområdet kan också tillfällig övernattningsanordnas. Befintliga verksamheter inom Rollsbo industriområde bedöms idag inte orsaka sådana utsläpp som kommer påverka de som vistas inom planområdet negativt. Gällande detaljplaner för Rollsbo industriområde medger dock att framtida verksamheter etablerar sig vilka kan utgöra en potentiell risk för hälsa om deras, utsläpp till luft, ljus eller lukt är större än från dagens etablerade.

Hälsorisker i samband med brand eller olycka beskrivs i stycket *Farligt gods*.

Radon

Radonundersökning redovisas i *Markteknisk undersökningsrapport*, PE Teknik och arkitektur, 2021-11-30 och utfördes av AFRY under november 2021. Mätning av radonhalt i porluft har utförts med mätinstrument Marcus 10 i 7 punkter.

Förutsättningar

Mätning av radonhalt i jordluften har utförts på ca 0,7 m djup under markytan i bedömd naturlig friktionsjord. Uppmätta radonhalter inom planområdet klassificeras som lågradonmark med mätvärden $<10 \text{ kBq/m}^3$.

Planförslag

För lågradonmark behöver inga åtgärder normalt göras. Byggnader inom lågriskområde kan normalt utföras utan särskilda skyddsåtgärder utan att högsta tillåtna radonhalt kommer att överskridas i byggnaden. Generellt rekommenderas dock att byggnader, där människor kommer att uppehålla sig under längre perioder, dimensioneras för normalradonmark. Detta innebär att

bottenplattan utformas så att inga uppenbara otätheter uppstår och rörgenomföringar och fogar tätas. Ansvaret för att bedöma den faktiska radonrisken på varje byggplats och vidta tillräckliga skyddsåtgärder åligger dock den som ska bygga.

Farligt gods

En riskutredning avseende farligt gods samt risker kopplade till verksamheter har utförts som berör det aktuella planområdet, *Riskutredning för detaljplan Arenaområdet*, Afry, 2022-07-07.

Utredningen har utrett två möjliga placeringar för idrottshall och livsmedelsbutik, det aktuella planförslaget är utformat efter alternativet där livsmedelsbutiken (centrumverksamheterna) placerats vid Marstrandsvägen och ny infart till arenaområdet.

Nedan beskrivs farligt godstransporter till Rollsbo industriområde samt för väg 168.

Förutsättningar

Farligt godstransporter till Rollsbo industriområdet förväntas inte passera planområdet via Truckgatan utan till största del använda sig av annan infart till industriområdet. De inkluderas kvalitativt i analysen. För väg 168 (Marstrandsvägen) har en kvantitativ analys utförts.

Väg 168 är inte utpekad som primär eller sekundär farligt godsled vilket innebär att endast transporter med lokala målpunkter bedöms förekomma. En inventering av området längs väg 168 ut mot Marstrand har gjorts där det framgick att inga större transportkrävande industrier återfinns i området västerut längs vägen. Endast bensinstationer och mindre verksamheter och verkstäder bedöms kunna erfordra transporter av farligt gods.

Brandfarlig vätska är den vanligaste typen av transporter av farligt gods förbi området, och är den typ av olycka som kan få konsekvenser som sträcker sig in på planområdet. Individ- och samhällsrisk har beräknats kvalitativt för olycksscenario med utsläpp av brandfarlig vätska och pölbrand.

Den beräknade individrisknivån är acceptabel på avstånd längre än 25 meter från väg 168. Den beräknade samhällsrisknivån är acceptabel. Inom 50 meter, respektive 25 meter, föreslås riskreducerande åtgärder (se rubrik Planförslag nedan). Beräkningarna baseras på nuvarande skyltad hastighet 70 km/h på väg 168. Om den skyltade hastigheten sänks i framtiden kommer det bidra till att sänka risknivåerna i området.

Transporter med farligt gods till Rollsbo industriområde på Truckgatan och Rollsbovägen har bedömts kvalitativt. Transporter förväntas endast förekomma sällan och i små mängder och risknivån bedöms därför som acceptabel.

Planförslag

Användningarna för besöksanläggning **R₁** och centrumändamål **C₁** har begränsats så att lokaler för övernattnings, såsom hotell och vandrarhem, ligger minst 50 meter från Marstrandsvägen (väg 168). På detta avstånd erhålls inte några konsekvenser vid utsläpp och antändning av brandfarlig vätska på Marstrandsvägen.

För ytan allmän platsmark **TORG** inom 25 m från väg 168 gäller utformningsbestämmelse **ej lek eller aktivitet**, för att inte uppmuntra till stadigvarande vistelse.

Inom 25 meter från väg 168 finns egenskapsbestämmelse **b₃** om lägsta brandtekniska klass för fasader respektive glas.

Byggnader för besöksanläggningar och centrumändamål invid Marstrandsvägen ska ha minst en entré som vetter bort från Marstrandsvägen och Truckgatan. Det regleras genom bestämmelsen, **b**₂, att huvudentré ska förläggas mot mittpunkten av yta **R**₄, ej i direkt riktning mot Marstrandsvägen och Truckgatan (se illustrationskartan).

Torget's mittpunkt svartmarkerad.

Information som i huvudsak hanteras i projekterings- och byggskede återfinns under rubrik *Genomförande frågor/ Hantering av farliga ämnen*.

Risker kopplade till verksamheter

En riskutredning avseende risker kopplade till verksamheter samt farligt gods har utförts som berör det aktuella planområdet, *Riskutredning för detaljplan Arenaområdet*, Afry, 2022-02-11.

Kvalitativ bedömning av risker från industriområdet samt sim- och ishallar har gjorts.

Förutsättningar

Rollsbo industriområde

Inga storskaliga industrier finns inom Rollsbo industriområde. Den verksamhet som bedöms medföra störst brandbelastning är Michels däcklager som ligger på en kilometers avstånd. Med avseende på det stora avståndet kan personer inte förväntas omkomma inom planområdet vid en brand i lagret. Även Icas lager, ca 350 meter från planområdet, har stor brandbelastning och kan medföra stor rökutveckling. Bränder kan även inträffa i området med fordons- och lackeringsfirmor där mindre mängder brandfarlig vätska kan förväntas förekomma. Dessa ligger på ca 150 meters avstånd från närmsta detaljplanegräns. Till återvinningsanläggning med tillhörande upplag av brännbart material är det som närmst ca 80 meter från detaljplanegräns. Vid detta avstånd möjliggörs hotell och vandrarhem i detaljplanen vilket utgör känsliga verksamheter. Kommunen planerar för att återvinningsverksamheten i Ytterby på sikt flyttas till Munkegårde återvinningscentral.

Isballar inom planområdet

Ammoniak kan användas som köldmedium i ishallar och på grund av dess farlighet vid låga koncentrationer måste det därmed hanteras med respekt. Det finns regelverk och riktlinjer för hur ämnet ska hanteras men det går inte att i planbestämmelser reglera denna hantering. I nyare ishallar med modernare kylaggregat hanteras mindre mängder ammoniak och ibland även vid lägre tryck. Detta innebär teoretiskt relativt mindre konsekvenser vid ett utsläpp än om en större mängd hade hanterats. Givet att mängderna är små och att det finns framtagna riktlinjer och standarder för att bygga kylsystem för ishallar, bedöms sannolikheten för eventuella allvarliga utsläpp vara låg. En faktor som bör beaktas i sammanhanget är att det i en ishall kan befinna sig många personer som inte är helt införstådda med hur byggnaden ska utrymmas. Transporter av gasol eller ammoniak till eventuell ishall bedöms inte öka risknivåerna inom området mer än i mycket liten omfattning, och sannolikheten för en olycka som skulle kunna påverka området bedöms som mycket låg.

Simhall inom planområdet

Vid rening av vatten används klor som skapas under kontrollerade former genom blandning av kemikalier, vanligtvis saltsyra och natriumhypoklorit. Kloret är inte skadligt när det är löst i vatten. Om blandningen däremot sker okontrollerat finns risk att klorgas bildas. Klorgas är att betrakta som mycket skadligt och potentiellt dödligt för människor. Det har inte skett några

större olyckor i Sverige där utsläpp av klorgas resulterat i stora konsekvenser. Sannolikheten för ett större utsläpp med längre konsekvensavstånd (100-tals meter) bedöms vara låg. I de fall som studerats har påverkan endast varit inom byggnaden och inte vid intilliggande bebyggelse.

Hantering och förvaring av brandfarliga och giftiga ämnen lyder under olika typer av lagstiftning och föreskrifter vilket innebär en riskreducering i sig. Var förvaring och påfyllning av dessa ämnen placeras samt att personer i verksamheten har god kunskap om hur eventuella giftiga ämnen ska hanteras kan också hjälpa till att minimera riskerna.

Det är viktigt att ta hänsyn till att många personer kan befinna sig i en simhall, vilka inte är införstådda i hur byggnaden ska utrymmas. Dessutom kan många barn befinna sig inom byggnaden och den klädsel man har när man badar, till exempel att man är barfota, kan göra en snabb och effektiv utrymning svår.

Planförslag

Riskerna kopplade till Rollsbo industriområde har bedömts som relativt låg. Detsamma gäller risker, både för boende i omgivande områden samt besökare inom idrottsområdet, kopplade till hantering och användning av köldmedium i ishallar samt klor i simhall.

Verksamheterna inom planområdet kan hysa ett stort antal besökare, där inte alla förväntas ha kunskap om hur en utrymning av byggnaderna går till, flera kan vara barn och ha klädsel som försvårar en effektiv och säker utrymning (gäller framför allt besökare till simhallen). Ovanstående gör det rimligt att vidta ett antal kostnadseffektiva riskreducerande åtgärder inom detaljplanen.

Bestämmelse, **b**₁, om att luftintag för all bebyggelse förläggs på tak har införts. Bakgrunden till detta är att både ammoniak och klor är gaser som kan spridas längs marken. Åtgärden bedöms ha riskreduktion avseende på närhet till Rollsbo industriområde, simhall, ishallar och olyckor på väg 168. Särskilt effektiv bedöms åtgärden vara för idrottshallarna och eventuell övernattningsverksamhet (hotell och vandrarhem) som kan utgöra kompletterande verksamhet för besöksverksamheterna.

Huvudentréer till byggnader som rymmer besöksanläggningar och kontor/parkering ska förläggas bort från de närliggande riskobjekten Rollsbo industriområde, simhall och ishallar. Detta medger bland annat utrymning bort från potentiell rökutveckling vid brand i industriområdet och läckage av klor eller ammoniak och regleras med bestämmelsen **b**₂ att huvudentré ska förläggas mot mittpunkten av yta **R**₄, ej i direkt riktning mot Marstrandsvägen och Truckgatan (se bild med mittpunkt svartmarkerad under rubriken *Farligt gods/Planförslag*). Inom parkeringshuset/kontoret vid Truckgatan syftar bestämmelsen **b**₆-huvudentré ska förläggas bort från Truckgatan till samma sak, nämligen att styra huvudentré bort från Rollsbo till följd av riskbilden.

Utformningsbestämmelse **b**₇ reglerar att eventuella teknikutrymmen där klor och ammoniak hanteras, ska förläggas bort från huvudentré (er) och luftintag. Avståndet mellan sådana teknikutrymmen och huvudentré (er) och luftintag ska vara minst 50 m. Syftet med bestämmelsen är att minska risken för allvarliga konsekvenser vid läckage av klor eller ammoniak. Tekniska installationer som hur ventilation kan nödstoppas hanteras i bygglovsskedet.

Elektromagnetisk strålning

Förutsättningar

De befintliga luftburna elledningarna i planområdet ger upphov till elektromagnetiska fält.

Planförslag

Luftledningarna ska grävas ner i marken och förläggningen av kablarna anpassas efter exploatering och omgivning. Ledningsnätet och nya transformatorstationer behöver också byggas ut för att försörja det nya arenaområdet med el.

För exponering av magnetfält från elektriska installationer som kablar och transformatorer, förhåller sig Kungälv kommun till riktvärdet 0,2 mikrotesla.

Transformatorstationer ska som utgångspunkt placeras minst 5 m från byggnader av brandsäkerhetsmässiga skäl. Inom område E- transformatorstationer och E-tekniska anläggningar kan transformatorstationer byggas.

Buller

Förutsättningar

Planområdet ligger vid Marstrandsvägen och Rollsbo industriområde vilka utgör potentiella bullerkällor i området.

Inga bostäder planeras inom planområdet men hotell och vandrarhem (övernattning som tillhör besöksanläggningarna) medges inom byggrätterna närmast Truckgatan och Rollsbovägen. För hotell och vandrarhem saknas det riktvärden för trafikbuller vid fasad. Inomhusvärdet ska dock alltid klaras.

Kommunen har 2020 tagit fram en översiktlig bullerkartering över centrala Kungälv och Ytterby. I bilden ovan visas dygnsekvivalent ljudnivå vilket är det beräknade medelvärdet för ljudnivån under ett normalt årsmedeldygn. Naturvårdsverket har tagit fram rapporten *Riktvärden för buller på skolgård från väg- och spårtrafik 2017* och där anges att riktvärdet för ekvivalent ljudnivå på befintliga skolgårdar är 55 dBA på de delar av gården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet.

Planförslag

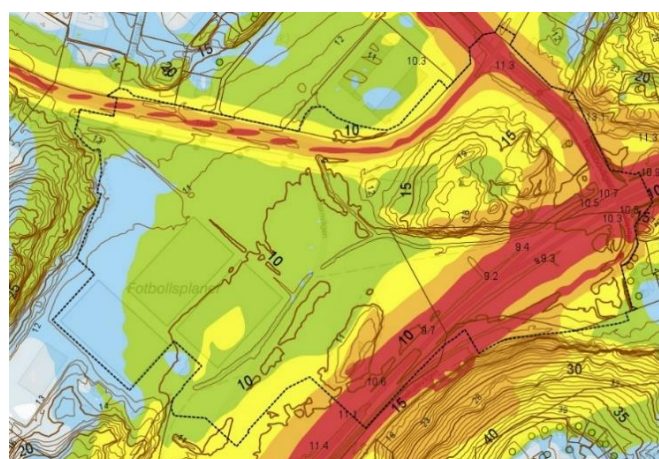
Trafikbuller

Befintliga fotbollsplaner inom arenaområdet kan inte likställas med en skol- och förskolegård då besökare på en fotbollsplan vistas på planen under en begränsad tid i veckan till skillnad från den tid som barn nyttjar en skol- och förskolegård. Planerna nyttjas heller inte hela året då nyttjandet begränsas av fotbollssäsongen.

Planerna ligger dessutom på ett långt avstånd från Marstrandsvägen (ca 144 m). Det saknas riktvärden för trafikbuller vid fasad för övriga användningar som medges inom planområdet.

Den framtida centrumbyggnaden och simhallen verkar avskärmande mot trafikbuller vilket bidrar till en attraktiv miljö på torgytan som utgör den främsta allmänna vistelseplatsen i området. Den nya parken kommer ligga på ett bra avstånd från Marstrandsvägen.

Bostäderna sydväst om planområdet bedöms inte påverkas av eventuellt trafikbuller som alstras av motorfordon inom arenaområdet då trafikstringen och hastigheten inom området är

Trafikbuller - centralort

Light blue	LAeq,24 (dBA) 40 - 45
Blue	LAeq,24 (dBA) 45 - 50
Light green	LAeq,24 (dBA) 50 - 55
Yellow	LAeq,24 (dBA) 55 - 60
Orange	LAeq,24 (dBA) 60 - 65
Red	LAeq,24 (dBA) > 65

Översikt trafikbuller, dygnsekvivalent ljudnivå. Planrådets ungefärliga avgränsning i svart, tunn linje.

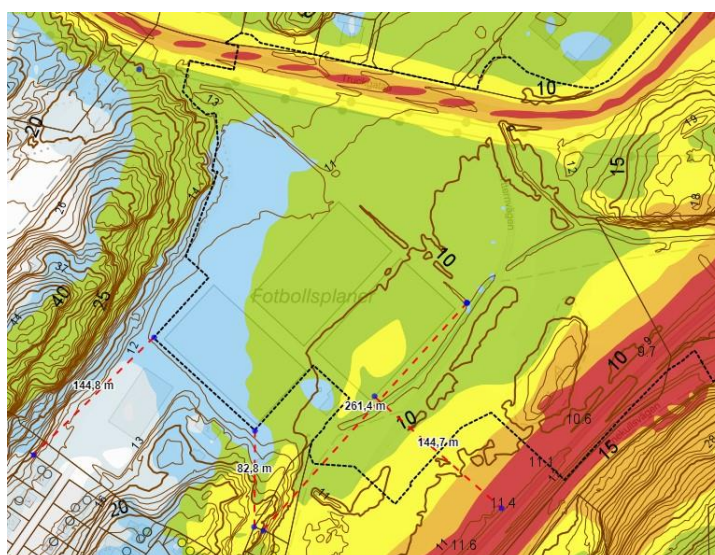
förhållandevis låg. Dessutom ligger en park närmaste bostäderna vilket är en ”mjuk” yta där ljudet inte studsar på samma sätt som på en hårdgjord yta.

Industribuller från Rollsbo industriområde och buller från lastning och lossning inom planområdet
Inom delar av planområdet möjliggörs hotell och vandrarhem (övernattning som tillhör besöksanläggningarna). Riktvärden för industribuller för hotell och vandrarhem vid fasad saknas dock.

Fotbollsplanerna bedöms ligga på ett tillräckligt avstånd från industrierna i Rollsbo för att buller inte ska utgöra ett problem och dessutom fungerar ny bandyhall och parkeringshus som ett eventuellt bullerskydd i den norra delen av planområdet.

Fotbollsplanerna kan heller inte likställas med en skolgård. Bandyhallen och ishallen fungerar även som bullerskydd för allmänna platser som torget och parken.

Befintliga fotbollsplaner eller bostäder sydväst om planområdet bedöms inte heller påverkas av buller från lastning och lossning inom arenaområdet då detta vanligen förekommer under tider då ingen aktivitet sker på fotbollsplanerna.

Trafikbuller - centralort	
Light Blue	LAeq,24 (dBA) 40 - 45
Medium Blue	LAeq,24 (dBA) 45 - 50
Green	LAeq,24 (dBA) 50 - 55
Yellow	LAeq,24 (dBA) 55 - 60
Orange	LAeq,24 (dBA) 60 - 65
Red	LAeq,24 (dBA) > 65

Trafikbuller, dygnsekvivalent ljudnivå och avstånd till bostäder och Marstrandsvägen.
Planområdets ungefärliga avgränsning i svart, tunn linje

Kvarteret för centrumändamål (möjliggör bland annat livsmedelsbutik) kan potentiellt komma att innehålla verksamheter som genererar många varutransporter. Avståndet till bostäderna är dock väldigt långt (ca 280 m).

Fotbollsanläggningen inom planområdet är en mindre anläggning med relativt få läktarplatser. Befintliga bostäder sydväst om planområdet ligger på ca 80 m, respektive 140 m från planerna och befintliga byggnader samt den kuperade terrängen med högre träd fungerar som ett skydd mellan bostäderna och planerna. Utifrån ovanstående bedöms inte befintliga bostäder påverkas av buller eller ljussken från fotbollsplanerna.

Övriga sporter och idrotter som möjliggörs inom arenaområdet utförs inomhus i byggnaderna och därmed bullrar inte idrottsutövandet i sig.

Gator och trafik

Följande trafikutredningar har gjorts som berör det aktuella planområdet:

- *Trafikutredning -underlag till detaljplan för Arenaområdet vid Yttern*, Sigma Civil, 2021-11-29
- *PM kompletterande trafikutredning Arenaområdet vid Yttern*, Sigma Civil, 2021-11-28
- *Parkeringsutredning: Arenaområdet vid Yttern*, Kungälv kommun 2023-02-06
- *Cykelparkering Arenaområdet* (komplettering till *Parkeringsutredning för Arenaområdet vid Yttern*), Norconsult 2022-12-22.

Syftet med trafikutredningarna och trafiksimuleringen är att kunna hantera den ökade trafikmängden som planområdet kommer att alstra men även kommande öknings från utbyggnadsplaner inom Rollsbo och Ytterby samt generella trafikökningar från samhället i stort. Prognosåret 2040 har använts i beräkningarna och i alla scenarion är förutsättningen att den så kallade Karebylänken norr om Kungälv har färdigställts (se *Tidigare ställningstaganden/Översiktsplan*).

Motorfordonstrafik

Förutsättningar

Inom planområdet finns idag en lokalgata (Ytternvägen) som leder fram till en parkering vid befintliga fotbollsplaner. Gatorna Rollsbovägen och Truckgatan är uppsamlings- och infartsvägar till Rollsbo industriområde med en stor andel tung trafik till verksamheterna i Rollsbo.

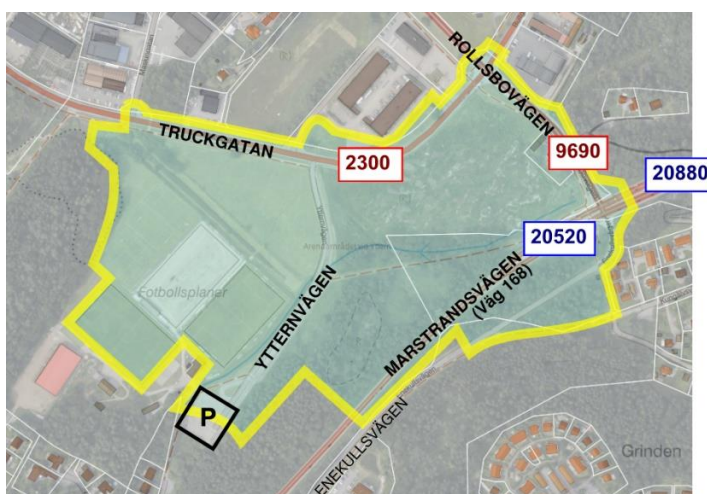
Förbi planområdet i söder går Marstrandsvägen (länsväg 168). Den är en viktig länk i det övergripande vägnätet i Kungälv kommun och har idag en trafikmängd på ca 20 500 fordon/dygn uppräknad årsdygnstrafik (ÅDT) förbi arenaområdet. Korsningen mellan Marstrandsvägen och Rollsbovägen är signalreglerad, och här uppstår köbildning under rusningstid, främst på Rollsbovägen som har ett körfält i anslutning mot Marstrandsvägen.

Kommunen är väghållare för Ytternvägen, Rollsbovägen och Truckgatan. Trafikverket är väghållare för Marstrandsvägen (väg 168). Väghållaren ansvarar för byggande av väg samt drift och underhåll.

I sydöstra delen av planområdet ansluter Enekullsvägen till Rollsbokrysset.

Parkering och leveranser

Inom planområdet finns ca 155 parkeringsplatser för bil vid befintlig fotbollsanläggning längs Ytternvägen. Leveranser till fotbollen sker inne på området via parkeringsplatsen. Till och från planområdet tar man sig via Ytternvägen norrifrån.

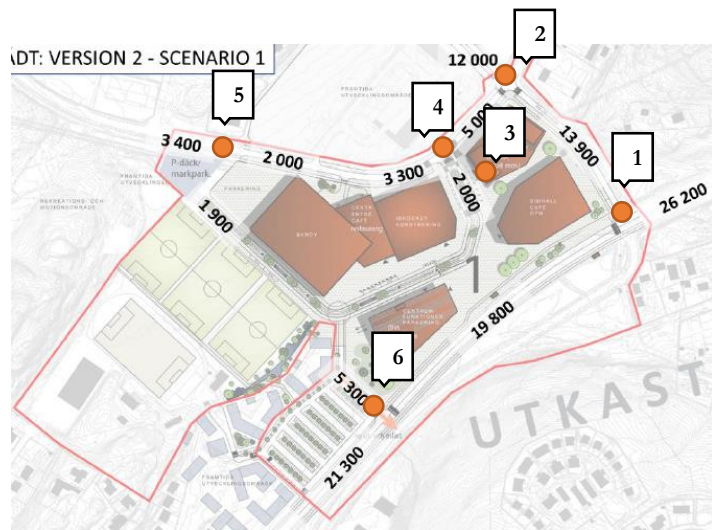
Befintliga vägar, parkering och uppräknad trafik år 2021.
Röda siffror visar dygnstrafik, blå visar årsmedeldygnstrafik.

Planförslag

Enligt trafikalsstringsverktyget som använts i trafikutredningarna kommer drygt 50% av besökarna att åka bil till och från de nya idrottsanläggningarna inom planområdet, ca 33% kommer att gå och cykla och ca 8% kommer att resa kollektivt. Den framtida trafikmängden på Marstrandsvägen år 2040, har i den kompletterade trafikutredningen beräknats till ca 20 000- 26 000 fordon (ÅDT).

I trafikutredningarna har analyser gjorts på trafikfördelning och belastningsgrad i två befintliga samt fyra nya korsningspunkter år 2040;

- 1 Rolsbokrysset (Marstrandsvägen/Rollsbovägen)
- 2 Rolsbovägen/Truckgatan
- 3 Truckgatan/Infart garage
- 4 Truckgatan/Infart öst
- 5 Truckgatan/Infart väst
- 6 Marstrandsvägen/ny infart till arenaområdet sydväst om Rolsbokrysset

Förväntad årsdygnstrafik, tagen från Sigma Civil:s PM kompletterande trafikutredning för scenario 1 "Mini"

Den kompletterade trafikutredningen som togs fram inför plansamrådet visade att kapaciteten i korsningarna 2–6 är acceptabel men att belastningen i Rolsbokrysset (korsning 1), är stundtals hög. Köbildningen blir också relativt omfattande på Rolsbovägen och Marstrandsvägen.

Det ska dock tilläggas att kommunen bedömer att maxtimmen för den från planområdet alstrade trafiken infaller efter klockan 17:00 och belastar således inte trafiksystemet under den generella maxtimmen för Marstrandsvägen och Rolsbokrysset som beräknas infalla omkring klockan 16:00-17:00.

Då den kompletterande trafikutredningen visade på stundtals hög belastning i Rolsbokrysset har kommunen inför granskningen fortsatt att utreda frågan ur ett vidare perspektiv. En trafiksimulering har gjorts i syfte att utreda hur signalregleringen i befintliga och nya korsningar längs Marstrandsvägen påverkar varandra samt om köbildningen riskerar att leda till kedjefeffekter i systemet. Utredningsområdet omfattar cirka 1,5 km och totalt fyra korsningar på Marstrandsvägen:

- 1 Marstrandsvägen/ny infart till arenaområdet sydväst om Rolsbokrysset
- 2 Rolsbokrysset (Marstrandsvägen/Rollsbovägen)
- 3 Marstrandsvägen/Christian IV:s väg
- 4 Marstrandsvägen/ny anslutning Åseberget

De fyra korsningar längs Marstrandsvägen som studerats i trafiksimuleringen.

I trafiksimuleringen har köbildning och restid för motorfordon och kollektivtrafik studerats under eftermiddagens maxtimme för ett nuläge och för två framtidsscenario år 2040, ett med hastigheten 50 km/h på Marstrandsvägen och ett med 70 km/h. Framtida utformning av vägnätet har baserats på pågående detaljplanarbete för Arenaområdet vid Yttern, pågående planprogram för Åseberget samt kommunens och Västtrafiks planerade kollektivtrafikåtgärder i form av nya busskörfält på Marstrandsvägen.

Resultaten från trafikanalysen visar att påverkan på framkomligheten på Marstrandsvägen blir störst vid korsningarna Rollsbokrysset (Rollsbovägen/Marstrandsvägen) och Christian IV:s väg/Marstrandsvägen. I dessa korsningspunkter överskrids kapaciteten i medel och/eller maxkö år 2040 vilket bland annat innebär att det köar upp på Rollsbovägen mellan Rollsbokrysset och Truckgatan och på Marstrandsvägen mellan Rollsbokrysset och Christian IV:s väg.

Nya busskörfält på Marstrandsvägen skulle ge en effekt på restiden för samtliga busslinjer trots att vissa bussar stannar vid hållplatserna i cirka 10 sekunder. Dock visar trafikprognosen att restiden inte alltid blir kortare i framtiden jämfört med nuläget.

Utformning av Marstrandsvägen/ Rollsbokrysset

Marstrandsvägen föreslås utformas med två körfält i respektive riktning förbi hela planområdet. Detta för att kunna hantera kapaciteten på sträckan och även möjliggöra avvecklande av köbildning för fordonstrafikanter som ansluter Rollsbokrysset. I anslutning till arenaområdet finns det möjlighet att skapa en trafikmiljö som signalerar en lägre hastighet, större hänsyn till kollektivtrafik och oskyddade trafikanter och tydlig angöring till arenaområdet.

Rollsbokrysset utgör en viktig korsning för planområdet och kringliggande vägnät och för att kunna hantera den stundtals höga belastningen behöver kapacitetsökande åtgärder vidtas.

Signalregleringen i korsningen behålls men vänstersvängfältet i östergående riktning inför Rollsbokrysset behöver förlängas för att öka korsningens kapacitet. De största vinsterna med att behålla den signalreglerade korsningen är att oskyddade trafikanter, såsom gående och cyklister, har högre prioritet i en sådan än i en cirkulationsplats. På så sätt skulle en signalreglerad korsning bidra till mer välutformad stadsmiljö än om en stor cirkulationsplats byggs.

Rollsbokrysset bör gestaltas med helhetsutformning, det vill säga tillsammans med gång- och cykelvägar, lokalgator och busshållplatser kopplat till arenaområdet och Marstrandsvägen.

Planen möjliggör dock att på lång sikt även bygga om korsningen till en flerfilig cirkulationsplats om det skulle krävas för att uppnå en god kapacitet. Generella positiva aspekter med en sådan är att ett jämnt trafikflöde med kortare kölängder samt minskade luftföroreningar och buller i närmiljön.

Negativa aspekter är dock att den är utrymmeskrävande och innebär en flytt av befintligt övergångsställe med försämrade tillgänglighet och trafiksäkerhet för korsande gång- och cykeltrafik i direkt anslutning till cirkulationen. En stor cirkulation kan också vara svårare att gestaltningsmässigt och stadsmiljömässigt förankra i den förändring arenaområdet kommer att medföra. Det finns också risk att en cirkulationsplats inte skulle fungera helt optimalt då skillnaden mellan andelen trafik i de olika gatubenen är väldigt stor. Marstrandsvägen har betydligt mer trafik än Rollsbovägen och Enekullsvägen.

Utformning av ny infart från Marstrandsvägen

För att möjliggöra en effektiv trafikföring inom planområdet och en fördelning av den alstrade trafiken föreslås en ny infart till arenaområdet från Marstrandsvägen i sydväst. Via den nya

infarten kan fotbollsplanerna och markparkeringen samt kvarter för centrumändamål, som förväntas innehålla handel och kontor nås.

Trafikutredningarna har utrett tre möjliga utformningar av korsningen: trafiksignalkorsning, cirkulationsplats eller väjningsplikt med vänsterpåkörningsfält på Marstrandsvägen. Alternativet med trafiksignalkorsning bedöms vara mest lämpligt då en cirkulationsplats är svårare att ge en stadsmässig utformning och väjningsplikt har något lägre trafiksäkerhet. En cirkulationsplats fungerar inte heller optimalt när skillnaden mellan andelen trafik i de olika gatubenen är väldigt stor vilket är fallet här då trafiken på Marstrandsvägen dominerar. Trafiksimuleringen visar att en ny infart från Marstrandsvägen med signalreglering inte utgör en kritisk punkt för framkomligheten på Marstrandsvägen. Med andra ord kommer den inte orsaka stora negativa konsekvenser vad gäller framkomlighet mellan Rollsbokrysset och den nya infarten. Detta då trafiksignalen vid den nya infarten likt den vid Rollsbokrysset kan regleras så att trafiken på Marstrandsvägen prioriteras högst.

Utformning av Truckgatan-Rollsbovägen

Korsningen Rollsbovägen/Truckgatan föreslås utformas som en cirkulationsplats för ökad kapacitet, framkomlighet och trafiksäkerhet. En cirkulationsplats på platsen skulle skapa ett jämnare trafikflöde och minska köbildning. En genomtänkt utformning av platsen är viktigt eftersom den utgör tillfart till både arenaområdet och industriområdet. Gestaltningen av platsen ska bidra till att tydliggöra en entré till arenaområdet där oskyddade trafikanter förväntas vistas men behöver samtidigt säkerställa framkomligheten för tung trafik.

Rollsbovägen föreslås utformas med två körfält i södergående riktning mellan ny cirkulation vid Truckgatan/Rollsbovägen och Rollsbokrysset för att minska kölängder. I norrgående riktning föreslås endast två körfält direkt norr om Rollsbokrysset eftersom det inte förväntas någon köbildning i denna riktning.

Alternativa åtgärder på lång sikt

Trafiksimuleringen visar att köerna trots lokala åtgärder som fler körfält på Rrollsbovägen blir så långa att de vid maxbelastning riskerar att sträcka sig från Rrollsbokrysset upp till cirkulationen vid Truckgatan. På samma sätt riskerar det trots åtgärder i anslutning till Rrollsbokrysset att köa upp mellan Rrollsbokryset och korsningen vid Christian IV väg. På sikt bör kommunen därför jobba även med andra större åtgärder i trafiksystemet parallellt med åtgärder för att öka andelen hållbara resor som kollektivtrafik och gång- och cykel.

Trafiksimuleringen och trafikutredningarna som är genomförda inom ramen för detaljplanarbetet utgör prognoser enligt de verktyg och gällande riktlinjer som finns tillgängliga idag. Detta utgör dock endast prognoser och mycket kan förändras fram till prognosåret 2040. I takt med att Kungälv och områdena i anslutning till arenaområdet förtätas med bostäder och verksamheter ökar möjligheten till att välja hållbara färdslag när avstånd mellan utgångspunkt och målpunkt förkortas. Förtätning och stadsutveckling inom bebyggd miljö ökar också förutsättningarna för en tätare kollektivtrafik, mer levande stråk och fortsatt utveckling av gång- och cykelvägar vilket sammantaget stärker möjligheten till en ökad andel hållbara resor.

Arenaområdet har ett strategiskt läge och det finns stor potential för kommunen att fortsätta arbeta med hållbara resor till och från denna målpunkt. Marstrandsvägen utgör en snabb och rak anslutning för kollektivtrafik och cykelavståndet från området till Ytterby och Kungälv är endast ett fåtal kilometer.

Utformning av nya anslutningar via Truckgatan

För att kunna hantera den framtida trafikbelastningen från planområde planeras tre nya korsningar på Truckgatan. Trafikmängderna kommer inte att leda till att belastningsgraden överskrider i korsningarna och föreslås därför utformas som trevägskorsningar med väjningsplikt från planområdet.

Trafik inom arenaområdet

Den interna gatustrukturen inom arenaområdet föreslås i huvudsak utformas med ett körfält i respektive riktning.

Avlämningsplatser för bil kommer att finnas dels längs den interna gatan norr om fotbollsplanerna och dels vid avlämnings slinga som har direktinfart från Truckgatan (mellan ishallen och idrottshallen) samt vid vändslingan sydost om fotbollsplanerna. Tanken är att man ska kunna köra in med bil, lämna av person och sedan kunna vända och köra samma väg ut ur området utan att behöva köra genom området, över torgytan.

Parkering

En parkeringsutredning har tagits fram av kommunen 2023. Utifrån Kungälv kommuns parkeringsnorm hamnar planområdet mellan den definierade parkeringszonen A och B. Zon A klassas som *Innerstaden* och zon B klassas som *Mellanstaden*. Kungälv kommun har gjort bedömningen att hela området ska behandlas som zon A. Den befintliga utredningen är en sammanvägning av Kungälv kommuns parkeringsnorm för zon A och beprövade exempel för arenaområden i Sverige.

Det totala parkeringsbehovet för idrottsverksamheterna beror på vilka av de förslagna verksamheter och arenor som byggs och hur stora dessa blir. Parkeringsbehovet för idrottsändamålen fluktuerar men är normalt större eftermiddag/kväll än dagtid på vardagar och störst på helger.

Parkeringsbehovet uppskattas i dagsläget till ca 328 parkeringsplatser. Parkeringsbehovet för restaurang och mindre föreningscafé (14 platser) bedöms kunna ingå i ovanstående uppskattning av parkeringsbehovet för idrotterna.

Enligt Kungälv kommuns parkeringsnorm gäller följande parkeringstal för arbetande och besökare/1000 kvadratmeter bruttoarea för respektive användning

- Kontor 10 platser
- Handel 25 platser
- Restaurang 20 platser

Användningsområdet **K** (*Kontor*) har ett behov av ca 60 platser för arbetande och besökare, där vissa av platserna bör vara tillgängliga för samnyttjande under kvällar och helger. Det estimerade parkeringsbehovet för användningen kontor (i samma hus som parkeringshuset vid Truckgatan) och för idrott uppgår tillsammans till ca 388 platser.

Parkering kan lösas i ett parkeringshus i fyra till fem våningar vid Truckgatan. Möjlighet finns även att anordna markparkering i vändslingan vid fotbollen (ca 10–15 platser) samt vid Marstrandsvägen (ca 68 platser). För att täcka det estimerade parkeringsbehovet för idrott och kontor skulle det räcka att bygga de parkeringsanläggningar som redovisas i alternativ minimum i tabellen nedan. För att täcka behovet vid större event på olika arenor samtidigt kan avtal eventuellt slutas med närliggande verksamheter i Rollsbo vars parkeringsplatser står lediga kvällar och helger.

Om området kring arenan i framtiden förtätas och behov av ytterligare parkeringsplatser skulle uppstå finns det även möjlighet att bygga ett parkeringshus (ca 272 platser) på markparkeringen vid Marstrandsvägen. Parkeringsplatser i detta parkeringshus skulle då kunna hyras ut till verksamheter eller bostäder i området som är i behov av parkering.

Totalt möjliggörs 426 till 722 platser i möjliga parkeringsanläggningar inom området.

Se tabell nedan:

Antal platser	Markparkering vid fotbollen	Markparkering i parkeringshus vid Marstrandsvägen	Parkeringshus vid Truckgatan	TOTALT
Minimum	10	68	348 (fyra våningar)	426 platser
Maximum	15	272 (tre våningar + en takvåning)	435 (fem våningar)	722 platser

Användningsområdet **C1P Centrum förutom hotell och vandrarhem och Parkering** förväntas innehålla handel och viss kontorsverksamhet. Här är utgångspunkten att parkeringen lösas inom egen fastighet. Det innebär att andelen verksamheter inom användningsområdet kommer att begränsas av parkeringarnas utrymmesbehov. Det totala parkeringsbehovet uppskattas i dagsläget till ca 240–280 platser. Det faktiska parkeringsbehovet bedöms och prövas dock i bygglovskedet.

Bussparkering planeras att ordnas till viss grad inom området, men då behovet är större vid event kan andra ställplatser för bussar inom Rollsbo säkras via avtal.

Parkering för rörelsehindrade lokaliseras i nära anslutning till entréer. Särskild hänsyn kommer att tas till tillgänglighetsanpassning till och från parkeringar, busshållplatser och över torgytan.

Leveranser och sophantering

Varuleveranser, sopbilar och abonnerade bussar som angör arenaområdet kommer ha möjlighet att köra över torgytan för att undvika backnings- och vändrörelser. Abonnerade bussar ska i första hand använda sig av hämta/lämna platser på den nya gatan mellan fotbollsområdet och bandyhallen. Leveranser till kvarteret för centrumändamål vid Marstrandsvägen sker via garagedelen vid infarten till byggnadens västra sida. Transporter till fotbollsområdet angör via vändplats vid områdets huvudentré som nås via lokalgata som ansluter till den nya tillfarten till Marstrandsvägen. Leveranser till kvarteren för idrottsändamål nås via Truckgatan, torget eller lokalgata längs bandyhallens nordvästra fasad. Läs mer om sophantering under kapitel *Teknisk försörjning, Avfall*.

Räddningstjänst

Framkomligheten för räddningstjänsten kommer att vara god med flera tillfarter till planområdet från både Marstrandsvägen och Truckgatan. Dessutom kan planområdet angöras från Rollsbomotet norr om planområdet. Med två körfält i södergående på Rollsbovägen kommer fordon kunna göra plats i händelse av köbildning samtidigt som räddningsfordon behöver ta sig fram.

Planbestämmelser

Marstrandsvägen omfattas av användning allmän platsmark huvudgata, betecknad **VÄG**, då den används för att ta sig mellan olika områden i och utom kommunen. Ytan **VÄG** har utformats för att rymma alla förändringsförslag som beskrivits, i övrigt har utformningen inte preciserats. Den del av vägsträckan som går mellan Kungälv centrum och Ytterby har potential att på lång sikt göras om till en stadsgata.

Rollsbovägen, Truckgatan och lokalgator inne i arenaområdet omfattas av användningen allmän platsmark **GATA**. Användningen omfattar fordons-, gång- och cykeltrafik. I användningen ingår komplement som behövs för vägens funktion som trafikordningar, gatuparkeringar, trottoarer, cykelvägar, gång- eller cykeltunnlar, laddstolpar, planteringar, gräsytor, snöupplag, hållplatskydd, kiosker med mera.

För Rollsbovägen och Truckgatan har utformningen inte specificerats men intentionen är att befintligt gång- och cykelstråk på den södra sidan av Truckgatan ska kompletteras där det idag saknas. Längs Rollsbovägen ska gång- och cykelstråket på den västra sidan dras om.

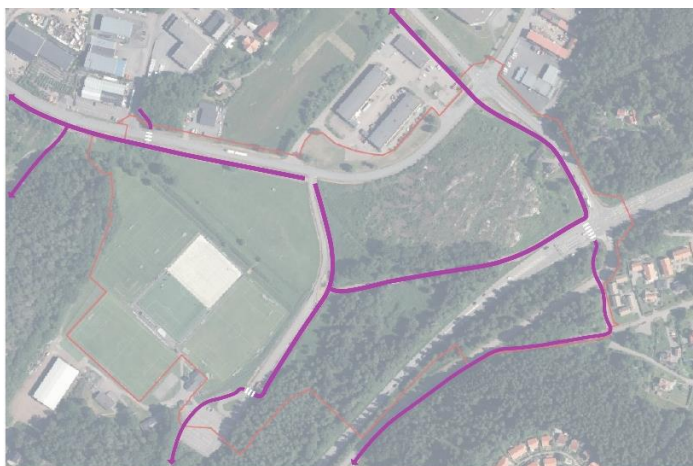
Även Enekullsvägen betecknas som **GATA**. Den har även bestämmelse om att huvudmannskapet är enskilt, betecknas **a₁** på plankartan. Det enskilda huvudmannskapet motiveras med att gatan idag är en gemensamhetsanläggning som främst används av de boende längs den.

Mer om gatornas utformning finns att läsa under rubriken Gång- cykel- och mopedtrafik nedan samt i *Kvalitetsprogram för Arenaområdet vid Yttern*, bland annat i avsnittet *Rörelse* där principsektion för några av gatorna finns.

Gång-, cykel- och mopedtrafik

Förutsättningar

Det finns goda förutsättningar att ta sig till området som gående och cyklist. Huvudcykelstråket mellan Kungälv och Ytterby passerar strax söder om området och inne i Rollsbo finns ett väl utbyggt gång- och cykelvägnät med undantag för en kortare sträcka på Truckgatan precis vid planområdet. Avståndet från planområdet till Kungälv resecenter är ca 1,7 km och till Ytterby station ca 2,2 km på gång- och cykelväg men 1,6 km i blandtrafik på mindre bostadsgator genom Tungeområdet.

Karta över befintliga gång- och cykelstråk (rosa linjer). Planområdets ungefärliga avgränsning visas med orange linje.

Bara ett mindre antal bostäder har riktigt nära till det planerade arenaområdet men många bostadsområden i både Kungälv och Ytterby har cykelavstånd till arenaområdet.

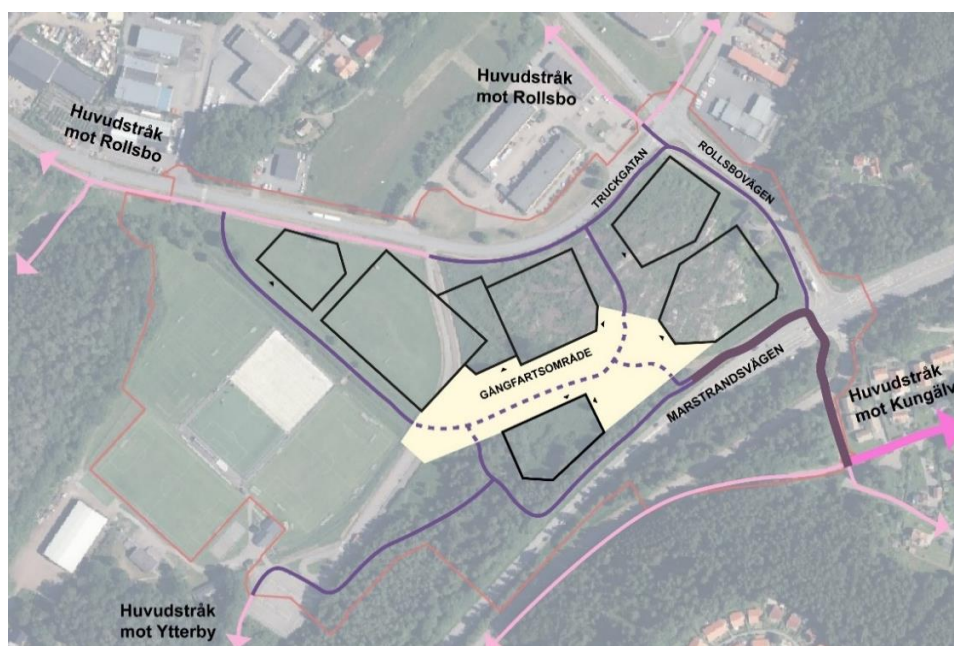
Planförslag

För gående och cyklister behöver trygga och säkra förbindelser ordnas så att förutsättningarna för ett stort hållbart resande blir bra.

Karta över framtida gång- och cykelstråk. Rosa linjer är befintliga stråk och mörklila linjer är nya/ombyggda stråk.

Cykelparkering kan anläggas inom torget där gående och cyklister prioriteras och biltrafik minimeras.

Planområdets ungefärliga avgränsning visas med tunn röd linje.

Nya gång- och cykelvägar föreslås längs nya lokalgator i arenaområdet och längs den södra sidan av Truckgatan. Inom torgytan mellan byggnaderna i arenaområdet och området längs den norra sidan av Marstrandsvägens minimeras biltrafiken och området utformas på gåendes och cyklisters villkor. Gång- och cykelvägen längs den västra sidan av Rollsbovägen flyttas och breddas. Befintlig gång- och cykelväg, Ytterbystigen, vilken används av cyklister som kommer sydost ifrån Kungälv, breddas och området betecknas som **GCVÄG** (gång- och cykelväg) i plankartan. I användningen **GCVÄG** ingår även tillbehör såsom belysning, skyltar och sittplatser. Separata gång- och cykelvägar innefattas även i användningen **GATA**.

Utfartsförbud gäller kring delar av ytor (besöksanläggningar, centrumändamål, kontor, parkering) som vetter mot yta **R₄**, Truckgatan och Marstrandsvägen, i syfte att samla utfarter till särskilda lägen. Detta är en trafiksäkerhetsåtgärd för att minska olycksrisken mellan motorfordon och gående och cyklister som färdas på gång- och cykelvägar och ytan yta **R₄** för gemensamma behov. Förbudet är också ett sätt att hindra att fler än den planerade nya utfarten väster om Rollsbokrysset byggs.

Mer om gång- och cykelvägarnas utformning finns att läsa *Kvalitetsprogram för Arenaområdet vid Yttern*, bland annat i avsnittet *Rörelse* där stråkkartor och sektioner för några av gatorna finns.

Parkering

Utgångspunkter:

- Cykelparkeringarna inom området ska placeras i anslutning till målpunkter, exempelvis byggnaders entréer för att gynna det hållbara resandet.
- Det bör vara möjligt att låsa fast sin cykel och platserna kan med fördel förses med tak för att gynna det hållbara resandet till arenaområdet.
- Om parkeringar av utrymmesskäl inte uteslutande kan placeras på kvarterersmark finns möjlighet att anlägga cykelparkering på ytan allmän plats.
- Mopeder klass 1 får parkeras i cykelställ och är något mer utrymmeskrävande än cyklar, därför anges nedan ungefärligt ytbehovet som ett spann där den lägsta siffran motsvarar parkering med endast cyklar och den högre motsvarar en situation där hälften av de parkerade fordonen utgörs av moped klass 1.

För att beräkna parkeringsbehovet för cyklar/mopeder används parkeringstal från Kungälv kommunens parkeringsnorm för verksamheterna kontor, handel och restaurang.

Cykelparkeringsbehovet för idrottsverksamheter baseras på antaganden som innebär att resor med cykel främjas och i arenaområdet bör 20–30% av idrottsutövare, åskådare samt anställda ha möjlighet att cykla.

För arenaområdet krävs enligt gjorda beräkningar sammanlagt ca 320 cykelparkeringsplatser för kontor, handel, restauranger och caféer. För idrottsverksamheter bedöms det totala parkeringsbehovet räknas ner med 30% med hänsyn till att idrotterna kan samnyttja vissa platser vilket ger ett behov av ca 285 platser.

Illustrationen nedan visar ungefärligt utrymmesbehov för ca 30 platser i anslutning till fotbollsplanernas entré, ca 210 platser i anslutning till centrumområdets entré, omkring 60 platser i anslutning till entré i det norra idrottskvarteret samt ca 120 platser i anslutning till det östra idrottsområdet. Utöver detta visas sammanlagt platsbehov för sammanlagt 185 cykelparkeringsplatser som placerats ut på torgytan. Exakt antal, placering och utformning av cykel- och mopedparkeringarna studeras vidare i bygglovskedet.

Totalt behövs ca 600 cykelparkeringsplatser placerade nära huvudentréer.

Kollektivtrafik

Förutsättningar

I anslutning till planområdet finns tre busshållplatser som hanterar både lokal linjetrafik och regional trafik. Vid hållplats Rollsbovägen, som ligger på Marstrandsvägen, stannar Marstrandsexpressen med koppling till Kungälv/Göteborg, buss 242, 303 samt lokalbusslinje 1 och 3. Inom Rollsbo går linje 2, 310 och 311 vilka angör Rollsbovägen (hållplats. Truckgatan) och Truckgatan (hållplats Maskingatan).

Befintliga busslinjer (rosa linjer) och busshållplatser (vita punkter)

Planförslag

Planförslaget för arenaområdet

leder till en stor mängd nya potentiella resenärer med kollektivtrafiken. Det är viktigt att placering av hållplatser och gånganslutningars standard gör det enkelt och attraktivt att ta bussen.

Befintliga busshållplatser på båda sidor om Marstrandsvägen kommer att ligga kvar i befintligt läge för tillfället men på sikt bör busshållplatsen på den norra sidan flyttas till en mer central placering närmare huvudentréerna till arenorna för att öka kollektivtrafikens attraktivitet både ur ett trygghetsperspektiv men också ur ett avståndsperspektiv. Ett närmare avstånd mellan busshållplats och huvudentréer jämfört med avståndet mellan huvudentré och bilparkering gynnar hållbart resande.

På sikt kan det finnas behov av att anlägga separata busskörfält på Marstrandsvägen för att säkra bussens framkomlighet. Planförslaget säkrar vägutrymme för busskörfält förbi arenaområdet.

Kommande trafikplaner från Västtrafik kan dock innebära förändrade förutsättningar för kollektivtrafiken i Rollsboområdet och på Rollsbovägen. Två linjer som trafikerar slingan på Truckgatan planeras att ersättas med en buss som enbart trafikerar inne i Rollsboområdet klockan

06–18 och genererar ett byte vid Kungälv resecentrum vid resa in mot Göteborg. Linje 1 som angör hållplats Rollsbovägen får förbättrat turutbud, medan Marstrand express, som även den angör vid Rollsbokryset, planeras omvandlas till lokalbuss och avkortas till Kungälv vilket innebär ett byte för resenärer som vill ta sig mot Göteborg från Marstrand.

Busslinjer (rosa linjer) och busshållplatser (vita punkter) efter att arenaområdet har byggts.

På sikt ska nuvarande hållplats Maskingatan flyttas ned till ett mer centralt läge i höjd med den nordöstra infarten till areaområdet på Truckgatan. Planen är att den nya hållplatsen vid Truckgatan ska utformas som en timglashållplats.

Trafiksäkerhet

Förutsättningar

Anslutningar för oskyddade trafikanter till området sker idag via övergångsställen och passager över både Marstrandsvägen, Rollsbovägen och Truckgatan. Karaktären visar på en tydlig prioritering av motorfordonstrafik med avsaknad av refuger och hastighetssäkrade åtgärder. Eftersom Marstrandsvägen är en bred 70-väg med mycket trafik kan denna punkt upplevas som osäker, särskilt för barn och unga, även om den regleras med trafikljus. Det finns en refug i mitten av vägen så att man kan passera vägen i två omgångar, men vägen utgör idag en stor barriär. Gående och cyklister behöver korsa totalt fem körfält och refugen i mitten är smal. På Truckgatans södra sida saknas en gång- och cykelväg närmast korsningen med Rollsbovägen. I övrigt är gång- och cykelvägnätet utbyggt och sammanlänkat.

Planförslag

I detaljplanen föreslås korsningen Truckgatan/Rollsbovägen byggas om till en cirkulationsplats för bättre framkomlighet och trafiksäkerhet.

Trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter kommer också att förbättras på Truckgatan då en ny gång- och cykelväg anläggs på den södra sidan och ansluts till befintligt nät.

Planförslaget möjliggör även trafiksäkerhetshöjande åtgärder på Marstrandsvägen i form av refuger och en övergripande trafikutformning som uppmanar till lägre hastigheter i anslutning till korsningarna och busshållplatser.

På torgytan i mitten av planområdet ska oskyddade trafikanter prioriteras framför andra trafikslag. Motorfordon ska i första hand använda vägarna utanför torgytan men möjligheten för genomkörning ska finnas för tillgänglighet till parkering för rörelsehindrade samt sophantering och varuleveranser.

Hållbara resor på kort och lång sikt

Kommunen har i Trafikplan 2017 specificerat resultatmål om att öka andelen gång, cykel och kollektivtrafikresor till 15, 10 respektive 40 procent i kommunen i snitt. Eftersom arenaområdet förväntas alstra trafik i form av både anställda och besökare i ett område som är trafikintensivt idag har det varit viktigt att möjliggöra en överflyttning av resor från bil till de mer hållbara färdslagen gång, cykel och kollektivtrafik.

Inom detaljplanen för arenan möjliggörs en ökad förflyttning till de mer hållbara färdslagen genom att säkerställa utrymme för trafikåtgärder på både kort och lång sikt. Med täta kollektivtrafikavgångar, tydliga och gena vägar och passager för gående och cyklister kan detaljplanens genomförande bidra till att kommunen når målen i Trafikplanen.

Kollektivtrafik

Utrymme för väl tillgängliga busshållplatser i direkt anslutning till arenaområdet säkerställs på båda sidor om Marstrandsvägen. En översyn och justering av busshållplatserna på Rollsbovägen och Truckgatan har också gjorts för att placera hållplatserna på de mest trafiksäkra och tillgängliga platserna. Det är viktigt att säkerställa att avståndet från busshållplats till målpunkt är kort samtidigt som att hållplatsen inte ska hindra övriga trafik från att passera på ett smidigt sätt.

Marstrandsvägen kan i framtiden byggas om med kollektivtrafikkörfält som minskar restiden för kollektivtrafikresenärer jämfört med bil. Under högrafiktimman kan bussarna lättare passera korsningar och köer medan övriga motorfordon inte har lika hög prioritering.

Passager för gående och cyklister

För att skapa en så säker passage som möjligt över Marstrandsvägen för gående och cyklister har trafikförslaget för Marstrandsvägen (väg 168) i höjd med Rolsbokryss utformats med högst två körfält i rad innan mellan kantsten och/eller refuger.

Förutom passager i plan möjliggör detaljplanen även utrymme för att i framtiden kunna anordna en eventuell planskildhet i form av till exempel en gång- och cykelbro. En gång- och cykelbro i anslutning till planerade busshållplatser skulle kunna minska barriäreffekten som Marstrandsvägen riskerar att skapa om trafikmängderna är fortsatt höga.

Den skulle också kunna bidra till att gående och cyklister inte skulle behöva vänta vid signalreglerade korsning(ar) för att passera vägen samtidigt som det kan utgöra en säkrare väg för barn som ska ta sig till arenaområdet.

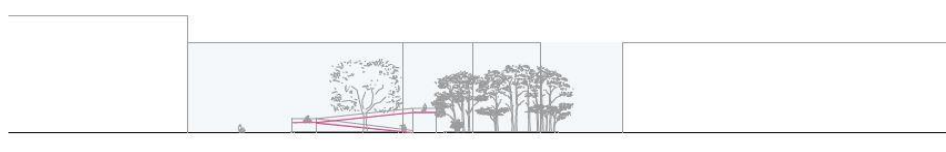
Här syns exempel på hur en sådan bro skulle kunna se ut och placeras på ytan **R₄** för gemensamma behov, bland annat kommunikationer.

Föreslagen gång- och cykelbro (rosa) över Marstrandsvägen. Bild Tengbom 2022

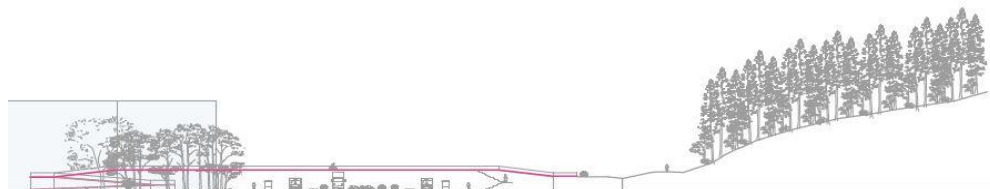
Exempel på gång- och cykelbro som avslutas med en snurra i Rålambshovsparken i Stockholm

Sektion över torget mellan centrumhuset i väst och simhallen i öst. (A3 1:100)

A-A

Exempel på sektioner/ tvärsnitt för gång- och cykelbro.

Sektion över torget, Marstrandsvägen och det sydliga berget. (A3 1:100)

B-B

I sektion B-B Enekullsvägen i öster och arenaområdet i väster.

Tengbom 2022

En framtida gång- och cykelbro skulle även ha potential att utgöra ett landmärke för platsen. En väl gestaltad bro skulle kunna förse med effektfull belysning, mönster eller text för att annonsera arenaområdet från Marstrandsvägen. På så sätt skulle en bro kunna bidra till att stärka arenaområdets identitet. En bro skulle kunna landa ner centralt på torgytan i arenaområdet och på så sätt bidra till att skapa liv och rörelse med fler människor vid huvudentréerna till arenorna och handelsverksamheten i centrumbyggnaden. Människor i rörelse skulle kunna bidra till en ökad upplevd trygghet i området kvällstid men också bidra till ökade besök i handelsverksamheter och restauranger/uteserveringar i området. En bro skulle även kunna vara multifunktionell i den bemärkelse att den både skulle kunna utgöra ett rumsbildande och platsskapade element på torgytan samt att ytan under bron skulle kunna nyttjas för till exempel grönska, dagvattenhantering, cykelparkering, lek och aktiviteter.

Förslag på funktioner som skulle kunna rymmas inom ytan R₄ för gemensamma behov, mellan byggnader/hallar.

Exempel på hur en gång- och cykelbro kan landa ner centralt på ytan (vid område för grön oas/aktivitet).

Bild Tengbom, 2022. Läs mer om ytan R₄ i kapitel Friytor, torg.

Exempel på bro som fungerar som identitetsskapare och som annonserar en tydlig entré till Slakthusområdet i Göteborg.

Området under en bro kan nyttjas för exempelvis cykelparkering.

Teknisk försörjning

Vatten, spillvatten och brandposter

Förutsättningar

Planområdet ligger delvis inom verksamhetsområde för vatten och spillvatten.

Befintliga vatten- och spillvattenledningar finns inom planområdet och runt om planområdet. Befintliga VA-stråk genomkorsar området och behöver ersättas med nya VA- ledningar.

Räddningstjänstens krav och önskemål är max 150 m till närmaste brandpost. Idag finns det fem befintliga brandposter i anslutning till planområdet.

Planförslag

Verksamhetsområde för vatten och spillvatten utökas till att omfatta merparten av planområdet. Marstrandsvägen (gatumark där Trafikverket är väghållare) och delar av naturmarken kommer dock inte omfattas av verksamhetsområdet. Det befintliga kommunala vatten- och spillvattennätet inom planområdet ersätts och byggs ut därför behövs en ny avloppspumpstation söder om Truckgatan. Området planläggs med E (Tekniska anläggningar) på plankartan.

Befintliga brandposter föreslås att kompletteras med en ny brandpost i den centrala delen av planområdet.

Dagvatten

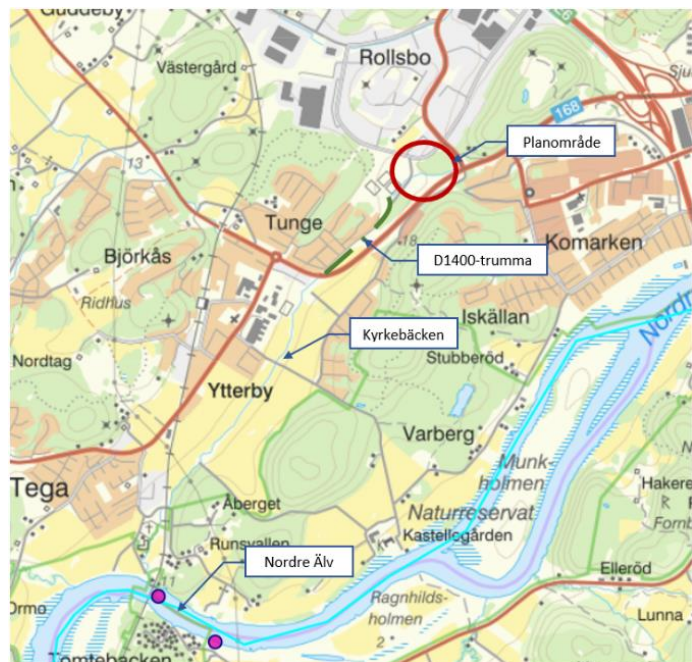
En dagvattenutredning har tagits fram av ALP AB Markteknik, 2023-04-04, (*reviderad efter granskningen*). Dagvattenutredningen beskriver hur dagvattnet bör avledas, fördröjas och renas inom planområdet. Ett förslag till höjdsättning av planområdet har gjorts vilket använts i den skyfallsutredning som Sweco som har utförts parallellt (2022-11-07). Se avsnitt *Skyfall* längre ner.

Förutsättningar

Planområdet ligger delvis inom verksamhetsområde för dagvatten.

Dagvattnet från planområdet rinner idag via ledningar och diken ut i Kyrkebäcken och vidare till Nordre älv som är en känslig recipient och ett Natura 2000-område. Nordre älv har idag klassningen måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status enligt VISS. Kyrkebäcken har ej statusklassats i VISS, men är enligt Sportfiskarna (2017) öringförande vattendrag och bör betraktas som en känslig recipient.

De delar av Kyrkebäcken som ligger nedströms planområdet har begränsad kapacitet och har historiskt sett haft problem med skred och översvämning längs vattendraget. Av denna anledning får exploateringen inom planområdet inte medföra ökad flödesbelastning i Kyrkebäcken.

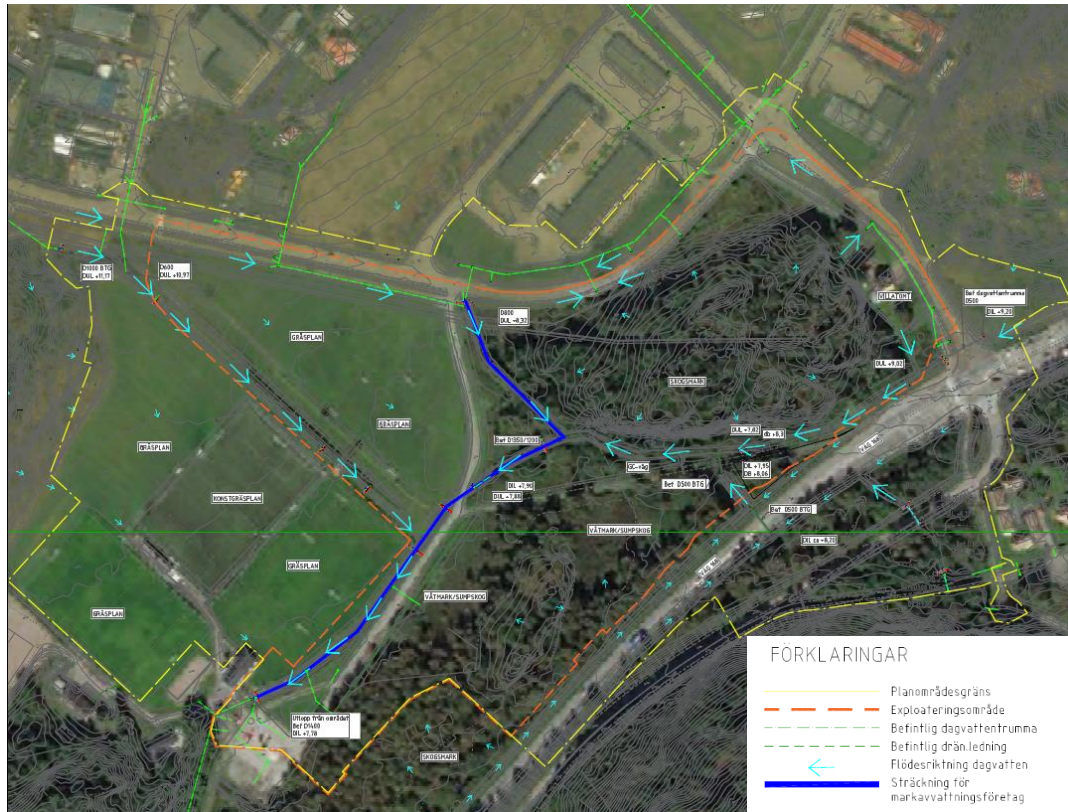

Utdrag ur VISS, översikt över recipienter

I dagsläget är planområdet till stor del gräsyta, skogsmark med berg i dagen och sumpskog. I planområdet ingår också befintliga fotbollsplaner, varav en är en konstgräsplan. Området genomkorsas av en lokalgata och gång-cykelvägar till fotbollsplanerna, samt flera öppna diken som är viktiga avvattningsstråk för uppströms liggande områden.

En ca 550 meter lång sträcka av Marstrandsvägen/väg 168, som idag är Trafikverkets väg, ingår också i planområdet. Vägen avvattnas till öppna vägdiken på båda sidor som mynnar till dikessystemet genom exploateringsområdet.

Dagvattenhantering inom planområdet idag.

Översikt över uppströmsområden och punkter där flödet via ledningar och diken leds in i planområdet idag.

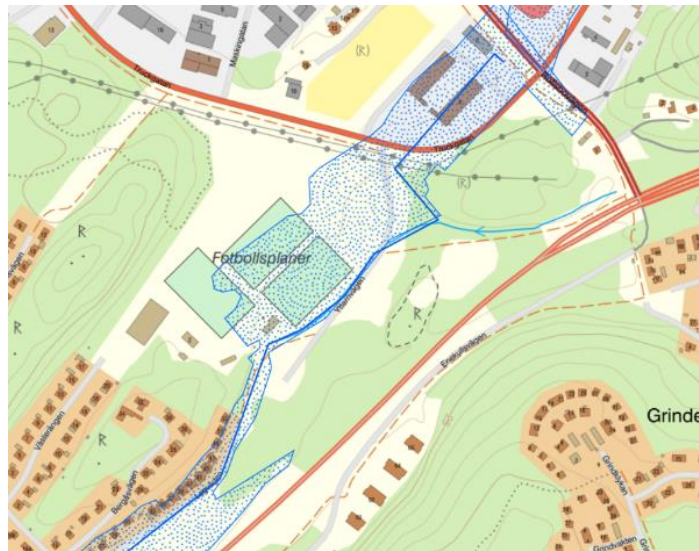
Uppströmsområde D inkluderar även villaområdet som är anslutet till befintlig dagvattendamm i området.

Totalt avleds idag dagvatten från ca 88 ha uppströms via planområdet. Det finns fyra punkter (A, B, C och D på bilden ovan) dit dagvatten från uppströms liggande områden släpps till planområdet via dagvattenledningar, diken och trummor.

Avvattningsstråket från området utgör sträckningen för markavvattningsföretaget Castellegården mfl TF 1928. Det finns inget dimensionerande flöde angivet för markavvattningsföretaget.

Jordarterna inom planområdet har i huvudsak låg genomsläpplighet och enligt den geotekniska undersökningen gjord av PE Teknik och arkitektur (2021-11-30), ligger grundvattennivån i markytan. Möjligheten till infiltration är därmed liten. Dagvattenlösningarna behöver utformas så de ej dränerar ur och sänker befintlig grundvattennivå.

Kartbild ur Länsstyrelsens karta för vatten. Inom planområdet finns ett markavvattningsföretag (blå prickat område)

SGU:s jordartskarta

Planförslag

Verksamhetsområde för dagvatten utökas till att omfatta merparten av planområdet. Marstrandsvägen (gatumark där Trafikverket är väghållare) och delar av naturmarken kommer dock inte omfattas av verksamhetsområdet.

Kommunen kommer ansöka om att helt avveckla Markavvattningsföretaget Castellegården mfl TF 1928.

Planförslaget innebär exploatering av ett 10,5 hektar stort område, med stor hårdgörandegrad (stora taktytor och marktytor kring byggnaderna. Dagvattenledningarna bör dimensioneras enligt Svenskt Vattens riktlinjer P110 för "centrum- och affärsområden", dvs 10 års återkomsttid för fylld hjässa i ledningarna och 30 års återkomsttid innan dämning till marknivå.

Placeringen av arenan ligger i konflikt med ett nuvarande viktigt avledningsstråk genom området. Detta innebär att marknivåerna måste justeras så att dagvatten kan flöda ytledes runt byggnaderna utan att skada dem och utan att medföra risk för skada på kringliggande byggnader/anläggningar. Av denna anledning ska området höjdsatts för att klara ett regn med 100-års återkomsttid utan att

byggnader översvämmas eller situationen för uppströms och nedströms liggande områden försämras (se avsnittet *Skjfall* längre ner).

Fördröjning behöver också anordnas för att hantera planområdets ökade flöden till följd av framtida nederbördsmängder och större hårdgörningsgrad. Volymen dimensioneras enligt kommunens dagvattenhandbok som anger att ett 10-årsregn med klimatfaktor ska fördröjas till ett utflöde på 15 l/s x hektar. För att inte belasta nedströms liggande områden och Kyrkebäcken behöver fördröjningen inom planområdet dimensioneras så att området klarar att hålla detta utflöde upp till ett 30-årsregn. Detta innebär att totalt 3700 m³ behöver fördröjas inom planområdet vid maximal hårdgörningsgrad. Vissa av de föreslagna dagvattendammarna som ligger inom allmän plats har en större fördröjningskapacitet då de även fungerar som buffert vid större regn (100-årsregn). Se avsnitt *Skjfall* nedan.

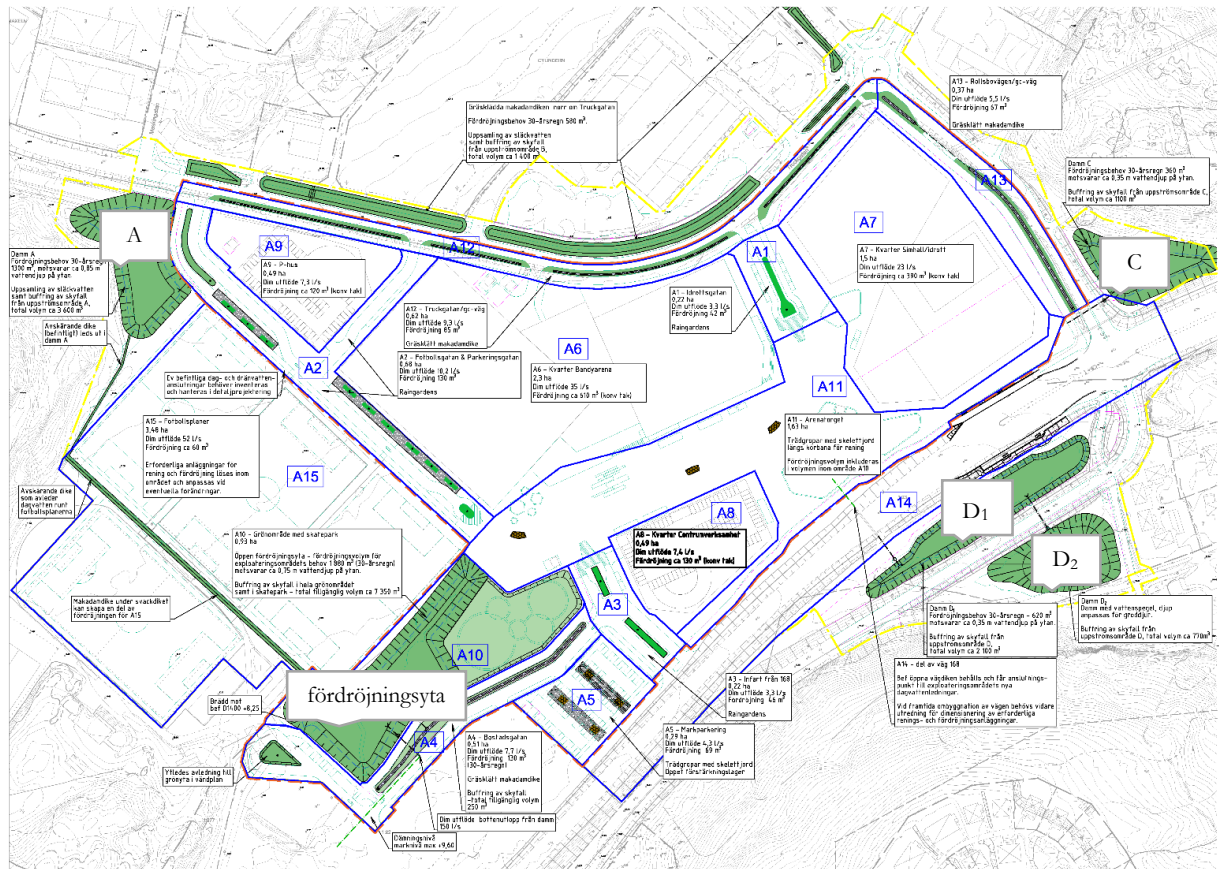
Enklare rening behövs för flera delområden för att uppfylla rikt- och målvärden enligt kommunens dagvattenhandbok för innehåll i dagvatten. Utredningen föreslår lokala anläggningar på allmän plats som renar och fördröjer ett 10-årsregn nära källan. Rain gardens, gräsklädda makadamdiken samt trädgropar som motsvarar minst 2,5–4 % av ansluten hårdgjord yta ger god reningseffekt. Med yta som motsvarar 8–12% uppfylls även fördröjningsvolymen lokalt.

Enklare rening på kvartersmark kan utföras genom att takvattnet leds med utkastare över en gräsyta, stenrabatt eller rain garden innan det leds ner i dagvattensystemet.

Det befintliga öppna diket sydost om fotbollsplanerna breddas och blir en större nedsänkt fördröjningsyta i den nya parken. Ytan har en särskilt viktig funktion då i stort sett hela planområdets och uppströmsområdenas dagvatten leds hit. Här kan även dagvattnet renas ytterligare en gång. Fördröjningsytan dimensioneras så att resterande fördröjningsvolym skapas innan dagvattnet släpps vidare väster ut till en kulvert. Av den totala fördröjningsvolymen 3700 m³ kan ca 1880 m³ fördröjas här.

Alla dagvattenanläggningar ska, där det behövs, utföras täta för att undvika oavsiktlig dränering av marken. För rening se avsnitt *Miljö kvalitetsnormer för vatten* samt *Genomförandefrågor*.

Illustrationen nedan visar översiktlig lösning för omhändertagande av dagvatten. I efterföljande stycket beskrivs de olika lösningarna.

Översikt över föreslagna dagvattenlösningar inom planområdet. Bild Alp

Dammar (inom naturmark), avskärande dike och makadamdiken längs Truckgatan och Rollsbovägen

Ett första steg att hantera dagvattensituationen i planområdet är att fördröja dagvatten från uppströms liggande mark innan det leds genom arenaområdet. Detta görs genom att skapa ett antal fördröjningsdammar och gräsklädda makadamdiken längs den norra sidan av Truckgatan och Rollsbovägen, norr om korsningen Rollsbovägen/Truckgatan. Dammarna markeras med damm A, damm C, damm D₁, damm D₂ på illustrationen ovan.

Som kompensation för livsmiljöer för groddjur som nämns i avsnittet *Groddjur och fåglar* ska damm D₂ (den mindre dammen sydost om Marstrandsvägen) utföras med vattenspegel och således fungera som livsmiljö åt groddjur. Dammen behöver specifikt utformas som en groddjursdamm med rätt egenskaper i fråga om strandkantens lutning, vegetation och djuphåla. Dammens slänt ska utformas med ungefärlig lutning 1:8 och naturlig vegetation. Dammen angränsar också till ett kuperat skogsområde sydväst om planområdet inom vilket groddjur bedöms kunna övervintra. Dammarna A och C kan utföras som öppna torrdammar.

Samtliga dagvattendammar med undantag av damm C som ligger utanför planområdet, regleras med bestämmelsen **dam**- dagvattendamm, på plankartan. Byggnation av damm C säkras genom avtal mellan det kommunala bolaget Bokab och kommunen.

Från damm A leds dagvatten via ett avskärande dike mellan fotbollsplanerna till den öppna och nedsänkta fördröjningsytan i parken. Diket regleras med bestämmelsen **dike**₁. Avskärande dagvattendike.

Där det inte är möjligt att fördröja, dimensioneras ledningarna upp med hänsyn till framtida dagvattenflöden och erforderlig skyfallshantering.

Damm A och makadamdiken längs den norra sidan av Truckgatan och längs Rollsbovägen norr om korsningen Rollsbovägen/Truckgatan är en del av planförslagets skyfallshantering men också i systemet för omhändertagande av släckvatten, se vidare avsnittet *Släckvatten*. Makadamdiken längs den norra sidan av Truckgatan regleras med bestämmelserna nedan.

dike₂ -Dagvattendike med ett djup av minst 0,5 m

dike₃ -Dagvattendike med ett djup av minst 1 m

I modelleringen av skyfall (skyfallsutredningen) gjord av Sweco användes ovanstående dikesdjup för respektive dagvattendike. Dagvattendikenas djup regleras på plankartan för att säkra att diket kan ta hand om den mängd vattenvolym som behöver fördröjas i diken vid ett skyfall.

För att omhänderta dagvatten från körbanan och gång- och cykelvägar vid omkringliggande gator anläggs även gräsklädda makadamdiken längs den södra sidan av Truckgatan och längs Rollsbovägen, söder om korsningen Rollsbovägen/Truckgatan. Användningen **GATA**- gata medger att dagvattenanläggningar av denna typ medges.

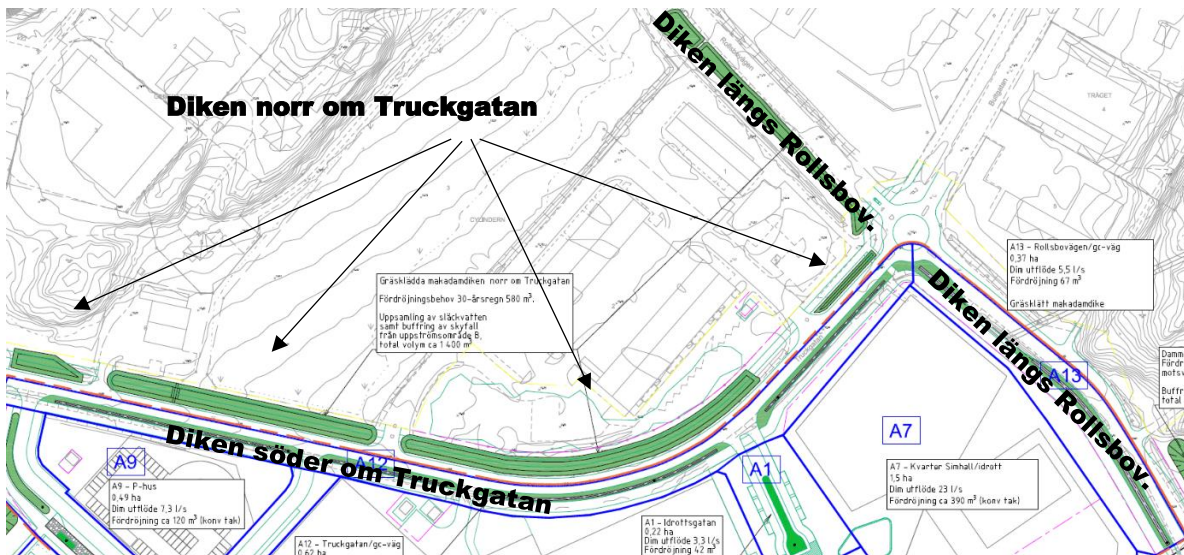

Illustration med makadamdiken längs Truckgatan och Rollsbovägen. Bild Alp

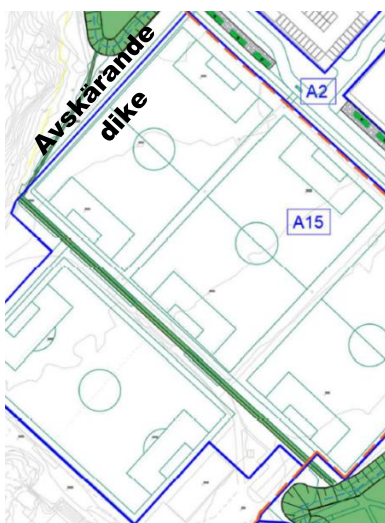
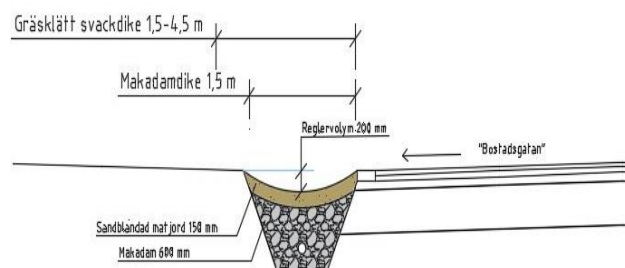

Illustration med avskärande dike. Bild Alp

Exempel på sektion för ett gräsklätt makadamdike längs med en gata. Bild Alp

Svackdike mellan fotbollsplanerna

Planförslaget i sig innebär ingen förändring av markanvändningen inom fotbollsplanerna och detaljplanen reglerar inte markbeläggning (exempelvis naturgräs, grus, konstgräs). Om hårdöringsgraden inte ökar inom delområdet behövs ca 56 m³ fördröjningsvolym oavsett om det är gräs eller konstgräs på planerna. Mellan fotbollsplanerna planeras ett dike som kan fungera som en definierad avledningsväg runt planerna för dagvatten från berget i väster. Diket ska utformas som ett flackt svackdike och ska hjälpa till att avleda befintligt dagvatten som idag blir stillastående bort från fotbollsområdet. Vid viktiga gångpassager som till exempel mellan planerna och klubbhus/omklädningsrum och där läktaren står, kan diket kuverteras. Diket regleras med bestämmelsen **n₂** -dagvattendike.

Fotbollsplanen närmast parken kommer fungera som en extra buffert och översvämningsyta vid skyfall vilket gör det lämpligt att behålla naturgräset för att inte riskera migration av granulatpartiklar. I samband med eventuell omvandling från naturgräs till konstgräs behöver behovet av granulatfällor studeras och det rekommenderas att miljövänliga alternativ väljs i första hand. Principen är att alla fördröjnings-, reningsåtgärder och granulatfällor som behövs för att fotbollsplanerna inte ska ge negativa effekter på recipienten löses inom fotbollsområdet.

Hur området med fotbollsplanerna påverkar miljö kvalitetsnormer i dagsläget är inte fullt utrett. Inför detaljprojektering bör befintliga dag- och dränvattenledningar från fotbollsplanerna kartläggas. Om det finns utlopp till diket mot gatan nordöst om fotbollsplanerna kan anslutning flyttas till ny dagvattenledning istället. Det bör även utredas om det finns behov av att rena dagvattnet från befintlig konstgräsplan (utöver de granulatfällor som redan finns). Under förutsättning att rekommendationerna ovan följs vid förändringar av området bedöms detaljplanen inte medföra att det blir en försämring jämfört med situationen idag.

Öppen och nedsänkt fördröjningsyta i parken

I parken i planområdets sydvästra del görs befintligt öppet dike om till stor öppen fördröjningsyta. Ytan kommer att ta emot både dagvatten från uppströmsområden och från hårdgjorda ytor inom planområdet.

Vid stora regn tillåts hela ytan svämmas över och gatan öster om parken fungerar som en dämning som håller kvar dagvattnet. En tröskelnivå sätts mot skateområdet i den norra delen av parken (A10 i illustrationen till höger) men när vattnet stiger tillräckligt mycket översvämmas även den. I plankartan regleras fördröjningsytan med bestämmelsen **fördröjning-** fördröjningsyta för dagvatten.

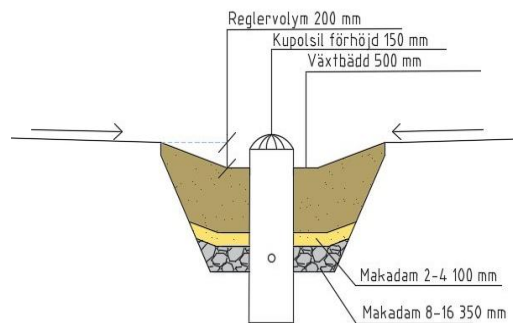
Illustration dagvattenyta i parken. Bild Alp

Fördröjningsytan ingår i systemet för omhändertagande av släckvatten, se vidare avsnittet *Släckvatten*.

Torg och gata i anslutning till idrottsbollar

Beräkningar av föroreningsbelastning visar att det finns behov av att rena dagvattnet inom gatemark. Av denna anledning förslås rain gardens eller gräsklädda makadamdiken som möjliga lösningar längs gatorna inom planområdet. Detta då lösningarna erbjuder både rening och fördröjning av dagvatten.

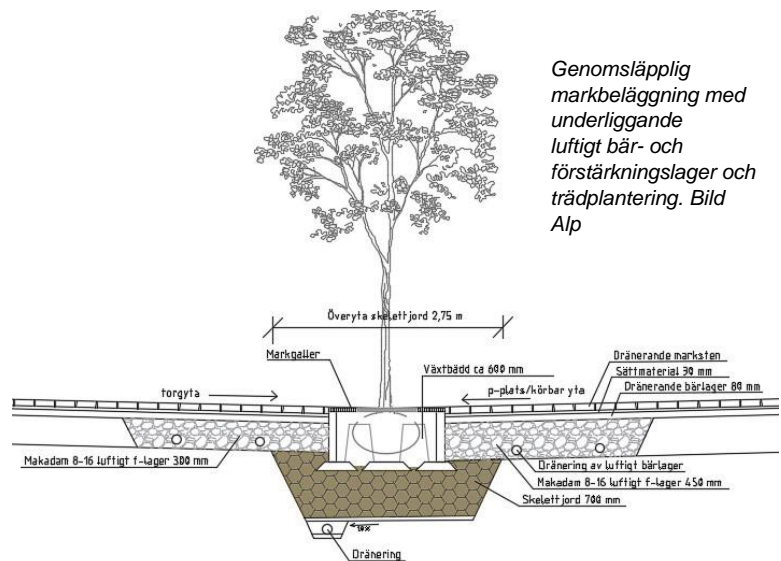
Inom torget föreslås trädgropar med skelettjord för att rena dagvatten från kopparföroreningar som uppkommer vid körbanan på torget. Rain gardens längs körbanan kan också vara ett alternativ, beroende på hur man vill gestalta miljön. Lokal fördröjning kan anordnas i ett öppet bär- och förstärkningslager, men då det öppna diket i parken har god volymkapacitet föreslås dagvattnet från torget avledas dit efter rening.

Exempel på sektion för raingarden för buskar och perenner längs en gata

Markparkering vid Marstrandsvägen

Beräkningar av föroreningsbelastning visar att det finns behov av att rena dagvattnet vid markparkeringen närmast Marstrandsvägen. Här föreslås en lösning med genomsläpplig marksten med öppet bär- och förstärkningslager. Överbyggnaden dimensioneras för att vara körbar och med yta motsvarande 20% av total ansluten hårdgjord yta uppfylls fördröjningsvolymen.

Genomsläpplig markbeläggning med underliggande luftigt bär- och förstärkningslager och trädplantering. Bild Alp

För reningseffekt föreslås inslag av trädgropar med skelettjord, dessa bör till ytan (räknat på överyta skelettjord) utgöra minst 4% av ansluten hårdgjord yta. Om det istället uppförs ett öppet parkeringsdäck kommer dagvattnet från ytan behöva renas med en kombinerad filter- och magasinlösning.

Dagvattenhantering på kvartersmark för arenor, centrumbyggnad och parkeringshus

Kommunens dagvattenhandbok anger att krav på fördröjning på kvartersmark ska ställas. Underjordiska magasin föreslås därför på kvartersmark (byggrätterna för arenor, centrumbyggnad och parkeringshus). Med lägre hårdgörandegrad till exempel om delar av takytan utförs som grönt tak kan den volym som ska hanteras inom underjordiska magasin minskas. Gröna tak kan vara svårt att kombinera med stor spännvidd på konstruktionen, men bör eftersträvas på de takytor som går. Fördröjning av dagvatten på kvartersmark regleras med bestämmelsen **n₃** - Dagvatten ska fördröjas innan det avleds till det allmänna dagvattennätet.

Om parkeringshuset och centrumbyggnaden uppförs med öppet parkeringsdäck ovanpå taket kommer dagvattnet från ytan behöva renas med en kombinerad filter- och magasinlösning.

Befintliga vägdiken längs Marstrandsvägen

För Marstrandsvägen föreslås att befintliga vägdiken behålls och ansluts till de nya dagvattenledningarna inom planområdet. De befintliga vägdikena avses fortsatt endast användas för omhändertagande av dagvatten från Marstrandsvägen. På det sättet hålls ansvarsfördelningen mellan kommunen och Trafikverket isär. När framtida utformning av vägen bestäms dimensioneras anläggningar som uppfyller renings- och fördröjningsbehovet för vägen.

Föroreningsberäkningar visar på ett behov att rena dagvattnet från vägen och att befintligt dike så gott som uppfyller det även med ökad trafikbelastning.

Släckvatten

Förutsättningar

Idag saknas ett fungerande system för hantering av släckvatten inom planområdet och industriområdet Rollsbo överlag.

Planförslag

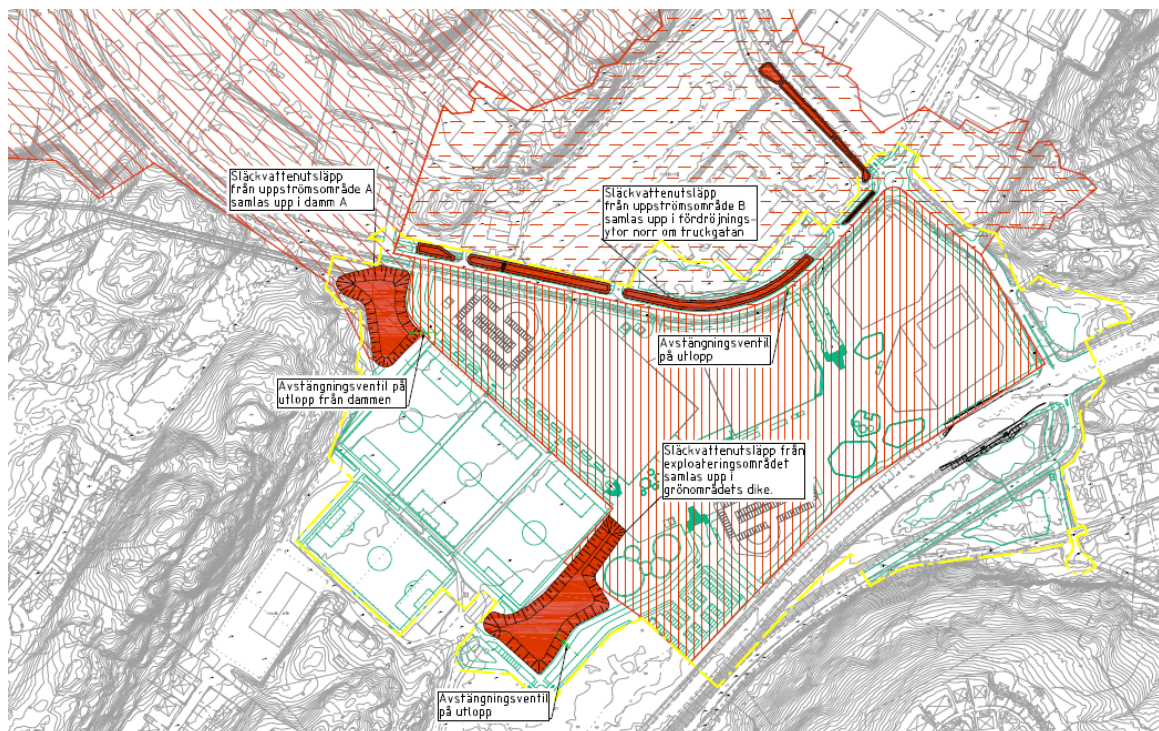
I dagvattenutredningen beskrivs hur släckvatten kan hanteras inom planområdet.

Några av planområdets öppna fördröjningsytor förses med stängningsanordning på utloppen. På så vis kan släckvatten som runnit ner i dagvattensystemen hindras från att flöda vidare ut i recipient och uppsamlade av utsläppet underlättas.

I fördröjningsdammen för uppströmsområde A, nordväst om fotbollsplanerna, kan släckvattenutsläpp från sydvästra delen av Rollsbo industriområde samlas upp.

Släckvatten från södra delen av industriområdet (uppströmsområde B) kan tas om hand i makadamdiken längs den norra sidan av Truckgatan.

Släckvattenutsläpp som uppstår inom planområdet kan samlas upp inom fördröjningsytan i den nya parken.

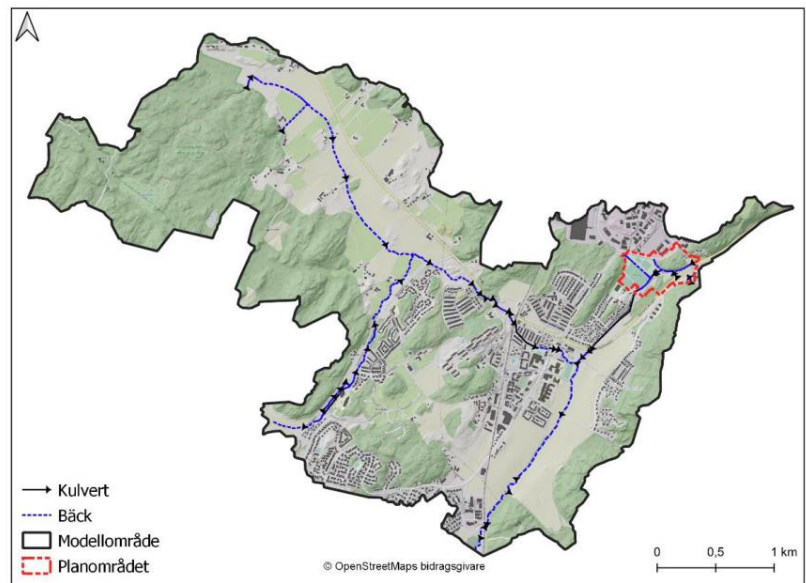

Planerad släckvattenhantering inom planområdet. Bild Alp

Skyfall

En övergripande skyfallsutredning togs fram av Sweco (2022-11-07). Skyfallsutredningen har haft en övergripande nivå med fokus på att utreda skyfallsvattnets avrinning och avledning inom, och i anslutning till, den omvandling av planområdet som planeras vid ett 100-årsregn med klimatfaktor (1,25).

Skyfallssituationen är utredd utifrån huvudstråk för avrinning och avledning av områden med risk för stående vatten. Detta har utretts både för befintlig situation och med framtida föreslagen bebyggelse och ny höjdsättning inom hela planområdet.

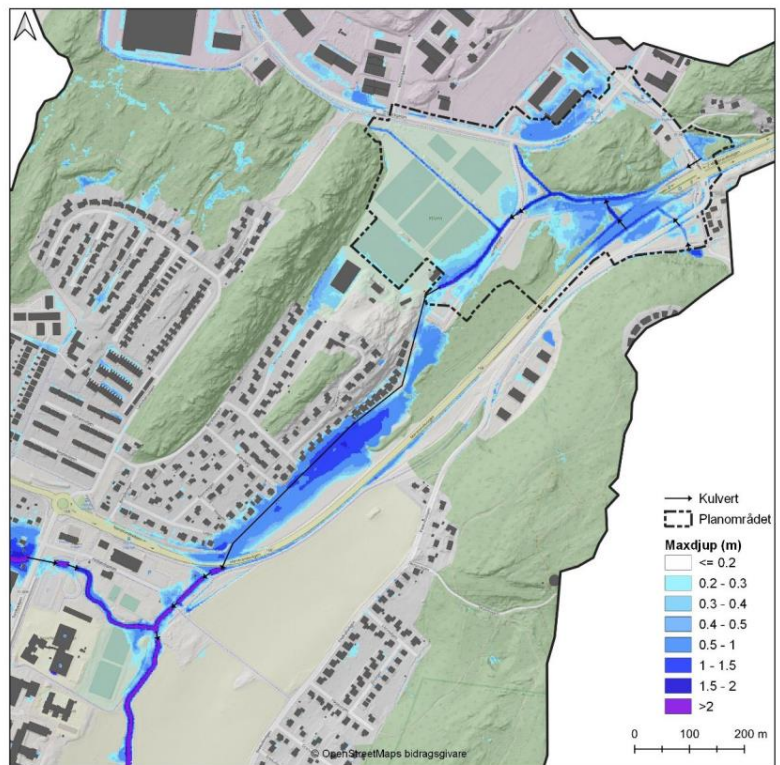

Översikt över det område som tagits med i skyfallsmodellen. Planområdet inringat i rött. Bild Sweco

Förutsättningar

Planområdet ligger inom ett större avrinningsområde. Bilden ovan visar modellerat område och ger en överblick av de befintliga delavrinningsområden som finns i anslutning till planområdet och Kyrkebäcken som rinner genom planområdet till utloppet i Nordre älv.

Inom och i anslutning till planområdet uppstår för dagens situation översvämningar på ett antal platser. Översvämningsdjupet överskrider 20 cm på flera platser och påverkar därmed framkomligheten för utryckningsfordon och andra fordon negativt. Kartan till höger visar en översikt över befintlig översvämningssituation i samband med ett skyfall (100-årsregn med klimatfaktor).

Översikt över maximalt vattendjup för befintliga förhållanden vid ett klimatanpassat 100-årsregn. Bild Sweco

Planförslag

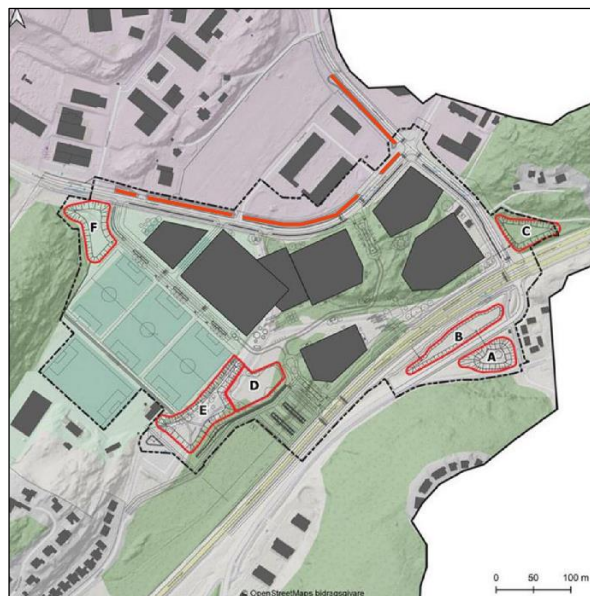
Planområdet ligger i en lågpunkt omringad av berg. För att undvika att planerad bebyggelse översvämmas och skadas vid ett skyfall behövs ytor omkring arenorna som kan samla upp vatten så att det inte når planområdet samt ytor dit vatten kan ledas via gator och torg inom området. De fyra dagvattendammarna, fördröjningsytan i parken samt makadamdiken norr om Truckgatan och längs Rollsbovägen, vilka presenterades i tidigare avsnitt *Dagvatten*, kommer även fungera som skyfallsytor. De volymer för respektive damm/fördröjningsyta som anges i skyfallsutredningen har räknats fram med utgångspunkten i att dammen/ytan breddar över (översvämningsutbredning som ej påverkar bebyggelse). Av denna anledning kan volymerna i skyfallsutredningen skilja sig något åt från volymerna i dagvattenutredningen där man i stället räknat volymer innanför dammarnas släntröner.

För att gator och torg ska kunna fungera som skyfallsvägar och leda vatten till skyfall ytorna behöver de höjdsättas och lutas på ett visst sätt. ALP Markteknik AB har därför tagit fram förslaget till ny höjdsättning av området vilken utgör underlag till framtidsscenario i skyfallsutredningen.

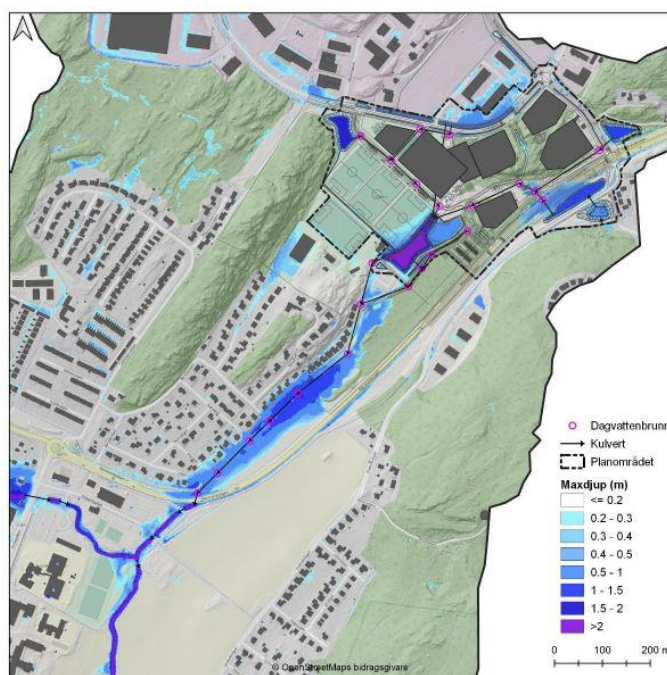
Resultatet av det framtida skyfallsscenario med arenor visar att det inte uppstår några större ansamlingar av stående vatten som får stora konsekvenser för byggnader.

Omfattningen av översvämningsutbredningen inom och i direkt anslutning till planområdet reduceras generellt jämfört med dagens situation.

Stora delar av planområdet ser ut att klara sig utan betydande problem. Höjdsättning av byggnader och gator gör att skyfallsflödena i första hand söker sig mot förutbestämda avskärande diken och gator som medvetet är skapade som avledande skyfallsstråk till uppsamlade skyfallsytor (dammar, makadamdiken och fördröjningsyta i parken).

Planerade skyfallsytor. Bild Sweco

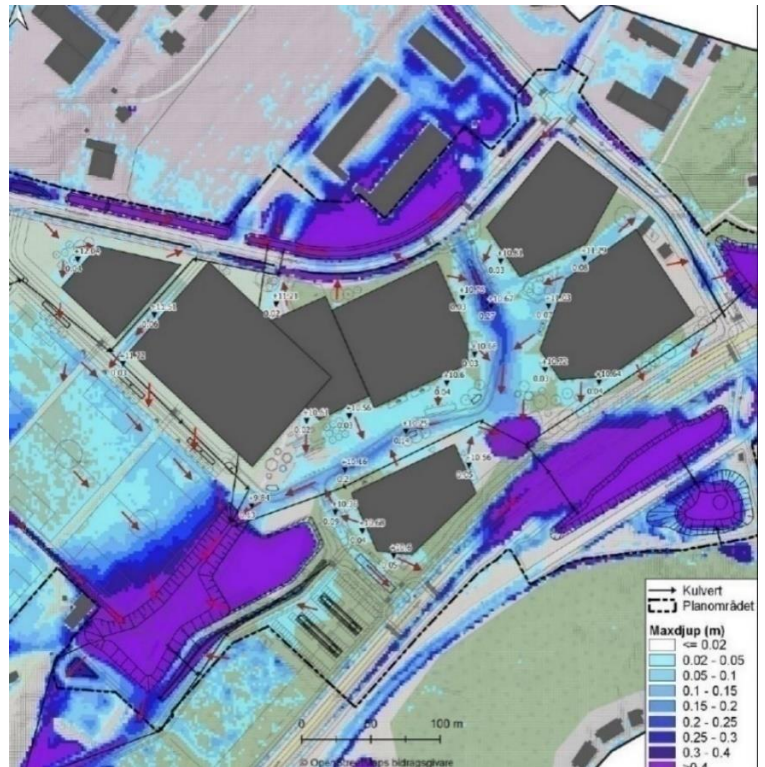

Översikt över maximalt vattendjup vid ett klimatanpassat 100-årsregn. planerade arenor, fördröjningsytor och höjdsättning inom planområdet. Bild Sweco

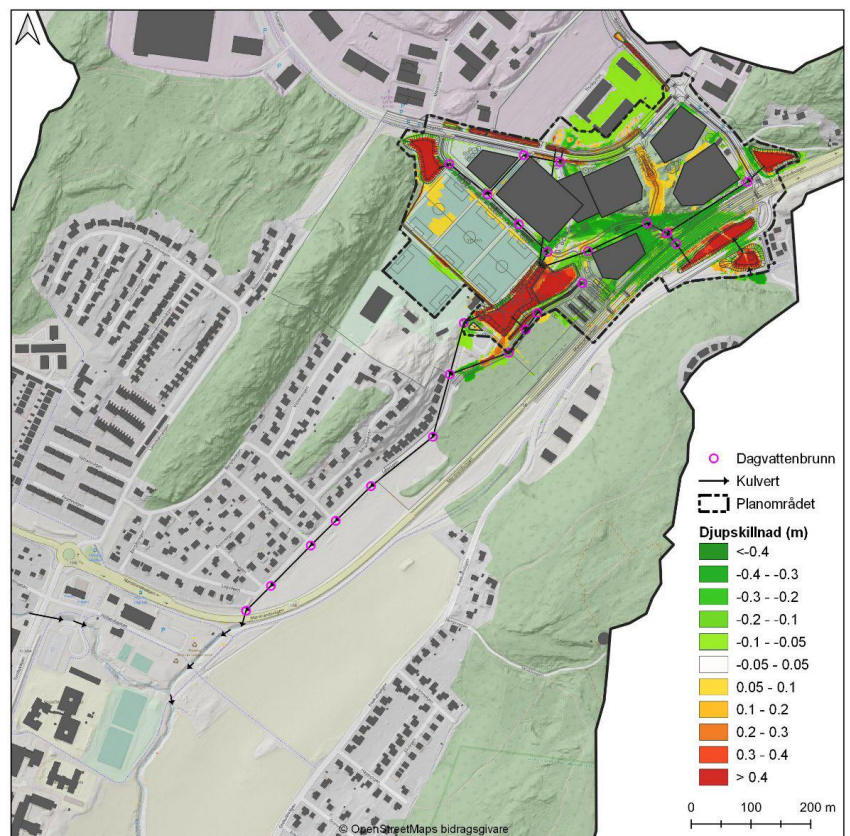
Med planerade åtgärder kan även översvämningens påverkan på befintliga byggnader begränsas. Bilden nedan visar en bild av vattendjup inom arenaområdet vid ett framtidsscenario med planerade arenor, fördröjningsytor och höjdsättning.

Kartan till höger visar en mer detaljerad bild av flödesriktning och vattendjup inom arenaområdet vid ett framtida scenario. Vattendjup visas nu i intervaller från ett vattendjup på 0,02 m. I vissa punkter redovisas ett exakt resultat för vattennivå och vattendjup. Vatten avrinner i allmänhet bort från den nya bebyggelsen längs strömningsleder mot den öppna bäckfåran eller fördröjningsområdena inom planområdet.

I jämförelse med befintlig situation visar modelleringen att den nya föreslagna höjdsättningen av marken inom området generellt förbättrar avledningen inom området. Kartan nedan visar en sammanställning i hur vattendjupet förändras vid en jämförelse mellan befintlig situation och en framtida utbyggnad inom planområdet.

Detaljerad bild över maximalt vattendjup vid ett klimatanpassat 100-årsregn, för en planerad ny höjdsättning inom planområdet med start vid ett vattendjup på 0,02 m. Röda pilar illustrerar flödesriktning. Bild Sweco. I vissa punkter (svarta trianglar) redovisas exakta vattennivåer och djup.

Maximalt vattendjup vid ett klimatanpassat 100-årsregn för planerad byggnation och flödesriktning.

Jämförelse befintligt/planförslag.

Gult till rött illustrerar en ökning av vattendjup. Ljus- till mörkgrönt visar en minskning av vattendjup. Bild Sweco

Nya fördröjningsdammar sydost om Marstrandsvägen förbättrar översvämningssituationen på Marstrandsvägen jämfört med befintlig situation. Trots detta kvarstår problemet med framkomlighet på den del av Marstrandsvägen som ligger mellan Rollsbokrysset och den nya planerade infarten sydväst om Rollsbokrysset. Här överstiger vattendjupet 20 cm och kan uppgå till drygt 50 cm på vissa platser. Enekullsvägen utgör dock en alternativ transportväg mellan Ytterby och planområdet och mellan Ytterby och Kungälv.

Resultatet från utredningen visar att skyfallets framtida maximala vattendjup kan användas som underlag för att definiera en klimatanpassad nivå för byggnaders och byggnadsfunktioners färdigt golv (FG). Det vill säga den säkerhetsnivå som erfordras för att kunna genomföra exploateringen enligt gällande riktlinjer.

Inom området fungerar gatorna och den del av ytan **R₄** (torgyta mellan byggnaderna) som ligger lägst som skyfallsvägar vilka leder vattnet ner mot föreslagna skyfallsytor där det kan fördröjas. Det är därför viktigt att gator och torg har en lutning och höjdsättning som gör att detta fungerar. Av denna anledning regleras höjdsättning och lutning på kritiska punkter. En sådan kritisk punkt är området vid parken som fungerar som en särskilt viktig fördröjningsyta för både dagvatten och skyfall inom området. Här regleras markens höjd över angivet nollplan till +9,8.

Den föreslagna nya höjdsättningen medför att den nya parken inom planområdet kan utnyttjas som en multifunktionell yta. Under torrväder kan parken exempelvis nyttjas för rekreation och social interaktion och vid ett skyfall kan den fungera som en uppsamlande skyfallsyta där vatten tillfälligt kan magasineras.

Markens minsta lutning på lokalgator **GATA** regleras genom bestämmelserna nedan.

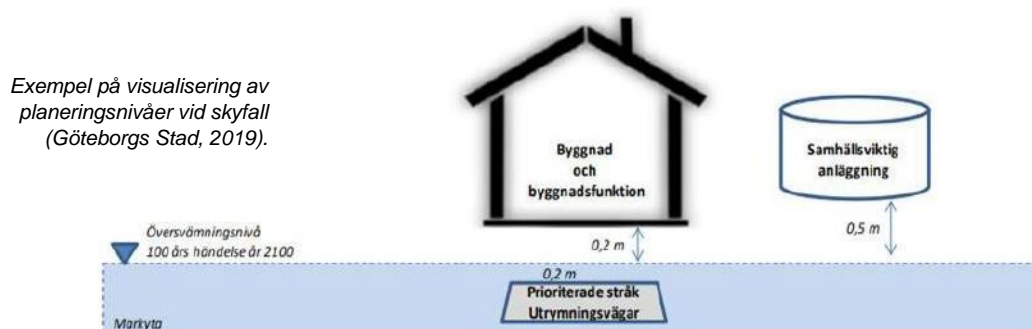
Minsta lutning är 1:100 (1%). Pilen pekar uppåt mot högre höjd.

Minsta lutning är 1:200 (0,5 %). Pilen pekar uppåt mot högre höjd.

Ytan **R₄** (torgytan mellan byggnaderna som är avsedd för gemensamt behov, bland annat kommunikationer) rymmer den punkt inom området som är särskilt flack men **minsta lutning** regleras här till **1:333** (0,3 %), pilen pekar uppåt mot högre höjd. Särskilda dagvattenlösningar som aco drains, vilka är vanligt förekommande på just torg och andra större öppna ytor kommer att behövas här för att ta hand om dagvatten.

För att avstyra att hinder placeras i skyfallsvägar inom ytan **R₄** finns en bestämmelse om **genomsläpplig barriär**-eventuella fysiska barriärer såsom murar som placeras i skyfallsvägar ska kunna släppa igenom dagvatten vid ett 100-årsregn.

Byggnader och byggnadsfunktioner ska ligga minst 0,2 m över översvämningssnivån vid ett 100-årsregn (skyfall). Se bilden nedan. För att skydda byggnaderna mot översvämning regleras därför byggrätterna för arenorna, parkeringshusen och centrumbyggnaden med en lägsta nivå för färdigt golv **b₈**, **b₉**, **b₁₀** **b₁₁** och **b₁₂**.

Ett annat sätt att säkra bebyggelsen från att översvämmas är att reglera att källare inte får byggas. Detta regleras med bestämmelsen **b₃**. Vissa anläggningar som simhall behöver dock kunna ha teknikrum under mark och därför är källare för teknik undantaget i bestämmelsen så länge de utförs vattentäta så att översvämning hindras. Av denna anledning regleras arenorna med bestämmelsen **b₄** vilket innebär att källare inte får finnas med undantag för källare avsedd för teknik vilken ska utföras med vattentät konstruktion.

Värme

Förutsättningar

Fjärrvärme är utbyggt fram till planområdets nordvästra del. I övrigt är fjärrvärme inte utbyggt inom planområdet.

Planförslag

Det finns goda förutsättningar för att få till en god energihushållning. Kungälv Energi har angivit att det finns möjlighet att anlägga fjärrvärme inom planområdet.

El-, bredband och teleförsörjning

Förutsättningar

Det finns viss befintlig infrastruktur i området som elledningar och fiber. Kungälv Energi har befintliga luftledningarna som korsar området i västöstlig riktning.

Planförslag

Luftledningarna inom planområdet behöver grävas ner.

Kungälv Energi kommer att bygga ut sitt el- och bredbandsnät inom planområdet. Minst fem nya transformatorstationer behöver byggas. Transformatorstationer kan byggas på kvartersmark inom ytor **E₁** (transformatorstationer) och **E** (tekniska anläggningar), samt inom området **NATUR**, norr om Truckgatan (**c₁** transformatorstation). Därmed har viss möjlighet lämnats till beslut i senare skede om exakta placeringar. Den befintliga transformatorstationen vid gång- och cykelvägen Ytterbystigen (ansluter till Enekullsvägen) ska flyttas till ett läge utanför planområdet i syfte att tillskapa bättre sikt vid gång- och cykelvägen.

Laddstolar för laddning av elbil möjliggörs inom parkeringshuset och markparkeringen vid Marstrandsvägen. Solceller kan förläggas på de nya arenornas tak.

Avfall

Förutsättningar

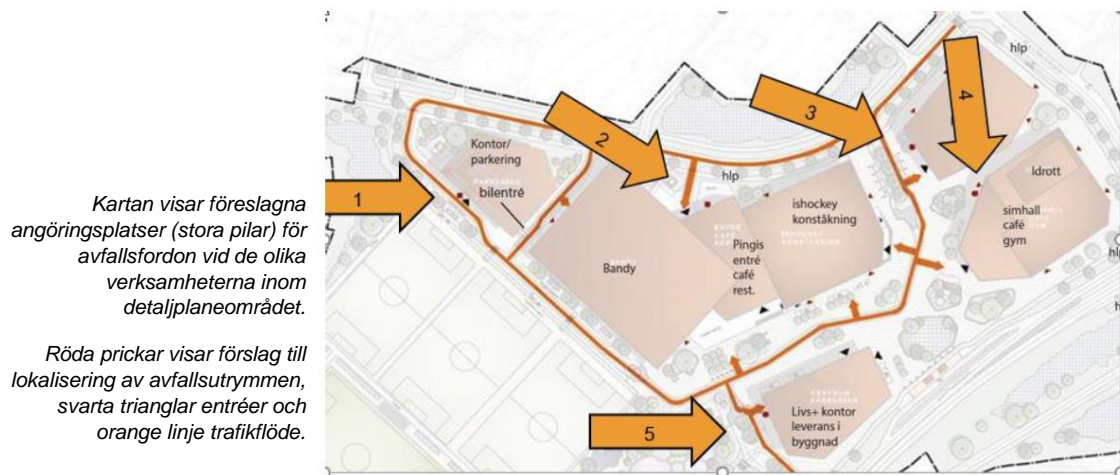
Inom området alstras idag avfall från idrottsverksamheten och befintligt bostadshus. Kommunen har kärlsystem för insamling av mat- och restavfall och avfallet hämtas intill fastigheterna.

Kungälv kommunens renhållningsordning består av Göteborgsregionens avfallsplan, *Göteborgsregionen minskar avfallet-Avfallsplan till 2030*. Planen har visionen om ett samhälle utan avfall där trasiga saker lagas istället för att slängas, där nya inköp sker genom byteshandel eller genom att handla begagnat. I renhållningsordningen ingår också kommunens avfallsföreskrifter, antagna 2015-10-01. I avfallsföreskrifterna specificeras bland annat arbetsmiljökrav på vändzon och avstånd mellan angöringsplats och avfallsutrymme. När det gäller avstånd mellan renhållningsfordonets uppställningsplats och avfallsutrymme ska så kort dragväg som möjligt eftersträvas. Längre dragväg än 10 meter debiteras extra avgift.

Planförslag

En avfallsutredning har gjorts av Tyréns 2022-09-30 i syfte att utreda möjlig avfallshantering och dess utrymmesbehov inom området.

Verksamheterna kommer i de flesta fall behöva flertalet kärl för respektive avfallsfraktioner. För att avfallet ska kunna hämtas på ett säkert sätt, utan att stanna upp trafiken och för att minska dragvägen bör parkeringsfickor eller liknande placeras intill avfallsutrymmen. Dragvägen ska vara jämn, plan, hårdgjord, halkfri och utan trånga passager året runt. Kartan nedan visar föreslagna angöringsplatser (stora pilar) för avfallsfordon vid de olika verksamheterna inom detaljplaneområdet.

Avfallshantering till idrottshallar och kontor i parkeringshuset vid Truckgatan kan ske via torget eller lokalgatorna i området för att undvika backnings- och vändrörelser. Avfallshanteringen vid kvarteret för centrumändamål (vilken möjliggör livsmedelsbutik) vid Marstrandsvägen kan ske i byggnadens garage/lastkaj i den västra delen av huskroppen. Det avfall som uppstår vid fotbollsplanerna föreslås hämtas på samma sätt som idag, via vändslingan söder om planerna.

Någon eller några platser inom området bör reserveras för att möjliggöra uppställning av containrar eller extrakärl vid exempelvis större evenemang.

För att uppnå målet i avfallsplanen och bidra till visionen om ett samhälle fritt från avfall rekommenderas att en fritidsbank etableras inom området. Fritidsbanken fungerar som ett bibliotek där alla som vill kan låna sportartiklar och friluftsutrustning gratis. Detta främjar återbruk och möjliggör att alla barn kan testa nya aktiviteter, oavsett socioekonomisk status. Butiken behöver vara minst 300 kvadratmeter stor och bör placeras i ett centralt och attraktivt läge för att locka många besökare, till exempel i entrédelen mellan bandyhallen och ishallen.

Planbestämmelsen n_1 finns på kvartersmark för de olika verksamheterna och reglerar att förgårdsmark ska utformas på samma sätt som angränsande allmän plats **TORG** och ytan **R₄** för gemensamma behov. Bestämmelsen medför att markhöjd och markbeläggning utförs sömlös vilket ger en plan dragväg.

GENOMFÖRANDEFRÅGOR

Genomförandedelen har till syfte att redovisa de organisatoriska, fastighetsrättsliga, ekonomiska och tekniska åtgärder som behövs för att åstadkomma ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen.

Organisatoriska frågor

Preliminär tidplan

För planen gäller följande tidplan:

- Samråd, 2:a kvartalet 2022
- Granskning, 1:a kvartalet 2023
- Antagande, 2:a/3:e kvartalet 2023

Genomförandetid

Planens genomförandetid är 10 år från den dag planen vinner laga kraft. Vald genomförandetid ger en skäligen tid för utbyggnad av planområdet.

Enligt plan- och bygglagen ska detaljplaner förses med en genomförandetid på minst fem år och högst femton år.

Under genomförandetiden har fastighetsägaren en lagstadgad rätt att bygga i enlighet med detaljplanen och den får inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger. Efter genomförandetidens slut fortsätter planen att gälla tills kommunen tar fram ny plan eller ändrar gällande plan. Fastighetsägaren äger efter genomförandetidens slut ingen rätt till ersättning för förlorade rättigheter som fanns i den ursprungliga planen.

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän plats förutom inom GATA a₁ där det är enskilt huvudmannaskap och Marstrandsvägen som är en allmän väg.

Kommunalt huvudmannaskap innebär ett ansvar för utbyggnad, drift och underhåll av allmänna platser. Med huvudmannaskap har kommunen en rättighet, men även en skyldighet att lösa in allmän platsmark som ligger inom privatägda fastigheter. Huvudmannaskap innebär även att kommunen före genomförandetidens utgång ska ha upplåtit de allmänna platserna till allmänt nyttjande. All mark som ingår i allmän plats ska regleras till angränsande kommunal fastighet.

Inom det enskilda huvudmannaskapet finns redan en gemensamhetsanläggning bildad och vägen är befintlig.

Tillgänglighet under produktionstiden

Under byggnationen ska Ytterby IS ha tillgång till sin verksamhet. Tillfälliga lösningar kommer att genomföras.

Ansvar för anläggningar

Allmän plats, kvartersmark och tekniska anläggningar:

Ansvarsfördelningen är sammanfattad i nedanstående tabell:

Anläggning	Beskrivning av planbestämmelse	Genomförandeansvarig	Driftsansvarig
Allmän plats			
GATA	Lokalgata	Kungälv kommun	Kungälv kommun
GATA a ₁	Lokalgata	Befintlig väg	Samfällighetsförening
GCVÄG	Gång- och cykelväg	Kungälv kommun	Kungälv kommun
NATUR	Natur	Kungälv kommun	Kungälv kommun
PARK	Park	Kungälv kommun	Kungälv kommun
TORG	Torg	Kungälv kommun	Kungälv kommun
VÄG	Väg	Kungälv kommun	Trafikverket
Kvartersmark			
C ₁	Centrum förutom hotell och vandrarhem	Fastighetsägare	Fastighetsägare
E	Tekniska anläggningar	Ledningshavare	Ledningshavare
E ₁	Transformatorstation	Ledningshavare	Ledningshavare
K	Kontor	Fastighetsägare	Fastighetsägare
P	Parkering	Fastighetsägare	Fastighetsägare
R	Besöksanläggningar	Fastighetsägare	Fastighetsägare
R ₁	Besöksanläggningar förutom hotell och vandrarhem	Fastighetsägare	Fastighetsägare
R ₂	Idrottsplats	Fastighetsägare	Fastighetsägare
R ₃	Lek och aktivitet	Kungälv kommun	Kungälv kommun
R ₄	Lek, aktivitet och kommunikationer	Kungälv kommun	Kungälv kommun

Avtal och överenskommelser

Kommunen och Trafikverket har pågående dialog angående övertagande av delar av väg 168 Marstrandsvägen. Till följd av Trafikverkets resursbrist kommer det vara nödvändigt att parterna kommer överens om hur ny anslutning ska hanteras fram tills kommunen övertar väghållaransvaret. Medfinansieringsavtal ska tecknas mellan kommunen och Trafikverket för ombyggnation av korsning Rollsbokrysset med mera i det fall kommunen och Trafikverket kommer överens om ett övertagandavtal tecknas inget medfinansieringsavtal.

Avtal ska tecknas mellan fastighetsägaren och respektive nätägare för att reglera utbyggnad av elanläggningar samt tele- och bredbandsnät och övriga erforderliga ledningar.

Avtal för marköverlåtelse ska upprättas mellan kommunen och framtida exploitör för att reglera utbyggnadsordning, ansvar- och kostnadsfördelning, utbyggnad av allmän plats och allmänna va-ledningar, fastighetsbildningsåtgärder med mera Anordning av fördröjning på kvartersmark behöver regleras genom upprättande av avtal innan byggskedet.

Exploateringsavtal mellan kommunen och exploitörerna finns upprättat berörande detaljplan för Rollsbo Västerhöjd. Exploaterarna har erlagt exploateringsbidrag för ombyggnationen av Rollsbokrysset.

Ansvariga myndigheter/upplysningar

Ansökan om bygglov

Bygglov samt marklov söks hos Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälv kommun.

Ansökan om lantmäteriförrättning

Ansökan om fastighetsbildning m.m. görs hos Lantmäteriet.

Dispenser och tillstånd

Berörd fastighetsägare eller nyttjanderättshavare ansöker om och bekostar samtliga erforderliga tillstånd (till exempel bygglov, tillstånd eller anmälan enligt miljöbalken mm) som erfordras för

verksamhet och/eller för åtgärder inom detaljplanen. Respektive prövningsmyndighet tar ut en avgift enligt taxa för att behandla ärenden.

Fastighetsrättsliga frågor

Markägare

Kommunen äger fastigheterna Kastellegården 1:22 och 1:23. Bohusläns Kommunala Exploaterings AB äger Rollsbo 1:32 och Kastellegården 1:380. Privatägda fastigheter är Rollsbo 3:23 (förvärvas av kommunen) och Cylindern 2.

För övriga markägare och rättigheter, se upprättad fastighetsförteckning.

Erforderlig fastighetsbildning

Fastighetsbildning skall ske i enlighet med detaljplanen. Genomförandet av planen kommer att innebära lantmäteriatgärder.

Avstyckning och fastighetsreglering kommer ske inom kvartersmark för att bilda önskad fastighetsstruktur inom kvartersmark.

Köpekontrakt har upprättats mellan Kommunen och ägaren till fastigheten Rollsbo 3:23, kommunen förvärvar fastigheten.

Servitut för damm krävs inom ett område (Rollsbo 1:32) utanför planområdet (öster om Rollsbovägen). Avtalsservitut har upprättats mellan kommunen och Bohusläns Kommunala Exploatering AB.

Fastighetsreglering krävs inom område för NATUR (norr om Truckgatan) för att reglera över den marken till kommunens fastighet. Överenskommelse om fastighetsreglering har upprättats mellan Kommunen och ägaren till fastigheten Cylindern 2, där kommunen föreslås förvärva del av fastigheten.

Fastighetsreglering krävs inom område för del av GATA₁, NATUR och GC-VÄG (norr och söder om Enekullsvägen) för att reglera över den marken till kommunens fastighet. Kommunen och ägaren till området (Kastellegården 1:380) har upprättat en överenskommelse om fastighetsreglering.

Fastighetsreglering krävs utanför planområdet för att anlägga dagvattendamm/svackdike (Norr om korsningen mellan Truckgatan och Rollsbovägen). Den marken ska regleras över till kommunens fastighet. Kommunen och ägaren till området (Rollsbo 1:32) har upprättat en överenskommelse om fastighetsreglering.

För kvartersmark med betäckningen E ska mark avstyckas till respektive ledningsägare alternativt ledningsrätt bildas se *Ledningsrätt* nedan. En överenskommelse ska upprättas mellan berörd fastighetsägare och ledningsägare där ledningsägaren skickar till Lantmäteriet och bekostar lantmäteriförrättningen.

Gemensamhetsanläggningar

Gemensamhetsanläggning bör bildas för anläggningar som ska skötas och nyttjas gemensamt. Beroende på om kvartersmarken i sin tur delas in i flera fastigheter kan även gemensamhetsanläggningar bli erforderliga för att lösa gemensamma nödvändigheter såsom väg. Berörda fastighetsägare ansöker om och bekostar bildande av gemensamhetsanläggningar.

Ledningsrätt

Det finns en befintlig ledningsrätt för va, förmån Kungälv kommun (1482-2020/53.1), som ska omprövas då del av ledningssträckan behöver justeras.

Ledningsrätt ska bildas för:

- allmänna va-ledningar
- allmänna starkströmsledningar
- allmänna fjärrvärmeledningar
- allmänna fiberledningar inom allmän platsmark och/eller kvartersmark.

Det finns befintliga va-ledningar som kommer att behöva flyttas till nya lägen då de behöver anpassas till ny byggnation.

Kungälv Energi AB har elledningar och andra typer av ledningar inom planområdet utan avtal. Några av ledningarna behöver flyttas till ett nytt läge. Kungälv Energi AB och/eller kommunen står för flyttkostnader.

Det finns en luftledning som går igenom området och som ägs av Kungälv Energi AB, se rättigheten nedan. Ledningen planeras att markförläggas av Kungälv Energi AB i allmän platsmark. Kungälv Energi AB och/eller kommunen ska stå för kostnaderna.

Skanova AB har fiberledningar inom planområdet med avtal. Några av ledningarna behöver flyttas till ett nytt läge. Skanova AB och/eller kommunen står för flyttkostnader.

För kvartersmark med betäckningen E ska ledningsrätt bildas för tekniska anläggningar. En överenskommelse ska upprättas mellan berörd fastighetsägare och ledningsägare där ledningsägaren skickar till Lantmäteriet och bekostar lantmäteriförrättningen.

Servitut och nyttjanderätter

Officialservitut, avlopp, förmån Cylindern 3 (nr 1482-88/29.1), berör planområdet inom Cylindern 2 men berörs ej av någon planerad åtgärd.

Avtalsservitut, vatten- och avloppsledning, förmån Rådhuset 11 (nr 14-IM3-87/2401.1), berör planområdet inom Cylindern 2 men berörs ej av någon planerad åtgärd.

Avtalsservitut, servisledningar, förmån Rollsbo 1:32 (nr 14-IM3-87/2061.1), berör planområdet inom Cylindern 2 men berörs ej av någon planerad åtgärd.

Avtalsservitut, luftledning, förmån Rådhuset 11 (nr 14-IM3-74/10362.1). Ledningen ägs av Kungälv Energi AB, behöver tas ned, och parterna är överens om att rättigheten upphävs i samband med att ledningen tas ned.

Avtalsnyttjanderätt idrottsändamål, förmån Kungälv kommun. Ärendet om fastighetsreglering hos Lantmäteriet är klart och avtalet har upphört att gälla då markägare och nyttjare är densamma.

Anläggningsarrende inomhustälthall, förmån Ytterby IS. Hallen är utanför planområdet men infartsvägen är dock inom. Avtalet behöver ändras i samband med planens antagande.

Avtalsnyttjanderätt idrottsändamål, förmån Ytterby IS. Avtalet har sagts upp och kommer att upphöra i samband med att planen vinner laga kraft.

Trafikverket har vägrätt för befintlig väg, Marstrandsvägen.

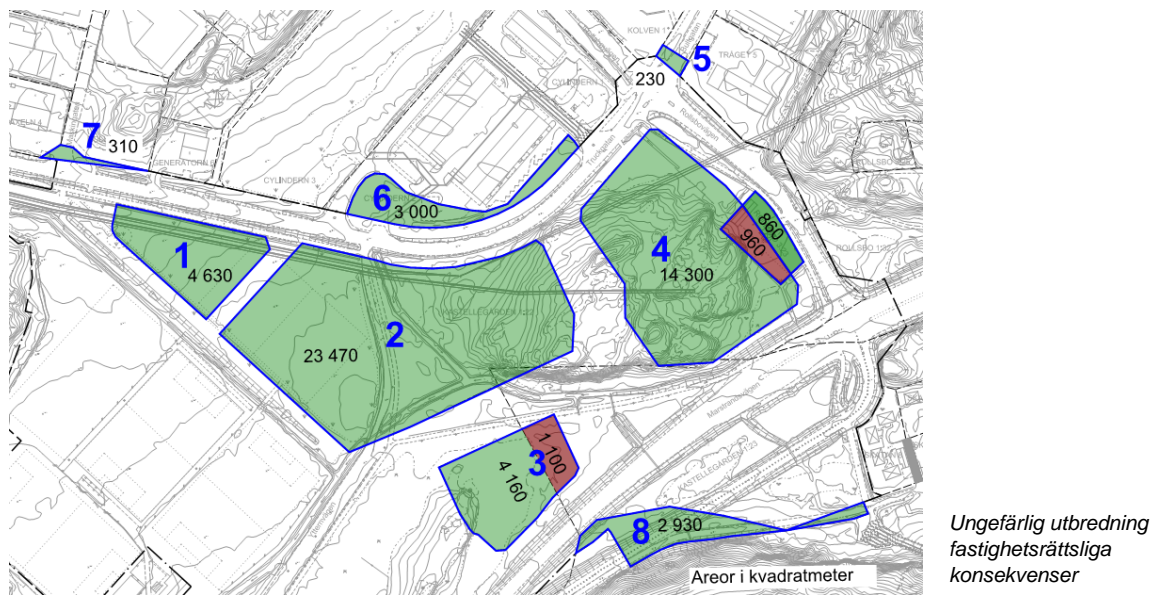
Servitut kan bli aktuellt beroende på hur kvartersmarken delas in i fastigheter. Bildande av servitut kan ske genom lantmäteriförrättning eller genom avtal med berörda fastighetsägare. I övrigt för planens genomförande har det inte bedömts nödvändigt att reglera att enskilda anläggningar ska kunna förläggas på annan plats än den egna fastigheten. Servitut eller nyttjanderätter kan ändå komma att bildas genom initiativ från de berörda fastighetsägarna.

Markavvattningsföretag

Inom planområdet finns ett markavvattningsföretag, Kastellegården mfl. TF 1928. Kommunen planerar att ansöka om att hela markavvattningsföretaget ska upphävas. Kommunen kommer efter det att ansvara för dagvattenhantingen.

Fastighetsrättsliga konsekvenser

Fastigheter	Erhåller mark, kvm cirka	Avstår kvartersmark, kvm cirka	Avstår allmän platsmark, kvm cirka	Ändamål
Rollsbo 1:32			310 230	
Kastellegården 1:22	860 230 3000 310	4 630 23 470 4 160 14 300		
Kastellegården 1:23	2 930	1 100		
Rollsbo 3:23		960	860	
Kastellegården 1:380			2 930	
Cylindern 2 (nr 6 i karta)		3 000		
Ny fastighet (nr 1 i karta)	4 630			Parkering och kontorsändamål
Ny fastighet (nr 2 i karta)	23 470			Besöksanläggning
Ny fastighet (nr 3 i karta)	4 160 1 100			Centrum förutom hotell och vandrarhem
Ny fastighet (nr 4 i karta)	14 300 960			Besöksanläggning

Ekonomiska frågor

Detaljplaneekonomi

Kungälv kommun bekostar framtagandet av detaljplanen.

Ekonomiska konsekvenser för fastighetsägare och kommunen

Inom planområdet skapas nya byggrätter som ger intäkter vid försäljning. Kommunen planerar dock att bygga de flesta anläggningarna själva.

Fastighetsägaren svarar för kostnader för utbyggnad inom respektive fastighet utlagd som kvartersmark, anläggningsavgifter (VA, el, tele etc.), fastighetsbildning och övriga kostnader. Fastighetsägaren bekostar ev. flytt av befintliga ledningar.

Fastighetsägaren får även kostnader för utbyggnad av infrastruktur inom planområdet.

Kommunen kommer att få kostnader för utbyggnad av allmän plats (även del av kvartersmark) såsom gata, park samt gång- och cykelbana inom planområdet samt utbyggnad av VA-ledningar och flytt av befintliga ledningar.

Ekonomiska konsekvenser för övriga

Ledningsägare bekostar erforderlig utbyggnad av sina respektive ledningsnät. Fastighetsägaren erlägger en anläggningsavgift.

Ledningsägare kan även få kostnader för flytt av ledningar. Kostnadsansvaret för eventuell flytt av ledningar är beroende av den rätt som ledningen är belägen i marken med.

Trafikverket kan få kostnader för åtgärder i det statliga vägnätet, vilket kommer att regleras i medfinansieringsavtal.

Exploatörerna i detaljplanen för Rollsbo Västerhöjd har avtalat om att delfinansiera den planerade ombyggnationen av trafikplatsen Rollsbokrysset.

Framtida driftkostnader

Kommunen kommer att svara för drift och underhåll av allmän plats (del av kvartersmark), kommunalt huvudmannaskap, såsom lokalgata, torg och natur. Trafikverket är huvudman för Marstrandsvägen.

Fastighetsägaren kommer att få kostnader för drift och underhåll av anläggningar inom kvartersmark.

Ledningsägaren ansvarar för drift och underhåll av sina ledningar.

Tekniska frågor

Tekniska undersökningar

Under planarbetet har ett antal tekniska utredningar genomförts, se sida 3.

Vatten och avlopp

Verksamhetsområde för vatten och spillvatten utökas till att omfatta merparten av planområdet. Befintliga VS-ledningar (vatten och spillvatten) finns inom och runt om planområdet. Befintliga VS-stråk genomkorsar området och behöver ersättas med nya VS-ledningar.

En VS-utredning för planområdet har gjorts av ALP Markteknik.

Allmänna VS-anläggningar inom planområdet kommer att byggas ut av kommunen. Anläggningsavgifter för vatten och avlopp ska erläggas enligt vid varje tillfälle gällande taxa.

En ny avloppspumpstation föreslås söder om Truckgatan. Området planläggs med E (Tekniska anläggningar) på plankartan.

Dagvatten

Verksamhetsområde för dagvatten utökas till att omfatta merparten av planområdet. Befintliga dagvattenledningar finns inom och runt om planområdet. Befintliga dagvattenledningar genomkorsar området och behöver ersättas med nya dagvattenledningar. En dagvattenutredning har tagits fram av ALP Markteknik och föreslagen höjdsättning har modellerats av Sweco som även har utfört en skyfallsutredning.

Allmänna dagvattenledningar inom planområdet kommer att byggas ut av kommunen.

Totalt behöver 3700 m³ fördröjas inom planområdet för att inte belasta nedströms liggande områden och Kyrkebäcken med större flöde upp till 30-årsregn.

Dagvattnet från uppströmsområdena fördröjs i dammar innan det leds genom exploateringsområdet. Det befintliga öppna diket i parken i planområdets sydvästra del behålls öppet, hit leds i stort sett hela planområdets och uppströmsområdenas dagvatten. Diket breddas så resterande fördröjningsvolym skapas innan flödet släpps till D1400-ledningen. Övriga diken kulverteras.

Kommunens dagvattenhandbok anger att krav på fördröjning på kvartersmark ska ställas.

Underjordiska magasin föreslås därför på kvartersmark (bygggrätterna för arenor, centrumbyggnad och parkeringshus). Med lägre hårdgörandegrad t.ex. om delar av takytan utförs som grönt tak kan den volym som ska hanteras inom underjordiska magasin minskas. Gröna tak kan vara svårt att kombinera med stor spännvidd på konstruktionen, men bör eftersträvas på de takytor som går. Anordning av fördröjning på kvartersmark regleras genom upprättande av avtal mellan kommun och exploatör i samband med byggskedet.

Dagvatten ska hanteras i enlighet med kommunens dagvattenplan med innehållande dagvattenpolicy, detaljplanekartans bestämmelser samt framtagna utredningar.

Fastighetsägaren är skyldig att tillse att dagvatten från naturmark kan tas om hand och avledas utan att grannfastigheter besväras. Dagvattenanläggningar på fastighetsägarens kvartersmark byggs ut och bekostas av fastighetsägaren.

Anslutningspunkt för dagvatten kommer att förläggas i kvartersmarkens närhet.

Inför detaljprojektering bör befintliga dag- och dränvattenledningar från fotbollsplanerna kartläggas. Om det finns utlopp till diket mot gatan nordöst om fotbollsplanerna kan anslutning flyttas till ny dagvattenledning i stället. Det bör även utredas om det finns behov att, utöver befintlig granulatfälla, rena dagvattnet från befintlig konstgräsplan.

Gator och allmän plats

Kommunen bekostar och genomför i stort sett samtliga åtgärder på allmän plats (och del av kvartersmark):

Kommunen bekostar och genomför åtgärder inom Arenaprojektet:

- Cirkulationsplats och passager vid Rollsbovägen-Truckgatan.
- Två körfält i södergående riktning på Rollsbovägen, mellan Rollsbokrysset och Truckgatan.
- Breddning av befintlig gång- och cykelväg Ytterbystigen-Marstrandsvägen till.
- Ny cykelbana på den södra sidan av Truckgatan. Länken utgör en förlängning av den befintliga gång- och cykelvägen så att ansluts till befintlig gång- och cykelväg på Rollsbovägen).
- Förbättrat övergångsställe och refug över Marstrandsvägen vid Rollsbokrysset. Längre svängfält inför korsningen när man ansluter västerifrån.
- Ny signalkorsning på Marstrandsvägen vid ny in- och utfart inklusive fler kör- och svängfält.
- Ytterligare ett körfält i respektive riktning mellan Rollsbokrysset och ny in- och utfart vid Marstrandsvägen.
- Lokalgator med plats för cykelparkering och hämta/lämna mellan fotbollsplaner och planerad bandyhall. Avlämningsplatser i norr samt vid den nya infarten från Marstrandsvägen i söder. Lokalgata i söder som leder fram till fotbollsplanernas klubbhus och ett fåtal parkeringsplatser på allmän plats. Trädrader och planteringar utmed flertalet lokalgator.
- Torgyta (samt R₄ på plankartan), cykelställ, möblemang, planteringar och träd.
- Skatepark inom område R₃ i planområdets sydvästra del.
- Natur med dagvattendammar på flera platser inom planområdet.

Projekt som bekostas utanför Arenaprojektet men är lokaliserade inom aktuell detaljplan:

- Trafikverket har genomfört ombyggnation av busshållplatser på både norra och södra sidan av Marstrandsvägen under 2022. Detta ligger utanför Arenaprojektet.

Bokab och Ytterbygg AB bekostar ett extra körfält Rollsbovägen södergående, inklusive flytt av gång- och cykelväg längs Rollsbovägen mm. Detta har Bokab och Ytterbygg AB erlagt enligt avtalet med Rollsbo Västerhöjd.

Parkering

Ändamålen R och R₁ parkeringsbehov lokaliseras inom ändamålen P, PK C₁P i plankartan.

Idrottsområdenas parkeringsbehov löses genom olika parkeringsanläggningar. Parkeringsplatser i planförslaget ligger fördelade på ytor för parkeringsanläggning nära Truckgatan, nära Marstrandsvägen samt inom ändamålet C₁P.

Ändamålet C₁P parkeringsbehov, vilket förväntas komma att innehålla handel och viss kontorsverksamhet, är utgångspunkten att parkering löses inom egen fastighet.

Bussparkering kan ordnas i viss grad inom området, vid event är behovet större och då kan detta säkras via avtal för ställplatser inom Rollsbo.

Parkering anläggs i etapper i takt med att anläggningarna byggs.

Fornlämningar

Två arkeologiska utredningar har utförts som berör det aktuella planområdet, den ena 2016 och den andra 2021. En arkeologisk förundersökning gjordes av Bohusläns museum vid månadskiftet mars-april 2017. Vid planområdets östra gräns har ett grav- och boplatsoområde påträffats. En boplatz påträffades i planområdets norra del, på höjden vid Truckgatan, vid den arkeologiska utredningen som utfördes under 2021.

Ytterligare en förundersökning har tagits fram under 2022 av Bohusläns museum för att klarlägga omfattningen på fynden som påträffades 2021 vid Truckgatan/Rollsbovägen.

Fornlämningarnas placeringar i förhållande till det aktuella planförslagets utrymmesbehov gör det svårt att spara någon av boplatserna. Med hänsyn till fornlämningens art och betydelse bedömer Länsstyrelsen att ett eventuellt tillstånd om undersökning kommer att förenas med villkor om arkeologisk undersökning av fornlämningarna. Detta görs först efter att detaljplanen vunnit laga kraft.

Avfall

Området kommer att ha kommunal sophämtning. Avfall ska hanteras i enlighet med Renhållningsordningen i Kungälv kommun. En avfallsutredning har gjorts av Tyréns 2022-09-30 i syfte att utreda möjlig avfallshantering och dess utrymmesbehov inom området.

Förorenad mark

En översiktlig miljöteknisk markundersökning har genomförts för planområdet och omgivande mark (Ensucon 2022-12-09) där halter över de generella riktvärdena för känslig markanvändning påvisats.

Grävning inom undersökningsområdet ska föregås av en anmälan till det kommunala miljökontoret i enlighet med förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Av anmälan ska minst framgå hur schaktmassor avses hanteras, mottagningsanläggning för massor som inte kan återanvändas, rutin för eventuell länshållning och uppgifter om kompletterande provtagning.

Geoteknik

En geoteknisk utredning har genomförts av Norconsult AB, daterad 2015-10-12 med en bergteknisk utredning som bilaga. En kompletterande geoteknisk utredning har gjorts av PE Teknik och arkitektur, daterad 2021-11-30. En komplettering gjordes för dagvattendammarna 2022-12-16, ytterligare en komplettering har genomförts efter granskningen ang dagvattendammarnas stabilitet, 2023-04-07.

Planförslaget innebär att merparten av berget i planområdets nordöstra del kommer att plansprängas. Även den mindre bergsknallen i skogsremsan längs med Marstrandsvägen kommer att plansprängas.

Lätta, ej sättningskänsliga byggnader bedöms kunna grundläggas med platta på mark. Tyngre, mer sättningskänsliga byggnader bedöms kunna grundläggas med stödpålar på berg. Vid ringa jorddjup kring berg i dagen inom eller i anslutning till planområdet kan grundläggning med plintar/platta vara aktuellt.

Hantering av farliga ämnen

Vid placering och utformning av eventuella teknikutrymme för ammoniakanläggning och klorhantering rekommenderas ett 50 meter avstånd till eventuella övernattningslokaler och lokaler där många människor vistas och därför en faktor att beakta.

Genom att separera ventilation till sådana teknikutrymmen och ge Räddningstjänsten möjlighet att nödstoppa ventilationssystemet på plats ökas möjligheten att kunna kvarhålla klorgas och ammoniak inuti teknikutrymmet.

Värme

I området finns inte fjärrvärme utbyggt utan detta planeras att ske i samband med exploatering. Planförslaget reglerar inte specifik uppvärmningsmetod men bebyggelsen kommer att ha möjlighet att anslutas till fjärrvärmenätet.

El och fiber

Luftledning på 12 kV går genom området vilken kommer att grävas ner och placeras på allmän platsmark. Kungälv Energi AB ansvarar för elnätet inom planområdet. El-anslutningsavgifter uttages i enlighet med gällande taxa.

Nytt bredbandsnät inom planområdet planeras och kommer att försörja verksamheterna.

Åtgärder utanför planområdet

Makadamdiken längs Rollsbovägen nordväst om korsningen med Truckgatan ligger utanför planområdet och anläggs av kommunen på kommunalt ägd mark.

KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

Miljökonsekvenser

När en myndighet eller kommun upprättar eller ändrar en plan eller ett program, som krävs i lag eller annan författning, skall myndigheten eller kommunen göra en miljöbedömning av planen, programmet eller ändringen, om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen eller programmet så att en hållbar utveckling främjas.

Kommunen bedömer att redovisad användning kan anses vara den ur allmän synpunkt mest lämpliga, utifrån planområdets förutsättningar och föreliggande behov.

Ett genomförande av detaljplanen innebär att både oexploaterad naturmark och exploaterad mark (som gatumark och fotbollsytor) tas i anspråk för ny bebyggelse.

Landskapsbild

I och med planförslaget kommer landskapsbilden att förändras. För att möjliggöra byggnation kommer de höjder som ligger inom detaljplaneområdet att planas ut och björksumpskogen tas ned. Det, tillsammans med nybyggnationen, kommer förändra landskapsrummet. Ytterligare en konsekvens är att t.ex. större träd som bidrar till upplevelsevärden, kommer att försvinna till följd av förändrad markanvändning och ny höjdsättning. Samtidigt ger förslaget nya upplevelsevärden i form av parker, gröna torg och dammar och gör värdena mer tillgängliga än de som pekats ut på platsen idag.

Naturmiljö

Som framgår under "Förutsättningar och förändringar: Natur" har två naturvärdesinventeringar utförts där ett antal områden med naturvärden pekats ut och getts en naturvärdesklass. Flera av de områden som klassats i naturvärdesinventeringarna kommer att försvinna helt eller delvis. Bland annat del av lövsumpskogen närmast Marstrandsvägen (naturvärdesklass 4) och bergbranten med ekskog (naturvärdesklass 3). Konsekvenserna av förlusterna avses mildras med de gröna områdena som planen tillför så som nya parkmiljöer, gröna torg och öppen

dagvattenhantering. Trädplanteringar och regnträdgårdar längst med gator möjliggör en grön infrastruktur som kopplas samman med skogsområdena som angränsar planområdet åt öster, söder och väster. Död ved från träd som kommer att behöva tas ner i samband med byggnation avses att tas tillvara på och integreras i utformningen i parken söder om fotbollsplanen och vid den planerade dagvattendammen norr om fotbollsplanerna. I senare skede, då växtval görs, kommer dessa utgå från att bidra till förutsättningar för biologisk mångfald, så som att välja växter som utgör pollenkällor till insekter under perioder då det är svårt för pollinerare att hitta föda.

Påverkan på groddjur och fåglar beskrivs under ”Förutsättningar och förändringar/ Natur”.

Kyrkebäcken

Nya dagvattenanläggningar inom området kommer att fördröja dagvatten vid planområdet och således inte öka flödesbelastningen i Kyrkebäcken.

Friluftsliv och rekreation

Den sammanlagda arealen fotbollsplaner/träningsytor minskar något. Det nya arenaområdet innebär dock ett tillskott av andra typer av idrottsanläggningar vilket innebär ökad möjlighet att utöva andra idrotter inom området.

Miljökvalitetsnormer vatten och luft

För konsekvenser för Miljökvalitetsnormer vatten och luft se tidigare avsnitt *Avvägningar enligt miljöbalken*.

Sociala konsekvenser

Fyra hörnstenar i social planering

I plan- och bygglagens portalparagraf 1 kap, 1§ anges att bestämmelser om planläggning av mark, vatten och byggande syftar till att, med hänsyn till den enskilda människans frihet, främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktig hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer. Sociala konsekvenser belyser planering utifrån ett människoorienterat perspektiv och berör både jämställdhetsfrågor och barnperspektiv.

Kommunen arbetar med social hållbarhet genom *Översiktsplan 2010* och *Social hållbarhet – ökat inmanförskap*. Utgångspunkter i arbetet är att minska segregation och genom planering skapa förutsättningar för ett socialt liv som kan underlätta människors vardag och skapa goda sociala levnadsförhållanden för alla. För att granska planförslagets sociala konsekvenser analyseras det med hjälp av fyra begrepp: 1) *Sammanhållen stad*, 2) *Samspel*, 3) *Vardagsliv*, 4) *Identitet*. *Sammanhållen stad* är ett sätt att jobba med målet om att minska segregationen i Kungälv kommun. *Samspel* redogör för människors möjligheter att mötas och känna delaktighet. *Vardagsliv* hanterar människors möjlighet använda den fysiska miljön för återkommande behov och sysslor, som att ta sig till och från sitt jobb, handla mat, att umgås och delta i föreningsliv. *Identitet* berör platsers specifika karaktär och de band som människor har till platsen.

Idag är området en del av mellanrummet mellan Kungälv och Ytterby och ligger bredvid väg 168 som utgör en barriär mellan kommunens norra och södra delar. Förslaget är en av de första pusselbitarna till att länka samman Kungälv och Ytterby till en *Sammanhållen stad*. Utbyggnaden av området kompletterar innehållet i två pågående planprojekt i samma stråk (detaljplan för Västra Tunge och planprogram för Åseberget). Både dessa projekt har fokus på bostäder och därför bidrar förslaget till innehållsmässig variation. Planen tar höjd för att på längre sikt kunna förändra

karaktären på väg 168 till en mer stadsmässig gata, vilket skulle minska barriäreffekterna av vägen och underlätta sammanlänknigen.

Ytterns föreningsverksamhet är en viktig källa till möten och *Samspel* för invånare i kommunen. Genom planområdet löper cykelstråk till Rollsbo där mer ytliga och spontana möten sker. I och med förslaget skapas ett större underlag för möten och mer definierade platser och stråk som bjuder in till större användning av det offentliga rummet. Centralt i området planeras ett aktivitetstorg och bredvid det en skatepark.

Platsen är idag en del av *Vardagslivet* framför allt för de som bor i Tunge och använder närområdet för rekreation, lek, hundpromenader, etcetera, men också för de som tränar på Yttern IP. I och med förslaget kommer platsen bli en del av fler personers vardag. Vissa föreningar och funktioner kommer lämna mer centrala platser och flytta ut till området, så som till exempel simhallen. Det kommer göra att vissa kommer ha längre att ta sig dit medan andra, exempelvis boende i Ytterby, kommer få ökad närhet. Det finns goda möjligheter att ta sig till området genom att gå, cykla eller åka buss eftersom det faktiskt avståndet inte är stort. Det upplevda avståndet är däremot större och tills de planerade förändringarna som är beskrivna under *Sammanhållen stad* är gjorda ingår inte området i ett naturligt sammanhang. I området planläggs centrumfunktioner, vilket kan underlätta vardagspusslet. Du kan till exempel handla direkt efter träningen innan du åker hem.

Platsens *Identitet* är i dag förankrad i Yttern IP och deras fotbollsverksamhet. Identiteten kan komma att stärkas i och med utbyggnaden av området då fler sporter och aktiviteter kommer rymmas där. Arenaområdet kommer bidra till att stärka Kungälv's identitet både för de som bor i kommunen men också bli ett ansikte utåt för de som kommer mer långväga för att medverka i cuper och andra evenemang.

Jämställdhet

Enligt vedertagen statistisk har kvinnor och män olika livsförhållanden och levnadsmönster. Hur den fysiska miljön är utformad ger en grundläggande förutsättning för hur platserna kommer användas och av vem. Kvinnor och män har olika resmönster. Män reser oftare med bil medan kvinnor är mer benägna att resa kollektivt. Planområdet ligger i ett kollektivtrafikstråk med god turtäthet i dagsläget. Utbyggnaden och ett ökat kollektivtrafikresande kan komma att förbättra turtätheten ytterligare. På sikt kan busshållplatsen på den norra sidan av Marstrandsvägen, flyttas till en mer central plats i arenaområdet för att skapa ett genare stråk mellan busshållplatsen och hallarna.

Kvinnor känner sig i större utsträckning mer otrygga än män när de vistas ute och deras upplevelse ökar när det är mörkt. Områdets gång- och cykelväg går idag genom ett skogsparti där man har dålig överblick och där det saknas visuell kontakt med andra mer befolkade stråk. Planförslaget innebär att gång- och cykelvägarna förläggs i en väl belyst torgmiljö med god överblickbarhet. Förslaget möjliggör att området befolkas stora delar av dygnet vilket får en trygghetsskapande effekt.

Gruppernas ekonomiska förutsättningar skiljer sig också ofta åt. Kvinnors heltidslöner är överlag lägre än vad mäns är och därtill arbetar kvinnor oftare deltid. Förslaget avser att skapa förutsättning för en meningsfull fritid utan krav på konsumtion, bland annat genom gratisaktiviteter i utemiljön så som utegym och skatepark.

Barnperspektiv

Att på egen hand kunna ta sig till sina fritidsaktiviteter ökar barns rörelsefrihet och självständighet. En konsekvens av planförslaget är att det sker en viss decentralisering av

funktioner som rör föreningsliv och fritidsaktiviteter. Till exempel flyttas sim- och tennishall från centrala Kungälv till området. Platsen ligger något avsides intill ett industriområde och bredvid väg 168, som är högtrafikerad. Detta kan medföra att yngre barn kommer ha svårt att på egen hand ta sig till och från området. Äldre barn och ungdomar förväntas däremot ha goda möjligheter att självständigt resa dit då planen medför en utbyggnad av gång- och cykelnät och tydligare stråk till och från busshållplatserna.

Planen medför att nya föreningar och fritidssysselsättningar har möjlighet att etableras och att de föreningar som redan idag är etablerade har ökade möjligheter att utvidga sina verksamheter.

Barn har rätt till en aktiv fritid oavsett ekonomisk bakgrund. I förslaget planeras en skatepark och centralt i området ett aktivitetstorg med funktioner som främjar samvaro, spel, träning, lek och rörelse. Denna aktiva utemiljö är avgiftsfri och är också ett komplement till de barn och ungdomar som inte identifierar sig med klassiska sporter.

MEDVERKANDE KOMPETENSER

Följande kompetenser från Kungälv kommun har medverkat i planarbetet: Planarkitekter, landskapsarkitekt, va-ingenjörer, trafikingenjörer, trafikstrateg, mark- och exploateringsingenjör, kollektivtrafiksamordnare, kommunekolog, bygglovhandläggare, projektledare, renhållningsingenjör, byggprojektledare, trädgårdsingenjör och stadsarkitekt.

Följande konsulter har medverkat i planarbetet: Trafikingenjörer Norconsult, planarkitekt och husarkitekt AL Studio och landskapsarkitekter Tengbom.

På uppdrag av Kungälv kommun

Verksamhetschef Planering och myndighet
Fredric Arpfjord

Planarkitekt
Sara Ekelund

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Antagandehandling
Ärende: KS2021/1047
2023-06-08

Granskningsutlåtande

Detaljplan för besöksanläggningar m.m.

ARENAOMRÅDET VID YTTERN,

ROLLSBO 1:32 M.FL.

i Rollsbo, Kungälvs kommun

INNEHÅLL

INLEDNING	3
GRANSKNINGENS GENOMFÖRANDE	3
SAMMANFATTNING	3
INKOMNA SYNPUNKTER	5
STATLIGA MYNDIGHETER	5
1. LÄNSSTYRELSEN (2023-03-28)	5
2. LANTMÄTERIET (2023-03-14)	8
3. STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT (SGI) (2023-03-21)	8
4. TRAFIKVERKET (2023-03-08)	9
5. SKOGSSTYRELSEN (2023-03-27)	9
STATLIGA BOLAG	9
6. VATTENFALL, 2023-03-15	9
7. TELIASONERA SKANOVA ACCESS AB (2023-03-03)	9
REGIONALA ORGAN	9
8. VÄSTTRAFIK (2023-02-27)	9
9. POLISEN (2023-03-01)	10
KOMMUNALA NÄMNDER, BOLAG OCH FÖRVALTNINGAR	10
10. MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN (2023-04-24)	10
SAKÄGARE	11
11. FASTIGHETSÄGARE 1, YTTERBY IS (2023-03-14)	11
12. FASTIGHETSÄGARE 2, TEGA 1:2 (2023-03-27)	12
ÖVRIGA INKOMNA SYNPUNKTER	13
13. PRIVATPERSON 1 (2023-03-07)	13
14. PRIVATPERSON 2 (2023-03-08)	14
15. PRIVATPERSON 3 (2023-03-10)	14
16. PRIVATPERSON 4 (2023-03-14)	14
17. PRIVATPERSON 5 (2023-03-22)	15
18. PRIVATPERSON 6 (2023-03-25)	15
19. PRIVATPERSON 7 (2023-03-26)	16
20. PRIVATPERSON 8 (2023-03-27)	16
21. PRIVATPERSON 9 (2023-03-24)	17
FÖRÄNDRING AV PLANFÖRSLAGET	19

INLEDNING

GRANSKNINGENS GENOMFÖRANDE

Förslag till detaljplan för Arenaområdet vid Yttern har varit utställt på granskning under perioden 23 februari 2023 till 27 mars 2023. Granskningshandlingar har sänts till berörda kommunala och statliga myndigheter och organ samt till berörda sakägare. Förslaget har även varit tillgängligt för påseende under granskningstiden hos kundcentret i Stadshuset samt på kommunens hemsida. Kungörelse om granskning har anslagits på kommunens officiella anslagstavla och annonserats i Kungälv-Posten och Göteborgs-Posten.

Möjlighet att tycka till om planförslaget har även funnits i tidigare skede. Planförslaget var utställt på samråd under perioden 7 april 2022 till 6 maj 2022. Samrådshandlingar sändes till berörda kommunala och statliga myndigheter och organ samt till berörda sakägare. Förslaget var även tillgängligt för påseende under samrådstiden hos kundcentret i Stadshuset, på Mimers hus samt på kommunens hemsida. Kungörelse om samråd anslags på kommunens officiella anslagstavla och annonserades i Kungälv-Posten och Göteborgs-Posten. I Stadshuset hölls öppet hus för allmänheten 25 april 2022.

I detta granskningsutlåtande redovisas endast de skriftliga synpunkter som inkommit under granskningsperioden, samt kommunens svar på dessa. De skriftliga synpunkter som inkommit under samrådet finns redovisade i en samrådsredogörelse där även kommunens svar på inkomna synpunkter redovisas. Samrådsredogörelsen finns tillgänglig på kommunens hemsida.

SAMMANFATTNING

Under granskningstiden har 21 skrivelser inkommit vilka redogörs och kommenteras nedan. Från statliga myndigheter och bolag, regionala organ samt kommunala nämnder, bolag och förvaltningar har tio skrivelser inkommit. Från sakägare har två skrivelser inkommit. Från bostadsrättsinnehavare, hyresgäster och boende har noll skrivelser inkommit. Från övriga privatpersoner, föreningar med mera har nio skrivelser inkommit. Vissa skrivelser har sammanfattats medan andra återges i sin helhet. För att se samtliga yttranden i sin helhet hänvisar vi till kommunens ärendenummer KS2021/1047.

Sammanfattningsvis har de synpunkter som inkommit från privatpersoner främst handlat om parkering och tillkommande trafikflöden. Från fastighetsägare har synpunkter kring befintliga parkeringsplatser inkommit samt detaljplanens påverkan på vattenflödena i Kyrkebäcken och negativ påverkan på fastigheterna nedströms arenaområdet. Statliga myndigheter har de flesta inget att erinra men de som väl framfört synpunkter har bemötts genom justering av planhandlingarna.

Länsstyrelsen har lämnat synpunkter för två överprövningsgrunder, miljö kvalitetsnormer för vatten samt dagvattendammarnas stabilitet vilket också SGI hade synpunkter på.

Inför antagandet har kommunen kompletterat dagvattenutredningen och PM för bedömning av miljökonsekvenser Kyrkebäcken/Ytterbybäcken och Nordre älv. Den geotekniska utredningen som behandlar dagvattendammarnas stabilitet och den bergtekniska utredningen har också justerats.

Egenskapsbestämmelser som reglerar skydd mot översvämning vid skyfall har justerats på plankartan och avsnitt i planbeskrivningen rörande *risk, bebyggelse, geoteknik, miljö kvalitetsnormer, trafik* samt *fornlämningar* har justerats.

I övrigt har redaktionella ändringar gjorts i planhandlingarna.

I tabellerna nedan framgår vilka synpunkter som ej tillgodosetts. Alla frågor kan och får inte regleras i en detaljplan, till exempel parkeringsavgifter, hastighet på vägar och

energianvändning. Synpunkter på dessa och liknande frågor som inte kan regleras i detaljplan framgår därför inte under synpunkt som ej tillgodosetts.

GRANSKNINGSYTTRANDE FRÅN	UTAN ERINRAN	MED ERINRAN	SYNPUNKT FRÅN GRANSKNINGEN SOM EJ TILLGODOSETTS
1. Länsstyrelsen		X	
2. Lantmäteriet	X		
3. SGI		X	
4. Trafikverket	X		
5. Skogsstyrelsen	X		
6. Vattenfall	X		
7. Skanova		X	Eventuell flytt av kablar som krävs för att möjliggöra exploatering ska bekostas av den part som initierar åtgärden.
8. Västtrafik		X	
9. Polisen		X	
10. Miljö- och byggnadsnämnden		X	Det är fortfarande oklart om miljökvalitetsnormer för luft klaras inom planområdet.
11. Fastighetsägare 1		X	
12. Fastighetsägare 2		X	En analys för hela Kyrkebäcken måste göras för att få en nulägesbild av bäckens status. Våra problem med återkommande översvämningar och erosion flera gånger om året belyses inte i skyfallsutredningen. Plankartan bör justeras så att bestämmelser som reglerar dagvattenhantering på kvartersmark preciseras och anger den kvantitet som ska fördröjas.
13. Privatperson 1		X	Behåll parkeringen vid Yttern i sin nuvarande utformning som den är och lägg parkområdet mellan Marstrandsvägen och befintlig parkering.
14. Privatperson 2	X		
15. Privatperson 3	X		
16. Privatperson 4		X	Behov av planskild korsning för oskyddade trafikanter vid väg 168.
17. Privatperson 5	X		
18. Privatperson 6		X	Ej lämpligt att anta detaljplanen. Den trafikutredning som gjorts är inte tillräcklig. En trafikanalys behöver göras med förutsättningen att Karebylänken inte är byggd.
19. Privatperson 7	X		
20. Privatperson 8		X	Marstrandsvägen ska inte kommunaliseras utan vara i Trafikverkets regi. Ingen ny utfart/infart behövs till arenaområdet. Hållplatsen vid Rollsbokrysset ska inte behöva byggas om.

Granskningsutlåtande
Kungälv kommun
Ärende: KS2021/1047

21. Privatperson 9	X	Ej lämpligt att anta planen utan den kan behöva omarbetas och/eller så måste genomförandetiden anpassas så att byggstart av trafikallstrande anläggningar inte sker förrän tidigast då Karebylänken börjar byggas.
--------------------	---	--

SAMRÅDSYTTRANDE FRÅN	SYNPUNKT FRÅN SAMRÅDET SOM EJ TILLGODOSETTS
Miljö- och byggnadsnämnden (samrådsredogörelsen)	Ytterligare utredningar av trafikbuller och buller inom planområdet ska göras. Bullerskydd ska uppföras vid parken inom den del där skatepark planeras. Hela fotbollsområdet bör tas med i planområdet.
Fastighetsägare Cylindern 1 och 3 (samrådsredogörelsen)	Marken som är planlagd för NATUR i planrådets nordvästra hörn vid Truckgatan bör minskas för att möjliggöra passage för gående längs med berget.
Fastighetsägare Kastellegården 1:277 (samrådsredogörelsen)	Befintlig parkering vid fotbollen ska behållas i sin nuvarande utformning.
Privatperson 2 (samrådsredogörelsen)	Kommunen bör undersöka fladdermusfaunan då det finns ett stort parti med sälj och fuktig mark i den södra delen av avgränsningen som troligtvis kan vara jaktbiotop åt brunlångöra.

INKOMNA SYNPUNKTER

STATLIGA MYNDIGHETER

1. LÄNSSTYRELSEN (2023-03-28)

LÄNSSTYRELSENS SAMLADE BEDÖMNING

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen inte kan accepteras och kan komma att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

MOTIV FÖR BEDÖMNINGEN

Länsstyrelsen befarar inte att:

- Riksintresse kommer att skadas påtagligt (både MB kap. 3 och 4)
- Mellankommunal samordning blir olämplig
- Miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs (MB 5 kap., luft och vatten)
- Strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser (MB 7 kap.)
- Bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning

Länsstyrelsen befarar däremot att det finns risk för att planen kan leda till att:

- Miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs
- Bebyggelse blir olämpligt med hänsyn till risken för erosion.

Dessa frågor behöver hanteras enligt nedanstående för att länsstyrelsen inte ska ta in planen för prövning.

Miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten

I Länsstyrelsens samrådsyttrande lyftes att resonemanget avseende påverkan på miljökvalitetsnormer för Nordre älv behövde vara tydligare kopplat till recipientens miljökvalitetsnormer. Detta har delvis genomförts men det finns fortfarande föroreningar, tex fosfor, som är utpekade i VISS som en förorening som kan påverka statusen för Nordre älv som tillåts öka efter exploateringen. Länsstyrelsen behöver därför en tydligare motivering, kopplat till gällande miljökvalitetsnormer, till varför det är acceptabelt att de föroreningar som ökar tillåts öka. Att främsta delen av föroreningarna kommer från andra platser är inte helt relevant då det är den aktuella planens påverkan som bedöms. Planen är del av den kumulativa påverkan som sker på vattenförekomsten från urban markanvändning.

Kommentar: I granskningsversionen av dagvattenutredningen gjordes renings- och föroreningsberäkningar för den yta som utgör planområdet. Inför antagandet av detaljplanen har renings- och föroreningsberäkningarna reviderats och man har i de reviderade beräkningarna utökat beräkningsområdet till att omfatta även uppströms liggande avrinningsområden. Planerade åtgärder för uppströmsområdena görs främst för att utjämna flöden och säkra detaljplaneområdet vid skyfall. Dock har dessa utjämningsåtgärder en inte försumlig renade effekt.

De reviderade beräkningarna visar att den sammantagna reningseffekten är mycket god. Samtliga föroreningshalter minskar väsentligt efter exploateringen och möjligheten att uppnå beslutade miljökvalitetsnormer (MKN) bedöms inte äventyras på grund av detaljplanen.

PM för Bedömning av miljökonsekvenser Kyrkebäcken har också reviderats angående föreslagen dagvattenhantering och planens påverkan på recipienten.

Stabilitet

PM: Geoteknik gör bedömningen att kvicklera bara förekommer vid damm A. Vad vi kan se har endast två borrhäls punkter på hela området undersökts med avseende på sensitivitet (kvikclera) och i båda punkterna har kvicklera påträffats. SGI bedömer att underlaget inte är tillräckligt omfattande för att kunna utesluta förekomst av kvicklera även vid de andra dammarna. Se SGI:s yttrande, daterat 2023-03-20.

Kommentar: Efter granskningen har PM Geoteknik uppdaterats vad gäller stabilitetsberäkningar och kartering av erosionsförhållanden. Utredningen visar att stabilitetsförhållanden är tillfredställande för samtliga dagvattendammarna även om det skulle förekomma kvicklera på platsen där dammarna ska byggas.

Eftersom stabilitetsberäkningarna visar på godkänd säkerhetsfaktor även i kvickleraförhållanden bedömer kommunen att inga ytterligare provtagningar är nödvändiga i detaljplaneskedet.

Om geometrin för dagvattendammarna skulle förändras vid detaljprojekteringen så rekommenderas det dock att göra kompletterande provtagningar för att kartera förekomsten av kvicklera.

Stabilitetsberäkningarna visar att stabiliteten mot blivande dagvattendammarna är känsliga och dammarna ska därför skyddas mot erosion.

SYNPUNKTER PÅ GRANSKNINGSHANDLINGEN

Risk för översvämning, Skyfall

Skyfallsutredningen samt planbeskrivningen beskriver på ett genomarbetat sätt konsekvenserna vid ett skyfall och kommunen har kompletterat planhandlingarna med föreslagna åtgärder från skyfallsutredningen. Föreslagna åtgärder såsom lägsta nivå för färdigt golv, markens lutning och fördörjningsytor finns säkerställda i plankarta, vilket är bra.

Kommentar: Noteras.

Risk för olyckor

Kommunen har hanterat riskerna inom planområdet på ett genomarbetat sätt. Planbeskrivningen och plankartan har kompletterats efter de synpunkter som Länsstyrelsen lämnade i samrådsskedet vad gäller entréer och stadigvarande vistelse, vilket är positivt. Kommunen skriver i planbeskrivningen att nödstopp av ventilationssystem för teknikutrymmen med giftiga gaser hanteras i bygglovsskedet, vilket är en godtagbar lösning. I samrådsskedet lämnade Länsstyrelsen en synpunkt om skyddsavstånd på 50 m mellan teknikutrymme för ammoniak och klorhantering till känslig bebyggelse. Kommunen skriver i planbeskrivningen att vid placering och utformning av teknikutrymmen för ammoniak och klor är avstånd till eventuella övernattningslokaler och lokaler där många människor vistas en faktor att beakta. För att öka tydligheten kan kommunen komplettera med att detta avstånd bör vara minst 50 m.

Kommentar: I planbeskrivningen har information lagts till om att det ska vara minst 50 meter mellan teknikutrymme för ammoniak och klor och luftintag och huvudentréer.

Markföroreningar

Inga föroreningar hade påträffats över MKM (aktuell markanvändning). I planbeskrivningen anger kommunen att den kommunala miljömyndigheten ska underrättas om föroreningar påträffats vid undersökningar. Därav anser Länsstyrelsen har kommunen har hanterat frågan tillräckligt.

Kommentar: Noteras.

SYNPUNKTER ENLIGT ANNAN LAGSTIFTNING

Artskydd

Planbeskrivningen innehåller nu de uppgifter som behövs för att bedöma om detaljplanen möter hinder av artskyddsbestämmelser eller inte. Länsstyrelsen bedömer att de försiktighetsmått som redovisas i planhandlingarna är tillräckliga för att skyddade arter inte ska påverkas på ett otillåtet sätt.

Kommentar: Noteras.

Markavvattning

Åtgärder som utförs för att skydda mot vatten med avsikt att varaktigt öka en fastighets lämplighet för till exempel bebyggelse kan innebära markavvattning enligt 11 kap. miljöbalken. Att anlägga en vall eller annan anläggning i eller vid vattenområde som skydd mot vatten kan därför innebära markavvattning. I Västra Götalands län är markavvattning förbjuden och om så avses utföras krävs dispens och tillstånd från Länsstyrelsen eller Mark- och miljödomstolen.

Kommentar: Noteras.

Vattenverksamhet

Vid pålning och schaktning kan bortledning av grundvatten under anläggningskedet och/eller driftskedet bli aktuellt. Länsstyrelsen upplyser därför kommunen om att åtgärder som kan innebära bortledning av grundvatten innebär en vattenverksamhet som regleras i 11

kap Miljöbalken. Bortledning av grundvatten är tillståndspliktig om det inte är uppenbart att vare sig allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena. I det fall åtgärden bedöms vara tillståndspliktig ska samråd utföras i tidigt skede med Länsstyrelsens vattenvårdsavdelning. Det är verksamhetsutövarens ansvar att göra denna bedömning.

Kommentar: Noteras.

2. LANTMÄTERIET (2023-03-14)

Lantmäteriet har inga synpunkter på granskningshandlingarna.

Kommentar: Noteras.

3. STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT (SGI) (2023-03-21)

SGI har tidigare yttrat sig i samrådsskedet 2022-04-28 dnr 5.2-2204-0333 och hade då synpunkten att stabiliteten för planerade dagvattendammar behövde klarläggas.

Geoteknik

PM: Geoteknik [5] gör bedömningen att kvicklera bara förekommer vid damm A. Vad vi kan se har endast två borrhäls punkter på hela området undersökts med avseende på sensitivitet (kvikclera) och i båda punkterna har kvicklera påträffats. SGI bedömer att underlaget inte är tillräckligt omfattande för att kunna utesluta förekomst av kvicklera även vid de andra dammarna. Enligt vår bedömning bör följaktligen kravet på säkerhetsfaktor för kvicklera ($F_{EN} > 1,1$) gälla för samtliga sektioner.

SGI gör bedömningen att det inte är lämpligt att redan i planskedet ha så små marginaler att man behöver ta hänsyn till tredimensionella effekter för att räkna hem en permanent slänt när det förekommer kvicklera.

Kommentar: Efter granskningen har PM Geoteknik uppdaterats vad gäller stabilitetsberäkningar och kartering av erosionsförhållanden. Utredningen visar att stabilitetsförhållanden är tillfredställande för samtliga dagvattendammar även om det skulle förekomma kvicklera på platsen där dammarna ska byggas.

Eftersom stabilitetsberäkningarna visar på godkänd säkerhetsfaktor även i kvickleraförhållanden bedömer kommunen att inga ytterligare provtagningar är nödvändiga i detaljplaneskedet.

Om geometrin för dagvattendammar skulle förändras vid detaljprojekteringen så rekommenderas det dock att göra kompletterande provtagningar för att kartera förekomsten av kvicklera.

Stabilitetsberäkningarna visar att stabiliteten mot blivande dagvattendammar är känsliga och dammarna ska därför skyddas mot erosion.

Bergteknik

I bergteknisk undersökning, underlag [6] bedöms risken för ras som låg. SGI gör ingen annan bedömning. I samma underlag framhålls även följande:

"I enlighet med vad som regleras i detaljplanen ska en bergsakkunnig involveras för en bergteknisk bedömning gällande exempelvis stabilitetshöjande åtgärder och dimensionerande grundtryck om sprängningsarbeten, bergschaktning eller avtäckning av bergövertyta utförs."

Vad SGI kan se finns det ingen reglering av detta i planen. SGI vill lyfta frågan hur så kan ske och även lägga till att den aktuella bedömningen av bergteknisk sakkunnig bör inkludera

behoven av framtida underhåll av befintliga och konstruerade bergslänter, så att dessa kan hållas långsiktigt stabila.

Kommentar: PM bergsteknik har reviderats och förtydligats kring när en bergsakkunnig ska involveras. Inga ytterligare regleringar i plankartan bedöms som nödvändiga.

4. TRAFIKVERKET (2023-03-08)

Trafikverket yttrade sig i samrådsskedet och hade då en del synpunkter på planförslaget. Kommunen har i samrådsredogörelsen bemött synpunkterna och Trafikverket har inget mer att erinra i ärendet. Trafikverket och Kungälv kommun har en pågående avtalsprocess om övertagande av väg 168.

Kommentar: Noteras.

5. SKOGSSTYRELSEN (2023-03-27)

Skogsstyrelsen har inga synpunkter på presenterat underlag och inte heller någon ytterligare information att tillföra som har bäring på detta.

Kommentar: Noteras.

STATLIGA BOLAG

6. VATTENFALL, 2023-03-15

Vattenfall Eldistribution har inga elanläggningar inom planområdet. Vattenfall Eldistribution har inget att erinra.

Kommentar: Noteras.

7. TELIASONERA SKANOVA ACCESS AB (2023-03-03)

I kommentar till Skanovas remissvar under samrådsskedet anges att Skanova har ledningar inom planområdet utan avtal. Skanova anser att detta är en felaktig uppgift. Befintliga anläggningar inom planområdet omfattas av Skanovas markavtal med Kungälv Kommun.

Skanova vidhåller också att eventuell undanflytt av kablar som krävs för att möjliggöra exploatering skall bekostas av den part som initierar åtgärden.

Kommentar: Planbeskrivningen har redigerats med korrekta uppgifter angående avtal. I det fall det blir aktuellt att flytta ledningar kommer kommunen komma överens med Skanova gällande kostnaderna för ledningsflytt.

REGIONALA ORGAN

8. VÄSTTRAFIK (2023-02-27)

Västtrafik har tagit del av granskningshandlingen för ovanstående detaljplan. Utöver redan inspelade generella kommentarer vad gäller parkeringstal samt gång och cykelkopplingar, så har vi en specifik kommentar vad gäller hållplatsläge Truckgatan. Västtrafik önskar att läget i norrgående riktning (blåmarkerat nedan) märks ut tydligare i illustrationskartan. Vid en första anblick ser det endast ut som att det blir ett läge i södergående riktning.

Kommentar: Noteras. Utrymmet för busshållplats är säkerställt i plankartan. Busshållplatsen har förtydligats i illustrationsplanen. Illustrationsplanen är ett förslag på utformning och är inte juridiskt bindande.

9. POLISEN (2023-03-01)

Lokalpolisområde Kungälv/Ale ser det som mycket intressant med ett arenaområde i kommunen. Behovet av en sådan här samlad idrottsanläggning är stort då kommunen har många föreningar med stora ungdoms- och elitverksamheter.

Vad som däremot oroar lokalpolisområdet är att detta område kommer att besökas av väldigt många utövare och vid vissa elitarrangemang kommer publiktillströmningen att vara mycket stor. När det då gäller parkering av fordon och bussar känns det som området inte är dimensionerat för detta.

Även tillfarts – och fränfartsvägar för området känns klart undermåliga. Arenaområdets tänkta placering är i ett redan mycket hårt trafikerat område där trafikstockningar i nuläget är ofta förekommande. Detta kommer att föra med sig ännu större trafikproblem med stor risk för olyckor.

En del ungdomar, och även vuxna, kommer säkerligen att ta sig till området gåendes eller med cykel men den stora massan kommer förmodligen att använda sig av motorfordon av något slag. Så vägnätet runt arenaområdet måste ses över. Som det ser ut i nuläget kan man inte förvänta sig att Marstrandsvägen och Rollsbokrysset kan svälja den ökade trafiken till det tänkta arenaområdet.

Kommentar: Kommunen har tagit fram en parkeringsutredning och bedömer att parkeringsbehovet är säkerställt med de parkeringsanläggningar som planeras.

Bussar kan parkera längs lokalgatan norr om fotbollsplanerna och bilar kan parkera inom anläggningar vid Truckgatan och Marstrandsvägen. Vid större evenemang skulle bussar också kunna parkera på kvartersmarksytan/torgbildningen för gemensamma behov (bl.a. kommunikationer), mellan byggnaderna/hallarna för besöksanlägg centrumändamål, eller på andra platser i Rollsbo där kommunen har en dialog med markägarna om att upprätta avtal.

Ny infart från Marstrandsvägen syftar till att avlasta Rollsbokrysset och fördela trafiken inom området. En trafiksimulering av hur Rollsbokrysset, planerad ny utfart och ytterligare två andra korsningar längs Marstrandsvägen påverkar varandra, har utförts. Resultatet har varit dimensionerande för utformningen av befintliga och tillkommande korsningar inom planområdet. Utrymmet för korsningarna är säkerställt i plankartan.

KOMMUNALA NÄMNDER, BOLAG OCH FÖRVALTNINGAR

10. MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN (2023-04-24)

Miljöenheten

Det finns en dagvattenutredning med en beräkning på att det behöver anläggas ca 3700 m³ fördröjning av dagvatten på allmän platsmark och på kvartersmark i den föreslagna detaljplanen. Placeringen av det föreslagna, 10,5 ha stora, detaljplaneområdet i en lågpunkt gör att det står i konflikt med nuvarande vattenavledning. För att göra marken lämplig för bebyggelse behöver exploatören ta höjd för att ta hand om allt vatten som rinner till området. Miljöenheten bedömer utsläpp av dagvatten från området som anmälningspliktig. Det är anmälningsplikt att gräva i förorenad mark och vid misstanke om förorening ska den provtas.

Kommentar: Noteras. En dagvattenutredning har tagits fram som bland annat har utrett hur vatten från avrinningsområdet ska tas om hand. Ytor för dagvattenhantering har säkerställts i plankartan. Information om anmälningsplikt kopplad till grävning i förorenad mark finns i planbeskrivningens genomförandefrågor.

Det är fortfarande oklart om miljö kvalitetsnormer för luft klaras i planområdet som ligger i anslutning till industriområdet samt väg 168.

Då föreslaget nytt EU-direktiv för luftkvalitet gällande gränsvärde per kalenderår för kvävedioxid (NO₂) troligen sänks från 40 µg/m³/år till 20 µg/m³/år från år 2030 kan miljö kvalitetsnormen för NO₂ inom en snar framtid komma att överskridas inom hela planområdet.

Kommentar: Detaljplanen bedöms inte bidra till överskridande av miljö kvalitetsnormerna för luft. Länsstyrelsen delar denna bedömning.

Detaljplanen tar ställning till de nu gällande riktvärden och kan inte ta höjd för föreslagna direktiv.

Det bör i planarbetet vara utrett vilka framtida bullernivåer som kommer finnas inom planområdet så att tekniska avvägningar vid exploatering kan göras utifrån rätt bedömningsunderlag.

Kommentar: Den övergripande bullerkartering som gjordes för centralorten 2020 bedöms utgöra ett tillräckligt bra underlag för redovisning av bullernivåerna inom planområdet.

För de verksamheter som planeras inom planområdet saknas det bullerriktvärden vid fasad. I plankartan finns dock bestämmelser om att området vid vägen inte ska uppmuntra till lek och aktivitet samt att hotell och verksamhet inte ska placeras närmare än 50 m från Marstrandsvägen. Dessa bestämmelser infördes med anledning av riskerna vid Marstrandsvägen men är också positiva ur ett bullerperspektiv.

Detaljplanen kan komma att ha stor påverkan på naturliv så som insekter, fladdermöss och fåglar genom ljusanordningar och skyltar och frågan har inte utretts i tillräcklig omfattning och behöver lyftas. Plankartan saknar tekniska skydds krav för ljus och belysning som borde vara möjliga.

Kommentar: Den tänkbara påverkan på fåglar, insekter och eventuella fladdermöss bedöms vara ringa. Ljusanordningar som på ett betydande sätt kan ha inverkan på omgivningen kräver bygglov och ljusanordningens lämplighet beaktas därför i bygglovskedet.

Bygglovsenheten

Bygglovsenheten har granskat plankartan med planbestämmelser samt tillhörande planbeskrivning. Bygglovsenheten anser inte att det finns några oklarheter eller formuleringar i planbestämmelserna som skulle kunna betyda uppenbara svårigheter att tolka detaljplanen i samband med bygglovsprövning enligt Plan och bygglag, PBL.

Kommentar: Noteras.

SAKÄGARE

11. FASTIGHETSÄGARE 1, YTTERBY IS (2023-03-14)

Vi har läst Norconsults Parkeringsutredning. Den baseras till dels på felaktiga förutsättningar.....

- Till skillnad från vad man tycks tro är fotboll numera (för alla åldrar) en året runt-sport. Därmed bortfaller argumentet om samnyttjande med andra idrotter

- YIS verksamhet omfattar vad vi kallar All Stars, en verksamhet för funktionsvarierade, där behovet av närparkering är konstant och stort.
- YIS "knatteverksamhet" i form av fotbollslek samlar idag allt större grupper – samtliga är beroende av medföljande föräldrar och därmed parkering
- YIS Fotbollsskola från 6 år drar till sig inemot 100 nybörjare av båda könen, ofta med föräldrar som transportörer/medföljare
- Jämförelserna med Skarpe Nord och Kongevi är inte rätt – det finns fler närliggande möjligheter, vid gamla simbadet och vid Kungälv sjukhus
- Har någon funderat på vad kommande konstgräs på A-plan medför i form av ökad användning – från 12 timmar per vecka till obegränsat! Föreningen har förutom seniorlag herr och dam 23 ungdomslag med 20-60 spelare per grupp – många spelare bor inte på gång/cykelavstånd från Yttern
- Var går man in med buss??

Kommentar: Dialog mellan kommunen och Ytterby IS har skett under granskningstiden och frågorna har besvarats under ett dialogmöte.

12. FASTIGHETSÄGARE 2, TEGA 1:2 (2023-03-27)

Undertecknade fastighetsägare har tidigare yttrat oss i samrådsskedet. Synpunkterna i det yttrandet kvarstår och vi vill bara understryka nedanstående punkter:

1. Vi ser med förvåning att vårt samrådsyttrande i samrådsredogörelsen bara betraktas som ett yttrande från privatperson. Vår fastighet Tega 1:2 har sin fastighetsgräns i Kyrkbäcken och vår tomt är, som framgår av samrådsyttrandet, starkt påverkad av kommunens användande av bäcken som dagvattenrecipient. Vi anser oss alltså ha ett väsentligt intresse av att kommunen tar ansvar för att dagvattenhanteringen i här aktuellt planområde och övriga befintliga och tillkommande detaljplaner i Ytterby inte leder till negativa effekter för vattenföringens kvalitet och kvantitet i Kyrkbäcken varken för oss eller bäcken i sin helhet. Vi bör därför jämföras med övriga privata sakägare i fortsatt planarbete.

Kommentar: Detta yttrande har nu kategoriserats som fastighetsägare i granskningsutlåtandet. Ni kommer även framöver få utskick med information vid antagandet av detaljplanen.

2. I kontakter med kommunens handläggare har vi fått klart för oss att länsstyrelsen delar vår syn att en analys av hela Kyrkbäcken måste göras för att få en nulägesbild av bäckens status och säkerställa att föreslagna dagvattenåtgärder ger tillräcklig och önskad effekt. Den skyfallsutredning som tillkommit i granskningshandlingarna tittar dock bara på effekterna av ett extremt 100-årsregn. Våra problem med återkommande översvämningar och erosion flera gånger om året belyses inte.

Kommentar: I skyfallsutredningen för detaljplanen har man tittat på planförslaget och dess påverkan på Kyrkbäcken. Flera fördröjningsdammar och andra dagvatten- och skyfallslösningar föreslås lokalt vid arenaområdet för att inte öka föroreningar eller flödet nedströms i Kyrkbäcken. Utredningarna visar att den aktuella detaljplanen för arenaområdet inte försämrar statusen i bäcken jämfört med idag.

Kommunen får fortsätta arbetet med att ta ett helhetsgrepp kring den befintliga situationen vid Kyrkbäcken och utreda om ytterligare åtgärder behövs. Detta arbete får dock ske utanför denna detaljplan.

3. Vi vill också betona att de dagvattenåtgärder med fördröjning mm som föreslås i detaljplanen verkligen kommer till utförande. Fördröjningsmängderna måste t ex. preciseras i

n3 som nu bara har en allmän bestämmelse om fördröjning utan att kvantifieras. Endast en yta för lek och aktivitet har getts en preciserad bestämmelse n5.

Kommentar: De volymer som behöver fördröjas inom respektive område återfinns i dagvattenutredningen och skyfallsutredningen och är i linje med kommunens dagvattenpolicy. Kommunen kommer också att teckna avtal med framtida exploatörer kring de volymer som ska fördröjas inom respektive område.

4. I övrigt hänvisar vi som sagt till våra synpunkter i samrådsyttrandet.

Kommentar: Noteras.

ÖVRIGA INKOMNA SYNPUNKTER

13. PRIVATPERSON 1 (2023-03-07)

Gällande det planerade arbetet runt Yttern och dess parkeringar.

Min undran är varför befintliga parkeringar skall försvinna från Yttern, det är en utmärkt parkeringsyta som ligger i direkt anslutning till Yttern där det parkerar samt körs 100-tals barn och ungdomar varje dag till deras aktiviteter. Under vardagskvällar är parkeringen under säsong.

Kan inte se anledning till att ta bort denna parkering som är fullt fungerande för att placera parkering längre från Ytterns närhet? Det är barn från 6-årsåldern som är beroende av att bli körda till träningar av sina föräldrar, alla bor inte i närheten av Yttern, och då är det nödvändigt med stora parkeringsmöjligheter i direkt anslutning till Ytterns område.

Det parkområde som planeras där kan placeras på annan yta närmare Marstrandsvägen där det är sämre mark och mer kostsamt att anlägga parkering, behåll parkeringen som den är, ingen kostnad för att anlägga ny parkering och lägg parkområdet närmare Marstrandsvägen, billigare att anlägga parkområde på den ytan då det inte behöva samma underarbete för parkområde som för parkering.

Att ta bort en befintlig fullt fungerande och nödvändig parkering och anlägga ett parkområde för att sedan flytta parkeringen närmare Marstrandsvägen är ett stort slöseri med våra skattepengar framför allt men skulle vara förödande för Ytterns verksamhet då det skulle behöva mer parkeringsplatser som det är idag.

Behåll parkeringen som den är och lägg parkområdet mellan Marstrandsvägen och befintlig parkering, bättre för Ytterby IS men framförallt rejält minskade kostnader för oss skattebetalare.

Kommentar: Den befintliga parkeringen vid Yttern ligger delvis utanför planområdet. Sydost om fotbollsplanerna planeras en vändslinga fram till Ytterns anläggningar som kan användas för leveranser och för att hämta och lämna barn och unga. I vändslingen finns det möjlighet att anordna ca 10–15 parkeringar beroende på utformning. Ytan som planläggs för PARK behövs för fördröjning av dagvatten och skyfall inom planområdet.

Vid Marstrandsvägen skulle parken dessutom vara mer bullerstörd och avskild från andra verksamheter inom området vilket gör den mindre användbar. Genom att placera så stor del av parkeringar som möjligt i arenaområdets ytterområde skapas trevligare och säkrare miljö för oskyddade trafikanter.

14. PRIVATPERSON 2 (2023-03-08)

Har studerat kartan över arenaområdet Yttern och funderade över parkeringshuset, hur många parkeringsplatser kommer det att innehålla? När man ser historiskt när det gäller parkeringsplatser så räcker de aldrig till när det är arrangemang.

Kommentar: Parkeringshuset vid Truckgatan kan inrymma ca 350 till 435 platser beroende på hur stor del av byggnaden som används för parkering respektive kontor.

För att täcka behovet vid större event på olika arenor samtidigt kan avtal eventuellt slutas med närliggande verksamheter i Rollsbo vars parkeringsplatser står lediga kvällar och helger. Om området kring arenan i framtiden förtätas och behov av ytterligare parkeringsplatser skulle uppstå finns det även möjlighet att bygga ett parkeringshus (med upp till ca 270 platser) på markparkeringen vid Marstrandsvägen. Parkeringsplatser i detta parkeringshus skulle då kunna hyras ut till verksamheter eller bostäder i området som är i behov av parkering. Totalt möjliggörs ca 430 till 720 platser i planerade parkeringsanläggningar inom området.

15. PRIVATPERSON 3 (2023-03-10)

Superhärligt med ny arena och bra val av plats.

Jag som mamma till en liten kille i rullstol vill påpeka vikten av att tänka på dessa personer lite extra.

Flertalet gånger läggs det till i efterhand, det blir onödiga ramper och ofta inte så välplanerat (bla grillplatsen kotten). Då Oasen varit under all kritik för barn med funktionsvariation har vi istället besökt Stenungssund.

Även när det byggs lekplatser i vår kommun utesluter man barn med bla. rullstol. Se både Hällerbergsgatan (träflis som är omöjlig att rulla på) samt Nordtag med höga kanter. Där är Alingsås exemplarisk, en park vi besöker så ofta vi kan.

Men åter till arenan.

Jag hade blivit så otroligt glad om ni jobbar mer med "funkisögon" Detta är en grupp som redan utsätts för utanförskap i så många lägen. En idé är att ta in Anders från Gil i planeringen.

Kommentar: Din synpunkt förs vidare till enheten för trafik, gata, park samt fastighetsenheten som är huvudansvariga för projektering av byggnader och allmän plats. Tillgänglighetsanpassning kommer beaktas i projekteringen av byggnaderna och leva upp till dagens tillgänglighetskrav. Lekplatser och andra gemensamma ytor kommer utföras med extra hänsyn till barn och unga med funktionsvariation.

16. PRIVATPERSON 4 (2023-03-14)

Skall ni nu bygga arenabygget behöver ni sära på 20 000 bilar/dygn och de oskyddade trafikanterna! Utnyttja Enekullsvägen och ett av areanahusen när ni tar fram denna lösning enligt mitt förslag! På Enekullssidan blir det knappt några ramper om ni lägger den rätt! Tacksam om ni gör det rätt nu!!!

Kommentar: Planerad trafikutformning vid Rollsbokrysset kommer innebära en viss förbättrad tillgänglighet för oskyddade trafikanter vid korsningen.

En planskild passage i form av port under eller bro över vägen kan bli aktuellt i framtiden för att öka trafiksäkerheten, korta restiden och minska barriäreffekten för oskyddade

trafikanter som ska passera Marstrandsvägen. Planen förhindrar inte att en sådan koppling över eller under vägen byggs i framtiden.

17. PRIVATPERSON 5 (2023-03-22)

Varför inte placera området vid Munkegårde istället? Mellan Munkegårdeskolan och vägen till ÅVC finns ett stort område, mestadels sankmark, som inte utnyttjas. Ni ska bygga en ny kastplan för friidrotten i ena änden, men arenaområdet hade passat bra på resten av ytan. Då behöver kommunen inte köpa mark och man slipper också de arkeologiska utgrävningar som behövs i det område som nu är föreslaget. Det borde bli en stor besparing för kommunen. Det finns säkert fler liknande ytor som kommunen redan äger, försök att lägga området på en sådan plats istället.

Försök att bygga trevligt och inbjudande! Mimershallen är en grå koloss som inte alls speglar innehållet. Titta på hallen i Kungsbacka, i grönt trä, mycket trevligare! Stora sporthallar är svåra att göra fina men klä in med trä och några olika pigga färger så blir helhetsintrycket ett helt annat än kolosser med gråa plattor.

Träd och lite park med blommor mellan hallarna ger också ett fint intryck.

Långt ifrån alla åker kommunalt i och med den dåliga busstrafiken i kommunen. Bra möjligheter för att på ett enkelt och trafiksäkert sätt lätt släppa av och hämta upp ungdomar är därför efterfrågat. Och såklart en stor cykelparkering med tak.

En hall som är avsedd för gymnastik är också efterfrågad, idag är det ett väldigt släpande fram och tillbaka med redskap för ledarna och jobbigt för gymnasterna att behöva åka till andra kommuner för att träna i och med att rätt utrustning inte finns i någon av hallarna i kommunen.

Kommentar: Aktuellt planområdet ligger nära centrala Kungälv och Ytterby och i anslutning till befintliga kommunikationer. Kommunen äger ca 90% av marken inom aktuellt planområdet. Framtagandet av en detaljplan i Munkegårde kräver också framtagande av arkeologiska undersökningar, geoteknisk utredning, dagvattenutredning med mera. Planarbetet på aktuell plats har redan utretts och anses vara en lämplig plats för ändamålet.

Hallarna kommer att byggas så att föreningarna kan nyttja dessa på bästa sätt och syftet med detaljplanen är även att utomhusmiljön ska bidra till att området blir en levande miljö med plats för cykelparkering, socialt umgänge, lek och aktivitet med mera.

18. PRIVATPERSON 6 (2023-03-25)

Trafiken i och förbi Rollsbo vid arenaområdet är redan idag ansträngd vissa tider under dygnet. Belastningen ökar, bland annat på grund av det stora antalet nybyggnationer i Ytterby, Kärna och Tjuvkil. För att minska påverkan är en politisk förhoppning att öka det kollektiva resandet, men med stora volymer nyinflyttade kan trafiken öka i absoluta tal även om den relativa andelen resenärer i kollektivtrafiken samtidigt ökar. Därmed kvarstår problemet med en ansträngd trafiksituation.

De planerade byggnationerna i arenaområdet kommer att ytterligare öka trafiken och marginaleffekterna är sannolikt exponentiella. En ansträngd trafiksituation vid och förbi Yttern påverkar både verksamheter och enskilda, framför allt i området från Rollsbo ut mot kusten men också in mot Kungälv och E6:an.

Troligt är att trycket från trafiken ger effekter på alla alternativa vägar, såsom Kastellegårdsvägen, Enekullsvägen och Kornhalls färja. I förlängningen är en möjlig utveckling att attraktionen i påverkade områden minskar; verksamheter väljer annan lokalisering och privatpersoner annan bosättning.

Den trafikutredning som gjorts förutsätter att Kareby-Ekelövlänken är byggd. Jag anser att det även ska göras en analys med förutsättningen att länken INTE är byggd. Exempelvis en försening av länken, där infrastrukturen riskerar att hamna i obalans med byggnationen i arenaområdet, kan få stora konsekvenser. Ett sådant scenario behöver processen ta höjd för, eller åtminstone ha i åtanke. Den trafikutredning som gjorts är inte tillräcklig för att anta detaljplanen.

Kommentar: Utifrån den trafikutredning och trafiksimulering som har tagits fram är bedömningen att föreslagen trafikutformning vid arenaområdet leder till bibehållen framkomlighet på Marstrandsvägen. En planskild passage i form av port under eller bro över vägen kan bli aktuellt i framtiden för att öka framkomligheten över Marstrandsvägen för gående och cyklister.

Kommunens bedömning är att Ekelöv-Karebylänken behövs för att skapa bra framkomlighet i trafiksystemet generellt sett, oavsett utbyggnad av arenaområdet eller inte.

19. PRIVATPERSON 7 (2023-03-26)

Friidrottsklubben i kommunen saknar ändamålsenlig träningslokal för inomhusträning. Under den förhållandevis långa säsong när träning sker inomhus sker träning i vanlig gymnastiksal. En vanlig gymnastiksal saknar möjlighet för realistisk träning av majoriteten av de grenar som utövas inom friidrott. För att kunna träna på ett ändamålsenligt sätt behöver träning idag ske i andra kommuners inomhusarenor. Detta medför många långa, regelbundna och onödiga transporter. När klubben arrangerar tävlingar inomhus behöver detta också äga rum i andra kommuners inomhusarenor.

Förutsättningarna för utomhusträning är inte heller optimal då de grenar som benämns som kastgrenar inte kan utföras på samma ställe som övriga grenar. Det hade varit att föredra att kunna utöva alla grenar på samma område. Det hade både underlättat för träningar men framförallt när det ska arrangeras tävlingar.

När det nu planeras ett område som ska ha träning och fysisk aktivitet i fokus, ifrågasätter jag varför det inte är tänkt att byggas någon inomhushall anpassad för friidrottens grenar? När det byggs flera nya fotbollsplaner i arenaområdet, kommer då fotbollsplanen i Kongevi kunna göras om till en plan för kastgrenar?

Kommentar: I arenaområdet finns det inte plats för alla idrotters behov av utomhusytor. Kommunen kommer därför behålla befintliga anläggningar för till exempel fotboll, friidrott och utomhusbad.

I dialog med Kongahälla AIK planerar nu kommunen att under 2023 bygga en ny kastplan (för kulstötning, spjut och diskus med mera) i närheten av Munkegärdeskolan. Den befintliga kastplanen Skålebräckeplanen i Kungälv kommer därmed att tas bort och ett nytt äldreboende ska i stället byggas på platsen. För inomhusträningen har Kongahälla AIK och kommunen en fortsatt dialog kring en bra lösning.

20. PRIVATPERSON 8 (2023-03-27)

Plats måste finnas för två körfält åt varje håll på väg 168 mellan Ytterbyrondellen och Rollsbokrysset. Denna väg skall ej kommunaliseras utan vara i Trafikverkets regi.

Ingen ny utfart/infart till "Arenabygget". Trafiken från den nya stadsdelen Åseberget måste vara med i planeringen via Rollsbokrysset.

Väg behöver byggas mellan korsningen Marstrandsvägen (168) – Sparråsvägen/utefter kraftledningarna till Rollsbomotet på motorvägen och Kärna och Marstrandstrafiken dras denna nya väg – istället för Marstrandsvägen – Vareby via Ekelöv.

Busshållplatsen via Rollsbokrysset är nyligen ombyggd och planeringen får ej vara så dålig att den behöver byggas om.

VA-frågan angående byggnation väster om E6 måste utredas.

Allt detta ovanstående måste hanteras i ett sammanhang och inte i "delposter".

Kommentar: Trafikverket och kommunen är överens om, och jobbar för, att väghållansvar för väg 168 inom det nu aktuella planområdet behöver tas över av kommunen.

Kapacitetshöjande åtgärder i form av ombyggnation av Rollsbokrysset planeras. Två körfält i vardera körriktningen möjliggörs också på vägsträckan som ingår planområdet. Vad gäller utformning av resterande vägsträcka västerut mot Ytterby har synpunkterna skickats till kommunens trafikenhet som får hantera detta utanför aktuell detaljplan i samband med det kommunala övertagandet av vägsträckan.

Ny infart till arenaområdet behövs för att sprida trafiken i området och avlasta Rollsbokrysset som idag är högt belastad.

Trafikalstring från planerad bebyggelse på Åseberget har tagits med i beräkningarna som gjorts i trafikutredningen för arenaområdet och kommunen har en kontinuerlig dialog gällande trafiksituationen i området.

Inom ramen för Åsebergsprojektet utreds nu om ytterligare en vänganslutning från Marstrandsvägen behövs till följd av planerad bebyggelse på berget.

Frågan om alternativa vägsträckningar för trafik från Marstrand/Kärna ligger inte inom ramen för denna detaljplan.

Vid tiden för uppstart av detta detaljplanearbete fanns redan planer på att rusta upp befintliga hållplatser vid Marstrandsvägen. I och med att Trafikverket är väghållare för vägen planerade och bekostade de upprustningen. Det finns inga planer på att flytta busshållplatsen längs den norra sidan av Marstrandsvägen just nu men på sikt kan det bli aktuellt att flytta busshållplatsen till ett mer centralt läge i arenaområdet för att korta avståndet till huvudentréer.

Nämnda frågor om VA-utbyggnad ligger inte inom ramen för denna detaljplan.

21. PRIVATPERSON 9 (2023-03-24)

Grundar sig planförslaget för arenaområdet på att en ny förbindelse öppnas mellan Marstrandsvägen och Karebyvägen och E6?

Kommentar: Antagandet av detaljplanen planeras till andra kvartalet 2023. Det är inte aktuellt med fördröjd genomförandetid utan detaljplanens genomförandetid kommer att starta direkt. Byggnationen i arenaområdet kommer därför att påbörjas innan Ekelöv-Karebylänken är byggd.

Den trafikutredning och trafiksimulering tar avstamp i trafikalstringssiffror från Trafikverkets uppräknings 2040 och resultatet visar att föreslagen trafikutformning runt arenaområdet innebär att det blir acceptabel framkomlighet på Marstrandsvägen.

2040 ligger långt fram i tiden. Då är förhoppningsvis en Ekelöv-Karebylänk utbyggd. Trafikverket anger en *preliminär* byggstart för den nu föreslagna länken till oktober 2029 – februari 2030.

Har det gjorts trafiksimuleringar som visar att den föreslagna trafikföringen vid Rollsbokrysset klarar de förväntade trafikmängderna fram till dess att Ekelöv-Karebylänken är utbyggd och med en markant befolkningstillväxt i Ytterby och sannolikt även utefter väg 168?

Kommentar: Trafikverket har i samband med projektet Eklöv-Kareby utfört en trafikanalys för Kungälv/Ytterby både med och utan Ekelöv-Karebylänken. Vid utförandet av trafikanalyser ingår det alltid att räkna upp trafiken från nuläge till ett prognosår, vilket i detta fall är 2040.

Kommunens bedömning är att Ekelöv-Karebylänken samt kollektivtrafiksatsningar (bland annat utbyggnad av Bohusbanan) behövs för att skapa bra framkomlighet i trafiksystemet vid prognosåret, oavsett utbyggnad av planområdet eller inte.

Utifrån vad jag har kunna utläsa av granskningshandlingarna med tillhörande utredningar och dina svar anser jag att det i nuläget är olämpligt att anta detaljplanen. Den kan behöva omarbetas och/eller så måste genomförandetiden anpassas så att byggstart av trafikallstrande anläggningar inte sker förrän tidigast då Karebylänken börjar byggas.

Kommentar: Kommunen har gjort en trafiksimulering mellan samråd och granskning för att ytterligare utreda framkomligheten i korsningarna och om köbildningarna påverkar varandra. Flera scenarier studerades, bland annat dagens trafikmängder inklusive tillkommande bebyggelse längs sträckan och två framtidsscenario (år 2040 med hastighet på 50km/h respektive 70km/h).

För att bibehålla/öka framkomligheten föreslås att Marstrandsvägen utformas med två körfält i vardera körriktning förbi hela planområdet. Signalregleringen i Rollsbokrysset kommer i ett första skede behållas men vänsterkörfältet på Marstrandsvägen (för sväng in på Rollsbovägen) föreslås förlängas för att öka framkomligheten in till planområdet. Utrymme för detta säkerställs i plankartan. Planförslaget möjliggör även för att bygga om korsningen till en flerfilig cirkulationsplats.

Genom att arbeta parallellt med andra typer av åtgärder, till exempel utbyggnad av gång- och cykelnätet och kollektivtrafiken, finns potential till att öka andelen hållbara resor.

För att fördela trafiken och bibehålla flöden, föreslås en ny infart från Marstrandsvägen till planområdet. Infarten föreslås regleras med trafiksignal och byggas med ett vänsterkörfält för att förbättra flödet. Utrymme för korsningen säkerställs i plankartan.

Kommunens bedömning utifrån de utredningar som utförts är att utbyggnad av detaljplanen inte överbelastar trafiksystemet. Den föreslagna utformningen i detaljplanen syftar till att utforma vägnätet så trafiksäkert som möjligt, både för bilister, kollektivtrafikresenärer och oskyddade trafikanter. Det är dock angeläget, oavsett utbyggnad av detaljplanen eller ej, att Ekelöv/Karebylänken byggs. Trafikverket och länsstyrelsen har under granskningen inte haft några synpunkter på detta.

Just nu pågår förhandling mellan kommunen och Trafikverket för övertagandet av väg 168 mellan Kungälvsmotet och Sparråsvägen. Det är en övergripande fråga som kommunen jobbar med utanför denna detaljplan. Vid ett övertagande av vägen ser kommunen över kostnaderna som uppstår efter övertagandet och kommunen är medveten om att ett övertagande ställer krav på kommunen för drift och utförande. Ett övertagande av vägen kommer behövs för att kunna genomföra detaljplanen för arenaområdet men även för att få till andra trafikåtgärder som behövs mellan Kungälv och Ytterby.

Det är ur många perspektiv angeläget att arenaområdet blir byggt och planen kommer att läggas fram för politiskt beslut om antagande till sommaren.

FÖRÄNDRING AV PLANFÖRSLAGET

Inför antagande av detaljplanen har planförslaget förändrats enligt nedan. Mindre redaktionella justeringar redovisas ej.

Utredningar

- *Arenaområdet vid Yttern PM Geoteknik, Awer Geoteknik, 2023-05-05* har kompletterats med reviderade beräkningar för stabilitet i föreslagna dagvattendammar samt kartering av erosionsförhållanden.
- *Bergteknisk undersökning, Afry, 2023-04-19* har kompletterats med förtydligande angående när en bergsakkunnig ska konsulteras.
- *Dagvattenutredning, Alp Markteknik AB, 2023-04-04* har kompletterats med nya renings- och föroreningsberäkningar och text angående miljökvalitetsnormer för vatten.
- *Bedömning av miljökonsekvenser Kyrkebäcken/Ytterbybäcken och Nordre älv, Kungälv kommun, 2023-04-18* har kompletterats angående miljökvalitetsnormer för vatten och planens påverkan på recipienten.

Plankarta

- Egenskapsbestämmelser b_8 b_9 b_{10} och b_{12} som reglerar lägsta nivå för färdigt golv har justerats. Nivåerna har avrundats till en decimal.
- Egenskapsbestämmelser b_{11} har justerats. Lägsta nivå för färdigt golv har ändrats till +11,3 meter över nollplanet.
- Markens höjd över angivet nollplan har avrundats till en decimal, från + 9,84 till + 9,8 meter.
- Största lutning är 1:333. (Pilen pekar uppåt) har ändrats till *minsta* lutning är 1:333.

Planbeskrivning

- I avsnitten *risk* och *bebyggelse* har text lagts till om att det ska vara 50 meter mellan teknikrum och luftintag och huvudentréer.
- I avsnittet *geoteknik* har text om dagvattendammar stabilitet och bergteknik justerats efter reviderade utredningar.
- I avsnittet *miljökvalitetsnormer* har text reviderats efter revidering av dagvattenutredningen och *PM för bedömning av miljökonsekvenser Kyrkebäcken/Ytterbybäcken och Nordre älv*.
- I avsnittet *trafik* har en bild med förslag på placering av cykelparkeringar i området lagts till och kartor som visar befintliga och framtida kollektivtrafiklinjer har reviderats.
- I avsnittet *bebyggelse* har bilder på skalreferenser till torgytan inom planområdet, lagts till.

Granskningsutlåtande
Kungälv kommun
Ärende: KS2021/1047

- I avsnittet *fornlämningar* har text justerats gällande information om att en förundersökning för fornlämningar som utreddes 2021 är under framtagande.

Illustrationsplan

- Busshållplatsens norrgående läge på Rollsbovägen har förtydligats i illustrationsplanen.

Fredric Arpfjord

Sara Ekelund

Verksamhetschef Planering och myndighet
Samhälle och utveckling

Planarkitekt
Samhälle och utveckling

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Yttrande

1 (4)

Datum
2023-03-28

Ärendebeteckning
402-7520-2023

Kungälv kommun
kommun@kungalv.se

Granskningsyttrande över detaljplan för besöksanläggningar mm vid arenaområdet vid Yttern Rollsbo 1:32 m.fl. i Rollsbo, Kungälv kommun, Västra Götalands län

Handlingar daterade 2023-02-15 för samråd enligt 5 kap. 22 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900)

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen inte kan accepteras och kan komma att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att:

- Riksintresse kommer att skadas påtagligt (både MB kap. 3 och 4)
- Mellankommunal samordning blir olämplig
- Miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs (MB 5 kap., luft och vatten)
- Strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser (MB 7 kap.)
- Bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning

Länsstyrelsen befarar däremot att det finns risk för att planen kan leda till att:

- Miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs
- Bebyggelse blir olämpligt med hänsyn till risken för erosion

Dessa frågor behöver hanteras enligt nedanstående för att länsstyrelsen inte ska ta in planen för prövning.

Miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten

I Länsstyrelsens samrådsyttrande lyftes att resonemanget avseende påverkan på miljökvalitetsnormer för Nordre älv behövde vara tydligare

kopplat till recipientens miljö kvalitetsnormer. Detta har delvis genomförts men det finns fortfarande föroreningar, tex fosfor, som är utpekade i VISS som en förorening som kan påverka statusen för Nordre älv som tillåts öka efter exploateringen. Länsstyrelsen behöver därför en tydligare motivering, kopplat till gällande miljö kvalitetsnormer, till varför det är acceptabelt att de föroreningar som ökar tillåts öka. Att främsta delen av föroreningarna kommer från andra platser är inte helt relevant då det är den aktuella planens påverkan som bedöms. Planen är del av den kumulativa påverkan som sker på vattenförekomsten från urban markanvändning.

Stabilitet

PM: Geoteknik gör bedömningen att kvicklera bara förekommer vid damm A. Vad vi kan se har endast två borrhäls punkter på hela området undersökts med avseende på sensitivitet (kvikklera) och i båda punkterna har kvicklera påträffats. SGI bedömer att underlaget inte är tillräckligt omfattande för att kunna utesluta förekomst av kvicklera även vid de andra dammarna. Se SGIs yttrande, daterat 2023-03-20.

Synpunkter på granskningshandlingen

Risk för översvämning, Skyfall

Skyfallsutredningen samt planbeskrivningen beskriver på ett genomarbetat sätt konsekvenserna vid ett skyfall och kommunen har kompletterat planhandlingarna med föreslagna åtgärder från skyfallsutredningen. Föreslagna åtgärder såsom lägsta nivå för färdigt golv, markens lutning och fördörjningsytor finns säkerställda i plankarta, vilket är bra.

Risk för olyckor

Kommunen har hanterat riskerna inom planområdet på ett genomarbetat sätt. Planbeskrivningen och plankartan har kompletterats efter de synpunkter som Länsstyrelsen lämnade i samrådsskedet vad gäller entréer och stadigvarande vistelse, vilket är positivt.

Kommunen skriver i planbeskrivningen att nödstopp av ventilationssystem för teknikutrymmen med giftiga gaser hanteras i bygglovsskedet, vilket är en godtagbar lösning. I samrådsskedet lämnade Länsstyrelsen en synpunkt om skyddsavstånd på 50 m mellan teknikutrymme för ammoniak och klorhantering till känslig bebyggelse. Kommunen skriver i planbeskrivningen att vid placering och utformning av teknikutrymmen för ammoniak och klor är avstånd till eventuella övernattningslokaler och lokaler där många människor vistas en faktor att beakta. För att öka tydligheten kan kommunen komplettera med att detta avstånd bör vara minst 50 m.

Markföreningar

Inga föreningar hade påträffats över MKM (aktuell markanvändning). I planbeskrivningen anger kommunen att den kommunala miljömyndigheten ska underrättas om föreningar påträffats vid undersökningar. Därav anser Länsstyrelsen har kommunen har hanterat frågan tillräckligt.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Artskydd

Planbeskrivningen innehåller nu de uppgifter som behövs för att bedöma om detaljplanen möter hinder av artskyddsbestämmelser eller inte. Länsstyrelsen bedömer att de försiktighetsmått som redovisas i planhandlingarna är tillräckliga för att skyddade arter inte ska påverkas på ett otillåtet sätt.

Markavvattning

Åtgärder som utförs för att skydda mot vatten med avsikt att varaktigt öka en fastighets lämplighet för till exempel bebyggelse kan innebära markavvattning enligt 11 kap. miljöbalken. Att anlägga en vall eller annan anläggning i eller vid vattenområde som skydd mot vatten kan därför innebära markavvattning. I Västra Götalands län är markavvattning förbjuden och om så avses utföras krävs dispens och tillstånd från Länsstyrelsen eller Mark- och miljödomstolen.

Vattenverksamhet

Vid pålning och schaktning kan bortledning av grundvatten under anläggningskedet och/eller driftskedet bli aktuellt. Länsstyrelsen upplyser därför kommunen om att åtgärder som kan innebära bortledning av grundvatten innebär en vattenverksamhet som regleras i 11 kap Miljöbalken. Bortledning av grundvatten är tillståndspliktig om det inte är uppenbart att vare sig allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena. I det fall åtgärden bedöms vara tillståndspliktig ska samråd utföras i tidigt skede med Länsstyrelsens vattenvårdsavdelning. Det är verksamhetsutövarens ansvar att göra denna bedömning.

De som medverkat i beslutet

Företrädare för Miljöskydd-, Vatten samt Samhällsavdelningen har bidragit till beredningen av detta yttrande. Detta yttrande har beslutats av

Länsstyrelsen Västra Götaland

Yttrande

4 (4)

2023-03-28

402-7520-2023

funktionschef Nina Kiani Jansson med planhandläggare Johanna Severinsson som föredragande.

Johanna Severinsson

Bilaga för kännedom:

Kopia av yttrande till Länsstyrelsen från SGI, daterat 2023-03-20

Kopia av yttrande till Länsstyrelsen från Trafikverket, daterat 2023-03-08

Kopia (utan bilaga) till:

SGI, Åsa Jönsson

Länsstyrelsen/

Naturavdelningen, Martin Goblirsch

Miljöskyddsavdelningen, Jonas Henriksson

Samhällsavdelningen, Enheten för samhällsydd och beredskap, Linda Tofeldt

Vattenavdelningen, Josefin Dannerstedt

Funktionschef Plan och bygg, Nina Kiani Jansson

ARENA KUNGÄLV

AL STUDIO, 2023-02-03
Illustrationsplan, skala 1:2500(A3), 1:1250 (A1)

**KUNGÄLV
KOMMUN**

KVALITETSPROGRAM FÖR

ARENAOMRÅDET

VID YTTERN

2023-02-15

Bilaga till:
Detaljplan för
Arenaområdet vid Yttern
Rollsbo 1:32 m.fl.

Förord

Detta kvalitetsprogram omfattar området för detaljplanen Arenaområdet vid Yttern, Rollsbo 1:32 m.fl. Det utgör underlag för att möjliggöra att Arenaområdet ska bli en omsorgsfullt utformad plats för idrott, lek, aktivitet och möten. Programmet har tagits fram under arbetet med detaljplanen.

LÄSANVISNING

Vill du få en **kort redogörelse** om de värden och funktioner Arenaområdet strävar efter att uppnå, läs sammanfattningen på nästkommande två sidor, sida 3-4.

Är du istället intresserad av **utökad förståelse av de övergripande mål och strategier** som projektet svarar mot, **hur kvalitetsprogrammet avses användas** med och **vad som menas med kvalitet i fysisk miljö**, läs det inledande kapitlet på sidorna 5-7.

Vill du veta mer om **de kvaliteter som avses uppnås och hur de kan komma till uttryck i den fysiska miljön**, läs avsnittet om fokusområden på sidorna 8-14.

Vill du se **hur fokusområdena omsätts, samordnas och uttrycks** i den fysiska strukturen på platsen, gå till sidorna 15-24.

MEDVERKANDE

Emilia Äng, landskapsarkitekt, ansvarig för kvalitetsprogrammet
Richard Holmgren, projektledare
Madeleine Wollbrant, projektledare
Sara Ekelund, planarkitekt
Åsa Johansson, stadsarkitekt
Jenny Ejönness Bergdahl, trafikstrateg

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Innehåll

SAMMANFATTNING	3
INLEDNING	5
BAKGRUND	6
VAD ÄR KVALITET?	7
KVALITETSPROGRAMMETS SYFTE OCH STATUS	7
FOKUSOMRÅDEN	8
AKTIVITET	9
TRYGGHET	10
INKLUDERING	11
REPRESENTATIVITET	12
EKOLOGISK HÅLLBARHET	13
HÅLLBART RESANDE	14
FYSISK STRUKTUR	15
STRUKTURPLAN	16
BEBYGGELSEVOLYMER	17
PLATSER ATT VISTAS PÅ	18
GRÖN- OCH BLÅSTRUKTUR	20
RÖRELSE	22
RESAN TILL OMRÅDET	22
VIKTIGA KOPPLINGAR I OMRÅDET	22
PRINCIPSEKTIONER FÖR GATURUM	23
EXPONERING OCH ANNONSERING	24

Sammanfattning

Kvalitetsprogrammets främsta syfte är att säkerställa sociala, arkitektoniska och miljömässiga kvaliteter i området.

Detaljplanen reglerar de basala förutsättningarna. Kvalitetsprogrammet används i efterföljande skeden (genomförande/bygglov och förvaltning), som underlag vid ställningstaganden om exteriör utformning.

Kvalitetsprogrammet är inte juridiskt bindande. Det är ett kommunikationshjälpmedel och stöd för att uppnå en god bebyggd miljö.

Kvalitet är ett begrepp med många nyanser. Här betraktas det i hög grad synonymt med ordet värde. Utformningen av den fysiska miljön, både byggnader och mellan byggnader, skapar förutsättningen för sociala kvaliteter; att vi trivs på platsen, känner oss trygga, inspirerade, välkomna och tycker det är roligt att vistas där.

6 STYCKEN FOKUSOMRÅDEN

Arenaområdet ska vara en attraktiv miljö med människan i centrum. För att möjliggöra det har sex övergripande kvaliteter identifierats. Dessa ska vara vägledande för utvecklingen och utformningen av området - **Aktivitet, Trygghet, Inkludering, Representativitet, Ekologisk hållbarhet** och **Hållbart resande**.

Vidare i programmet beskrivs det närmare varför dessa fokusområden är av vikt att arbeta med på just denna platsen. Det exemplifieras också hur byggnader och utemiljöer kan utformas och den fysiska strukturen arrangeras för att uppnå de önskade kvaliteterna.

FYSISK STRUKTUR OCH INNEHÅLL

Förslaget i detaljplanen består av fem bebyggelsevolymerna. Tillsammans rymmer de möjlighet till simhall, ishall, bandyhall, konferenslokaler, kontor, idrottshallar, café- och restaurangverksamhet, matvarubutik och parkeringsgarage. Byggnaderna orienterar sig mot en inre, grön torgmiljö. Där samsas ytor för aktiviteter som lockar olika användargrupper, såsom ytor för att åka kickbike och skateboard, spela streetbasket och pingis, och ytor för att klättra. Flera av ytorna är flexibla – det som ena dagen är ett soldäck blir andra dagen en scen för prisutdelning.

© Graham Bellantyne

© Treas

Redan idag finns viss problematik med översvämning i området. I och med klimatförändringarna kan vi förvänta oss fler och större regn. Förslaget avser därför att arbeta med vattnet, inte mot det. Vattnet som en resurs kan användas för att skapa intressanta platser vars utseende och funktion varierar beroende av nederbörd, till att bevattna områdets planteringar och att vara rekvisita till lek. Ett framträdande exempel är den nedsänkta parken söder om fotbollsplanerna, där spångar, hoppstenar och bryggor gör parken än mer intressant att besöka efter ett regnväder.

Till Arenaområdet blir det lätt att resa hållbart. Befintlig busshållplats för trafik i västgående riktning föreslås förskjutas åt väster, för att skapa ett stråk som är så gott som möjligt. När du kliver av bussen anländer du till ett välkommande, grönt torg som minskar det upplevda avståndet mellan hållplats och hallars entréer. Det finns befintliga gång- och cykelvägar som leder till området. I och med utbyggnaden finns incitament att höja kvaliteten på dessa. Reser du med bil finns större parkeringsplatser i utkanterna av området och avsläppningsfickor vid varje bilentré vilket gör att du slipper köra igenom området för att hämta och lämna. På så vis skapas en inre torgmiljö där gångfart råder vilket gör att den kan användas för lek och aktivitet.

Inledning

I det här avsnittet beskrivs bakgrunden till programmet och vilka övergripande mål och strategier som projektet svarar mot. Programmet syfte och status klargörs och kvalitetsbegreppet definieras.

BAKGRUND

Kvalitetsprogrammet avser att säkerställa kvaliteter i enlighet med kommunens styrdokument, som kommunfullmäktiges övergripande styrdokumentet Vision 2040 och strategiska mål att ge möjligheter till en aktiv fritid för alla åldrar.

ATT GE MÖJLIGHETER TILL EN AKTIV FRITID FÖR ALLA ÅLDRAR

En god och jämlik hälsa, social trygghet och integration ställer krav på att det finns goda möjligheter till fritidsaktiviteter i kommunen.

Ett fungerande föreningsliv är en del i demokratiarbetet, kommunens attraktivitet ska öka genom möjlighet för att fler medborgare ska kunna delta och känna gemenskap genom fritidsaktiviteter.

Utanförskapet ska minska genom att barn från resurssvaga hem ska garanteras en organiserad fritidssysselsättning inom föreningslivet.

Ur budgetdirektiv 2023 - Politiska majoritetens programförklaring Kungälv 2030, 2022-11-11

Arenaområdet ska anläggas i anslutning till den befintliga idrottsanläggningen Yttern IP. Plotsen ligger nära de centrala delarna av Ytterby och Kungälv - du kan cykla dit på några minuter. Idag upplevs området ligga något avskids men det kommer i framtiden att vara en del av ett stråk där Kungälv och Ytterby växer samman.

VAD ÄR KVALITET?

Kvalitet är ett begrepp med många nyanser. I det här programmet betraktas begreppet i hög grad synonymt med ordet värde. Utformningen av den fysiska miljön skapar förutsättningar för icke-fysiska kvaliteter så som att vi trivs på platsen, att vi känner oss trygga, inspirerade, välkomna och tycker det är roligt att vistas där. Att skapa kvalitet handlar om att skapa nya sociala, ekologiska och ekonomiska värden och samtidigt ta tillvara och vidareutveckla de värden och potentialer som finns på platsen idag.

KVALITETSPROGRAMMETS SYFTE OCH STATUS

Kvalitetsprogrammets främsta syfte är att säkerställa sociala, arkitektoniska och miljömässiga kvaliteter, för att skapa ett attraktivt område. Programmet ska tydligt kommunicera kvalitetsnivån för byggaktörer, medborgare och andra aktörer.

Programmet är inte juridiskt bindande. Det är ett komplement till detaljplanen. Men det är ett stöd för överenskommelser om kvalitetskrav vid utformning, drift och underhåll av byggnaders exteriörer och av den offentliga miljön mellan byggnader.

Aktivitetsstråket Superkilen invigdes 2012 och är ett urbant vardagsrum för köpenhamnsborna. Ovan visas Röda torget, som är en av stråkets tre delar, där iögonfallande färgval skapar en lekfull karaktär.

I den urbana lekparken Lawn on D i Massachusetts finns aktiviteter som vänder sig till alla åldrar. Flexibla ytor gör att platsen ena dagen kan ha en matmarknad och nästa dag en dansuppvisning.

Genom att sänka ner parkytor ges de mer rumslighet och kan de nyttjas för dagvattenhantering. På platsen Mellemrummet av BOGL ger de gjutna stenarna ett skulpturalt intryck och rekvisita till leken "inte nudda marken".

Genom att komplettera klassiska lagsporter med aktiviteter som lockar andra användare kan en plats upplevas som mer gemensam, inkluderande för alla.

”Utformningen av den fysiska miljön skapar förutsättningen för icke-fysiska kvaliteter”

Fokusområden

6 KVALITETER ATT STRÄVA EFTER

I Arenaområdet skapas det en attraktiv miljö med människan i fokus. För att möjliggöra det har sex övergripande kvaliteter identifierats: **Aktivitet, Trygghet, Inkludering, Representativitet, Ekologisk hållbarhet** och **Hållbart resande** vilka ska vara vägledande för utvecklingen och utformningen av området. I avsnittet som följer beskrivs det hur man kan arbeta med utformning av det offentliga rummet respektive byggnader för att nå de identifierade kvaliteterna.

Aktivitet

För att ett område ska uppfattas som levande krävs mänsklig aktivitet, och människor vistas gärna där andra människor är.

Funktionerna i området kommer i sig att generera ett flöde av människor. Med omsorgsfull utformning kan den potentialen tillvaratas och förstärkas.

I offentliga rum som inte utformats med omsorg kommer endast de mest nödvändiga aktiviteterna att uppstå, så som att förflytta sig till och från träning. Vill man i stället att torg, gator och parker ska fyllas med människors liv och rörelse behöver platserna utformas för att bjuda in till spontana och sociala aktiviteter. (Jan Gehl, dansk stadsplanerare, fritt översatt)

I aktivitetstaket Superkilen i Köpenhamn samsas sport och lek för vuxna och barn på samma plats.

HUR KAN FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR AKTIVITET SKAPAS GENOM UTFORMNING AV DE OFFENTLIGA RUMMEN?

- **Ta vara på platserna där korsande rörelser möts.** Här finns inbyggd potential att tillvarata för att ytterligare förstärka området som mötesplats.
- **Skapa platser för spontan aktivitet.** Vissa aktiviteter är aktivt planerade på förhand medan andra uppstår för att det finns någonting i miljön som fångar vårt intresse. Det kan vara en rolig möbel som man vill testa att sitta i, en hinderbana eller ett utegym som lockar till rörelse.
- **Möjliggöra för flexibla ytor med fler än ett användningsområde.** Arenaområdet ska kunna fungera väl såväl vardagskvällar som på helger vid matcher eller större arrangemang. Det ställer krav på utemiljöns flexibilitet. Vad som till vardags är en yta för att åka kickbike kan vid andra tider och situationer vara en plats för foodtrucks.
- **Skapa varierade platser där fler funktioner samexisterar.** Människor dras till andra människor. Ska en utemiljö befolkas bör funktioner samplaneras, så att olika mänsklig aktivitet som uteservering, kickbikeslinga, skatebara ytor och lekvänliga möbler upplevs i närheten av varandra.
- **Möjliggöra platser med bra mikroklimat.** Arenaområdet kommer användas året om. Därmed behöver utemiljön utformas för att skapa vindstilla sollägen för tidiga vårar såväl som beskuggade platser dit vinden når för de riktigt varma sommardagarna.

HUR KAN FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR AKTIVITET SKAPAS GENOM UTFORMNING AV BYGGNADER?

- **Glasade entrépartier ger kontakt mellan ute och inne** och bidrar till upplevelsen av ett befolkat område. Det ger en självförstärkande effekt eftersom människor gärna vistas där andra människor är.
- **En blandning av olika funktioner i byggnaderna** så som olika sporter, restaurang och konferens, gör att många har anledning att vistas där och samtidigt får möjlighet till möten med människor ur andra än sin egen gruppering.
- **Flexibla ytor med olika användningsområden** gör att området kan användas till tillfälliga aktiviteter så som konsert, cuper, mässor osv.

Trygghet

Arenaområdet ligger idag något avsides, utan större flöden av människor annat än vid träningar och matcher på de befintliga fotbollsplanerna.

Olika människor kräver olika förutsättningar för sin upplevelse av trygghet. Men grundprincipen är att känsla av trygghet skapas genom närvaro av en variation av människor i området. Då skapas vad som kallas *informell social kontroll*; vi alla anpassar oss bättre till de beteenden som anses okej i vårt samhälle.

För att skapa en trygg plats för människor att vistas på är det därför viktigt att skapa förutsättningar för aktivitet, beskrivet tidigare, men vikten av trygghet i området ger att den behöver stödjas genom fler riktade strategier.

Glasade entrépartier ger möjlighet till kontakt mellan ute och inne. Det bidrar därmed till att området upplevs och blir mer befolkat och tryggt.

Skulptural belysning kan skapa stämning och lekvärden, som i verket Cousins av Monika Gora på Olof Arnbergs plats i Höganäs.

I Brunnsparken, Göteborg, skapar belysningsstolpar och belysning integrerad i de upphöjda planteringarna, en trygg känsla kvällstid.

HUR KAN FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR TRYGGHET SKAPAS GENOM UTFORMNING AV DE OFFENTLIGA RUMMEN?

- **Befolkade offentliga platser** där en variation av människor är representerade, så som av olika åldrar, kulturell bakgrund och könsidentitet.
- **Genomtänkt placering av olika funktioner och kopplingar mellan funktioner**, så som gångvägen till och från busshållplatsen.
- **Utrymme för aktiviteter året om, under dag och kväll** ger möjlighet för befolkade platser.
- **Överblickbara platser** utan undanskymda delar som skumma hörn. Man skall både se och synas.
- **Välplanerad belysning** som skapar god sikt och trivsam stämning.
- **God förvaltning**. Väl omhändertagna allmänna platser skapar en upplevelse av trygghet då de signalerar engagemang och kontroll.

HUR KAN FÖRUTSÄTTNING FÖR TRYGGHET SKAPAS GENOM UTFORMNING AV BYGGNADER?

- Genom att **minimera baksidor och skymda utrymnen** i stråk där fotgängare och cyklister förväntas röra sig.
- **Fojéer** där det folk naturligt passerar, väntar, samlas.
- **Glasade entrépartier** ger kontakt mellan de som är ute och de som är inne.
- **Flera entréer** som genererar folkflöden.

Inkludering

Arenaområdet ska vara en plats för alla. Eftersom det vid all design finns möjlighet att inkludera eller exkludera användare ska miljön utformas utifrån vetskapen om att alla människor är olika, med olika förutsättningar. För varje människa förändras också förutsättningarna över tid.

För att man som besökare ska uppleva sig välkommen är det viktigt att området utformas som gemensamt.

Allmänna funktioner i entréplan gör att byggnaden upplevs som mer gemensam. I Kungliga musikhögskolan i Stockholm riktar sig lunchrestaurangen både till studenter och allmänhet. Inredningen är ritad av Sweco.

HUR KAN FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR INKLUDERING SKAPAS GENOM UTFORMNING AV DE OFFENTLIGA RUMMEN?

- **Funktioner som inte kostar pengar** gör att inkomstsvaga grupper, som barn och ungdomar, kan ta del av platsens utbud.
- Området ska inhysa föreningsverksamhet som bandy, hockey och fotboll men det offentliga rummet bör innehålla **aktiviteter för de som inte vill delta i klassiska lagsporter**. Genom att tänka *Något för alla* i stället för *Mycket för få* och möjliggöra för aktiviteter så som skateboard, klättring, dans och brädspel får fler en anledning att vistas här.
- **Tillgängliggöra** i möjligaste mån för fysiska och kognitiva funktionsvariationer genom materialval, höjdsättning och orienterbarhet.

HUR KAN FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR INKLUDERING SKAPAS GENOM UTFORMNING AV BYGGNADER?

- **Allmänna funktioner i byggnaderna** som restaurang och café gör att byggnaderna upplevs vara för alla.
- **Möjliggöra kollektiva vardagsrum** som möbelgrupper att hänga i, lugna platser för läsläsning och att ladda sin mobil eller dator.
- **Tillgängliggöra** för fysiska och kognitiva funktionsvariationer genom ledstråk, materialval, höjdsättning och orienterbarhet.

När tillgänglighetsanpassningar integreras med det övergripande formspråket kan gestaltningen stärkas snarare än stjälpas av dem, likt i utemiljön kring Axel towers i Köpenhamn med produkter från GH Form.

Aktiviteter som inte kostar pengar och som lockar personer som inte vill delta i klassiska lagsporter är två sätt att inkludera fler användare av Arenaområdet, så som till exempel klättring.

Representativitet

Arenaområdet kommer bli en plats som många kommuninvånare besöker men även ett ansikte utåt för de som bor någon annanstans och som kommer dit för att spela cup eller medverka i andra evenemang. Därtill gör läget vid Marstrandsvägen att området annonseras för alla som passerar med bil och buss. Här finns det möjlighet att genom medveten utformning skapa en plats som är representativ för hela Kungälv.

Kivberg Arena i Göteborg har en väl sammanhållen gestaltning där material, formspråk, färgsättning och växtmaterial är genomgående i hela området. Den röda böljande fasaden är karaktärsgivande och bottenvåningen är bitvis uppglasad så att man kan ta del av innehållet i byggnaden.

”Här finns det möjlighet att genom medveten utformning skapa en plats som är representativ för hela Kungälv”

En större skulptur på en entréplats är ett sätt att signalera för besökaren att nu har du kommit fram. Kanske har den också en lekfunktion som i verket Landningsplats av Monika Gora.

HUR KAN FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EN **REPRESENTATIV** BILD AV KUNGÄLV SKAPAS GENOM UTFORMNING AV DE OFFENTLIGA RUMMEN?

- **Väl utformade entréer** till området som tydligt signalerar att "nu är du framme vid Kungälv arenaområde".
- **God och sammanhållen gestaltning** av de allmänna ytorna som bidrar till platsens identitet och skapar en platskänsla.

HUR KAN FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EN **REPRESENTATIV** BILD AV KUNGÄLV SKAPAS GENOM UTFORMNING AV BYGGNADER?

- **Medveten gestaltning.** Vissa sidor av området kommer exponeras mer än andra. Genom att hantera volymer och fasader på ett medvetet sätt kan detaljnivåerna i utformningen relatera till hur pass exponerad sidan är. Baksidor kan ha mindre detaljrika uttryck så som förskjutningar i fasaden och muralmålningar. Framsidor bör ha mer genomtänkta arkitektoniska uttryck så som glaspartier vid entréer och ett detaljrikt formspråk. De långa fasadernas skala ska brytas ner genom att fasader ges en vertikal indelning vad gäller form, färg och/eller material. Till exempel ska skivmaterial således monteras vertikalt, inte horisontellt.

Skyltar kan användas för att hälsa besökare välkomna och vara mer än informativa, som Harry Hjörnes plats där skylten också fungerar som en informell sittplats och en utsmyckning i torgmiljön.

Ekologisk hållbarhet

Kungälv kommun vill bidra till en bättre miljö när vi bygger om eller bygger nytt. Arenaområdet kommer delvis byggas på områden som idag inhyser växt- och djurliv. Denna natur är självberättigad men ger oss också många fördelar, så kallade ekosystemtjänster. Till exempel renar den vår luft och vårt dagvatten från föroreningar, lagrar kol som annars hade bidragit till växthuseffekten och ger oss möjligheter till rekreation. När området nu ska göras om är det av vikt att ha med det ekologiska perspektivet i utformningen. Idag drabbas området regelbundet av översvämningar efter regn och i och med klimatförändringar kan vi förvänta oss att den problematiken kommer växa. I och med utvecklingen av området finns det möjlighet att förbättra den befintliga situationen och välja lösningar som ger mervärden så som upplevelsevärden och ekologiska värden till platsen.

HUR KAN FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ÖKAD EKOLOGISK HÅLLBARHET SKAPAS GENOM UTFORMNING AV DE OFFENTLIGA RUMMEN?

- **Genom komposition och växtval** i de nya grön-blå miljöerna skapas nya växt- och djurhabitat som bidrar med förutsättningar för ökad biologisk mångfald.
- **Öppen dagvattenhantering** fördröjer och renar dagvattnet innan det släpps vidare till recipient.
- **Torgmiljöerna är trädplanterade** för att rena och omhänderta dagvatten, ge skydd för regn och sol och skapa bättre luftmiljö.
- **För markmodellering och bärlager används sprängsten från de berg som behöver planas ut** i och med att hallarna byggs. På så vis slipper massor transporteras bort vilket hade genererat koldioxidutsläpp.

HUR KAN FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ÖKAD EKOLOGISK HÅLLBARHET SKAPAS GENOM UTFORMNING AV BYGGNADER?

- Takutformning som skapar förutsättningar för **solpaneler**.

Delar av byggnadernas tak kan lämpa sig för solpaneler.

På Hyllietorg i Malmö står 30 träd i slitsar i torgets golv och bildar en väv av vandrande gröna fält. Projektet gjordes av Sweco.

Dammarna kan utformas för att både fördröja dagvatten, skapa habitat som inte finns på platsen idag och bidra med estetiska kvaliteter till området.

Hållbart resande

Till Arenaområdet ska det vara lätt att promenera, cykla och resa kollektivt. Det är transportsätt som både är bra för miljön och hälsan. Det ökar barn och ungdomars rörelsefrihet och självständighet att på egen hand kunna ta sig till sina fritidsaktiviteter och därtill kan det underlätta livspusslet för deras föräldrar som slipper att skjutsas. I kommunens miljöpolitiska program från 2016 lyfts vikten av hållbara resor och att i planeringen främja gång, cykling och nyttjandet av kollektivtrafik. Eftersom Arenaområdet kommer vara en stor del av många personers vardag kommer området generera många resor. Därför är det av vikt att hållbara transportsätt prioriteras och görs till ett attraktivt val.

En "matta" i markmaterialet tar tag i besökaren och leder hen in i området. Markmaterialet förstärker stråket och detaljeringsgraden i uttrycket gör att man känner att man är framme. Här i Vallastaden i Linköping är mattan en del av det centrala gångstråket genom stadsdelen.

Väderskydd för busshållplats med intresseväckande utformning gör det blir mer lockande att resa kollektivt. Vid hållplatsen Nordstan i Göteborg har ABAKO designat ett veckat tak av träribbor med integrerad belysning.

För att göra cykling till ett attraktivt resesätt behöver cykelvägarna till Arenaområdet ha hög kvalitet, likt denna vid resecentret. Generös bredd, jämt underlag och att vägen är gen är grundläggande faktorer. Vackra vyer, trädplanteringar som ger lå och en välkommande entréplats när du når området, gör cykling till ett mer lockande resesätt.

HUR KAN FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ATT GYNNA HÅLLBART RESANDE SKAPAS GENOM UTFORMNING AV DE ÖFFENTLIGA RUMMEN?

- **Den hållbara resan till Arenaområdet börjar redan utanför resenärens dörr.** Det ställer krav på kvaliteten på gc-stråken och kollektivtrafiken även utanför planområdet. Dessa behöver utformas för att vara gena och trygga. Genom att utforma miljön kring cykelstråken så att de ger upplevelsevärden blir resan en del av målet.
- **I utomhusmiljöerna prioriteras gående och cyklister högre än bilister.** Cykelparkeringen förläggs nära målpunkter medan parkeringsplatser förskjuts längre bort.
- **Väl utformad cykelparkering** ökar cyklingens attraktivitet.
- **Stråket mellan busshållplatsen och entréerna ges extra omsorg i utformningen** – det här är "röda mattan".

"Eftersom Arenaområdet kommer vara en stor del av många personers vardag kommer området generera många resor. Därför är det av vikt att hållbara transportsätt prioriteras och görs till ett attraktivt val"

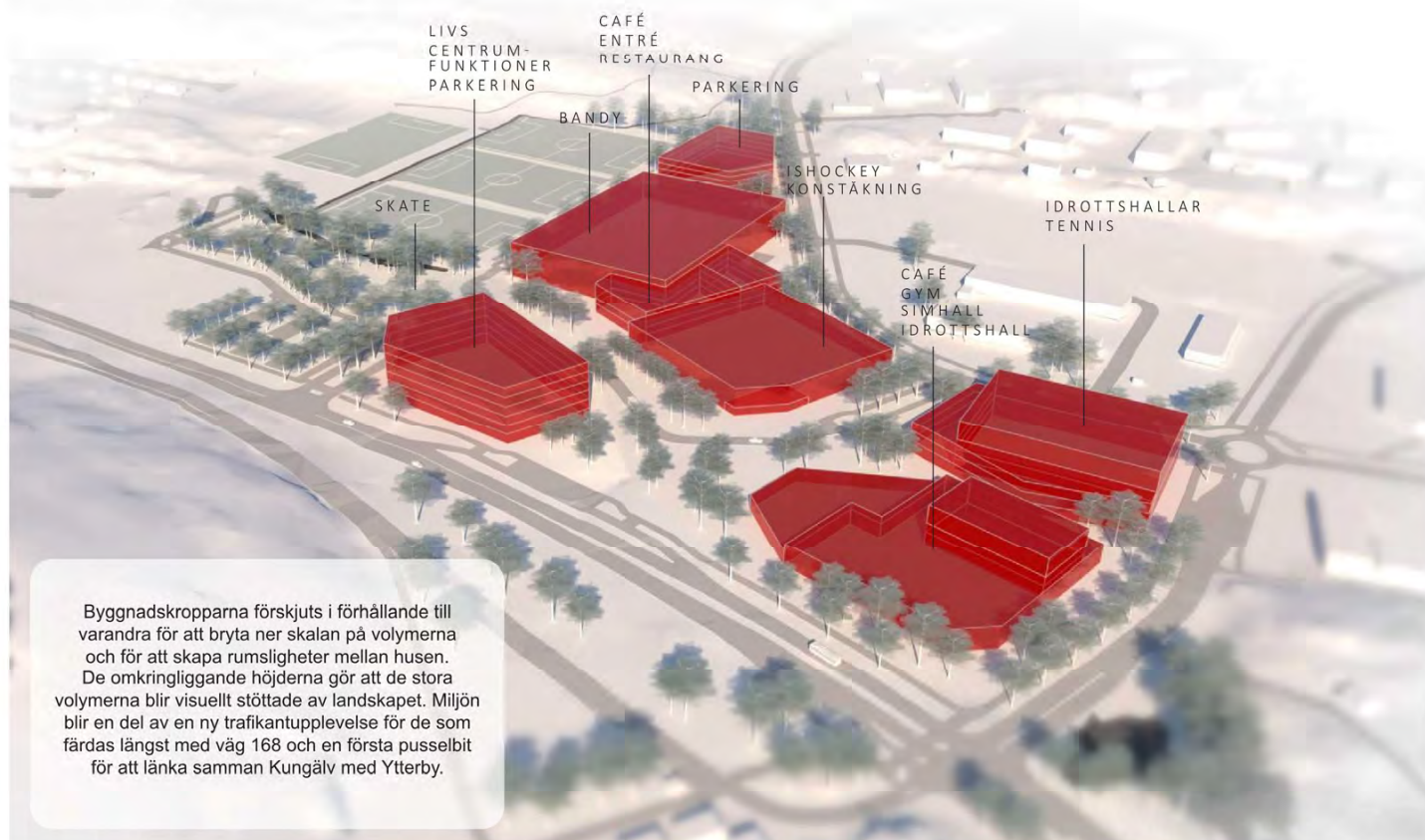
Fysisk struktur

Platsens fysiska struktur skapar förutsättningarna för de beskrivna kvaliteterna. I det här avsnittet beskrivs hur föreslagen bebyggelsestruktur skapar möjlighet att samordna funktionerna i och mellan byggnaderna så att de kan dra nytta av varandra. Hur byggnaderna är placerade och utformade påverkar livet mellan husen: en indragen söderfasad kan skapa en platsbildning med sol och lä och en för smal passage mellan byggnader kan upplevas som skämmande under kvällstid. I Arenaområdet ska många funktioner samsas i utomhusmiljön – aktivitetsytor, dagvattenhantering och olika typer av trafik för att nämna några. Genom att samordna dem skapas förutsättningar för välfungerande allmänna platser där människor vill vistas.

Strukturplan

Bebyggelsevolym

Platser att vistas på

För att möjliggöra kvaliteten Aktivitet föreslås utomhusmiljön fyllas med funktioner som lockar både till rörelse och vila, vilka kan utföras ensam eller tillsammans med andra. På torgytan framför ishallarna samsas planteringar, sittmöbler och uteservering med ytor som lämpar sig för skate, kickbike och streetbasket. Ytor hålls öppna för att kunna användas för samlingar vid större evenemang och här finns också möjlighet att ha flera foodtrucks vid event. Gaveln på hockeyhallen kan användas som en längre klättervägg för barn. Utanför simhallen finns plats för uteservering och en större skulptur som är lekbar.

Vid busshållshållsplatsen finns ett nedsänkt grönt torg med ett utegym och platser att slå sig ner och vänta på bussen. En stor skatepark dockar an mot den centrala torgytan och blir en del av dess förlängning. Här finns möjlighet till skate i olika svårighetsgrad och en mindre läktare för att betrakta de som åker. I parken som tar vid i väst kommer en del av områdets dagvatten fördröjas. Parken gestaltas för att ta vara på vattnets lekvården: hoppstenar, pumpar och kanaler för barkbåtar. Eftersom vattenbilden förändras beroende på nederbörds mängd skapas hela tiden förutsättningar för nya typer av lekar. Nordväst om fotbollsplanerna ligger en skogsklädd höjd med motions slingor. I samband med att området utvecklas kan nya stråk skapas som möjliggör bättre förutsättning att använda stigarna till att värma upp på i samband med träningarna.

Den aktiva utomhusmiljön bidrar också i hög grad till kvaliteten Trygghet genom att befolka området med en mångfald av människor.

©Kungälv kommun

Flyttbara möbler, likt dessa i Strandparken, låter dig som besökare inreda ytan som du själv känner för. Sitt i sol eller skugga, ensam eller tillsammans med andra.

© Emilia Ruijst

Stämningsfull belysning gör området trevligt att besöka på kvällstid.

© Emilia Ruijst

Ljusstättning kan användas för att skapa en lekfull karaktär.

© Anubisabyss

Lek och spel för både vuxna och barn kompletterar lagsporterna. Kanske stämmer du träff med dina vänner här eller bara stannar kvar spontant efter en träning.

© Tress

Utegymp lockar till spontan rörelse för förbipasserande och blir en given del av uppvärmningen för de dagliga lagträningarna i området.

© Judi Oyama

Skate kan sammanföra människor av olika åldrar, kön och kulturer. Man kan åka tillsammans oavsett hur duktig man är och lära sig av varandra.

© Zoetret

Mer stilla aktiviteter som brädspel tränar hjärnan.

© Kradeki

Platser för vila och vistelse är viktiga som komplement till aktivitetsytorerna.

© Oobrien

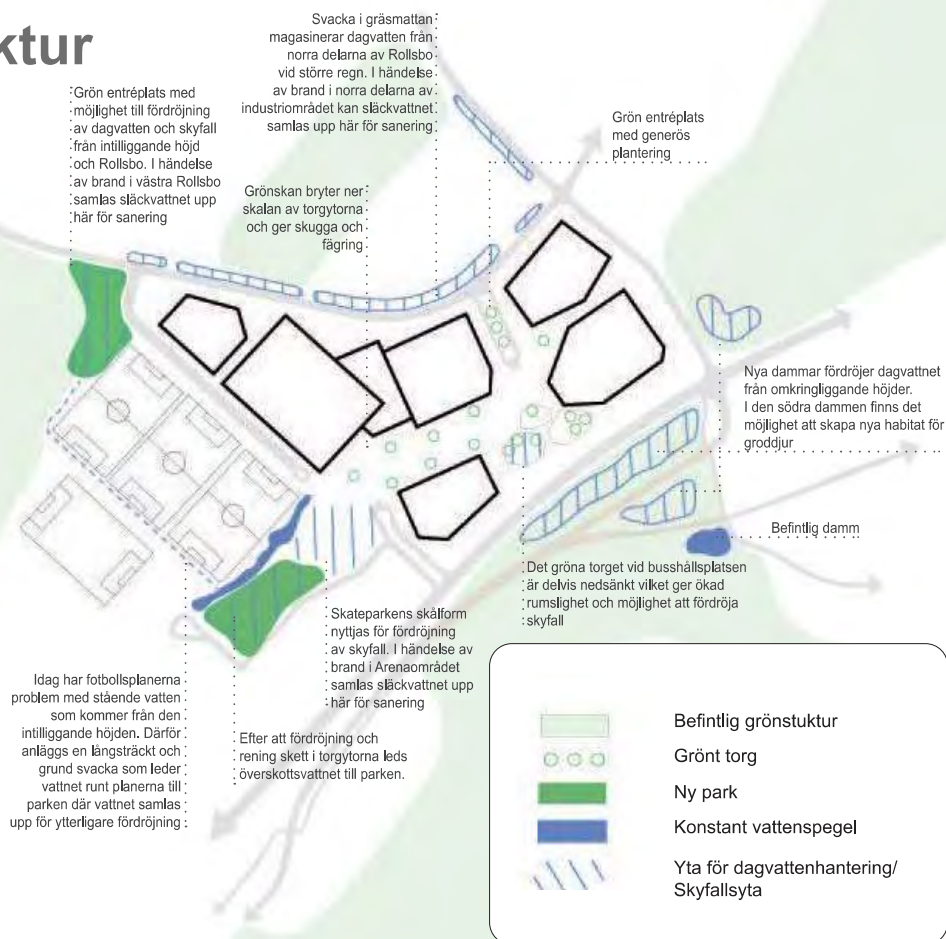
Klättra, kläng och häng för att öva upp styrka och koordination.

Grön- och blåstruktur

För att sträva mot kvaliteten Ekologisk hållbarhet integreras det blå (dagvatten) det gröna (vegetation) och det grå (hårdgjorda ytor) i ett mångfunktionellt system.

Det regnvatten som faller på områdets torgtor renas och fördröjs i regnbäddar och i trädgropar med skelettjord. Grönskan på torgen bryter ner storskaligheten som präglar byggnaderna och rummen mellan dem. Träden ger välbehövlig skugga för de som idrottar och hjälper till att motverka så kallade "urban heat islands", det vill säga, då hårdgjorda miljöer i staden får mycket höga temperaturer sommardag. Eftersom dagvattnet leds ner i trädgroparna behöver träden vattnas mycket mer sällan. För att motverka att föroreningar från trafiken följer med nedströms i systemet har alla gator en öppen grön dagvattenhantering som renar dagvattnet på plats. Om systemet blir fullt förs vattnet ner till parkområdet söder om fotbollsplanerna. Där finns det möjlighet att ha en större samlad fördröjning med delvis konstant vattenspegel för rekreation och kanske lek. Utomhusmiljöerna utformas med skyfallsfunktioner. Det som till vardags är en skateyta, park eller ett nedsänkt torg kan vid extremväder också fördröja stora mängder vatten.

Genom att samordna aktivitetsytor, grönstruktur och dagvattenhantering skapas synergieffekter dem emellan: 1+1+1 = 5.

I Arenaområdet används dagvattnet som en resurs för att bevattna områdets gröna miljöer, skapa habitat för vattenlevande växter och djur och bidra till en spännande lekmiljö för barn.

PRINCIPPBYGGNAD FÖR REGNBÄDDAR PÅ TORGYTOR

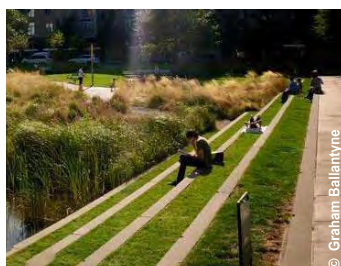

1. Täcklager
2. Inlopp med sandfångsakar
3. Konventionell överbyggnad
4. Övre växtsubstrat
5. Undre växtsubstrat
6. Öppet förstärkningslager
7. Öppet förstärkningslager med biokol (sfm)

Regnbäddar med öppet förstärkningslager ger trädet optimala förutsättningar under mark för att utvecklas bra. Regnvatten leds ner i bäddarna via brunnar eller ytvänning och renas med hjälp av biokol. Träden blir bevattnade samtidigt som regnvattnet inte belastar dagvattennätet.

Genom att använda rätt material kan torgytorna planteras med träd och perenner som ger grönska och mjukar upp intrycket av den storskaliga miljön, likt på Hyllie i Malmö torg ritat av Sweco.

En nedsänkt torgplats vid busshållplatsen kan ha en funktion vid torrväder och svämma över vid regnväder. I Tanner Springs park i Portland tas nivåskillnaden upp genom gräsklädda stigrappor.

Genom att sänka ner parkytor blir de mer rumsliga och man kan nyttja volymen som skapas för dagvattenhantering. På platsen Mellemrummet av BOGL ger de gjutna stenarna ett skulpturalt intryck och rekvisita till leken "inte nudda marken".

Utformningen av Neptunigatan i Malmö skapar såväl rekreativa som ekologiska värden där dagvattnet ses som en tillgång som har arbetats in i gestaltningen. Det blågröna systemet är ritat av Edge.

Kyrkparken i Järfälla kommun är ritad av Landskapsgruppen för att kunna ta emot stora mängder dagvatten från stadsdelen Barkarbystaden. Bilden visar när det i maj 2021 föll ett 25-årsregn och bryggorna med bänkar lades under vatten och borden blev fågelöar. Vid normalväder används parken som en helt vanlig park med plats för bollspel, pulkabacke och café. Val av formspråk och växter har gjorts med stort fokus för att öka en biologisk mångfald och för att fördröja och rena dagvattnet från föroreningar.

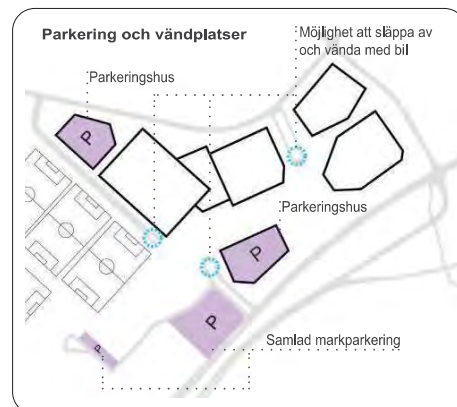
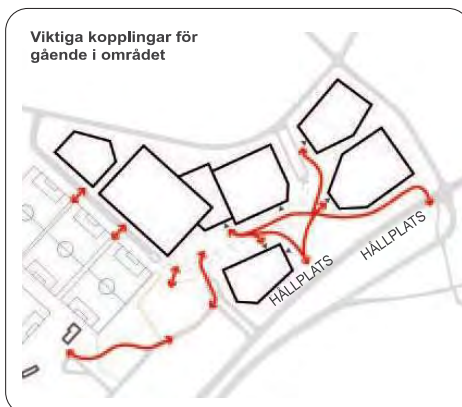
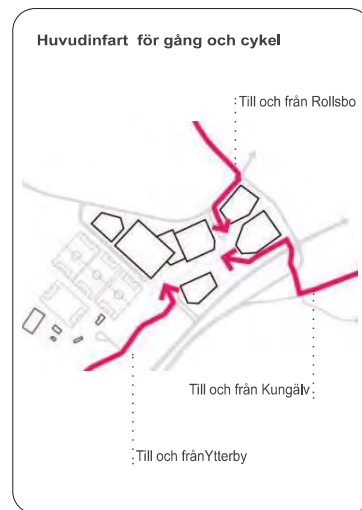
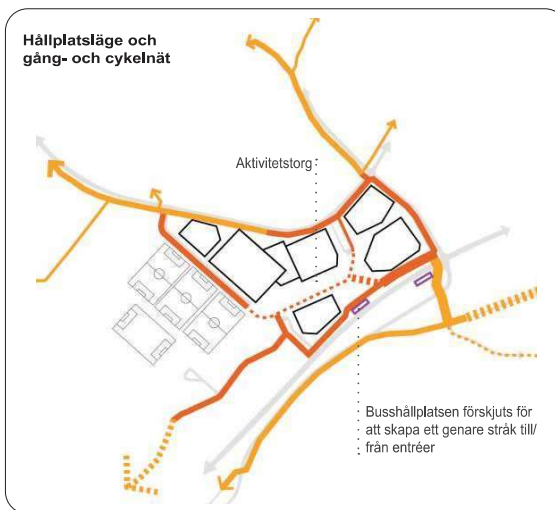
Rörelse

RESAN TILL OMRÅDET

För att möjliggöra för kvaliteten Hållbart resande behöver det vara mer attraktivt att gå, cykla och resa kollektivt än att ta bilen. Därför förslås de sekvenser av gång- och cykelbanorna till Arenaområdet som idag sker i blandtrafik att byggas om till separata stråk med generös bredd. Kopplingen över Marstrandsvägen behöver förbättras för att underlätta för gående och cyklister att ta sig över på ett tryggt sätt. Om vägen i framtiden omvandlas till en gata med mer stadsmässig karaktär kan bredare vilplan introduceras. För att förbättra platsens koppling till kollektivtrafiken föreslås busshållplatsen för resande väster ut att förskjutas närmare området. Då skapas ett gent stråk som upplevs tryggt även kvällstid. Här skapas en av de viktigaste entréplatserna i form av ett torg som blir ett välkomnade ansikte om man anländer från Kungälv och en trivsamt plats att vänta på bussen hem om man åker mot Ytterby. Väljer man att ta bilen till området finns det möjlighet till korttidsparkering för att släppa av eller hämta och vändslingor gör att man inte behöver köra igenom området. Större samlade parkeringsytor finns i områdets utkanter medan cykelparkering placeras nära entréer. På så vis belastas inte torgytorna med biltrafik och ytorna blir tillgängliga för aktiviteter och trygga för barn.

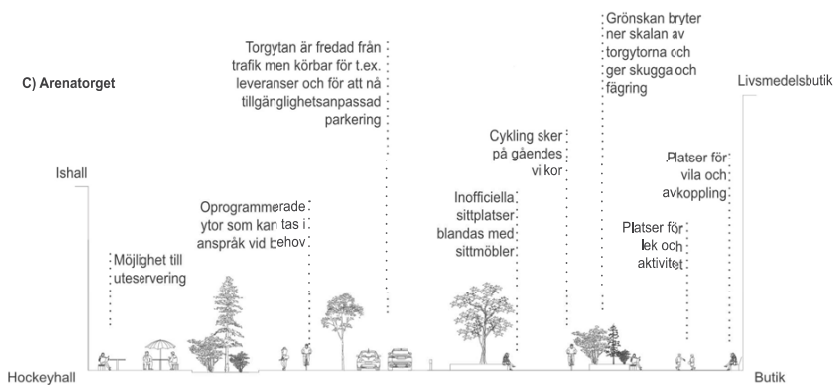
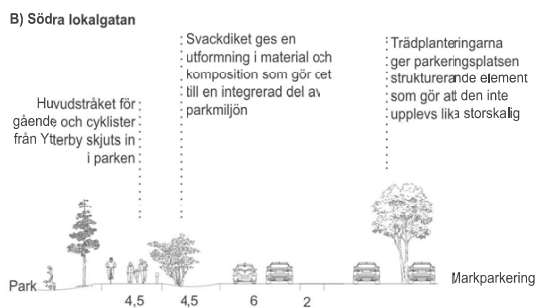
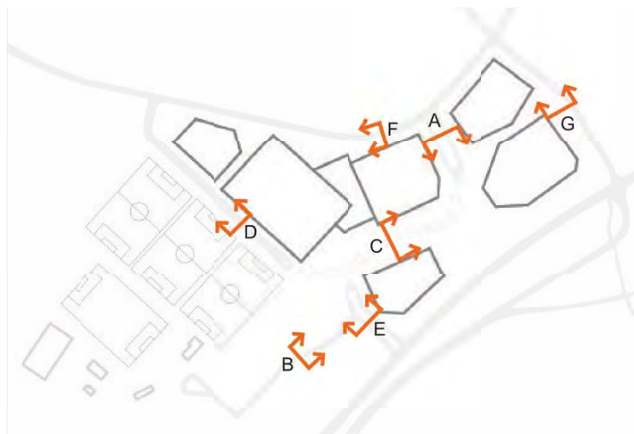
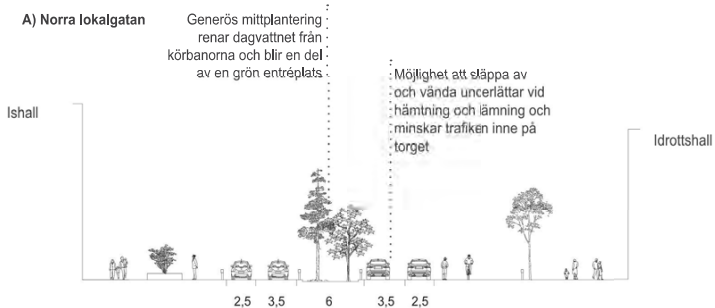
VIKTIGA KOPPLINGAR I OMRÅDET

Arenaområdet är stort och innehåller många funktioner. Kopplingarna inne på området måste därför utformas väl för att sammanföra delarna och göra att området upplevs som en enhet. Hur man förväntas röra sig på platsen ligger till grund för hur man i senare skede gestaltat området. Genom att vara medveten om de rörelsemönstren som kommer finnas när området är färdigt kan man arrangera platserna så att de fungerar i alla skeden av Arenaområdets succesiva framväxt.

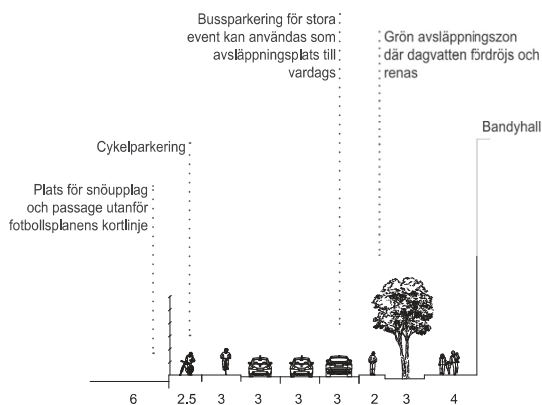

PRINCIPSEKTIONER FÖR GATURUM

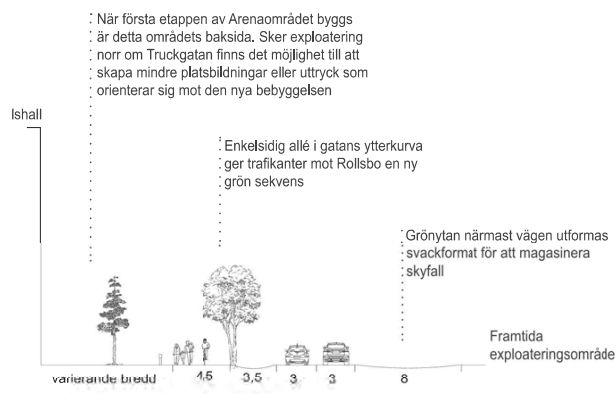
För att hantera gaturummets olika funktioner har sju principsektioner tagit fram. De bärande idéerna som har legat till grund för utformningen är att fotgängare och cyklister ska ha god framkomlighet, dagvattnet från vägbanorna ska fördröjas och renas lokalt och gaturummet ska inte enbart ses som stråk för transport utan också ha estetiska och rekreativa egenskaper.

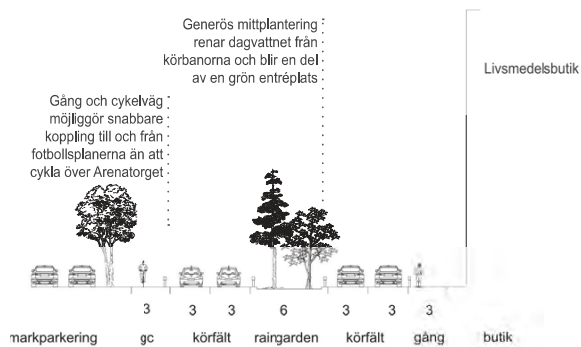
D) Lokalgata med bussparkering

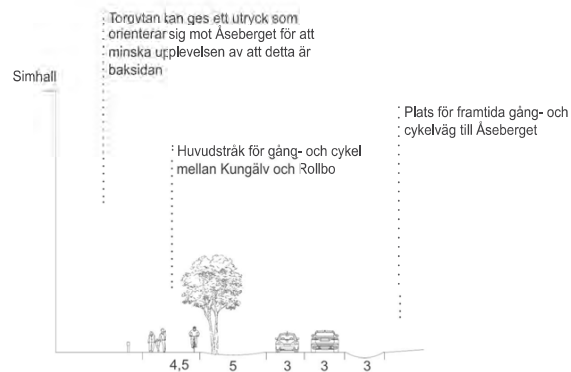
F) Truckgata

E) Ny infart från väg 168

G) Rollsbövägen

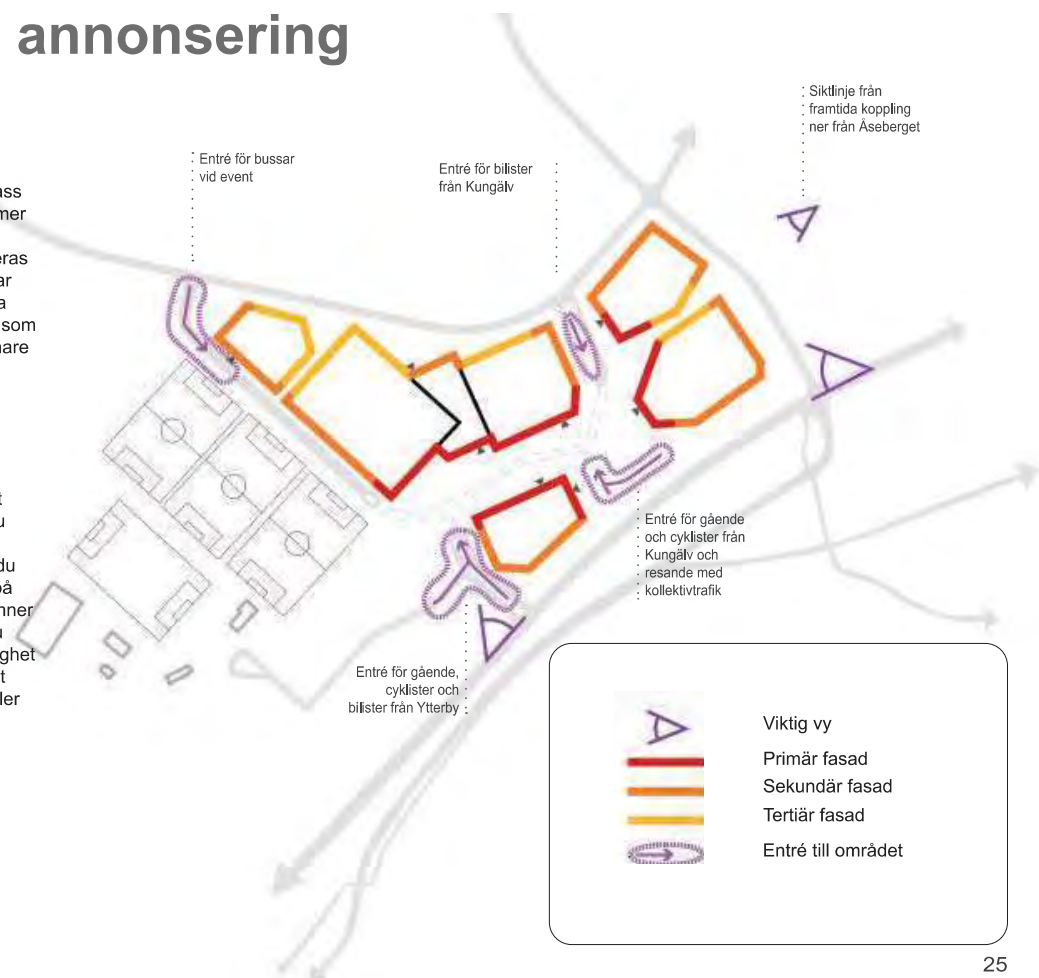
Exponering och annonsering

FASADHIERARKIER

För att möjliggöra kvaliteten *Representativitet* bör den fysiska miljön gestaltas omsorgsfullt. Hur pass detaljerad utformningen bör vara relaterar till hur pass välexponerad miljön är, alltså hur många som kommer i kontakt med den och hur länge det sker. För att kunna göra medvetna val i utformningen kategoriseras byggnadernas fasader i tre hierarkier som motsvarar graden av exponering – primära fasader, sekundära fasader och tertiära fasader. Tre vyer har pekats ut som man bör ha i åtanke vid mer precis utformning i senare skeden.

ENTRÉPLATSER

För att skapa identitet och platskänsla är det av vikt att du tydligt upplever att du har kommit fram när du når området. Det finns olika entréplatser beroende på vilket trafikslag du ankommer med och varifrån du reser. Platserna behöver utformas olika beroende på vilken hastighet som de kommer upplevas i – du hinner inte uppleva samma detaljeringsgrad i miljön om du färdas med bil som till fots. Här finns det även möjlighet att sträva mot kvaliteten *Hållbart resande* genom att utforma entréerna för de som promenerar, cyklar eller reser kollektivt på ett särskilt välkomnade sätt.

TRE HIERARKIER AV FASADER, TRE DETALJERINGSGRADER

Ett av sätt att motverka att de storskaliga byggnaderna och den hårdgjorda miljön upplevs som kalla och sterila är färgsättning. Därför föreslås samtliga fasader ha en kulör som upplevs som varm och att svart, vitt och grått endast används på detaljer. Beroende på hur pass exponerade fasaderna är och hur länge man förväntas betrakta dem delas de in i tre hierarkier som motsvarar hur pass detaljerade de bör vara i sin utformning.

De primära fasaderna kräver en hög detaljeringsgrad eftersom de är sidor som många människor kommer i kontakt med. De är väggarna till torgytor där människor inte bara rör sig förbi utan stannar kvar för att delta i aktiviteter eller vistas. Här behöver fasadens volym brytas ner i mänsklig skala och material och formspråk vara väl bearbetat.

De sekundära fasaderna kräver en relativt hög detaljeringsgrad. Det här är sidor som är väl exponerade men som framförallt upplevs i rörelse. Här behöver fasadens volym om möjligt innehålla förskjutningar för att ge dem ett nättare intryck.

Genom att förskjuta volymerna i fasaden, använda flera material och färger och ha välavvägda möten mellan dessa skapas en detaljeringsgrad i uttrycket på den primära fasaden som ger en miljö där människor vill dröja kvar. Glasade partier ger möjlighet för kontakt mellan ute och inne och bidrar till att området upplevs som befolkat och tryggt.

Materialet och dess bearbetning kan vara av enklare karaktär. Muralmålningar och gröna väggar kan användas för att hantera de fasader där fönster inte lämpliga.

De tertiära fasaderna upplevs mer sällan. För att dessa sidor inte ska uppfattas som rena baksidor är det av vikt att dessa gestaltas medvetet men de tål en längre detaljeringsgrad i utformningen. De kan exempelvis vara målade i sektioner med olika kulörer för att bryta ner skalan på fasaden.

ENTRÉPLATSER

För att stärka området platskänsla bör de olika entréerna till området utformas så att du som besökare upplever att "nu är jag framme i arenaområdet". Entrén från busshållplatsen och huvudentrén för gång- och cyklist ges extra hög prioritet för att uppmuntra till hållbart resande. Här finns det en möjlighet att påverka den upplevda närheten av området. Uppfattar du att du är framme redan när du går av bussen är det helt

Muralmålningar kan användas för att ge liv åt sekundära fasader och göra Arenaområdet till stadens galleri. Eftersom att det är enkelt att uppdatera motiven kan uttrycket av fasaden förändras och förnyas kontinuerligt. Kanske genom event likt *No Limit Street Art* i Borås eller av elever på estetiska programmet på Mimers hus?

enkelt större chans att du väljer att resa kollektivt. Det här är platser man färdas igenom med låg hastighet vilket medför att sekvensen kan vara kortare men kräver högre detaljeringsgrad i utformningen. Det kan vara ett mer detaljrikt intryck i livsmedelsbutikens fasad, mönstersättning i markmaterial och planteringar med högt skönhetsvärde.

Det omvända sambandet krävs för entréplatser man färdas genom med bil. Den högre hastigheten kräver i stället att du får lite längre tid på dig att märka att du har kommit fram och du behöver tydligare element som kommunicerar med dig. Det kan till exempel vara större skyltar, att markmaterialet skiftar från asfalt till plattor, och att vegetationen byter karaktär från natur till park.

En skylt kan både ge information och verka som ett konstverk i sig själv. Den hälsar besökaren välkommen och kan, beroende på utformning och placering, användas som en avgränsning mellan två ytor eller en informell sittplats.

Karaktärsgivande färgsättning kan användas för att göra fönsterlösa tertiära fasader mer intressanta.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-06-07

Sida

12 (26)

§ 66/2023

Förslag till beslut- Antagande av Detaljplan för besöksanläggningar m.m. Arenaområdet vid Yttern, Rollsbo 1:32 m.fl. i Rollsbo, Kungälv kommun (Dnr KS2021/1047)

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fattade 2020-04-15 beslut om budgetdirektiv 2021–2022 där inriktningen för ett nytt idrottscentrum beskrivs. Planförslaget var utställt för granskning 23 februari till 27 mars 2023. Planförslaget var tidigare utställt för samråd 7 april till 6 maj 2022. Efter granskningen har utredningar gällande dagvatten och geoteknik reviderats. Planhandlingarna har justerats och kompletterats utifrån utredningarnas resultat och inkomna synpunkter från bland annat länsstyrelsen. I plankartan har mindre justeringar gjorts för ett fåtal egenskapsbestämmelser som säkrar att bebyggelsen skyddas mot översvämning vid skyfall. En lista över förändringarna i planförslaget redovisas i granskningsutlåtandet där även alla synpunkter som inkommit under granskningstiden redovisas.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för ett område med besöksanläggningar där flera anläggningar för olika sporter, idrotter, fritidsverksamheter med mera kan utövas. Det ska kunna realiserats med kompletterande funktioner och samordningsvinster genom tex. caféer, restauranger, butiker, möteslokaler, daglig verksamhet och även hotell och vandrarhem. Därtill kompletteras dessa funktioner av användningen centrum, kontor och park- och naturmark.

Området ska utgöra en länk mellan Kungälv och Ytterby. Det ska främja en levande miljö med platser för socialt umgänge, lek och aktivitet, och på så sätt utgöra en mötesplats med förutsättningar för en aktiv fritid oavsett ålder, intressen, funktionsvariationer och socioekonomisk bakgrund. Utformningen inom området ska därför främja och säkerställa trygghet och orienterbarhet, särskilt för barn och unga vilka är de som till stor del kommer att nyttja området. Grönska bidrar med upplevelsevärden men även ekosystemtjänster. Avsikten är också att området enkelt och bekvämt ska nås av gående, cyklister och kollektivtrafikresenärer.

Detaljplanen är av betydande intresse för allmänheten.

Kommunens initiala bedömning var att planen inte kunde antas innebära betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsen menade dock att planförslaget riskerade att påverka skyddade arter vilket kunde

innebära betydande miljöpåverkan. Kommunen genomförde därför en strategisk miljöbedömning

och tog fram en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Till detaljplanen hör *Kvalitetsprogram för Arenaområdet vid Yttern* vars främsta syfte är att

beskriva sociala, gestaltningsmässiga och miljömässiga kvaliteter i planområdet.

**UTSKOTTET FÖR SAMHÄLLE OCH
UTVECKLING**

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-06-07

Sida

13 (26)

Kvalitetsprogrammet har ingen rättslig verkan, däremot är det ett kommunikationshjälpmedel och ett stöd i den kommande genomförandefasen.

Förvaltningens förslag till beslut är att detaljplanen antas enligt plan och bygglagen PBL (2010: 900) 5 kap. 27 §.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Förslag till beslut- Antagande av Detaljplan för besöksanläggningar m.m. Arenaområdet vid Yttern, Rollsbo 1:32 m.fl. i Rollsbo, Kungälv kommun

Bilaga Plankarta antagande Arenaområdet vid Yttern

Bilaga Planbeskrivning antagande Arenaområdet vid Yttern

Bilaga Granskningsutlåtande antagande Arenaområdet vid Yttern

Bilaga Illustrationsplan antagande Arenaområdet vid Yttern

Bilaga Kvalitetsprogram antagande Arenaområdet vid Yttern

Förslag till kommunfullmäktige

1. Detaljplan för besöksanläggningar m.m. Arenaområdet vid Yttern, Rollsbo 1:32 m.fl. i Rollsbo, Kungälv kommun antas enligt plan- och bygglagen PBL (2010:900) kap 5 § 27. Paragrafen justeras omedelbart.

Ove Wiktorsson (C) avstår från att delta i beslutet.

Expedieras till:

Gunilla Carlsson Gremner, Plan/Samhälle och utveckling

Anna Hedlin, Plan/Samhälle och utveckling

Sara Ekelund, Plan/Samhälle och utveckling

Ida Andersson, Plan/Samhälle och utveckling

Amanda Staf, Projektenheten/Samhälle och utveckling

Fredric Arpfjord, Planering och myndighet/Samhälle och utveckling

**UTSKOTTET FÖR SAMHÄLLE OCH
UTVECKLING**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-06-07

Sida

12 (26)

§ 66/2023

Förslag till beslut- Antagande av Detaljplan för besöksanläggningar m.m. Arenaområdet vid Yttern, Rollsbo 1:32 m.fl. i Rollsbo, Kungälv kommun (Dnr KS2021/1047)

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fattade 2020-04-15 beslut om budgetdirektiv 2021–2022 där inriktningen för ett nytt idrottscentrum beskrivs. Planförslaget var utställt för granskning 23 februari till 27 mars 2023. Planförslaget var tidigare utställt för samråd 7 april till 6 maj 2022. Efter granskningen har utredningar gällande dagvatten och geoteknik reviderats. Planhandlingarna har justerats och kompletterats utifrån utredningarnas resultat och inkomna synpunkter från bland annat länsstyrelsen. I plankartan har mindre justeringar gjorts för ett fåtal egenskapsbestämmelser som säkrar att bebyggelsen skyddas mot översvämning vid skyfall. En lista över förändringarna i planförslaget redovisas i granskningsutlåtandet där även alla synpunkter som inkommit under granskningstiden redovisas.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för ett område med besöksanläggningar där flera anläggningar för olika sporter, idrotter, fritidsverksamheter med mera kan utövas. Det ska kunna realiserats med kompletterande funktioner och samordningsvinster genom tex. caféer, restauranger, butiker, möteslokaler, daglig verksamhet och även hotell och vandrarhem. Därtill kompletteras dessa funktioner av användningen centrum, kontor och park- och naturmark.

Området ska utgöra en länk mellan Kungälv och Ytterby. Det ska främja en levande miljö med platser för socialt umgänge, lek och aktivitet, och på så sätt utgöra en mötesplats med förutsättningar för en aktiv fritid oavsett ålder, intressen, funktionsvariationer och socioekonomisk bakgrund. Utformningen inom området ska därför främja och säkerställa trygghet och orienterbarhet, särskilt för barn och unga vilka är de som till stor del kommer att nyttja området. Grönska bidrar med upplevelsevärden men även ekosystemtjänster. Avsikten är också att området enkelt och bekvämt ska nås av gående, cyklister och kollektivtrafikresenärer.

Detaljplanen är av betydande intresse för allmänheten.

Kommunens initiala bedömning var att planen inte kunde antas innebära betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsen menade dock att planförslaget riskerade att påverka skyddade arter vilket kunde

innebära betydande miljöpåverkan. Kommunen genomförde därför en strategisk miljöbedömning

och tog fram en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Till detaljplanen hör *Kvalitetsprogram för Arenaområdet vid Yttern* vars främsta syfte är att

beskriva sociala, gestaltningsmässiga och miljömässiga kvaliteter i planområdet.

**UTSKOTTET FÖR SAMHÄLLE OCH
UTVECKLING**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-06-07

Sida

13 (26)

Kvalitetsprogrammet har ingen rättslig verkan, däremot är det ett kommunikationshjälpmedel och ett stöd i den kommande genomförandefasen.

Förvaltningens förslag till beslut är att detaljplanen antas enligt plan och bygglagen PBL (2010: 900) 5 kap. 27 §.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Förslag till beslut- Antagande av Detaljplan för besöksanläggningar m.m. Arenaområdet vid Yttern, Rollsbo 1:32 m.fl. i Rollsbo, Kungälv kommun
Bilaga Plankarta antagande Arenaområdet vid Yttern
Bilaga Planbeskrivning antagande Arenaområdet vid Yttern
Bilaga Granskningsutlåtande antagande Arenaområdet vid Yttern
Bilaga Illustrationsplan antagande Arenaområdet vid Yttern
Bilaga Kvalitetsprogram antagande Arenaområdet vid Yttern

Förslag till kommunfullmäktige

1. Detaljplan för besöksanläggningar m.m. Arenaområdet vid Yttern, Rollsbo 1:32 m.fl. i Rollsbo, Kungälv kommun antas enligt plan- och bygglagen PBL (2010:900) kap 5 § 27. Paragrafen justeras omedelbart.

Ove Wiktorsson (C) avstår från att delta i beslutet.

Expedieras till:

Gunilla Carlsson Gremner, Plan/Samhälle och utveckling
Anna Hedlin, Plan/Samhälle och utveckling
Sara Ekelund, Plan/Samhälle och utveckling
Ida Andersson, Plan/Samhälle och utveckling
Amanda Staf, Projektenheten/Samhälle och utveckling
Fredric Arpfjord, Planering och myndighet/Samhälle och utveckling

**UTSKOTTET FÖR SAMHÄLLE OCH
UTVECKLING**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Dag Svensson

2023-05-30

Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter och lag om tobaksfria nikotinprodukter (Dnr SMN2023/0368-1)

Sammanfattning

Kungälv har sedan 2013 haft ett samverkansavtal med Göteborgs stad om alkohol- och tobakstillsynen. Detta avtal har sagts upp med upphörande per den 30 juni 2023.

Kommunfullmäktige antog en taxa för tillsyn av alkohol och tobak den 5 september 2019, § 211 (KS2019/1143).

Den nu gällande taxan hänvisar till avtalet med Göteborgs stad. Eftersom Kungälvs kommun tillsammans med sex andra kommuner från den 1 juli 2023 kommer att ingå i en ny avtalssamverkan med säte i Partille behöver den gamla taxan upphävas och ersättas med en ny taxa. Den nya taxan är framtagen av Partille kommun och föreslås antas och börja gälla från och med 1 juli 2023.

Juridisk bedömning

Kommunen har enligt 8 kap 1-2 §§ Lag om tobak och liknande produkter rätt att ta ut en avgift för prövningen av ansökan om försäljningstillstånd och för sin tillsyn. Kommunen får också ta ut avgift enligt 8 kap 10 § alkohollagen för prövning av ansökan om serveringstillstånd och för sin tillsyn, 40 § Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter och 23 § Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel.

Förvaltningens bedömning

Åtta kommuner i Göteborgsregionen har tidigare haft avtal med Miljö- och klimatanmännen, Miljöförvaltningen i Göteborgs Stad. Detta avtal har sagts upp till upphörande per den 30 juni 2023. Sju kommuner har utrett möjligheten att samverka kring hur alkohol- och tobakstillsynen ska bedrivas och har kommit överens om att upprätta en samverkansorganisation för kommunernas alkohol- och tobakstillsyn med säte i Partille kommun.

Den nuvarande taxan följer de nivåer för ansöknings- och tillsynsavgifter som beslutats av Göteborgs stad i enlighet med det samverkansavtal som upphör den 30 juni 2023. Förslaget på ny taxa utgår från det nya samverkansavtalet mellan Kungälvs kommun, Partille kommun, Ale kommun, Härryda kommun, Lerums kommun, Stenungsunds kommun och Öckerö Kommun. Partille har tagit fram ett förslag på ny taxa utifrån den nya avtalssamverkan.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

En effektiv och rättssäker tillsyn och tillståndsgivning enligt alkohollagen och tobakslagen kan bidra till

kommunstyrelsens mål om ett förbättrat näringslivsklimat och att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen. Kommunen behöver ta ut avgifter för att kunna finansiera tillsyn och handläggning.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Alkohol- och tobakstillsynen är en del i kommunens arbete med att förebygga skadeverkningar av alkohol och tobak och är en viktig del i ANDTS-strategin. Samverkan inom området ger en effektiv och verkningfull tillsyn som bidrar till mål 3 i Agenda 2030 om god hälsa och välbefinnande. Kommunen behöver ta ut avgifter för att kunna finansiera tillsynen.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Kommunens riktlinjer för serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen redogör för vad som gäller enligt alkohollagen och anslutande föreskrifter samt redogör för vilken hänsyn till lokala förhållanden som kommunen tar vid tillståndsprövningen. Syftet med riktlinjerna är att skapa en förutsebarhet för den som planerar en etablering. Taxan överensstämmer med riktlinjerna för serveringstillstånd och tillsyn.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

En grund i tobakslagstiftningen är att barn och ungdomar inte ska utsättas för de hälsorisker som är förknippade med tobaksbruk. Tillståndsplikt och tillsyn syftar bland annat till att förhindra försäljning av tobak till barn och unga.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv.

Den nya taxan medför ingen förändring utifrån ett medarbetarperspektiv.

Ekonomisk bedömning

För att kunna ta ut avgifter av verksamhetsutövarna för vår alkohol- och tobakstillsyn behöver kommunfullmäktige anta en ny taxa för alkohol och tobakstillsyn. Utgångspunkten är att en så stor andel av kostnaderna som möjligt ska finansieras med tillsynsavgifter.

De årliga bruttokostnaderna för verksamheten ska fördelas mellan samverkanskommunerna enligt en fördelning som regleras i avtalet. Kungälvskommuns andel av de totala bruttokostnaderna kommer att vara cirka 27,5 %. Bruttokostnaden för perioden 1 juli 2023 till 31 december 2023 beräknas för Kungälvskommun bli 660 000 kr. En uppskattning av bruttokostnaderna 2024 är för Kungälvskommun cirka 1 100 000 kronor. Med de nya taxenivåerna kommer intäkterna för årlig planerad tillsyn att bli i storleksordningen 800 000 kr för 2024 och 400 000 kr för 2023 (om hälften av årsavgifterna för 2023 tillfaller Kungälvskommun).

Förslag till kommunfullmäktige

Föreslagen taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter och lag om tobaksfria nikotinprodukter antas.

Ansöknings- och tillsynsavgifter avseende serveringstillstånd, folköl, tobak och receptfria läkemedel, KF § 211/2019 (KS2019/1143), upphävs.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Anders Holm
Sektorchef samhälle och utveckling

Expedieras till:

För kännedom till:

TAXA FÖR PRÖVNING OCH TILLSYN

ENLIGT ALKOHOLLAGEN, LAG OM TOBAK OCH LIKNANDE PRODUKTER OCH LAG
OM TOBAKSFRIA NIKOTINPRODUKTER

Innehåll

1.	Inledande bestämmelser	3
1.1.	Avgifter och betalningsansvar	3
1.2.	Nedsättning av avgift.....	3
1.3.	Timtaxa.....	3
1.4.	Indexjustering av avgiftsbelopp	3
2.	Avgiftsbelopp / taxetabeller.....	4
2.1.	Prövningsavgifter serveringstillstånd enligt alkohollagen.....	4
2.2.	Prövnings- och anmälningsavgifter folköl, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter	5
2.3.	Tillsynsavgifter serveringstillstånd enligt alkohollagen.....	5
2.3.1	Fast årlig tillsynsavgift	6
2.3.2	Rörlig årlig tillsynsavgift	6
2.4.	Tillsynsavgifter folköl, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter	7

1. Inledande bestämmelser

Denna taxa gäller avgifter för sociala myndighetsnämndens prövning och tillsyn enligt Alkohollag (2010:1622) 8 kap. 10 §., Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter 8 kap. 1–2 §§ och Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter samt Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel 23 §. Enligt 2 kap. 5 och 6 § i kommunallagen (2017:725) får kommuner ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. Kommuner får inte ta ut högre avgifter än kostnaden för de tjänster eller nyttigheter som kommunen tillhandahåller (självkostnaden).

1.1. Avgifter och betalningsansvar

Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till sociala myndighetsnämnden. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i räkning.

Avgift för prövning, anmälan eller tillsyn ska betalas av sökanden eller tillståndsinnehavaren. Avgift för prövning ska betalas även om ansökan avvisas, avslås eller inte prövas i sak.

Avgiftsuttag sker enligt genomsnittlig handläggningstid i timmar (fast och rörlig avgift) eller enligt faktiskt nedlagd handläggningstid (timavgift) i det enskilda ärendet.

Om den faktiska handläggningstiden avsevärt (med mer än 50 procent) överstiger den genomsnittliga handläggningstiden för ärendet, och om detta orsakats av sökanden, får sökanden debiteras enligt faktisk nedlagd handläggningstid i stället för med fast avgift.

I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid sammanlagd faktisk tid som varje tjänsteman använt för handläggning av ärendet.

Avgifterna i denna taxa gäller myndighetsutövning och omfattas därmed inte av mervärdesskatt.

1.2. Nedsättning av avgift

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid eller övriga omständigheter får sociala myndighetsnämnden i ett enskilt fall besluta att sätta ned eller efterskänka avgiften enligt denna taxa.

1.3. Timtaxa

Timavgiften har beräknats utifrån SKR:s vägledning och för 2023 är timavgiften i denna taxa 1 392 kronor per timme.

1.4. Indexjustering av avgiftsbelopp

Sociala myndighetsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att justera timtaxan med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns

publicerad på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) webbplats i oktober månad året innan den nya timtaxan ska börja tillämpas.

2. Avgiftsbelopp / taxetabeller

2.1. Prövningsavgifter serveringstillstånd enligt alkohollagen

Tabell 1

Prövningsavgifter serveringstillstånd enligt alkohollagen	
Stadigvarande serveringstillstånd	Antal timmar
Ansökan om stadigvarande serveringstillstånd (även för catering, provsmakning, gemensam serveringsyta och pausservering)	10
Stadigvarande serveringstillstånd för provsmakning vid tillverkningsstället	9
Anmälan catering och företag	1
Ansökan om ändring i stadigvarande tillstånd. Till exempel utökad serveringstid, utökat serveringsområde eller utökat tillstånd.	
- Stadigvarande ändring	5
- Tillfällig ändring	2
- Tillfällig utökad serveringstid	1
Anmälan om ny PBI som inte är ägare eller sitter i styrelsen	4
Ändrade förutsättningar i bolaget (ändringar i bolagets styrelse)	6
Ändrad bolagsform (juridisk person)	5
Tillfälligt serveringstillstånd	Antal timmar
Tillfälligt provsmakningstillstånd	6
Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten	6
Tillfälligt serveringstillstånd till slutna sällskap	1
Övriga prövningsavgifter	Antal timmar
Ändring av namn på serveringsstället	1
Kunskapsprov per provtillfälle och person	1
Kunskapsprov, slutna sällskap per provtillfälle och person	1

Påminnelseavgift 1 för restaurangrapport	1
Påminnelseavgift 2 för restaurangrapport	1

2.2. Prövnings- och anmälningsavgifter folköl, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter

Tabell 2

Prövningsavgifter folköl, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter	Antal timmar
Ansökan om tillstånd att få sälja tobak, partihandel	10
Ansökan om tillstånd att få sälja tobaksvaror, detaljhandel	9
Anmälan ändrade ägarförhållanden - tobak	6
Anmälan ändrad bolagsform (juridisk person) - tobak	5
Ansökan om ändrat tillstånd (byte detaljhandel/partihandel) - tobak	2
Anmälan om förändrat tillstånd, till exempel internetbutik, ny hemsida - tobak	2
Anmälan om försäljning/servering av folköl	2
Anmälan försäljning av e-cigarett och påfyllnadsbehållare	2
Anmälan om försäljning av tobaksfria nikotinprodukter	2

2.3. Tillsynsavgifter serveringstillstånd enligt alkohollagen

I den årliga tillsynsavgiften, fast och rörlig avgift, ingår bland annat tillsynsbesök samt kontakt med andra myndigheter för att säkerställa att tillståndshavaren med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden fortfarande är lämplig att utöva verksamheten.

Fasta och rörliga årliga tillsynsavgifter för verksamheter med serveringstillstånd tas ut enligt tabell 3. Inbetald årlig avgift återbetalas inte om verksamheten upphör före kalenderårets slut.

Om restaurangrapport inte lämnas in efter andra påminnelsen eller om rapporten lämnas in efter den 30 april året efter perioden restaurangrapporten avser, debiteras fast tillsynsavgift inklusive eventuella påminnelseavgifter samt maximalt belopp för den rörliga delen i tillsynsavgiften.

Om avvikelser eller bristande efterlevnad medför tillsyn utöver den ordinarie tillsynen tas tillsynsavgift ut med timavgift. Avgift för utredning om påföljd och för provtagning tas ut när utredningen är avslutad.

2.3.1 Fast årlig tillsynsavgift

Fast årlig tillsynsavgift omfattar kalenderår och tas ut från och med det år verksamheten beviljades tillstånd.

2.3.2 Rörlig årlig tillsynsavgift

Rörlig årlig tillsynsavgift för stadigvarande serveringstillstånd baseras på verksamhetens faktiska årsomsättning i kronor för alkoholdrycker för föregående kalenderår och debiteras efterföljande år.

Tabell 3

Tillsynsavgifter serveringstillstånd enligt alkohollagen (består av en fast och en rörlig del)	
Fast årlig tillsynsavgift	Antal timmar
Årlig tillsynsavgift, stadigvarande serveringstillstånd till slutna sällskap	3
Årlig tillsynsavgift, stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten	3
Rörlig årlig tillsynsavgift vid stadigvarande servering till allmänheten	Antal timmar
Årlig alkoholomsättning, kronor	
0 – 50 000	0
50 001 – 100 000	1
100 001 – 200 000	3
200 001 - 500 000	5
500 001 – 1 000 000	7
1 000 001 – 2 000 000	8
2 000 001 – 3 000 000	11
3 000 001 – 4 000 000	13
4 000 001 - 6 000 000	15
6 000 001 – 8 000 000	19
8 000 001 – 12 000 000	21
> 12 000 000	23

2.4. Tillsynsavgifter folköl, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter

I den årliga tillsynsavgiften ingår bland annat tillsynsbesök samt vid behov kontakt med andra myndigheter för att säkerställa att tillståndshavaren med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden fortfarande är lämplig att utöva verksamheten.

Fasta årliga tillsynsavgifter tas ut enligt tabell 4. Inbetald årlig avgift återbetalas inte om verksamheten upphör före kalenderårets slut.

Om avvikelser eller bristande efterlevnad medför tillsyn utöver den ordinarie tillsynen tas tillsynsavgift ut med timavgift. Avgift för utredning om påföljd och för provtagning tas ut när utredningen är avslutad.

Tabell 4

Tillsynsavgifter folköl, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel	
Fast årlig tillsynsavgift	Antal timmar
Folköl	2
Tobak detaljhandel och partihandel	5
Elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare	2
Tobaksfria nikotinprodukter	2
Receptfria läkemedel	1

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-06-08

Sida

34 (39)

§ 355/2023

Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter och lag om tobaksfria nikotinprodukter (Dnr SMN2023/0368)

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter och lag om tobaksfria nikotinprodukter, daterad 2023-05-30

Bilaga 1: Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter och lag om tobaksfria nikotinprodukter

Förslag till kommunfullmäktige

Föreslagen taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter och lag om tobaksfria nikotinprodukter antas.

Ansöknings- och tillsynsavgifter avseende serveringstillstånd, folköl, tobak och receptfria läkemedel, KF § 211/2019 (KS2019/1143), upphävs.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras till:

För kännedom till:

SOCIALA MYNDIGHETSNÄMNDEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-06-08

Sida

34 (39)

§ 355/2023

Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter och lag om tobaksfria nikotinprodukter (Dnr SMN2023/0368)

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter och lag om tobaksfria nikotinprodukter, daterad 2023-05-30

Bilaga 1: Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter och lag om tobaksfria nikotinprodukter

Förslag till kommunfullmäktige

Föreslagen taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter och lag om tobaksfria nikotinprodukter antas.

Ansöknings- och tillsynsavgifter avseende serveringstillstånd, folköl, tobak och receptfria läkemedel, KF § 211/2019 (KS2019/1143), upphävs.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras till:

För kännedom till:

SOCIALA MYNDIGHETSNÄMNDEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (6)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Emanuel Nandorf

2023-06-12

Beslut om inrättande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Dösebacka vattentäkt (Dnr KS2016/1248-15)

Sammanfattning

I tjänsteskrivelse: Beslut om inrättande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Dösebacka vattentäkt (Dnr KS2016/1248-1) från 2022-05-04 föreslås kommunfullmäktige att besluta om att ett vattenskyddsområde inrättas för Dösebacka vattentäkt med stöd av miljöbalken.

I november – december, 2022 genomförde Kungälv kommun samråd där de fastighetsägare och verksamheter som berörs av vattenskyddsområdet fick ta del av förslaget, samt gavs möjlighet att inkomma med synpunkter. Kommunen skickade samtidigt ut det reviderade förslaget på myndighetsremiss. Förslaget kungjordes i Kungälv-Posten 2022-11-04 samt Göteborgs-Posten 2022-11-02.

Skyddsföreskrifterna är nu reviderade och inkomna samrådssynpunkter är bemötta i Bilaga 1_Bemötande_fastighetsägare_Dösebacka_vattenskyddsområde.

I Dösebacka finns en kommunal grundvattentäkt med ett vattenskyddsområde och tillhörande skyddsföreskrifter fastställda 1992. Grundvattnet utgörs av naturligt grundvatten. Det finns också möjlighet att infiltrera vatten från Göta älv i konstgjord infiltration, men detta görs inte idag. Dösebacka var tidigare Kungälv huvudvattentäkt och den används idag kontinuerligt för råvatten till Kungälv vattenverk för att bland annat skapa redundans i systemet.

Dösebacka har i den regionala vattenförsörjningsplanen från GR pekats ut som viktig och av mellankommunal betydelse. I planen beskrivs Dösebacka som en viktig grundvattenförekomst (Enligt VISS, Vatteninformationssystem Sverige, kallad Diseröd Södra). Grundvattenförekomsten Diseröd Södra, i vilken Dösebacka vattentäkt ingår, är också utpekad i länsstyrelsens remissupplaga av sin regionala vattenförsörjningsplan.

Syftet med att inrätta detta vattenskyddsområde är att skydda Dösebacka vattentäkt i ett långsiktigt perspektiv. Inrättande av vattenskyddsområden med skyddsföreskrifter gör det möjligt att reglera riskfyllda verksamheter och åtgärder så att vattnet, nu och i framtiden, kan användas för sitt ändamål som vattentäkt. Genom att ett område förklaras som vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter meddelas:

- stärks skyddet för vattenförekomsten.
- tydliggörs vattenförekomstens planmässiga betydelse.
- förtydligas vad som gäller utifrån miljöbalken.

Vattenskyddsområde för Dösebacka vattentäkt inrättas med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken, och tillhörande vattenskyddsföreskrifter beslutas med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken. Föreskrifterna ska gälla omedelbart även om de överklagas.

Postadress: Kungälv kommun, 442 81 Kungälv. Besöksadress: Ytterbyvägen 2, 442 30 Kungälv.
Telefon: 0303–23 80 00. E-post: kommun@kungalv.se

www.kungalv.se

Juridisk bedömning

Beslut om inrättande av ett vattenskyddsområde görs med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken. Ett mark- eller vattenområde får av kommunen förklaras som vattenskyddsområde till skydd för grund- eller ytvattentillgång som utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt. Beslut om vattenskydds-föreskrifter fattas med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken.

För ett vattenskyddsområde ska kommunen meddela sådana föreskrifter om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom området som behövs för att tillgodose syftet med området. Om det behövs får kommunen föreskriva att skyltar eller stängsel ska sättas upp och att annans mark får tas i anspråk för detta. Föreskrifterna ska gälla omedelbart även om de överklagas. Kommunen får meddela dispens från föreskrifter som den har meddelats för ett vattenskyddsområde, om det finns särskilda skäl.

Inom vattenförvaltningen har Vattenmyndigheten för Västerhavet beslutat om Åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt. I bland annat åtgärdsprogrammen poängterar vattenmyndigheterna vikten av att kommunerna ska säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunerna behöver särskilt göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättats före miljöbalkens införande och vid behov revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

I Dösebacka finns en kommunal grundvattentäkt med ett vattenskyddsområde och tillhörande skydds-föreskrifter fastställda 1992. Grundvattnet utgörs av naturligt grundvatten. Det finns också möjlighet att infiltrera vatten från Göta älv i konstgjord infiltration, men detta görs inte idag. Dösebacka var tidigare Kungälv's huvudvattentäkt och den används idag kontinuerligt för råvatten till Kungälv's vattenverk för att bland annat skapa redundans i systemet. Dösebacka har i den regionala vattenförsörjningsplanen från GR pekats ut som viktig och av mellankommunal betydelse.

I planen beskrivs Dösebacka som en viktig grundvattenförekomst (Enligt VISS, Vatteninformationssystem Sverige, kallad Diseröd Södra). Grundvattenförekomsten Diseröd Södra, i vilken Dösebacka vattentäkt ingår, är också utpekad i länsstyrelsens remissupplaga av sin regionala vattenförsörjningsplan. Denna bedömning tillsammans med Kungälv kommun's satsningar och arbete inom vattenförsörjningen gör att det befintliga vattenskyddsområdet nu ses över och revideras för att säkerställa skyddet inför framtiden.

Syftet med att inrätta detta vattenskyddsområde är att skydda Dösebacka vattentäkt i ett långsiktigt perspektiv. Inrättande av vattenskyddsområden med skydds-föreskrifter gör det möjligt att reglera riskfyllda verksamheter och åtgärder så att vattnet, nu och i framtiden, kan användas för sitt ändamål som vattentäkt. Genom att ett område förklaras som vattenskyddsområde och skydds-föreskrifter meddelas:

- stärks skyddet för vattenförekomsten.
- tydliggörs vattenförekomstens planmässiga betydelse.
- förtydligas vad som gäller utifrån miljöbalken.

Det skydd som finns idag för Dösebacka vattentäkt är: Skyddsområde och skydds-föreskrifter för Kungälv's kommun's vattentäkt vid Dösebacka 14 FS 1992:4, Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohusläns beslut den 24 februari 1992, Dnr 2470-22779-91. Vid Dösebacka finns en kommunal vattentäkt med ett vattenskyddsområde och tillhörande skydds-föreskrifter fastställda 1992. Vattentäkten utnyttjade ursprungligen bara den naturliga grundvattentillgången men har sedan 1960-talet byggts ut för infiltration av vatten från Göta älv som rinner precis öster om täkten. Kungälv's kommun köpte täkten från ett privat bolag 1988.

Kungälv's kommun tog det nya Kungälv's vattenverk i bruk 2018. Detta vattenverk är ett renodlat ytvattenverk som använder Göta älv som råvattentäkt. Kommunen har gjort bedömningen att Dösebacka vattentäkt behövs som reservvattentäkt för att kunna få redundans i

vattenförsörjningen. Även för en reservvattentäkt är det viktigt att säkerställa kvaliteten på kort och lång sikt och därför ska ett reviderat vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för detta fastställas. I dagsläget används dessutom Dösebacka vattentäkt regelbundet för att stötta upp tillförseln av råvatten till Kungälvsvattenverk på olika sätt.

Verksamhetens bedömning

Vattenskyddsområden med tillhörande vattenskyddsföreskrifter används för att reglera risker kopplade till markanvändning.

Inom vattenförvaltningen har Vattenmyndigheten för Västerhavet beslutat om Åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt. I bland annat åtgärdsprogrammen poängterar vattenmyndigheterna vikten av att kommunerna ska säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunerna behöver särskilt göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättats före miljöbalkens införande och vid behov revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås. De nuvarande skyddsföreskrifterna är beslutade innan miljöbalken kom (1999) och dessa föreskrifter är nu föråldrade och behöver uppdateras enligt nuvarande miljölagstiftning.

Innan kommunfullmäktige i Kungälv fattar beslut om att fastställa vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Dösebacka vattentäkt har vattenskyddsområdet med tillhörande skyddsföreskrifter delgivits ägare och innehavare av särskild rätt till marken inom föreslaget vattenskyddsområde samt berörda myndigheter i ett samråd som hölls fyra veckor under november månad. Kommunfullmäktige ansvarar också för att informera om det beslut som fattas avseende fastställande av vattenskyddsområdet.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Beslutet gynnar möjlighet till uppfyllelse av Kommunstyrelsens resultatmål "Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck" då ett bättre vattenskydd bidrar till en bättre vattenkvalité och säkrare dricksvattenförsörjning.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Vattenförsörjning är central för ett fungerande samhälle och en långsiktig vattenförsörjningsplanering ingår i arbetet med att nå de globala målen för hållbar utveckling. Flera mål berörs men tydligast är kopplingen till mål nr 6 – Rent vatten och sanitet. Målet är att säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

I Kungälvsvattenkommuns Vattenförsörjningsplan (KS2019/2054, KS § 151/2016 beslutad 2016-04-27 med giltighetstid till och med 2023-12-31) påtalas behovet av skydd av de vattentäkter som används för kommunal vattenförsörjning.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Vattenförsörjning är central för ett fungerande samhälle och en tryggad vattenförsörjning är till nytta för alla samhällsgrupper.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv.

Beslutet bedöms inte påverka arbetsmiljön för medarbetare i Kungälvsvattenkommun.

Ekonomisk bedömning

De direkta kostnader Kungälv kommun kommer att få i samband med beslutet om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Dösebacka vattentäkt rör sig i första hand om nya skyltar för uppskyllning av vattenskyddsområde, till exempel vid vägar. Idag så finns en skylt vid södra infarten till vattenskyddsområdet men det saknas en skylt vid norra infarten. En skylt för 50-väg i dimensionen 1700 x 700 mm kostar ca 12 000 kr totalkostnad. Finansiering sker enligt budgeterad ram vid fastställande av vattenskyddsområdet.

Fastighetsägare har enligt MB 31 kap 4 § rätt till ersättning på grund av beslut om föreskrifter för vattenskyddsområde som innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet avsevärt försvåras. Det samma gäller innehavare av särskild rätt till fastighet (31 kap. 3 §). Krävs tillstånd för viss verksamhet eller åtgärd, betalas ersättning endast om tillstånd vägrats eller förenats med särskilda villkor som innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 5 §).

Utgångspunkten är att ersättning betalas av den myndighet som beslutat om vattenskyddsområdet. Frågan om ersättningar är i normalfallet en separat process som sker vid sidan om arbetet med att bedöma vattentäktens skyddsbehov och besluta om vattenskyddsområdet. Bakgrunden till att processerna är separata har sin grund i specialbestämmelsen i 31 kap 7 § andra stycket som anger att beslut om vattenskyddsområdet fattas efter ansökan så ska den i vars intresse beslutet fattas också betala ersättning. I de fall överenskommelse inte har träffats om ersättning mellan parterna under processen så kan fastighetsägare eller rättighetsinnehavare väcka talan hos mark- och miljödomstolen (31 kap. 13 §). Ärendet handläggs då som stämningssmål.

Varje ersättningsanspråk som eventuellt uppkommer behöver hanteras separat, då bedömningen av ersättningsrätten sker av vilken verkan den specifika skyddsföreskriften får på fastigheten utifrån de individuella förhållandena på den fastigheten och den pågående markanvändningen på fastigheten. Det behöver alltså vara en inskränkning i markanvändningen som ger en ekonomisk skada som kan kvantifieras i pengar. Generellt kan sägas att området redan idag omfattas av flera skyddsformer och skyddsföreskrifter som inskränker markanvändningen i olika avseenden och vittnar om ett överlag skyddsvärt område där det kan argumenteras för att miljöbalken hänsynsregler redan medför högre grad av aktsamhet. En ansevärd del av marken som omfattas av vattenskyddsområdet ägs av Kungälv kommun.

Vid samrådet kontaktades alla fastighetsägare med mark inom vattenskyddsområdet och en fastighetsägare med verksamhet som innefattar arbetsfordon berörs av skyddsföreskrifterna. Det kan innebära förbud mot uppställning av arbetsfordon och att verksamheten behöver flyttas till annan plats.

Förslag till beslut

1. Vattenskyddsområde för Dösebacka vattentäkt inrättas med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken, och tillhörande vattenskyddsföreskrifter beslutas med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken.
2. Föreskrifterna gäller omedelbart även om de överklagas.

Marcus Spovell
Verksamhetschef teknik

Anders Holm
Sektorchef Samhälle och utveckling

Expedieras till:

Eva Mariana Anette
Amnell Signehög
270, 442 92
Romelanda

Gunilla, Else, Marie
Blixt, Brillantvägen
20, 442 60 Kode

Ronny, Peter,
Helmer Johansson
Östra Ryr 210
442 91 Romelanda

Bo, Harry, Sigvard
Persson Tunnländs-
gatan 9 Lgh 1108
42138 Västra
Frölunda

Ragnar, Knut,
Osborn Persson
Jordbron 3
46199 Upphärad

Rose, Inger,
Mariana Wennrberg
Grindenvägen 20
442 39 Kungälv

Bernt, Sven, Inge
Ivarsson Dösebacka
230, 442 91
Romelanda

Sven, Thomas
Anderson Häljeröd
440, 442 91
Romelanda

Jan, Helge, Michael
Bertsson, Valler
280, 442 92
Romelanda

Dekorstan i Ale AB
Kung Ale fastigheter
Västra gatan 82
442 31 Kungälv

Susann, Gunilla
Linde och Ola,
Hans, Bengt Linde
Dösebacka 650, 442
91 Romelanda

Statens
Naturvårdsverk
106 48 Stockholm

Torstenssons
fastighetsbyrå
kommanditbolag
CO Ann-Kristin
Audemard
Fräsegårdsvägen 1
446 37 Älvängen

Länsstyrelsen
Västra Götalands
län
403 40 Göteborg
Ärendenummer:
513-53029-2022

Havs- och vatten-
myndigheten
Miljöprövnings-
enheten
Gullbergs
strandgata 15
41104 Göteborg

Sjöfartsverket
Infrastruktur-
avdelningen Maritim
Samverkan och
Utveckling
Köpenhamngatan
25, 418 77 Göteborg

Skogsstyrelsen |
Skaraborg-
Fyrbodals distrikt
Lasarettsvägen 3B,
66840 Bäckeфорs

Trafikverket,
Kilsgatan 9, 411 04
Göteborg

Sveriges geologiska
undersökning Box
670 751 28 Uppsala

Miljöenheten
Kungälv kommun

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2022-04-12

Sida

12 (27)

§ 43/2022

Beslut om inrättande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Dösebacka vattentäkt (Dnr KS2016/1248)

Sammanfattning

I Dösebacka finns en kommunal grundvattentäkt med ett vattenskyddsområde och tillhörande skyddsföreskrifter fastställda 1992. Grundvattnet utgörs av naturligt grundvatten. Det finns också möjlighet att infiltrera vatten från Göta älv i konstgjord infiltration, men detta görs inte idag. Dösebacka var tidigare Kungälv's huvudvattentäkt och den används idag kontinuerligt för råvatten till Kungälv's vattenverk för att bland annat skapa redundans i systemet.

Dösebacka har i den regionala vattenförsörjningsplanen från GR pekats ut som viktig och av mellankommunal betydelse. I planen beskrivs Dösebacka som en viktig grundvattenförekomst (Enligt VISS, Vatteninformationssystem Sverige, kallad Diseröd Södra).

Grundvattenförekomsten Diseröd Södra, i vilken Dösebacka vattentäkt ingår, är också utpekad i länsstyrelsens remissupplaga av sin regionala vattenförsörjningsplan. Syftet med att inrätta detta vattenskyddsområde är att skydda Dösebacka vattentäkt i ett långsiktigt perspektiv. Inrättande av vattenskyddsområden med skyddsföreskrifter gör det möjligt att reglera riskfyllda verksamheter och åtgärder så att vattnet, nu och i framtiden, kan användas för sitt ändamål som vattentäkt.

Genom att ett område förklaras som vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter meddelas:

- stärks skyddet för vattenförekomsten.
- tydliggörs vattenförekomstens planmässiga betydelse.
- förtydligas vad som gäller utifrån miljöbalken.

Vattenskyddsområde för Dösebacka vattentäkt inrättas med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken, och tillhörande vattenskyddsföreskrifter beslutas med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken. Föreskrifterna ska gälla omedelbart även om de överklagas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Beslut om inrättande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Dösebacka vattentäkt

Bilaga Bilaga 1 Dösebacka Vattenskyddsområde karta

Bilaga Bilaga 2 Förslag till förskrifter_Dösebacka_20220319

Bilaga Dösebacka_TB_20220319

Förslag till kommunfullmäktige

1. Vattenskyddsområde för Dösebacka vattentäkt inrättas med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken, och tillhörande vattenskyddsföreskrifter beslutas med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken.
2. Föreskrifterna gäller omedelbart även om de överklagas.

**UTSKOTTET FÖR SAMHÄLLE OCH
UTVECKLING**

**KUNGÄLV'S
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2022-04-12

Sida

13 (27)

Expedieras till:

För kännedom till:
miljoenheten@kungalv.se
vastragotaland@lansstyrelsen.se

**UTSKOTTET FÖR SAMHÄLLE OCH
UTVECKLING**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Handläggarens namn
Carolina Bodlund

4/5/2022

Beslut om inrättande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Dösebacka vattentäkt (Dnr KS2016/1248-1)

Sammanfattning

I Dösebacka finns en kommunal grundvattentäkt med ett vattenskyddsområde och tillhörande skyddsföreskrifter fastställda 1992. Grundvattnet utgörs av naturligt grundvatten. Det finns också möjlighet att infiltrera vatten från Göta älv i konstgjord infiltration, men detta görs inte idag. Dösebacka var tidigare Kungälv's huvudvattentäkt och den används idag kontinuerligt för råvatten till Kungälv's vattenverk för att bland annat skapa redundans i systemet.

Dösebacka har i den regionala vattenförsörjningsplanen från GR pekats ut som viktig och av mellankommunal betydelse. I planen beskrivs Dösebacka som en viktig grundvattenförekomst (Enligt VISS, Vatteninformationssystem Sverige, kallad Diseröd Södra).

Grundvattenförekomsten Diseröd Södra, i vilken Dösebacka vattentäkt ingår, är också utpekad i länsstyrelsens remissupplaga av sin regionala vattenförsörjningsplan. Syftet med att inrätta detta vattenskyddsområde är att skydda Dösebacka vattentäkt i ett långsiktigt perspektiv. Inrättande av vattenskyddsområden med skyddsföreskrifter gör det möjligt att reglera riskfyllda verksamheter och åtgärder så att vattnet, nu och i framtiden, kan användas för sitt ändamål som vattentäkt.

Genom att ett område förklaras som vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter meddelas:

- stärks skyddet för vattenförekomsten.
- tydliggörs vattenförekomstens planmässiga betydelse.
- förtydligas vad som gäller utifrån miljöbalken.

Vattenskyddsområde för Dösebacka vattentäkt inrättas med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken, och tillhörande vattenskyddsföreskrifter beslutas med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken. Föreskrifterna ska gälla omedelbart även om de överklagas.

Juridisk bedömning

Beslut om inrättande av ett vattenskyddsområde görs med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken. Ett mark- eller vattenområde får av kommunen förklaras som vattenskyddsområde till skydd för grund- eller ytvattentillgång som utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt.

VA

KUNGÄLV
KOMMUN

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00
FAX 0303-190 35
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

Beslut om vattenskyddsföreskrifter fattas med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken. För ett vattenskyddsområde ska kommunen meddela sådana föreskrifter om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom området som behövs för att tillgodose syftet med området. Om det behövs får kommunen föreskriva att skyltar eller stängsel ska sättas upp och att annans mark får tas i anspråk för detta.

Föreskrifterna ska gälla omedelbart även om de överklagas.

Kommunen får meddela dispens från föreskrifter som den har meddelats för ett vattenskyddsområde, om det finns särskilda skäl.

Inom vattenförvaltningen har Vattenmyndigheten för Västerhavet beslutat om Åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt. I bland annat åtgärdsprogrammen poängter vattenmyndigheterna vikten av att kommunerna ska säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunerna behöver särskilt

göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättats före miljöbalkens införande och vid behov revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås.

Bakgrund

I Dösebacka finns en kommunal grundvattentäkt med ett vattenskyddsområde och tillhörande skyddsföreskrifter fastställda 1992. Grundvattnet utgörs av naturligt grundvatten. Det finns också möjlighet att infiltrera vatten från Göta älv i konstgjord infiltration, men detta görs inte idag. Dösebacka var tidigare Kungälv huvudvattentäkt och den används idag kontinuerligt för råvatten till Kungälv vattenverk för att bland annat skapa redundans i systemet.

Dösebacka har i den regionala vattenförsörjningsplanen från GR pekats ut som viktig och av mellankommunal betydelse. I planen beskrivs Dösebacka som en viktig grundvattenförekomst (Enligt VISS, Vatteninformationssystem Sverige, kallad Diseröd Södra).

Grundvattenförekomsten Diseröd Södra, i vilken Dösebacka vattentäkt ingår, är också utpekad i länsstyrelsens remissupplaga av sin regionala vattenförsörjningsplan. Denna bedömning tillsammans med Kungälv kommuns satsningar och arbete inom vattenförsörjningen gör att det befintliga vattenskyddsområdet nu ses över och revideras för att säkerställa skyddet inför framtiden. Syftet med att inrätta detta vattenskyddsområde är att skydda Dösebacka vattentäkt i ett långsiktigt perspektiv. Inrättande av vattenskyddsområden med skyddsföreskrifter gör det möjligt att reglera riskfyllda verksamheter och åtgärder så att vattnet, nu och i framtiden, kan användas för sitt ändamål som vattentäkt. Genom att ett område förklaras som vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter meddelas

- stärks skyddet för vattenförekomsten.
- tydliggörs vattenförekomstens planmässiga betydelse.
- förtydligas vad som gäller utifrån miljöbalken.

Det skydd som finns idag för Dösebacka vattentäkt är: Skyddsområde och skyddsföreskrifter för Kungälv kommuns vattentäkt vid Dösebacka 14 FS 1992:4, Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohusläns beslut den 24 februari 1992, Dnr 2470-22779-91.

Vid Dösebacka finns en kommunal vattentäkt med ett vattenskyddsområde och tillhörande skyddsföreskrifter fastställda 1992. Vattentäkten utnyttjade ursprungligen bara den naturliga grundvattentillgången men har sedan 1960-talet byggts ut för infiltration av vatten från Göta älv som rinner precis öster om täkten. Kungälv kommun köpte täkten från ett privat bolag 1988.

Kungälv kommun tog det nya Kungälv vattenverk i bruk 2018. Detta vattenverk är ett renodlat ytvattenverk som använder Göta älv som råvattentäkt. Kommunen har gjort bedömningen att Dösebacka vattentäkt behövs som reservvattentäkt för att kunna få redundans i vattenförsörjningen. Även för en reservvattentäkt är det viktigt att säkerställa kvaliteten på kort och lång sikt och därför ska ett reviderat vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för detta fastställas.

I dagsläget används dessutom Dösebacka vattentäkt regelbundet för att stötta upp tillförseln av råvatten till Kungälv vattenverk på olika sätt.

Innan kommunfullmäktige i Kungälv fattar beslut om att fastställa vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Dösebacka vattentäkt ska den genom delgivning förelägga ägare och innehavare av särskild rätt till marken inom föreslaget vattenskyddsområde att inom viss tid yttra sig över förslaget. Kommunfullmäktige ansvarar också för att informera om det beslut som fattas avseende fastställande av vattenskyddsområdet.

Verksamhetens bedömning

Vattenskyddsområden med tillhörande vattenskyddsföreskrifter används för att reglera risker kopplade till markanvändning.

Inom vattenförvaltningen har Vattenmyndigheten för Västerhavet beslutat om Åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt. I bland annat åtgärdsprogrammen poängterar vattenmyndigheterna vikten av att kommunerna ska säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunerna behöver särskilt

göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättats före miljöbalkens införande och vid behov revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås.

De nuvarande skyddsföreskrifterna är beslutade innan miljöbalken kom (1999) och dessa föreskrifter är nu föråldrade och behöver uppdateras enligt nuvarande miljölagstiftning.

Innan kommunfullmäktige i Kungälv fattar beslut om att fastställa vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Dösebacka vattentäkt ska den genom delgivning förelägga ägare och innehavare av särskild rätt till marken inom föreslaget vattenskyddsområde att inom viss tid yttra sig över förslaget. Kommunfullmäktige ansvarar också för att informera om det beslut som fattas avseende fastställande av vattenskyddsområdet.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Beslutet gynnar möjlighet till uppfyllelse av Kommunstyrelsens resultatmål ”Säkerställ kontinuerlig leverans vid avbrott av el och vatten”.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Vattenförsörjning är central för ett fungerande samhälle och en långsiktig vattenförsörjningsplanering ingår i arbetet med att nå de globala målen för hållbar utveckling.

Flera mål berörs men tydligast är kopplingen till mål nr 6 – Rent vatten och sanitet. Målet är att säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

I Kungälv kommun Vattenförsörjningsplan (KS2019/2054, KS § 151/2016 beslutad 2016-04-27 med giltighetstid till och med 2023-12-31) påtalas behovet av skydd av de vattentäkter som används för kommunal vattenförsörjning.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Vattenförsörjning är central för ett fungerande samhälle och en tryggad vattenförsörjning är till nytta för alla samhällsgrupper.

Ekonomisk bedömning

De direkta kostnader Kungälv kommun kommer att få i samband med beslutet om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Dösebacka vattentäkt rör sig i första hand om nya skyltar för uppskyllning av vattenskyddsområde, till exempel vid vägar.

Fastighetsägare har enligt MB 31 kap 4 § rätt till ersättning på grund av beslut om föreskrifter för vattenskyddsområde som innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet avsevärt försvåras. Det samma gäller innehavare av särskild rätt till fastighet (31 kap. 3 §).

Krävs tillstånd för viss verksamhet eller åtgärd, betalas ersättning endast om tillstånd vägrats eller förenats med särskilda villkor som innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 5 §).

Utgångspunkten är att ersättning betalas av den myndighet som beslutat om vattenskyddsområdet.

Frågan om ersättningar är i normalfallet en separat process som sker vid sidan om arbetet med att bedöma vattentäktens skyddsbehov och besluta om vattenskyddsområdet. Bakgrunden till att processerna är separata har sin grund i specialbestämmelsen i 31 kap 7 § andra stycket som anger att beslut om vattenskyddsområdet fattas efter ansökan så ska den i vars intresse beslutet fattas också betala ersättning.

I de fall överenskommelse inte har träffats om ersättning mellan parterna under processen så kan fastighetsägare eller rättighetsinnehavare väcka talan hos mark- och miljödomstolen (31 kap. 13 §). Ärendet handläggs då som stämningssmål.

Varje ersättningsanspråk som eventuellt uppkommer behöver hanteras separat, då bedömningen av ersättningsrätten sker av vilken verkan den specifika skyddsföreskriften får på

fastigheten utifrån de individuella förhållandena på den fastigheten och den pågående markanvändningen på fastigheten. Det behöver alltså vara en inskränkning i markanvändningen som ger en ekonomisk skada som kan kvantifieras i pengar.

Generellt kan sägas att området redan idag omfattas av flera skyddsformer och skyddsföreskrifter som inskränker markanvändningen i olika avseenden och vittnar om ett överlag skyddsvärt område där det kan argumenteras för att miljöbalken hänsynsregler redan medför högre grad av aktsamhet. En anseelig del av marken som omfattas av vattenskyddsområdet ägs av Kungälv's kommun. Antalet ersättningsanspråk bör utifrån det kunna bli få eller inga alls.

Varken ekonom eller ekonomichef har gjort en finansiell bedömning.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Vattenskyddsområde för Dösebacka vattentäkt inrättas med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken, och tillhörande vattenskyddsföreskrifter beslutas med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken.
2. Föreskrifterna gäller omedelbart även om de överklagas.

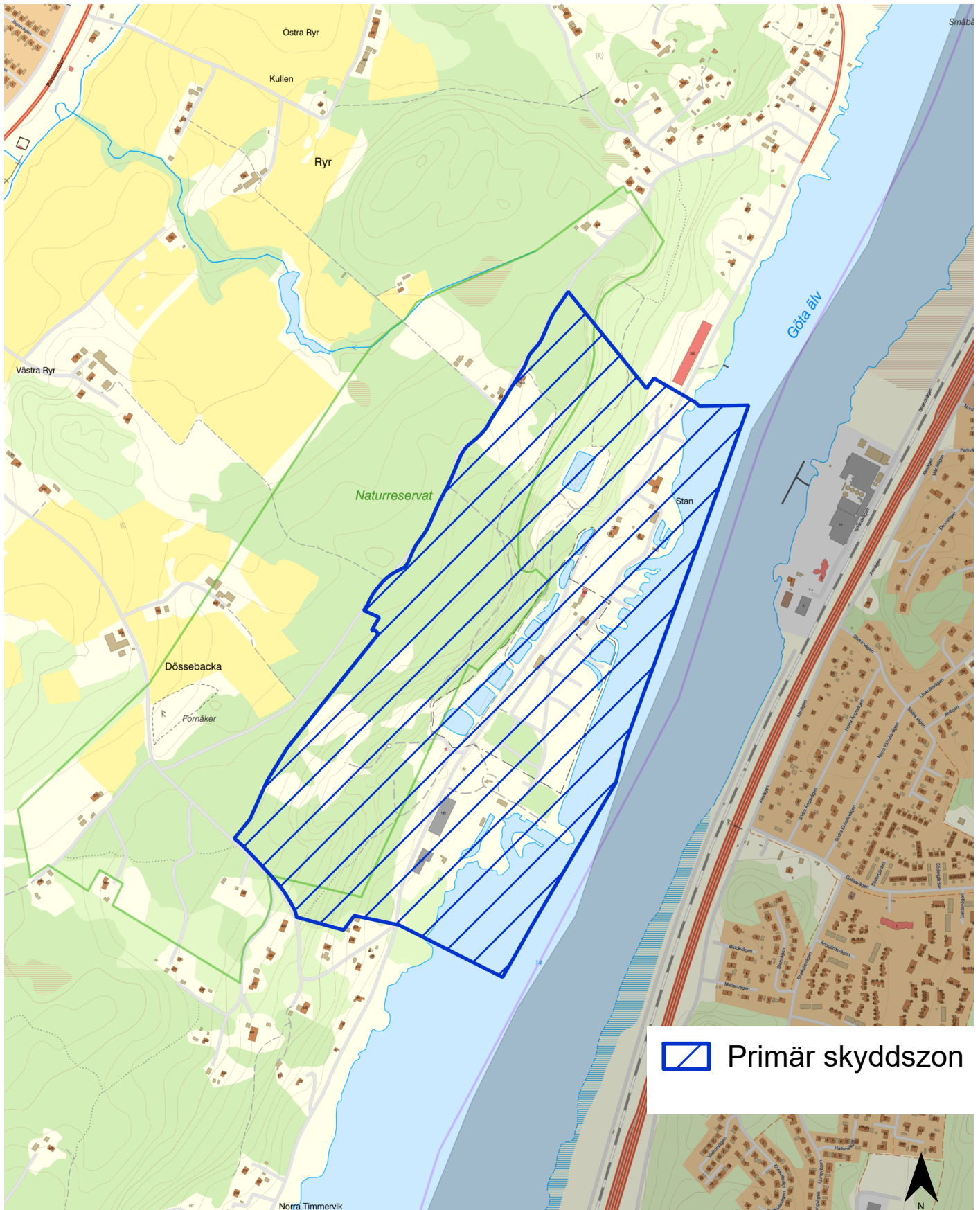
Anders Holm
Sektorchef Samhälle och Utveckling

Hans Liljered
Enhetschef VA-Drift

Expedieras till:

För kännedom till:
miljoenheten@kungalv.se
vastragotaland@lansstyrelsen.se

Bilaga 1

 Primär skyddszon

0 600 m 1,2 km

Bilaga 2

Skyddsföreskrifter för

Dösebacka vattenskyddsområde, Kungälv kommun

2022-03-19

Dösebacka vattenskyddsområde, Kungälv kommun

Vattenskyddsområdet för Dösebacka vattentäkt är uppdelat i två skyddszoner med olika restriktionsnivåer. En uppdelning av vattenskyddsområdet i olika skyddszoner gör att skyddsföreskrifterna blir mer nyanserade och skäligen genom att högst krav kan ställas på verksamheter som ligger närmast uttaget.

Vattentäktszon

Vattentäktszonen avgränsas till inhägnade områden runt brunnar, infiltrationsdammar med mera. Syftet är att säkra ett effektivt närskydd för vattentäkten.

Primär skyddszon

En primär skyddszon avgränsas så att uppehållstiden för grundvattnet från den primära skyddszonens yttre gräns till vattentäktszonen gräns beräknas vara minst 100 dygn. Syftet med den primära skyddszonen är att minimera risken för akut förorening av vattentäkten. Syftet med den skyddszonen är även att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten.

Vattenskyddsområde för Göta älv och Vänersborgsviken

Förslaget till Göta älvs och Vänersborgsvikens vattenskyddsområde (pågående arbete) överlappar Dösebacka vattenskyddsområde. Inom området gäller således både vattenskyddsföreskrifter för Dösebacka vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för Göta älvs och Vänersborgsvikensvattenskyddsområde. I de fall en verksamhet regleras med olika omfattning eller restriktionsnivå i dessa två vattenskyddsområden är det den strängaste föreskriften som gäller.

1 § Vattentäktsson

Inom vattentäktssonen är all annan verksamhet än vattentäktssverksamhet förbjuden. Med vattentäktssverksamhet inbegrips verksamhet som är direkt förknippad med drift, underhåll och utvidgning av vattentäkten.

2 § Kemikalier

§	Primär skyddszon
2a	Hantering av mer än 25 liter petroleumprodukter är förbjudet. <i>Total volym och inte volym per behållare avses.</i> <i>Undantag gäller för hantering med sekundärt skydd.</i> <i>Undantag gäller för petroleumprodukter i fordonstank, motor, samt hydraulsystem.</i> <i>Undantag gäller för transport.</i> <i>Undantag gäller petroleumprodukter för underhåll av asfalterade ytor.</i>
2b	Hantering av mer än 25 liter hälso- eller miljöfarliga produkter får inte ske utan tillstånd. <i>Total volym och inte volym per behållare avses.</i> <i>Undantag gäller för hantering med sekundärt skydd.</i> <i>Undantag gäller för transport.</i>

3 § Miljöfarlig verksamhet

§	Primär skyddszon
3a	Miljöfarlig verksamhet eller åtgärd som är anmälningspliktig enligt 2-32 kap i miljöprövningsförordningen (2013:251 och eventuella senare ändringar) är förbjuden.
3b	Sanering som avses i 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd får inte vidtas utan tillstånd.

4 § Avfall och uppläggning av massor

§	Primär skyddszon
4a	Lagring av mer än 25 liter flytande farligt avfall är förbjuden.
4b	Deponering av farligt avfall är förbjuden.
4c	Uppläggning av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjuden.

5 § Avlopp

§	Primär skyddszon
5a	Utsläpp av spillvatten, processvatten och annat avloppsvatten är förbjudet.

6 § Dagvatten

§	Primär skyddszon
6a	Anläggning för infiltration av dagvatten får inte anläggas utan tillstånd. <i>Undantag gäller avledning från ytor som utgörs av tomtmark utanför detaljplanlagt område.</i>

7 § Markarbeten

§	Primär skyddszon
7a	Materialtäktsverksamhet är förbjudet.
7b	Gräv- och schaktarbete får inte ske utan tillstånd. <i>Undantag gäller för markarbeten med en sammanhängande jord-/bergvolym som är mindre än 10 m³, underhåll av ledningar, diken och dräneringar.</i>
7c	Nyanläggning av väg eller parkeringsplats får inte ske utan tillstånd.

8 § Uppställning av arbetsfordon

§	Primär skyddszon
8a	Uppställning av arbetsfordon är förbjudet.

9 § Asfalt, oljegrus och vägsalt

§	Primär skyddszon
9a	Belägningsarbete och förbättringsarbeten på väg på en total yta av 100 m ² eller mer vid samma tillfälle, får inte ske utan anmälan. <i>Undantag gäller för underhåll och akuta insatser för trafiksäkerhet och framkomlighet.</i>
9b	Uppläggning eller tillverkning av asfalt, oljegrus eller vägsalt är förbjuden.
9c	Saltning av vägar får inte ske utan tillstånd.

10 § Fordonstvätt

§	<i>Primär skyddszon</i>
10a	Fordonstvätt är förbjudet, med undantag för avsköljning med kallt vatten.

11 § Utvinning, tillförsel och lagring av energi och vatten

§	<i>Primär skyddszon</i>
11a	Etablering av anläggning där värme eller kyla utvinns ur, tillförs till eller lagras i mark är förbjudna.
11b	Anläggande av brunn för uttag av grundvatten är förbjudet.

12 § Växtnäringsämnen

§	<i>Primär skyddszon</i>
12a	Hantering av växtnäringsämnen får inte ske utan tillstånd.
12b	Spridning av avloppsslam eller humanurin är förbjudet.
12c	Lagring av stallgödsel är förbjudet.

13 § Kemiska bekämpningsmedel

§	<i>Primär skyddszon</i>
13a	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden. <i>Undantag gäller punktsanering.</i>
13b	Jord- eller vattenslagning av plantor som behandlats med kemiska växtskyddsmedel är förbjudet.

14 § Skog och träprodukter

§	<i>Primär skyddszon</i>
14a	Avverkning av skog får ej ske utan anmälan.
14b	Uppläggning av bark, flis, spån och timmer är förbjuden. <i>Undantag gäller för upplag av ved eller andra träbaserade produkter för uppvärmning inomhus.</i>

15 § Allmänna bestämmelser

- a) Tillsyn och prövning enligt dessa föreskrifter utövas av Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälv kommun.
- b) Dispens från förbud enligt dessa föreskrifter kan medges av Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälv kommun efter hörande av berörda kommunala myndigheter och huvudman för vattentäkten. I samband med sådan prövning kan Miljö- och byggnadsnämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- c) Fastighetsägare, nyttjare av fastighet eller verksamhetsutövare inom vattenskyddsområdet ska omedelbart anmäla spill, läckage och andra händelser om de är av sådan omfattning att de bedöms kunna medföra risk för vattenförorening. Anmälan ska göras till Räddningstjänsten. Inträffade olyckor ska omedelbart rapporteras på telefon 112.

16 § Skyltning

- a) Där allmänna vägar passerar gräns till vattenskyddsområdet samt där så behövs vid vägar som passerar genom området ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk.

Upplysningar

- a) I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig anmälan skickas till Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälv kommun. I samband med sådan handläggning kan nämnden föreskriva särskilda försiktighetsmått som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- b) I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan skickas till Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälv kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- c) Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om motsvarande delar i verksamheten tillståndsprövats eller omfattas av pågående tillståndsprövning enligt miljöbalkens 9, 11 och 12 kapitel eller annan förordning utfärdad eller med stöd av miljöbalken.
- d) Brott mot skyddsföreskrifterna kan medföra påföljd enligt 29 kap 2 och 2a §§ miljöbalken om inte ansvarsbestämmelser blir tillämpliga.

Ikraftträdande

- a) Skyddsföreskrifterna gäller enligt 7 kap. 22 § miljöbalken omedelbart då vattenskyddsområdet träder ikraft, även om de överklagas.

Övergångsbestämmelser

- a) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir tillståndspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den **1 januari 202X**. Därefter får verksamheten bedrivas endast om den som bedriver verksamheten lämnat in en ansökan om tillstånd till tillståndsmyndigheten senast den **1 januari 202X**.
- b) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir anmälningspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den **1 januari 202X**. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten är anmäld senast den **1 januari 202X**.
- c) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir förbjuden får fortsätta att bedrivas till och med den **1 januari 202X**. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten erhållit dispens från förbudet senast **1 januari 202X**.

Bilaga A: DEFINITIONER AV BEGREPP I DESSA SKYDDSFÖRESKRIFTER

Arbetsfordon	Fordon som används för arbete med väg, mark, jord- eller skogsbruk.
Farligt avfall	Ett ämne eller ett föremål som definieras enligt 3 § Avfallsförordningen (2011:927).
Fordon	Ett transportmedel med motor, vilket kan framföras på mark, vatten eller is.
Förorenade massor	Massor från ett förorenat område eller efterbehandlingsprojekt, det vill säga från ett område, en deponi, mark eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter ligger över lokal eller regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten.
Hantering	En verksamhet eller åtgärd som innebär att en kemisk produkt eller bioteknisk organism tillverkas, bearbetas, behandlas, förpackas, förvaras, transporteras, används, omhändertas, destrueras, konverteras, saluförs, överläts eller är föremål för något annat jämförbart förfarande. Detta i enlighet med miljöbalken 14 kap 2 § punkt 7.
Hårdgjord yta	En yta som vatten inte kan infiltrera genom.
Hälsa- eller miljöfarliga produkter	Kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga enligt CLP-förordningen eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande syfte och innebörd.
Jord- eller vattenslagning	Den förvaring av plantor som sker i jord eller vatten i väntan på att de ska planteras.
Kemiska bekämpningsmedel	Kemiska produkter som är avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.
Markarbeten	Schaktning, grävning, borrhning, pålning och andra jämförbara arbeten som tillfälligt eller varaktigt påverkar markens utseende och struktur.
Materialtäkt	Täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.
Organiska gödselmedel	Organiska ämnen av biologiskt ursprung, dock ej stallgödsel, som kan användas som gödselmedel (exempelvis avloppsslam).
Petroleumprodukter	Produkter utvunna från råolja (petroleum).
Samma tillfälle	Den period under vilket arbete utförs i en följd, utan andra avbrott än vad normal arbetstid ger upphov till, exempelvis i form av helguppehåll, dygnsvila och dylikt.

Sekundärt skydd	Med sekundärt skydd avses a) invallning för enskilt förvaringskärl som rymmer hela kärlets volym, eller b) invallning som är gemensam för flera förvaringskärl som rymmer minst 50 % av den totala lagringskapaciteten, dock minst den största cisternens volym och 10% av övriga behållares volymer, eller c) dubbelmantlade rörledningar eller d) uppsamlingstråg eller annan anordning som säkerställer att vätska och andra medier kan uppfångas från ett läckande förvaringskärl eller vid spill. Det sekundära skyddet utgörs av ett tätt material som är beständigt mot avsett ämne. Det sekundära skyddet ska omfatta alla delar som omfattas av föreskrift.
Stallgödsel	Husdjurens träck och urin med eventuell inblandning av foderrester, strömedel eller annan vätska såsom spillvatten, disk- och tvättvatten, pressaft från ensilage eller eventuell nederbörd uppsamlad på gödselplatta, rastgård och i behållare.
Tomtmark	Mark som upptas av småhus samt trädgård och parkeringsplats som ligger i anslutning till bostadshus.
Upplag	Ett avgränsat område för tillfällig eller permanent deponering av till exempel avfall, produkter eller material.
Uppställning	Parkering längre tid än ett dygn.
Vattentäkts- verksamhet	Verksamhet som är direkt förknippad med drift, underhåll och utvidgning av vattentäkten.
Växtnäringsämnen	Mineralgödsel, stallgödsel samt organiska gödselmedel.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Dösebacka vattenskyddsområde

Kungälv kommun

Teknisk beskrivning till vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter

2022-03-19

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Foto omslag:

Dösebacka vattenskyddsområde norrifrån, Kungälv vattenverk till höger, Göta älv till vänster.

KUNGÄLVS KOMMUN

1	Inledning	1
1.1	Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde	1
1.2	Omfattning och genomförande	2
1.3	Underlagsmaterial	3
1.4	Syfte och användning av denna tekniska beskrivning	5
1.5	Orienteringskarta	5
2	Dösebacka vattentäkt	6
2.1	Anläggningens utformning	6
2.2	Täktens kapacitet	6
2.3	Vattenkvalitet	8
2.4	Vattenbehandling	8
2.5	Vattenförbrukning	9
2.6	Reservvatten och nödvatten	9
2.7	Vattentäktens värde	9
2.8	Ägandeförhållanden	10
2.9	Vattendom	10
3	Hydrogeologisk beskrivning	11
3.1	Områdesbeskrivning	11
3.2	Markanvändning	11
3.3	Geologi	11
3.4	Avrinning och grundvattenbildning	12
3.5	Hydrogeologi	13
3.5.1	Grundvattennivå och hydraulisk gradient	13
3.6	Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning	13
4	Planbestämmelser och markanvändning	14
4.1	Aktuella planbestämmelser	14
4.1.1	Översiktsplan Kungälv kommun	14
4.1.2	Detaljplaner	15
4.1.3	Lokala föreskrifter och områdesbestämmelser	15
4.1.4	Naturvärden	15
5	Riskkällor i anslutning till Dösebacka vattentäkt	16
5.1	Genomförande	16
5.2	Riskkällor	16
5.2.1	Klimatförändringar och översvämningar	17
5.2.2	Sabotage, kris och krig	17
5.2.3	Vägar och transporter	18
5.2.4	Jord- och skogsbruk	18
5.2.5	Bebyggelse	19

KUNGÄLVS KOMMUN

5.2.6	Övriga riskkällor	22
6	Riskbedömning inom tillrinningsområdet för Dösebacka vattentäkt	26
6.1	Skyddsbehov	26
6.2	Riskbedömning	26
6.2.1	Dösebacka vattentäkt	26
7	Utformning av vattenskyddsområde	27
7.1	Krav och allmän metodik	28
7.2	Skyddszoner	28
7.2.1	Vattentäktszon	28
7.2.2	Primär skyddszon	28
7.3	Avgränsning av skyddsområdet och yttre gräns för primär skyddszon	29
7.3.1	Naturlig grundvattenströmning	30
7.3.2	Vattentäktszon	30
7.4	Genomförande samt motiv till gränsdragningar	30
7.4.1	Strategi och generella motiv	31
7.4.2	Platsspecifika motiv	31
8	Bakgrund till valda skyddsföreskrifter	32
8.1	Skyddsföreskrifternas syfte och funktion	32
8.2	Riskanalysens överföring till vattenskyddsföreskrifter	32
8.3	Andra typer av riskreducerande åtgärder	33
8.4	Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå	33
8.4.1	Generella krav	33
8.4.2	Restriktionsnivå	34
8.4.3	Generella restriktioner	34

1 Inledning

1.1 Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde

Vid Dösebacka i Kungälv kommun finns en kommunal vattentäkt med ett vattenskyddsområde och tillhörande skyddsföreskrifter fastställda 1992. Vattentäkten utnyttjade ursprungligen bara den naturliga grundvattentillgången men har sedan 1960-talet byggts ut för infiltration av vatten från Göta älv som rinner precis öster om täkten. Kungälv kommun köpte täkten från ett privat bolag 1988.

Kungälv kommun tog det nya Kungälv vattenverk i bruk 2018. Detta vattenverk är ett ytvattenverk som använder Göta älv som råvattentäkt. I och med att Kungälv vattenverk togs i drift togs Dösebackatäkten ur bruk som huvudvattentäkt.

Kommunen har gjort bedömningen att Dösebacka vattentäkt behövs som "stödvattentäkt" och reservvattentäkt för att kunna få redundans i vattenförsörjningen. Dösebacka vattentäkt fungerar i dagsläget endast som en grundvattentäkt, även om möjligheten att infiltrera vatten från älven fortfarande finns.

Om kommunen behöver stänga intaget, till Kungälv vattenverk, från Göta älv, på grund av risk för föroreningar, partiklar eller annat har Kungälv kommun inte tillräcklig kapacitet i vattenverkets reservoar för att försörja Kungälv kommun under flera dygn. Då kan råvatten från Dösebackatäkten användas i Kungälv vattenverk.

För denna typ av vattentäkt är också det viktigt att säkerställa kvaliteten på kort och lång sikt och därför ska ett reviderat vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för detta fastställas.

Kungälv kommun samarbetar med övriga kommuner i Göta älv dalen för att ta fram ett gemensamt vattenskyddsområde för ytvattentäkten Göta älv och Vänersborgsviken, ett område som sträcker sig från Vänersborgsviken ner till Göteborg. Denna tekniska beskrivning för Dösebacka är utformat mot bakgrund av att vattentäkten nu endast används som grundvattentäkt rutinmässigt. Mot bakgrund av att pågående arbete med vattenskyddsområdet för Göta älv och Vänersborgsviken hanterar enbart ytvattenskydd för älven.

Syftet med att inrätta ett vattenskyddsområde är att skydda Dösebacka vattentäkt i ett långsiktigt perspektiv. Inrättande av vattenskyddsområden med skyddsföreskrifter gör det möjligt att reglera riskfyllda verksamheter och åtgärder så att vattnet, nu och i framtiden, kan användas för sitt ändamål. Genom att ett område förklaras som vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter upprättas:

- stärks skyddet för vattenförekomsten.
- tydliggörs vattenförekomstens planmässiga betydelse.
- förtydligas vad som gäller utifrån Miljöbalken.

1.2 Omfattning och genomförande

- **Teknisk beskrivning av vattentäkten.**

Sammanställning av befintligt material och information.

- **Hydrogeologisk beskrivning**

Beskrivning av geologi, hydrogeologi, sårbarhet och skyddsbehov.

- **Identifiering och kartläggning av potentiella riskkällor**

Riskenventering i fält samt sammanställning av befintligt material.

- **Översiktlig riskanalys av väsentliga riskkällor för vattentäkten**

- **Utformning av skyddsområde**

Vattentäktsszon och primär skyddszon inrättas, vilka tillsammans bildar vattenskyddsområdet.

- **Framtagande av skyddsföreskrifter**

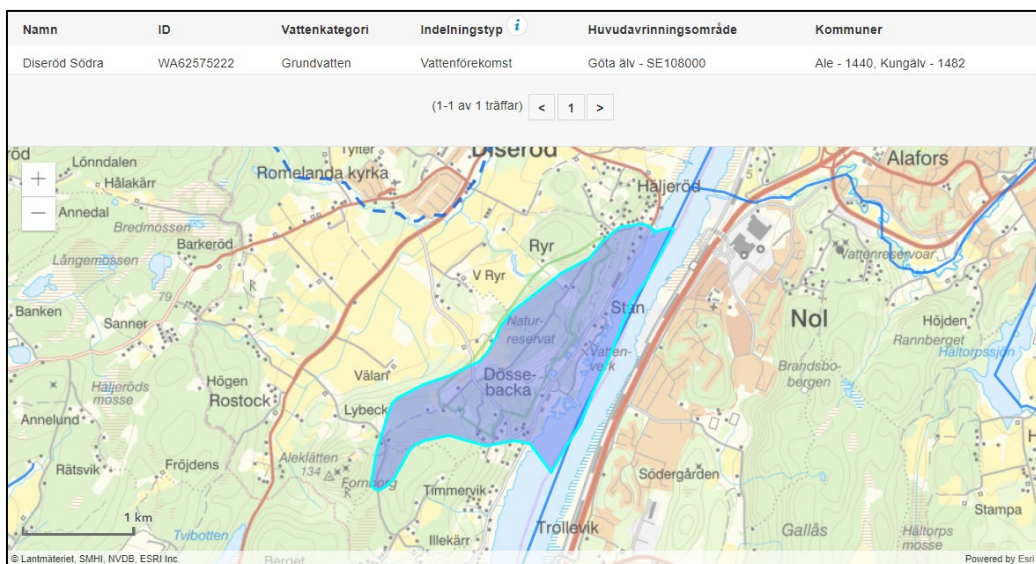
1.3 Underlagsmaterial

Utredningsarbetet har baserats på genomgång och analys av befintligt material.

Underlagsmaterialet har främst utgjorts av:

- A.** Geologiska kartan, skala 1:50 000 (www.sgu.se – kartgenerator).
- B.** Hydrogeologiska kartan (www.sgu.se – kartgenerator)
- C.** Naturvårdsverkets allmänna råd om vattenskyddsområden NFS 2003:16.
- D.** Naturvårdsverkets handbok med allmänna råd om vattenskyddsområde 2005:10
- E.** Havs- och vattenmyndighetens Vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden Rapport 2021:4.
- F.** ÖP 2010, Översiktsplan för Kungälv kommun.
- G.** PM angående skyddsföreskrifter för Dösebacka grundvattentäkt, VBB Viak, 1991-04-02
- H.** Kungälv m.fl. vattenförsörjning, Principförslag för nytt vattenverk i Dösebacka, Norconsult, 2013-04-15 rev A
- I.** Synpunkter/Yttrande "Förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter för Kungälv kommuns vattentäkt vid Dösebacka 1991.
- J.** Besiktning av och diskussioner om Kungälv kommuns vattenförsörjning den 7-8 juni 2004.
- K.** Material gällande marksaneringar och oljeförekomst inom vattentäktområdet, 1988 – 1995.
- L.** Grumlighet i brunnar, VIAK AB 1988-10-19
- M.** Redovisning av utförda borrhningar och provpumpning av brunn 4, VIAK AB, 1988-11-09
- N.** Besiktningsutlåtande – Dösebacka besiktning av ras, 2007-02-23
- O.** Råvattenkvalitet vid Dösebacka vattenverk, Kungälv. 2007-11-02
- P.** Dom, VA44/83, Vänersborgs tingsrätt, 1984-09-11.
- Q.** Förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter Göta älv. Koncept. Sweco 2012.
- R.** Anläggningsbeskrivning och driftinstruktioner för Dösebacka vattenverk, Kungälv kommun 2013.
- S.** Råvattenkvalitet vid Dösebacka vattenverk, Kungälv, Miljökemigruppen, 2007.
- T.** Modellberäkning av konstgjord grundvattenbildning, B Zagerholm, M Vikström, B Persson, Rapport Nr 2007-06, Svenskt vatten utveckling.

- U.** Framtida användning av Dösebacka för dricksvattenproduktion. Uppdragsnummer 1837506000, H. Eideborn, N. Kellgren, SWECO 2017
- V.** Projekt Dösebacka reserv- och nödvattentäkt. Rapport. Provpumpning av brunn GRP17 i Dösebacka. Uppdragsnummer 13002033-101. K. Grodzinsky, I. Rhen och A. Blom. SWECO 2020-10-30.
- W.** Kungälv's kommun 2019, Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön, 2019-11-07 KF § 265/2019.
- X.** DÖSEBACKAPLATÅN Geologisk beskrivning av fyndorten för mammut och myskoxe vid Dösebacka, Romelanda socken, Bohuslän. J. Alin och R. Sandegren, SGU Årsbok 41, 1947.

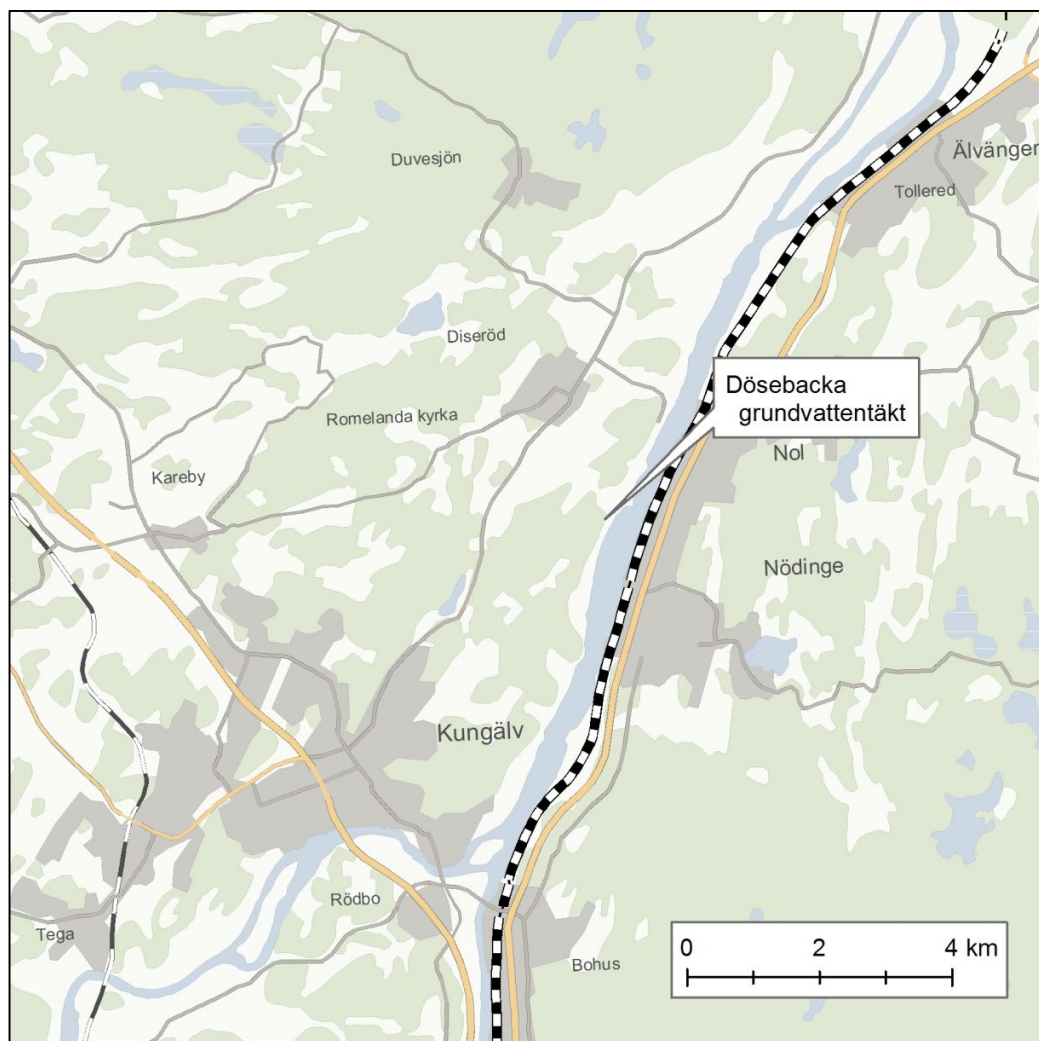

Figur 1. Dösebacka vattentäkt är en del av grundvattenförekomsten Diseröd Norra. VISS 2021.

1.4 Syfte och användning av denna tekniska beskrivning

Denna tekniska beskrivning är ett underlag för beslut till vattenskyddsområde och föreskrifter. Syftet är inte och kan inte vara att utgöra ett fullständigt eller tillräckligt underlag för att bedöma specifika ansökningar om tillstånd enligt skyddsföreskrifterna. Skälen är bland annat att varje ansökan, verksamhet och plats utgör en unik kombination av detaljerade förutsättningar som i alla varianter inte kan förutses här.

1.5 Orienteringskarta

Figur 1: Orienteringskarta med läge för Dösebacka. © Lantmäteriverket. Ärende nr M2006/1022.

2 Dösebacka vattentäkt

2.1 Anläggningens utformning

Sedan 2018 december har Dösebacka vattenverk varit ur drift, det vill säga ingen konstgjord infiltration av vatten från Göta älv förekommer utan bara naturliga infiltration.

Vattnet pumpas upp ur uttagsbrunnar placerade längs med älven. Totalt finns i nuläget 19 stycken brunnar. Brunn 4, 5 och 12 används inte alls av olika skäl.

Brunnarna är kopplade till Dösebacka vattenverk i tre linjer; södra, norra och mittersta. Brunnskapaciteterna ligger mellan 13-17 l/s och djupen på brunnarna mellan 11-47 m. En sammanställning över produktionsbrunnarna visas i Tabell 1.

Brunnarnas lägen anges inte i aktuellt TB med anledning av uppgifternas känslighet ur ett säkerhetsperspektiv.

2.2 Täktens kapacitet

Under 2020 genomförde kommunen omfattande provpumpning av brunnar i Dösebacka i syfte att klarlägga funktionen av befintliga brunnar. Resultatet av dessa provpumpningar kommer av sekretessskäl inte att redovisas i detalj i denna TB. Slutsatsen av provpumpningarna är dock att Dösebacka vattentäkt och dess brunnar har betydelse för kommunens möjlighet att på ett tryggt sätt säkerställa råvattentillgång.

Även testpumpning och mätning från brunn 17 till spill genomfördes för att förstå vilken den naturliga infiltrationshastigheten är. Mätning och provtagning genomfördes också för att konstatera om det finns någon koppling till Göta älv. Information togs fram för att kunna beräkna vilken kapacitet som kan finnas i Dösebackatäkten.

Brunn GRP17 valdes för en längre provpumpning av akviferen. Resultaten tyder på ett möjligt uttag på cirka 25 l/s under ett år från en brunn, och cirka 50 l/s om uttaget fördelas på flera brunnar. (Det finns dock vissa kvarstående osäkerheter om uttag under många år.)

Vid provpumpningar som genomfördes under 2020 visade brunnarna GRP 3, 7, 13, 17, 18 och 19 på kapacitet, 35 – 90 l/s. Brunnar GRP 6 och 16 visade på kapacitet 6-9 l/s. Kapacitetsuppgifterna bygger på ostörd grundvattenyta och visar uttagsmöjlighet vid högst en veckas uttag ur en brunn.

Tabell 1. Produktionsbrunnarna i Dösebacka vattentäkt. Kapacitetssiffrorna inom parentes anger resultaten från 2020-års provpumpningar.

GRP	Anlagd (år)	Foderrör Ø (mm)	Djup (m)	Intagssil (m)	Kapacitet (l/s)	Produktionslinje
1	före 1998	250	31	3	>13	södra
2	1973	250	32	3	>13	södra
3	1973	250	46	3	>13 (35-90)	södra
6	före 1998	250	45	3	>13 (6-9)	norra
7	1990	250	46,5	6	>13 (35-90)	norra
8	före 1998	250	17	okänt	>13	norra
9	1960	800	17,5	3	>13	mitt
10	1992	250	46	2	13	södra
11	1988	250	11,45	3	13	södra
12	1997	250	13,5	3	13	södra
13	okänt	250	okänt	3	13 (35-90)	södra
14	1977	250	41	3	13	södra
15	1998	250	47	3	13	södra
16	2010	210	17	3	17 (6-9)	norra
17	2010	210	33	8	>15 (35-90)	södra
18	2011	326	32	8	>15 (35-90)	södra
19	2011	326	41,7	5	>15 (35-90)	södra

Det finns nu en råvattenledning som är förlagd mellan Kungälvsvattenverk och Dösebacka vattentäkt. Därmed finns det möjlighet att koppla in och pumpa vatten direkt från de brunnar som är kopplade till Dösebackas lågreservoar.

Sedan februari 2021 har det pumpats från en av brunnarna (GRP8) till Kungälvsvattenverk för att hjälpa till att reglera temperaturen på råvattnet under den kallaste och den varmaste perioden för Göta älvs vatten.

2.3 Vattenkvalitet

Provtagningar på vattenkvaliteten under testet av GRP17 under 2020 och råvattenprovtagningar från Dösebacka vattentäkt (GRP8) under 2020 ger vid handen att råvattenkvaliteten i stort sett är bra. Dock med ett observandum för klorid, natrium samt konduktivitet.

Turbiditeten i vattnet är låg, vattnet har ingen lukt och pH ligger mellan 6,8 – 7,5.

Vid propumpningen av GRP17 2020 syntes en markant ökning av klorid över tid, från 52 mg/l till 330 mg/l. Natrium ökar från 18 mg/l till 180 mg/l. Konduktiviteten ökar från 29 mS/m till 130 mS/m. Tidigare utredningar har redovisat att kloridhalternas värde med största sannolikhet härrör sig från relict grundvatten inom grusförekomst. Vid kraftiga uttag ur endast en brunn ökar risken för att halterna stiger varför kommunen kommer att använda flera av brunnarna även fortsättningsvis.

Vattenkvaliteten vid propumpningen 2020 i GRP17 med 23 l/s under 6 månader visar på ett vatten som är acceptabelt som råvatten till Kungälv VV under de första två veckorna men sedan blir kloridhalten för hög.

Provtagningar med avseende på mikrobiologiska parametrar visar inte på något anmärkningsvärt, varken i de prover som analyserades under propumpningen av GRP17, analysrapporter för GRP8 under 2021 eller provtagningar från fler brunnar längre bakåt i tiden.

Analys av PFAS visar att det förekommer ett flertal av där ingående ämnen, men att halterna är låga och trenden för summan PFAS är avtagande.

Vid provtagning 2021 på Dösebackas grundvatten under detekterades inga bekämpningsmedelsrester.

Vattenkvaliteten vid uttag ur flera brunnar är inte undersökt under de sista åren.

2.4 Vattenbehandling

Vatten infiltreras naturligt till grundvattentäkten. En ny omkoppling i Dösebackavattenverk utförs så att brunnar från Norr och Södra kan kopplas direkt till en ny ledning från befintlig källa i Dösebacka vattenverk till luftningstrappa efter inloppspumpsystemet i Kungälvs vattenverk.

Dösebacka vattentäkt är numera "stödvattentäkt" för Kungälvs kommun, genom att råvattnet från Dösebackatäkten kan användas i Kungälvs vattenverk. Täkten är därmed också ytterst viktig eftersom den då försörjer Kungälvs kommun med dricksvatten tillsammans med Lysegårdens vattentäkt och Marstrands vattentäkt.

2.5 Vattenförbrukning

Sedan februari 2021 har Kungälv kommun pumpat cirka 5 l/s från brunn 8 för att höja temperaturen på råvattnet in till Kungälv vattenverk cirka 0,2 ° C eftersom råvattens temperatur i älven var underkyllt cirka -0,4 ° C och vår membranläggning kan vara känslig för iskrystallbildning. Under varma somrardagar kan det kalla grundvattnet från Dösebacka hjälpa till med att hålla temperaturen nere på råvattnet till Kungälv vattenverk. För hög temperatur på råvattnet betyder ökad risk för mikrobiologisk tillväxt.

Att kunna pumpa in cirka 10% av råvattnet som grundvatten från Dösebacka, vilket har en relativt stabil temperatur hela året, kan vi minska de temperaturberoende problemen.

Planen är att bygga ut möjligheten att pumpa från flera brunnar konstant till en totalt av cirka 10-20 l/s för inblandning i ytvattenråvattnet till Kungälv vattenverk. Kommunen undersöker även möjligheten att pumpa 100% grundvatten som råvatten in till Kungälv vattenverk. Men detta kräver ombyggnation och reparation på Dösebacka vattenverk, samt planering eftersom Kungälv vattenverk behöver kunna ställas om för 100 % grundvattenintag.

Sedan Kungälv kommun har tagit Dösebacka vattenverk ur drift har grundvattennivån stigit rejält i Dösebacka vattentäkt. Kommunen får grundvatten in i källare i Dösebacka som vi måste pumpa ut kontinuerligt. Kommunen har nu ett hus som måste rivas på grund av att det sjunker ner i marken. Att kunna pumpa ett nominalflöde till Kungälv vattenverk för temperaturreglering hjälper därmed också till med att hålla grundvattennivån under marknivå.

2.6 Reservvatten och nödvatten

Dösebacka är reservvattentäkt för Göta älv, men används även kontinuerligt som "stödvattentäkt" med leverans av råvatten till Kungälv vattenverk. Även planer på samarbete mellan Tjörn, Stenungsund, och Kungälv om reserv- och nödvattenförsörjning finns.

2.7 Vattentäktens värde

Värdet på en vattentäkt beror bland annat på uttagbara vattenmängder, nuvarande och framtida vattenutnyttjande, kostnader för en alternativ vattentäkt med samma kvantitet och kvalitet samt på tillgång på reservvattentäkter. För vattenförsörjningsändamål är utvinningsvärdet av största intresse. Vattentäktens värde bestäms ofta av kostnaden för att ersätta vattentäkten med ett likvärdigt alternativ i händelse av att den blir obrukbar.

Enligt Göteborgsregionens vattenförsörjningsplan utgör grundvattenförekomsten Södra Dösebacka en viktig resurs i regionen. Vattenresursen är även bedömd att vara av mellankommunal betydelse, baserat på konstgjord infiltration. I Kungälv vattenförsörjningsplan påtalas också värdet av de befintliga vattentäkterna och deras betydelse både idag och i framtiden

2.8 Ägandeförhållanden

Vattentäkten och uttagsbrunnarna ligger idag på fastigheten Stan 1:1 med flera, Fastigheterna som vattentäkten ligger på ägs av Kungälv kommun till allra största delen.

2.9 Vattendom

Vattendomen för vattentäkten Dösebacka som är den gällande gavs 1984 (Dom DVA 21). Den föregicks av Dom A5 från 1961 och Dom DVA 59 1975.

Domen från 1961 medger grundvattenuttag på 40 l/s.

Domen från 1975 medger uttag ur älven på 200 l/s fram till 1984.

Domen från 1984 medger uttag ur älven på 200 l/s, att infiltrera det uttagna älvvattnet, samt uttag av grundvatten på ytterligare 100 l/s, utöver de 40 l/s som redan medgetts 1961 (d.v.s. totalt 140 l/s).

3 Hydrogeologisk beskrivning

3.1 Områdesbeskrivning

Dösebackaplatån är en israndbildning 5 km norr om Kungälv, precis väster om Göta älv. Platån var ursprungligen cirka 2,5 km lång och cirka 1,2 km bred men täktverksamhet har minskat utbredningen väsentligt på sina ställen. Vid den gamla täkten finns cirka 30 m höga nästan lodräta skärningar i platån.

3.2 Markanvändning

Dösebacka vattentäkt är placerad precis väster om Göta älv. I området finns förutom Dösebacka avvecklade vattenverk, Kungälvsvattenverk samt ett fåtal bostadshus. Sedan 1984 är Dösebacka förklarad som naturreservat, och naturreservatet och vattenskyddsområdet överlappar varandra något.

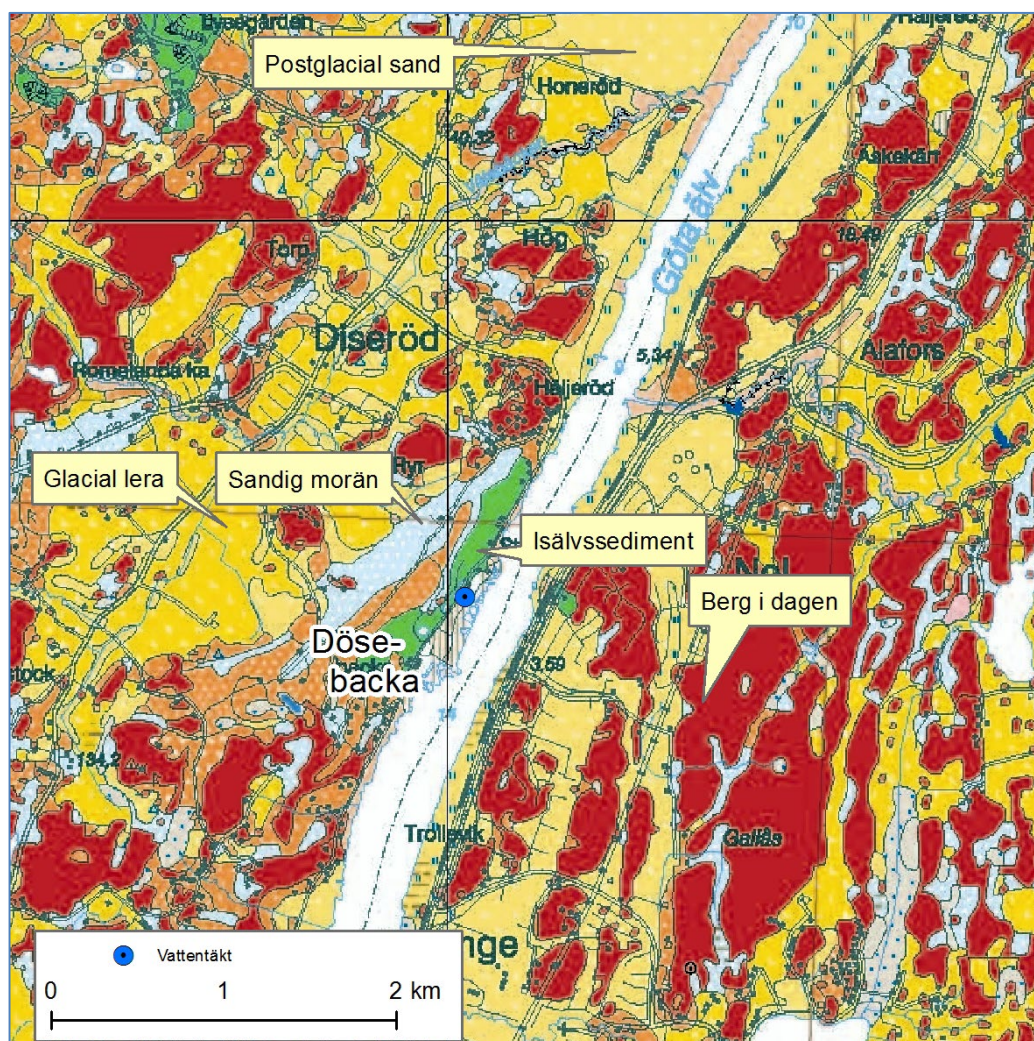
Det har historiskt förekommit många olika typer av verksamheter i området. Nere vid älven låg tidigare en cementindustri som byggde och ägde vattenverket fram till 1988 då kommunen köpte det.

3.3 Geologi

Göta älv dalen är en utpräglad sprickdal med både väl utbildade och oregelbundna dalsidor. Älvdalens ravinlandskap har bildats genom vattenerosion, ras och skred. Från utloppet ur Väneren följer dalen i stort sett berggrundens strykningens riktning från nordnordost till sydsydväst och den utgör en gränsszon mellan granitoida bergarter i väster och förgnejsade bergarter i öster.

Dalgången är fylld av sediment som avsattes i samband med att inlandsisen avsmälte från området för cirka 12 500 år sedan. Smältvattnet från isen avsatte finkorniga sediment i form av glacial lera. I mitten av dalgången är lerdjupet cirka 30-40 meter, men detta smalnar av mot kanterna där det även går i dagen på vissa platser. Under lerlagret finns ett sand- och grusmaterial med inslag av bottenmorän, på sina ställen cirka 10 m mäktigt. Detta bekräftas av borrhningarna av brunnarna, som även visar insprängda linser av hårt packat moränmaterial i både lerlagren och sandlagren.

Grusavlagringen som utgör Dösebackaplatån höjer sig mer än 75 m över Göta älv. Främst uppbyggd av morän med mellanliggande skikt av isälvsmaterial. Lageruppbyggnaden av israndbildningen finns kartlagd av SGU, och samtliga lager i platån är i öster avskurna och överlagras morän.

Figur 3. Jordartsfördelning vid Dösebacka. ©SGU

3.4 Avrinning och grundvattenbildning

Dösebacka vattentäkt har två olika tillrinningsområden, ett för Göta älv, och ett för Dösebackaplatån. Den korrigerade årsmedelnederbörden i Kungälv (station 4677) är cirka 900 mm. Avrinningen uppgår till cirka 500 mm/år, vilket motsvarar cirka 16 l/s*km². Detta motsvarar maximalt tillgänglig nybildning av grundvatten för hela Dösebackaplatån. Grundvattenbildningen i isälvsmaterial bedöms vara i storleksordningen cirka 80 % av avrinning, det vill säga cirka 400 mm/år eller cirka 13 l/s*km². Dösebackaplatån har ursprungligen haft en utbredning på cirka 3 km², men har efter täktverksamheten krympt. En del av platån ligger längre söderut än Dösebacka vattenverk och därför kan inte dessa siffror ses som den mängd grundvatten som finns tillgängligt som naturligt grundvatten i täkten.

3.5 Hydrogeologi

Enligt SGU:s bedömning klassas Dösebackaavlagringen som ett grundvattenmagasin med mycket goda uttagsmöjligheter, i storleksordningen 25-125 l/s. Avlagringarna längs med strandkanten klassas som 5-25 l/s från sand- och gruslager under finkorniga sediment.

Transmissiviteten i brunnsområdet beräknades 1991, med hjälp av uppmätta värden på utpumpad vattenmängd samt grundvattennivåer i observationsrör, till $2,87 \cdot 10^{-3}$ m²/s, med en uppskattad mäktighet på 10 meter blir den hydrauliska konduktiviteten $3 \cdot 10^{-4}$ m/s.

3.5.1 Grundvattennivå och hydraulisk gradient

Grundvattennivån i Göta älvs dalgång lutar svagt i älvens längdriktning, och antas vara den naturliga strömningsriktningen. På Dösebacka sker den naturliga grundvatten-transporten främst nordväst till sydost, vilket använts vid placeringen av infiltrationsdammar och brunnar. Utredningen 1991 uppskattar grundvattenytans gradient norr och söder om vattentäkten till som högst 5-10 promille. Grundvattnets naturliga lutning approximeras, från mätningar på platåns motsatta sida där ingen täktverksamhet förekommit, till 10-50 promille. Grundvattentransporten sker i älvens strömningsriktning med gradienten 2 promille, samt från infiltrationsdammarna ner mot brunnarna med 10 promille. Den effektiva porositeten uppskattas till max 10 %. Strömningshastigheterna beräknades i utredningen till 0,1 m/dygn i strandzonen i älvens riktning, samt 1,0 m/dygn från platån vinkelrät mot älven.

Grundvattenytan i brunnsområdet är avsänkt 1-2 meter, i brunnarna uppgick 1991 avsänkning till cirka 20 meter med mycket branta avsänkningstrattar.

Grundvattennivåerna i brunnarna och området mäts regelbundet.

3.6 Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning

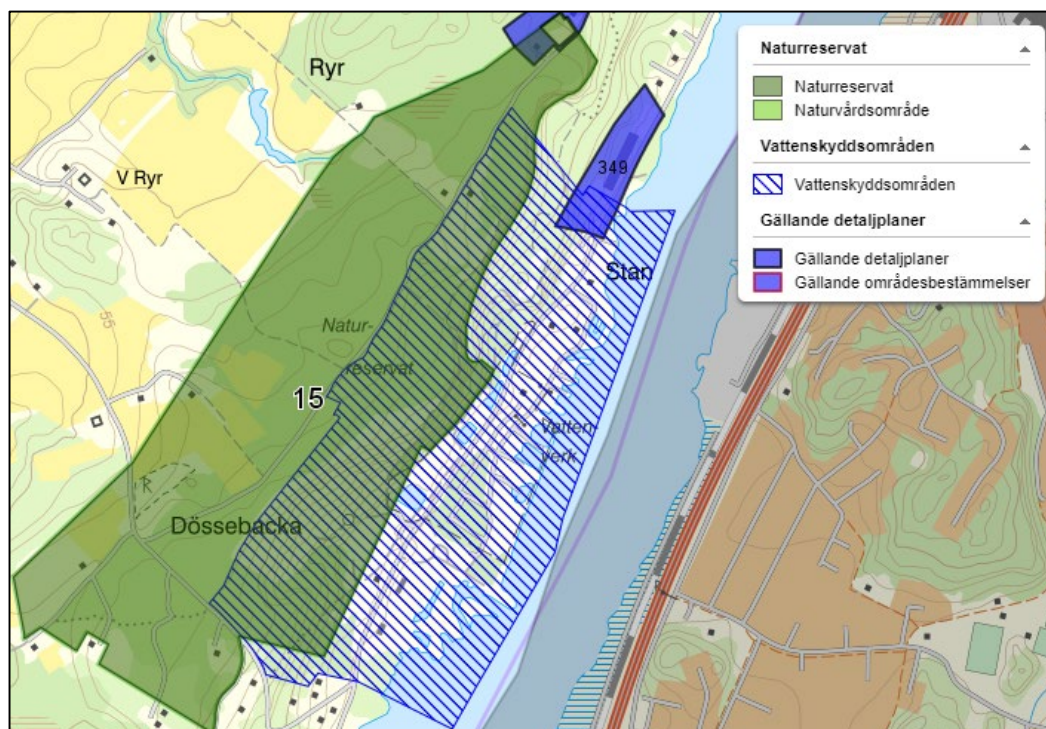
Sårbarhet betecknar markens och vattnets känslighet för att påverkas av en förorening, eller med andra ord, markens brist på förmåga att reducera en förorenings farlighet under transporten i mark och vatten. Naturliga barriärer kan vara ett skyddande lerlager som minskar ett områdes sårbarhet. Områden där täktverksamhet tidigare bedrivits är sårbara eftersom delar av jordlagren över grundvattenytan har grävts bort och avståndet till grundvattenytan därmed är litet.

Göta älv är ett vattendrag med stora risker inom avrinningsområdet och hög sårbarhet.

Hela isälvsavlagringen Dösebacka kan betecknas som sårbar eftersom grundvattenmagasinet är öppet och skyddande lerlager saknas förutom längs strandkanten. Inom det tidigare grustäktområdet är sårbarheten för grundvattenförorening större.

4 Planbestämmelser och markanvändning

Konflikter gällande markanvändningen bottnar oftast i anspråk på att få använda samma ytor för flera ändamål, till exempel. för bebyggelse, vägsträckning, industrilokalisering och vattentäkter. En säker och hälsosam dricksvattenförsörjning är en nödvändig grund för ett samhälles fortlevnad och utveckling och vattentäktens huvudman har skyldighet att säkra vattnets kvalitet och konsumenternas hälsa. Detta innebär att skyddet av vattentäkten kan komma i konflikt med andra verksamheter som kan påverka vattnet negativt genom de restriktioner som läggs på verksamheterna.

Figur 4. Dössebacka naturreservat överlappar till viss del vattenskyddsområdet. Detaljplanen för Kungälvs vattenverk ligger delvis inom vattenskyddsområdet, i den nordligaste änden. Kuungälvs kartan 2021.

4.1 Aktuella planbestämmelser

4.1.1 Översiktsplan Kungälv kommun

Kungälvs kommuns gällande översiktsplan, utgörs av Översiktsplan 2010 tillsammans med konsekvensbeskrivning av översiktsplanen samt mark och vattenanvändningskarta och antogs av kommunfullmäktige 2012-01-19.

Översiktsplanen återspeglar bland annat kommunens visioner för framtida VA-arbete, och nämner att en tydlig och långsiktig plan behövs för kommunen tillsammans med uppföljning av vatten- och avloppslösningar.

4.1.2 Detaljplaner

Området direkt norr om nuvarande vattenskyddsområde är detaljplanelagt för Kungälvsvattenverk. (Romelanda 349, Detaljplan för vattenverk, del av Stan 1:1 m fl, Kungälvskommun, Västra Götalands län, 2015-08-28.)

4.1.3 Lokala föreskrifter och områdesbestämmelser

Inom Kungälvskommun gäller Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagna av kommunfullmäktige 2019-11-07. Föreskrifterna behandlar enskilda avloppsanläggningar, djurhållning, gödselspridning, värmepumpar, spridning av bekämpningsmedel med mera.

4.1.4 Naturvärden

Dösebackaplatån har varit naturreservat sedan 1984 då den mäktiga avlagringen "har ansetts vara av särskilt värde ur vetenskaplig synpunkt" Tidigare har även fossilfynd från myskoxe och mammut hittats i platån.

5 Riskkällor i anslutning till Dösebacka vattentäkt

Sedan det befintliga vattenskyddsområdet med skyddsföreskrifter togs fram har riskkällorna i mycket liten grad förändrats. Därför har nedanstående riskanalys ansetts tillräcklig med de mindre juseringar som har gjorts. De risker som uppmärksammats hanteras på lämpligt sätt i förslaget till nya skyddsföreskrifter.

Det har historiskt förekommit många olika typer av verksamheter i området, och avsikten med skrivningarna i föreskrifterna är att på ett tydligt sätt kunna hantera även eventuella framtida verksamheter.

5.1 Genomförande

Riskinventering har dels genomförts med fältbesök, dels med sammanställning av befintligt material.

Riskkällor inom tillrinningsområdet för Dösebacka vattentäkt är både platsspecifika riskobjekt och risker förknippade med en viss typ av markanvändning. Riskkällor inom tillrinningsområdet för Göta älv finns inte med i sammanställningen utan hanteras i arbetet med vattenskyddet för Göta älvs ytvattentäkt.

5.2 Riskkällor

Riskobjekt är platsbundna verksamheter och företeelser som kan påverka yt- och grundvattnets kvalitet. Riskkällor är icke-platsrelaterade riskobjekt. De verksamheter eller företeelser som kan innebära risker i området kan grupperas i följande riskkällor:

- Klimatförändringar och översvämningar
- Sabotage, kris och krig
- Vägar och transporter
- Jord- och skogsbruk
- Bebyggelse
- Försämring av råvatten
- Övriga riskkällor

De olika riskobjekten beskrivs och sammanställs nedan.

5.2.1 Klimatförändringar och översvämningar

Mycket talar för att stora delar av Sverige går mot ett mildare och blötare klimat. Det medför i så fall att risken för översvämningar ökar. Därmed kan föroreningar lättare spridas till yt- och grundvatten. Mer extrema väderförhållanden leder till ökad risk för bland annat häftiga nederbördstillfällen och perioder av extrem torka. Extrema nederbördstillfällen kan medföra följande risker, vilket också tidigare erfarenheter från perioder med höga regnmängder visar:

- Bräddning av avlopp
- Stora dagvattenmängder
- Översvämningar och bortspolning av föroreningar från pågående och nedlagda verksamheter i anslutning till vattendrag och sjöar
- Ökad olycksfrekvens, till exempel underminering av vägar
- Ökad grumlighet i vattendrag

Brunnarna för vattentäkten i Dösebacka ligger i direkt anslutning till Göta älv, vilket gör att flera av brunnarna står i vatten. Brunnarna bedöms vara konstruerade så att inget ytvatten rinner in i brunnarna idag.

5.2.2 Sabotage, kris och krig

Vattenförsörjningen är en känslig sektor för sabotage och i samband med kris och krig. Risker rör bland annat åverkan på fasta installationer, vilket kan motverkas av fysiskt skydd. Risker förknippade med sabotage, kris och krig har inte analyserats i denna rapport. En särskild riskanalys med fokus på dessa risker rekommenderas. Detta bör inarbetas i kommunens beredskapsplan.

5.2.3 Vägar och transporter

En mindre (tidigare "väg 629") passerar mellan brunnarna och infiltrationsbassängerna. Trafikmängden på den vägen bedöms vara måttligt men innebär ändå en risk på grund av vägens placering mellan bassängerna och brunnarna.

Potentiella risker som är förknippade med vägar och transporter är:

- Olyckor
- Vägdegvatten
- Vägsalt

Olyckor

Olyckor sker statistiskt sett på alla typer av vägsträckor, men speciellt utsatta delar utgörs av vägnitt där trafiksituationen är komplex och där trafikmängden är hög. Det är främst olyckor med farligt godstransporter som bedöms utgöra en risk för förorening av grundvattnet, men även olyckor med tunga fordon utgör en risk eftersom fordonets tankar kan innehålla en stor volym diesel som kan läcka ut i händelse av en olycka.

Sannolikheten för att en olycka med farligt gods ska inträffa på vägen mellan infiltrationsdammarna och brunnarna är liten, men en olycka kan medföra stora konsekvenser för vattentäkten. Risken för att vattentäkten i Dösebacka ska påverkas bedöms också som mycket stor eftersom avståndet mellan vägen och vattentäkten är nästintill obefintligt.

Vägdegvatten

Dagvatten från vägar utgör en diffus föroreningskälla. Vägdegvattnet innehåller ofta tungmetaller i form av koppar, bly och kadmium samt opolära alifatiska kolväten och PAH (polycykliska kolväten).

Kontinuerligt slitage där små partiklar frigörs från bildäck och vägbana samt emissioner från biltrafiken bidrar till förorening av vägdegvatten som sprids vidare via ytavrinning.

Trafikmängden på den närbelägna lokalvägen är begränsad och risken för att vattentäkten ska påverkas av vägdegvatten bedöms därför som liten.

Vägsalt

Klorid och natrium från vägsalt kan utgöra en risk för grundvattnet och en vattentäkt. Vanligtvis sprids något kg salt/m² och år på vägar. Klorid rör sig lätt i marken med grundvattenflödet. Vägen som går mellan infiltrationsdammarna och brunnarna saltas inte precis vid vattentäkten.

5.2.4 Jord- och skogsbruk

Jord- och skogsbruk utgör i olika delar av verksamheten varierande hot för vattentäkten. Inom jordbruket är det framförallt spridning av bekämpningsmedel och gödselmedel som

kan förorsaka försämrad vattenkvalitet. Skogsbruket innebär en risk för försämrad vattenkvalitet dels genom näringsläckage, dels genom markskador som bland annat riskerar förändrad markkemi och läckage av bland annat kvicksilver, dels och läckage från de arbetsfordon och mobila tankar som används i verksamheten.

Det förekommer i dag inte något aktivt jord- eller skogsbruk inom vattenskyddsområdet. Det finns dock ett behov att ta med dessa verksamheter i föreskrifterna för att ha möjligheterna att hantera eventuella framtida aktiviteter, speciellt avseende framtida avverkningar då det finns skog inom skyddsområdet

Jordbruksmark finns cirka 600 meter väster, samt 1500 meter norr om vattentäkten.

De risker som kan förknippas med jord- och skogsbruk är främst:

- Bekämpningsmedel
- Växtnäringsämnen
- Bränsletankar

Bekämpningsmedel

Även vissa tillåtna bekämpningsmedel har beaktansvärd hög toxicitet, vilket gör att de kan komma att utgöra en risk för försämrad vattenkvalitet. Även hantering och transport av bekämpningsmedel utgör en riskkälla.

Skogsbruket står endast för en liten del av samhällets användning av bekämpningsmedel. Det är främst plantor som behandlas med bekämpningsmedel som utgör en risk.

Växtnäringsämnen

Det finns huvudsakligen två typer av gödselmedel; handelsgödsel (kemiskt framställt) och naturgödsel (djurspillning). Naturliga gödselmedel utgör risk för vattenkvaliteten främst genom dess innehåll av mikrobiella föroreningar, vilka kan överleva under lång tid. Alla typer av växtnäringsämnen utgör dock en risk för spridning av näringsämnen.

Bränsletankar

Lagringstankar för petroleumprodukter inom jord- och skogsbruksverksamhet innebär en risk för att petroleumprodukter genom spill och läckage kan förorena grundvattnet.

5.2.5 Bebyggelse

Överallt där människor bor och vistas förekommer en rad potentiella risker för grundvattenförorening. Risker är dels förknippade med boende, dels med olika typer av verksamheter. All hantering av för grund- och ytvatten skadliga ämnen som kan komma i kontakt med vattentäktens tillrinning utgör en risk. Olyckor kan inträffa som orsakar stora utsläpp av skadliga ämnen, men även kontinuerliga diffusa utsläpp riskerar att hota

vattentäkten. Samlad bebyggelse finns norr om vattentäkten. De risker som kan förknippas med bebyggelse är:

- Oljecisterner
- Hemkemikalier
- Parkering och uppställning av fordon samt fordonstvätt
- Avloppsanläggningar
- Energianläggningar
- Upplag av avfall
- Anläggningsarbeten

Oljecisterner

I samband med uppvärmning av bostäder hanteras stora mängder olja. Ett väsentligt riskmoment med oljecisterner är transporter och påfyllning.

Hemkemikalier

Bekämpningsmedel och övriga hemkemikalier utgör en risk för vattentäkten inte enbart då de används för yrkesmässigt bruk utan även vid privat bruk. Rester av bekämpningsmedel kan vid låga halter påverka vattenkvaliteten och nedbrytningen av en del medel är långsam, vilket gör att ämnena stannar kvar länge i marken.

Parkering och uppställning av fordon samt fordonstvätt

Inom bebyggda områden är regelbunden parkering och uppställning av fordon samt fordonstvätt med eller utan avfettningsmedel vanligt förekommande. Parkering och uppställning av fordon kan innebära risk för läckage av bland annat petroleum. Fordonstvätt på gatan medför att utsläpp av tungmetaller, olja och rengöringskemikalier med mera tillförs dagvattnet.

Avloppsanläggningar för hushållspillvatten

Bostäderna, och övriga byggnaders avlopp av typen hushållspillvatten, i och i anslutning till vattentäkten och vattenskyddsområdet är anslutna till kommunalt spillavlopp.

Kommunala avloppsanläggningar och ledningar kan utgöra en risk för grundvattenförorening genom bräddning, eventuellt ledningsbrott eller läckage, vilket kan medföra spridning av mikrobiella föroreningar samt näringsämnen (kväve och fosfor).

Energianläggningar

Riskerna med energianläggningar i jord och berg är främst förknippade med anläggningsskedet. För bergvärmeanläggningar är det främst utförande av borrhålet samt borrhålet i sig som utgör en risk genom att en snabb och relativt öppen transportväg

skapas mellan markytan och grundvattnet. Risker förknippade med läckage av köldbärande vätska bedöms vara små eftersom denna ska vara biologiskt nedbrytbar.

Upplag av avfall

Upplag av avfall är ytterligare en risk förknippad med bebyggd miljö. Mindre upplag är allmänt förekommande inom bebyggda områden.

Anläggningsarbeten

Anläggningsarbeten omfattar borrhning, schaktning, sprängning mm. Risker förknippade med anläggningsarbeten är spill och läckage av petroleumprodukter samt förändring av transportvägar för grundvatten.

5.2.6 Övriga riskkällor

1. Förorenad mark söder om området, bland andra Dösebacka 4:2 och 4:8.

Området söder om vattentäkten är ett av länsstyrelsens prioriterade MIFO-områden. Oljeprodukter upptäcktes av kommunen redan 1988 och ett antal marksaneringar har gjorts inom området. I hamnområdet förekommer förorenad mark efter tidigare verksamheter. Genomförda hydrogeologiska undersökningar visar att grundvattenströmningen i området sannolikt är riktad mot Göta älv och inte mot vattentäkten. Det går dock inte att bortse från denna risk och det är viktigt att kontrollera förändring av grundvattenkvalitet över tiden.

Figur 5. Förorenad mark söder om vattenskyddsområdet. WebbGIS Kungälv kommun 2021.

2. Förorening från fordon i den gamla grustäkten

I den gamla grustäkten söder om vattentäktsoområdet har det framförallt tidigare pågått olovlig motorfordonstrafik. Den avslutade grustäkten utgör en risk för vattentäkten genom att området är mycket sårbart med avseende på förorening av grundvattnet eftersom skyddande barriär saknas. En stor del av materialet över grundvattenytan är bortgrävt, vilket medför att föroreningar applicerade på markytan snabbt kan nå grundvattnet. Dessutom saknas ett fullgott vegetationsskikt, vilket ytterligare ökar sårbarheten. Det är därför viktigt att området skyddas mot olämplig markanvändning.

Figur 6. För att minimera risken för olovlig motorfordons trafik har kommunen dels satt upp en bom och placerat ut stora stenar i "infarten", dels satt upp en skylt med information om vad som gäller.

MOTORTRAFIK FÖRBJUDEN

Dösebacka grusgröp ingår i det vattenskyddsområde varifrån Kungälv kommun får stora delar av sitt dricksvatten.

Ett läckage av exempelvis bensin eller motorolja även i mindre omfattning kan få ödesdigra konsekvenser för kommunens vattenförsörjning.

Bil- och motorcykelkörning i området är dessutom förbjudet enligt terrängkörningslagen (1975:1313)

Överträdelse kommer att polisanmälas och vid ett eventuellt läckage kommer skadestånd att utkrävas.

SAMHÄLLSBYGGNAD

VA-verket

KUNGÄLV
KOMMUN

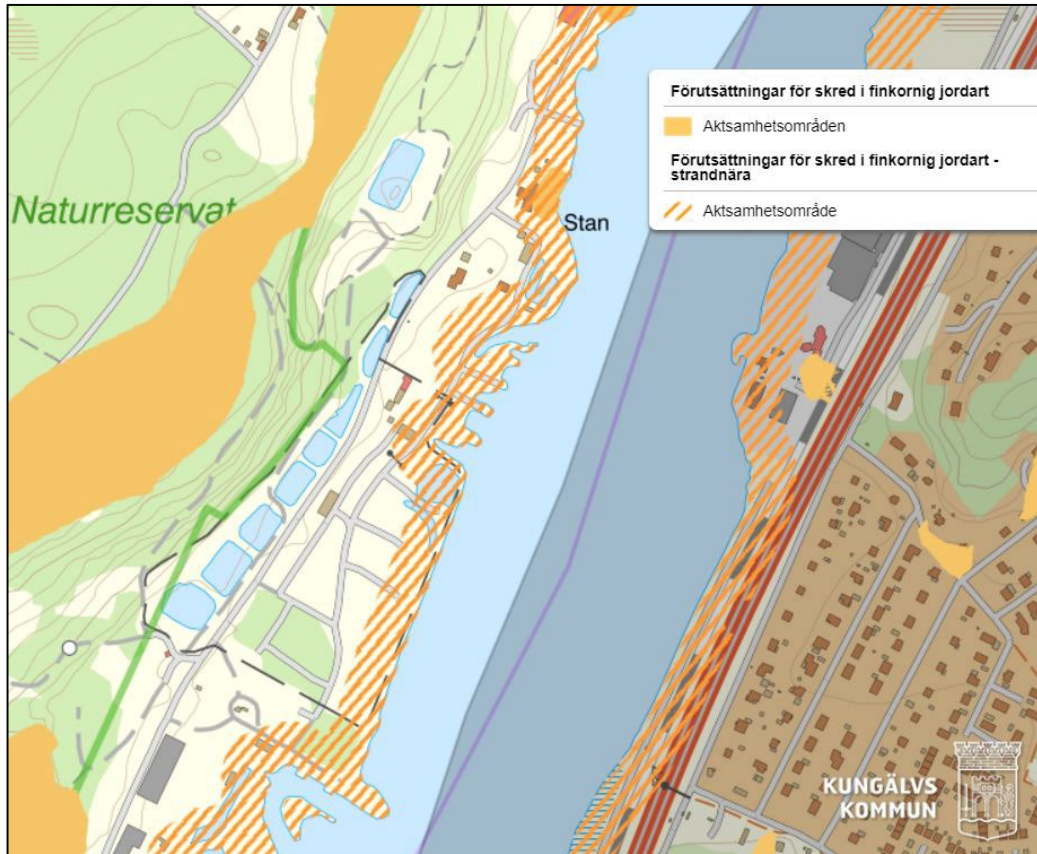
Figur 7. Skylten enligt texten till Figur 6. Skyltinnehållet behöver uppdateras med bland annat aktuell information rörande organisation.

3. Skred

I december 2006 inträffade två ras/skred i sluttningen väster om vattentäkten. Området besiktigades strax efter. Erosion och skred i området riskerar att påverka grundvattnet då det naturliga markskyddet försvinner.

Figur 8. Den avslutade grustäkten och rasbranten mot väster, söder om vattentäkten.

Figur 9. Förutsättningar för skred i Dösebackaområdet, WebbGIS, Kungälv kommun 2021.

6 Riskbedömning inom tillrinningsområdet för Dösebacka vattentäkt

6.1 Skyddsbehov

Vattentäktens värde och sårbarhet styr behovet och omfattningen av skyddsbehovet. Förekomst av riskkällor i vattentäktens närområde är också styrande för skyddsbehovet.

Dösebacka vattentäkt har ett högt skyddsbehov som kommunal "stöd"- och reservvattentäkt för Kungälv kommun och Ale kommun.

6.2 Riskbedömning

Riskbedömningen är en sammanvägd bedömning av sannolikheten för att en föroreningskälla kan komma att påverka vattentäkten negativt samt bedömningen av konsekvensen för vattentäkten vid en oönskad händelse.

Sannolikhetsbedömningen baseras på nedanstående faktorer, vilka tillsammans uttrycker sannolikheten för att en oönskad händelse bedöms kunna inträffa.

- Sannolikhet för riskförekomst inom vattentäktens tillrinningsområde
- Sannolikhet för emission vid riskförekomst inom vattentäktens tillrinningsområde
- Sannolikhet för ogynnsam transportmöjlighet till vattentäkten

Konsekvensbedömningen baseras på nedanstående faktorer, vilka tillsammans bestämmer den negativa konsekvensen för vattentäkten av en eventuell oönskad händelse.

- Markens och vattnets sårbarhet uttryckt som systemets inneboende känslighet för påverkan
- Avståndets inverkan på reduktion av föroreningen genom nedbrytning, fastläggning och spädning fram till vattenuttaget
- Emissionens inneboende förmåga att motstå nedbrytning och fastläggning
- Emissionens farlighet
- Belastning, mängd, volym av emissionen
- Utbredning av riskförekomst

6.2.1 Dösebacka vattentäkt

De största riskerna med avseende på Dösebacka grundvattentäkt bedöms vara:

- Förorenande markanvändning inom nedlagd grustäkt strax söder om vattentäkten.
- Förorenad mark i området Dösebacka hamn cirka 150 meter sydväst om vattentäkten.
- Vägen mellan infiltrationsbassängerna och brunnarna.
- Förorening av råvattnet i Göta älv.

7 Utformning av vattenskyddsområde

Utifrån vattentäktens hydrogeologiska förhållanden samt resultatet av riskbedömningen föreslås ett vattenskyddsområde med samma utbredning som gäller idag, det vill säga enligt Figur 10, och enligt Bilaga 1.

Figur 10. Föreslagen utbredning av vattenskyddsområde för Dösebacka grundvattentäkt. Förslaget innebär att utbredningen inte ändras jämfört med gällande vattenskyddsområde för Dösebacka.

7.1 Krav och allmän metodik

Det övergripande målet med vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter är att preventivt söka skydda en vattentäkt eller område möjligt för vattentäkt. Skydd av grundvattentäkter regleras genom Miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket gav i sina allmänna råd (2003:16) och handbok för vattenskyddsområden (2010:5) anvisningar för skydd av vattentäkter. Havs- och vattenmyndigheten ger i sin Vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (Rapport 2021:4) just vägledning för arbete med inrättande av vattenskyddsområden.

Vattenskyddsområdet för en vattentäkt bör i princip, enligt gällande råd och anvisningar omfatta hela tillrinningsområdet. Av hydrogeologiska skäl begränsas ibland området när skyddsförhållandena är goda, uppehållstiden är tillräcklig eller det annars inte är skäligen att införa restriktioner inom så stora områden. Varje vattenskyddsområde som inte omfattar hela tillrinningsområdet är dock alltid associerat med en viss risk att en förorening precis utanför gränsen, som således inte omfattas av restriktionerna, inte hinner dämpas tillräckligt mycket innan det når vattentäkten.

7.2 Skyddszoner

Vattenskyddsområdet föreslås delas upp i två skyddszoner, inhägnad vattentäktzon samt primär skyddszon. En uppdelning av vattenskyddsområdet i olika skyddszoner gör att skyddsföreskrifterna blir mer nyanserade och skäliga, samt att lägre respektive högre krav kan ställas på verksamheter inom olika områden beroende främst på närheten till uttagsbrunnen.

7.2.1 Vattentäktsson

Vattentäktssonen avgränsas till inhägnade områden runt brunnar, infiltrationsdammar med mera. Syftet är att säkra ett effektivt närskydd för vattentäkten. Marken inom vattentäktssonen bör endast disponeras av vattentäktssinnehavaren. Annan verksamhet än vattentäkt bör inte förekomma inom detta område. Om det finns flera uttagsområden ska alla utformas som vattentäktssoner.

Brunnarnas lägen anges inte med anledning av uppgifternas känslighet ur ett säkerhetsperspektiv.

7.2.2 Primär skyddszon

Vid identifiering av primär skyddszon för grundvatten måste särskilt känsliga (sårbara) områden beaktas. Syftet med den primära skyddssonen är att riskerna för akut förorening minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas och åtgärder vidtas innan föroreningen når vattentäktssonen. Den yttre gränsen för den primära skyddssonen sätts så att uppehållstiden från den primära zonen yttre gräns till vattentäktssonen gräns beräknas vara minst 100 dygn. Syftet med skyddsområdet är också att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten.

7.3 Avgränsning av skyddsområdet och yttre gräns för primär skyddszon

Dösebacka vattenskyddsområde har utformats för att skydda vattentäkten i Dösebacka.

Eftersom kommunen har valt att föreslå att den yttre gränsen för vattenskyddsområdet förblir oförändrad jämfört med gällande vattenskyddsområde från 1992 så har inga nya beräkningar använts i underlaget för avgränsningen av skyddsområdet. Ett av motiven för detta ställningstagande är att uttaget ur täkten idag är mycket mindre än vad det var dels då skyddsområdet beslutades 1992, dels då Dösebacka vattentäkt användes som huvudvattentäkt för Kungälv kommun fram till 2018.

Nedanstående beräkningar och motiv för avgränsningar i olika vädersträck innehåller därför också text ur materialet från 1991, för framtagande av skyddsområdet som beslutades 1992.

Skyddsområdets begränsning har beräknats för en generell uppehållstid av cirka 1 år.

Väster

Med användning av de vattentransportvärden som redovisats innebär detta att den västliga begränsningen bör ligga cirka 350 meter väster om brunnarna.

Naturskyddsområdets västra begränsning ligger cirka 700 meter väster om brunnarna, vilket är ett ur skyddssynpunkt onödigt stort avstånd, eftersom tillrinningsområdets gräns ligger cirka 400 m väster om brunnsområdet. Väster om denna gräns lutar grundvattenytan enligt gjorda observationer västerut. Skyddszonens västra gräns kan därför i princip följa vägen på åschrönet. Anpassning har på planen skett till befintlig fastighetsindelning så att gränslinjen i stort sett föreslås följa fastighetsgränserna.

Öster

Österut begränsas vattentäktens område av Göta älv men det kan inte anses rimligt att innefatta älven i skyddsområdet. Ytvattnets skydd täcks av generella regler i miljöskyddslagstiftningen, men för intagsområdet och själva strandzonen bör detta skydd förstärkas genom att skyddszonens östra gräns förläggs 50 á 100 meter ut i älven. Även här anpassas zongränsen där så är möjligt till befintliga fastighetsgränser.

Idag regleras skydd av grundvattentäkter regleras genom Miljöbalken. Kungälv kommun deltar i ett pågående arbete med övriga kommuner i Göta älvdalen för att ta fram ett gemensamt vattenskyddsområde för ytvattentäkten Göta älv och Vänersborgsviken, ett område som sträcker sig från Vänersborgsviken ner till Göteborg. Avgränsningen av Dösebacka vattenskyddsområde är utformad mot bakgrund av att vattentäkten nu framförallt används som grundvattentäkt rutinmässigt. Detta mot bakgrund av att pågående arbete med vattenskyddsområdet för Göta älv och Vänersborgsviken hanterar enbart ytvattenskydd för älven.

Norr och söder

Norr- och söderut blir avståndet för ett års uppehållstid cirka 50 m. Vid bestämning av begränsningslinjens läge togs hänsyn till den lovgivna möjligheten till utsträckning av

vattentäktsoområdet genom att ytterligare brunnar utförs. Sedan 1992 har ytterligare brunnar utförts i det aktuella området som motiverade begränsningslinjens läge.

7.3.1 Naturlig grundvattenströmning

Den naturliga grundvattenströmningen i området runt Dösebacka vattentäkt är riktad åt två håll. Dels rinner grundvattnet längs med Göta älvdalen norr mot söder, dels rinner grundvattnet från platån mot älven.

7.3.2 Vattentäktsozon

Existerande och planerade brunnsområden, samt sedimentations och infiltrationsanläggningarna förslås tillhöra vattentäktsozon och ska vara inhägnade.

Figur 11. Vattentäktsozonens alla ingående delar ska vara inhägnade.

7.4 Genomförande samt motiv till gränsdragningar

Nedanstående generella motiv har beaktats för vattenskyddsområdets principiella storlek. Mot bakgrund av nedanstående, ej rangordnade motiv och med de redovisade aktuella och prognostiserade riskerna, belastningar och riskkällornas lokalisering, bedömer vi vårt förslag till principiell storlek utifrån försiktighetsprincipen (Miljöbalken 2 kap § 3) att inte

vara orimligt. Inom vissa områden har motiven till gränsdragningen bedömts nödvändiga att specificera ytterligare.

7.4.1 Strategi och generella motiv

1. Grundregeln är att vattenskyddsområdet i princip bör omfatta hela vattentäktens tillrinningsområde.
2. Nödvändigheten av att bevara en god vattenkvalitet kan inte ifrågasättas. Vattenskyddsområdet ska ha den storlek som behövs med hänsyn till syftet. Syftena är att lämna garantier för att en så god kvalitet som möjligt på råvattnet kan erhållas inom ramen för en samhällsekonomisk avvägning, så att råvattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för sitt ändamål (dricksvattenframställning), samt att även skydda den vattenresurs som kan komma att användas som vattentäkt i framtiden.
3. Vid dricksvattenframställning är det bättre att motverka en förorening snarare än att eliminera den med ytterligare beredning.
4. Grundvatten ska kunna användas som en dricksvattentäkt enligt direktiv till miljökvalitetsnormer för vatten (prop. 1997/98:145) (Miljödepartementet, 1999). Ett vattenskyddsområde ska därför ha så stor utsträckning att detta kan uppnås med hjälp av information, restriktioner och naturlig barriärförmåga. Storleken avgörs av de riskkällor och belastningar som konstaterats, samt naturlig barriärförmåga och skyddsåtgärder.
5. Hushållningsreglerna i Miljöbalken innebär, trots att en avvägning ska göras mellan det skyddande intresset och motstående intressen, att enbart ekonomiska hänsynstaganden inte får äventyra de värden som man vill skydda. Vårt förslag till vattenskyddsområde baseras på en tolkning av hur avvägningen praktiskt bör göras, och är ett förslag med en associerad risk att vattenskyddet ändå inte kan uppnås. Med nuvarande utformning bedöms den risken acceptabel och i linje med lagstiftarens intentioner. Varje annan storlek innebär en annan risk att syftet bakom vattenskyddet inte kan uppnås. I grunden är det en politisk fråga att göra avvägningen mellan den risk man utsätter konsumenterna för samt de restriktioner som nödvändigtvis uppkommer för att uppnå en viss riskreduktion.

7.4.2 Platsspecifika motiv

Mot bakgrund av de hydrogeologiska förhållandena och resultatet av riskbedömningen föreslås en primärskyddszon enligt Figur 10 (och enligt Bilaga 1).

8 Bakgrund till valda skyddsföreskrifter

Vattenskyddsområdet är indelat i vattentäktszon och primär skyddszon. I samtliga zoner gäller de restriktioner och anvisningar som gäller generellt för vattenskyddsområden, bland annat sådana föreskrifter som gäller lagring av brandfarliga vätskor, spridning av bekämpningsmedel och andra tillämpbara regleringar.

Lagstiftning, Havs- och vattenmyndigheten, EU, Boverket, SGU, Livsmedelsverket, Miljömålskommittén, Kungälv kommun och många andra anser att vattenskyddet långsiktigt måste förbättras. Att införa vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter enligt miljöbalken är ett av många verktyg för att uppnå detta.

Syftena är att:

- Informera om det allmänt gällande lagkrav på aktsamhet och allmän hänsyn.
- Specificera krav på aktsamhet i form av skyddsföreskrifter inom just detta vattenskyddsområde.
- Bibehålla eller förbättra vattenkvaliteten och minska risken för förorening.
- Identifiera olika intressen som vill använda mark och vatten.
- Använda mark och vatten på bästa sätt.

8.1 Skyddsföreskrifternas syfte och funktion

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på Dösebacka vattentäkt inte uppstår så att vattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för dricksvattenförsörjning. Skyddsföreskrifterna är såväl föreskrivande som informerande. Dessa två funktioner gör att syftet med skyddsföreskrifterna uppnås. Utformningen av skyddsföreskrifterna har därför anpassats till dessa funktioner.

Vattenskyddsföreskrifterna har utformats med vattentäktens nutida och framtida skyddsbehov i fokus och representerar i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap). I vissa fall kan en föreskrift med stöd av miljöbalkens 7 kap innefatta ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna aktsamhetsregler. Föreskrifter för vattenskyddsområde meddelas med stöd av 7 kap. 22 § Miljöbalken.

8.2 Riskanalysens överföring till vattenskyddsföreskrifter

Skyddsföreskrifterna beaktar befintliga risker, men de ska även vara framåtsyftande och föreskriver därför även om verksamheter som inte är aktuella idag. Det är de främsta riskerna från riskanalysen som bör övervägas få de strängaste restriktionerna, enligt kommunens ställningstagande.

Riskbedömningen har speciellt lyft fram fordonsanvändning inom den avslutade grustäkten, förorenad mark inom Dösebacka hamn, samt vägen genom vattentäkten. Risken med den närliggande vägen kan delvis regleras i skyddsföreskrifter medan

fordonsanvändningen i grustakten lättast regleras med fysiska åtgärder och tillsyn. Risker med förorenad mark hanteras inte heller av skyddsföreskrifter utan med andra riskreducerande åtgärder, till exempel tillsyn och detaljerad riskanalys.

Riskanalysens resultat är en av flera aspekter som beaktas vid utformning av förslag till skyddsföreskrifter. Utöver riskanalys påverkar Havs- och vattenmyndighetens Vägledning, baserad på Miljöbalkens allmänna hänsynsregler, samt kommunens ställningstagande, såväl omfattning som nivå av de restriktioner som föreslås. Det finns således ingen koppling mellan enbart riskanalysens resultat och föreskrifternas utformning.

8.3 Andra typer av riskreducerande åtgärder

Det finns flera typer av riskkällor som varken är möjliga eller lämpliga att reglera genom skyddsföreskrifter. I syfte att uppnå önskad riskminskning inom Dösebacka vattenskyddsområde kommer föreskrifterna bara vara en del i arbetet att uppnå ett säkert vattenskydd. Föreskrifterna kompletteras med aktivt arbete med övriga typer av riskreducerande åtgärder. De åtgärdstyper som kan bidra till riskminskning, och därmed ett ökat vattenskydd, utöver vattenskyddsföreskrifter utgörs främst av följande;

- Indirekt lagstiftning inom vattenskyddsområde
- Beredningsplan
- Detaljerad riskanalys
- Riktlinjer för planering
- Tillsyn
- Fysisk åtgärd
- Information

Olika typer av riskreducerande åtgärder bidrar på olika sätt till ett ökat vattenskydd. Vilka åtgärder som är lämpliga varierar för olika risker och beror på förutsättningar i enskilda fall samt på riskens allvarlighetsgrad och hot.

8.4 Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå

8.4.1 Generella krav

För att åstadkomma ett tillfredsställande skydd för vattentäkten, föreslås skyddsföreskrifter enligt Bilaga 2. Föreskrifterna har arbetats fram under en utsträckt tidsperiod från cirka 2014 fram tills nu. Därför grundar sig arbetet i stor utsträckning på Naturvårdsverkets vägledande dokument om utformning av vattenskyddsområden och skyddsföreskrifter. Materialet har dock delvis arbetats om gentemot Havs- och vattenmyndighetens nyare vägledning.

Skydd av vattentäkter regleras i stort genom Miljöbalken (SFS 1998:808, 7 kap). Havs- och Vattenmyndigheten ger vägledning för skydd av ytvattentäkter i "Havs- och vattenmyndighetens Vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden Rapport 2021:4". För såväl yt- som grundvattentäkter beaktas även EU:s ramdirektiv för vatten. Enligt EU:s ramdirektiv är det övergripande syftet att se till att en "god ekologisk

vattenstatus" uppnås och bibehålls. Målet är även att förebygga försämring av vattnet även om vattnet idag har god kvalitet.

8.4.2 Restriktionsnivå

Kommunens miljöpolitiska ambition bedöms ansluta till miljöbalkens nivå och skyddsföreskrifterna grundar sig därför i princip på "normalbestämmelserna" enligt NFS 2003:16 med anpassning till lokala förhållanden. Skyddsföreskrifterna beaktar befintliga risker, men de ska även vara framåtsyftande och föreskriver därför även om verksamheter som inte är aktuella idag. Föreskrifterna baseras på normalbestämmelserna enligt NFS 2003:16.

8.4.3 Generella restriktioner

Det finns restriktioner och anvisningar som gäller generellt inom vattenskyddsområden, så även inom det föreslagna vattenskyddsområdet för Dösebacka vattentäkt. Dessa är meddelade med stöd av annan lag än Miljöbalkens 7 kap. 22 § MB. Vilka dessa är och vilken omfattning de har, kan ändras över tid, och av detta skäl är det inte lämpligt att det som bilaga till vattenskyddsföreskrifterna ska finnas en fullständig och aktuell beskrivning över all indirekt lagstiftning som är i kraft. Den som berörs av vattenskyddsområdet är skyldig att känna till vilka restriktioner och anvisningar som är aktuella, liksom att känna till all annan lagstiftning.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Skyddsföreskrifter för Dösebacka vattenskyddsområde, Kungälv kommun

Dösebacka vattenskyddsområde, Kungälv kommun

Vattenskyddsområdet för Dösebacka vattentäkt är uppdelat i två skyddszoner med olika restriktionsnivåer. En uppdelning av vattenskyddsområdet i olika skyddszoner gör att skyddsföreskrifterna blir mer nyanserade och skäliga genom att högst krav kan ställas på verksamheter som ligger närmast uttaget.

Vattentäktszon

Vattentäktszonen avgränsas till inhägnade områden runt brunnar, infiltrationsdammar med mera. Syftet är att säkra ett effektivt närskydd för vattentäkten.

Primär skyddszon

En primär skyddszon avgränsas så att uppehållstiden för grundvattnet från den primära skyddszonens yttre gräns till vattentäktszonen gräns beräknas vara minst 100 dygn. Syftet med den primära skyddszonen är att minimera risken för akut förorening av vattentäkten. Syftet med den skyddszonen är även att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten.

Vattenskyddsområde för Göta älv och Vänersborgsviken

Göta älvs och Vänersborgsvikens vattenskyddsområde (Fastställt 1 juli 2022) överlappar Dösebacka vattenskyddsområde. Inom vattenskyddsområdet gäller således både vattenskyddsföreskrifter för Dösebacka vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för Göta älv och Vänersborgsvikens vattenskyddsområde. I de fall en verksamhet regleras med olika omfattning eller restriktionsnivå i dessa två vattenskyddsområden är det den strängaste föreskriften som gäller.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

1 § Vattentäktsson

Inom vattentäktssonen är all annan verksamhet än vattentäktssverksamhet förbjuden. Med vattentäktssverksamhet inbegrips verksamhet som är direkt förknippad med drift, underhåll och utvidgning av vattentäkten.

2 § Kemikalier

§	Primär skyddszon
2a	<p>Hantering av mer än 25 liter petroleumprodukter är förbjudet. <i>Avser total volym, inte volym per behållare.</i></p> <p><i>Undantag gäller för:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>hantering med sekundärt skydd</i> - <i>petroleumprodukter i fordonstank, motor, samt hydraulsystem</i> - <i>petroleumprodukter för underhåll av asfalterade ytor.</i> - <i>Undantag gäller för transport av eldningsolja för uppvärmning av bostäder eller motsvarande byggnad.</i>
2b	<p>Hantering av mer än 25 liter hälso- eller miljöfarliga produkter får inte ske utan tillstånd. <i>Hantering av mer än 25 liter hälso- eller miljöfarliga produkter kräver tillstånd</i> <i>Avser total transporterad volym, inte volym per behållare.</i></p> <p><i>Undantag gäller för:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>hantering med sekundärt skydd</i>

3 § Miljöfarlig verksamhet

§	Primär skyddszon
3a	Miljöfarlig verksamhet eller åtgärd som är anmälningspliktig enligt 2–32 kap i miljöprövningsförordningen (2013:251 och eventuella senare ändringar) är förbjuden.
3b	Sanering som avses i 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd får inte vidtas utan tillstånd.

4 § Avfall och hantering av massor

§	Primär skyddszon
4a	Lagring av mer än 25 liter flytande farligt avfall är förbjuden.
4b	Deponering av farligt avfall är förbjuden.
4c	Hantering av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjuden.

5 § Avlopp

§	Primär skyddszon
5a	Utsläpp av avloppsvatten är förbjudet.

6 § Dagvatten

§	Primär skyddszon

**KUNGÄLV
KOMMUN**

6a	Anläggning för infiltration av dagvatten får inte anläggas utan tillstånd. <i>Undantag gäller avledning från ytor som utgörs av tomtmark utanför detaljplanelagt område.</i>
----	---

7 § Markarbeten

§	<i>Primär skyddszon</i>
7a	Materialtäktsverksamhet är förbjudet.
7b	Gräv- och schaktarbete får inte ske utan tillstånd. <i>Undantag gäller för markarbeten med en sammanhängande jord-/bergvolym som är mindre än 10 m³, underhåll av ledningar, diken och dräneringar.</i>
7c	Nyanläggning av väg eller parkeringsplats får inte ske utan tillstånd.

8 § Uppställning av arbetsfordon

§	<i>Primär skyddszon</i>
8a	Uppställning av arbetsfordon är förbjudet.

9 § Asfalt, oljegrus och vägsalt

§	<i>Primär skyddszon</i>
9a	Beläggningsarbete och förbättringsarbeten på väg på en total yta av 100 m ² eller mer vid samma tillfälle, får inte ske utan anmälan. <i>Undantag gäller för underhåll och akuta insatser för trafiksäkerhet och framkomlighet.</i>
9b	Uppläggning eller tillverkning av asfalt, oljegrus eller vägsalt är förbjuden.
9c	Saltning av vägar får inte ske utan tillstånd.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

10 § Fordonstvätt

§	<i>Primär skyddszon</i>
10a	Fordonstvätt är förbjudet, med undantag för avsköljning med kallt vatten.

11 § Utvinning, tillförsel och lagring av energi och vatten

§	<i>Primär skyddszon</i>
11a	Etablering av anläggning där värme eller kyla utvinns ur, tillförs till eller lagras i mark är förbjudna.
11b	Anläggande av brunn för uttag av grundvatten är förbjudet.

12 § Växtnäringsämnen

§	<i>Primär skyddszon</i>
12a	Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen får inte ske utan tillstånd.
12b	Spridning av avloppsslam eller humanurin är förbjudet.
12c	Lagring av stallgödsel är förbjudet.

13 § Kemiska bekämpningsmedel

§	<i>Primär skyddszon</i>
13a	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden. <i>Undantag gäller punktsanering.</i>
13b	Jord- eller vattenslagning av plantor som behandlats med kemiska växtskyddsmedel är förbjudet.

14 § Skog och träprodukter

§	<i>Primär skyddszon</i>
14a	Avverkning av skog får ej ske utan anmälan.
14b	Uppläggning av bark, flis, spån och timmer är förbjuden. <i>Undantag gäller för upplag inomhus av ved eller andra träbaserade produkter för uppvärmning.</i>

**KUNGÄLV
KOMMUN**

15 § Allmänna bestämmelser

- a) Tillsyn enligt dessa föreskrifter utövas av Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälv kommun.
- b) Dispens från förbud enligt dessa föreskrifter kan medges av Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälv kommun efter hörande av berörda kommunala myndigheter och huvudman för vattentäkten. I samband med sådan prövning kan Miljö- och byggnadsnämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- c) Fastighetsägare, nyttjare av fastighet eller verksamhetsutövare inom vattenskyddsområdet ska omedelbart anmäla spill, läckage och andra händelser om de är av sådan omfattning att de bedöms kunna medföra risk för vattenförorening. Anmälan ska göras till Räddningstjänsten. Inträffade olyckor ska omedelbart rapporteras på telefon 112.
- d) Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om motsvarande delar i verksamheten tillståndsprövats eller omfattas av pågående tillståndsprövning enligt miljöbalkens 9, 11 och 12 kapitel eller annan förordning utfärdad eller med stöd av miljöbalken.

16 § Skyltning

- a) Där allmänna vägar passerar gräns till vattenskyddsområdet samt där så behövs vid vägar som passerar genom området ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk.

Upplysningar

- a) I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig anmälan skickas till Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälv kommun. I samband med sådan handläggning kan nämnden föreskriva särskilda försiktighetsmått som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- b) I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan skickas till Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälv kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- c) Brott mot skyddsföreskrifterna kan medföra påföljd enligt 29 kap 2 och 2a §§ miljöbalken om inte ansvarsbestämmelser blir tillämpliga.

Ikraftträdande

- a) Skyddsföreskrifterna gäller enligt 7 kap. 22 § miljöbalken omedelbart då vattenskyddsområdet träder ikraft, även om de överklagas.

Övergångsbestämmelser

- a) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir tillståndspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2023. Därefter får verksamheten bedrivas endast om den som bedriver verksamheten lämnat in en ansökan om tillstånd till tillståndsmyndigheten senast den 31 oktober 2023.
- b) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir anmälningspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 30 december 2023. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten är anmäld senast den 31 december 2023.
- c) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir förbjuden får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2023. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten erhållit dispens från förbudet senast 31 december 2023.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Bilaga A: DEFINITIONER AV BEGREPP I DESSA SKYDDSFÖRESKRIFTER

Arbetsfordon	Fordon som används för arbete med väg, mark, jord- eller skogsbruk.
Avloppsvatten	Finns definierat i 9 kap. 2 § miljöbalken och i begreppet ingår spillvatten från både hushåll och industri, kylvatten och dräneringsvatten från detaljplanelagt område (med undantag förr avvattning enbart från viss eller vissa fastigheter) och från begravningsplats.
Farligt avfall	Med farligt avfall avses avfall klassificerat som farligt enligt bestämmelserna i avfallsförordningen (2020:614) eller enligt framtida bestämmelser gällande detta.
Fordon	Ett transportmedel med motor, vilket kan framföras på mark, vatten eller is.
Förorenade massor	Massor från ett förorenat område eller efterbehandlingsprojekt, det vill säga från ett område, en deponi, mark eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter ligger över lokal eller regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten.
Hantering	En verksamhet eller åtgärd som innebär att en kemisk produkt eller bioteknisk organism tillverkas, bearbetas, behandlas, förpackas, förvaras, transporteras, används, omhändertas, destrueras, konverteras, saluförs, överläts eller är föremål för något annat jämförbart förfarande. Detta i enlighet med miljöbalken 14 kap 2 § punkt 7.
Hälsö- eller miljöfarliga produkter	Med miljö- och hälsofarliga produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga, enligt gällande CLP-förordning, eller enligt tidigare gällande föreskrifter KIFS 2005:7, eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande innebörd, samt andra produkter med dokumenterat miljö- eller hälsofarliga egenskaper vid utsläpp till vatten. Undantag från denna definition gäller för produkter inom faroklasserna aerosoler, brandfarliga gaser, gaser under tryck och farligt för ozonskiktet samt för ämnen och beredningar som av tillsynsmyndigheten bedöms sakna negativa effekter på yt- eller grundvatten ur dricksvattensynpunkt.
Jord- eller vattenslagning	Den förvaring av plantor som sker i jord eller vatten i väntan på att de ska planteras.
Kemiska bekämpningsmedel	Kemiska produkter som är avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.
Markarbeten	Schaktning, grävning, borrhning, pålning och andra jämförbara arbeten som tillfälligt eller varaktigt påverkar markens utseende och struktur.
Materialtäkt	Täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Organiska gödselmedel	Organiska ämnen av biologiskt ursprung, dock ej stallgödsel, som kan användas som gödselmedel (exempelvis avloppsslam).
Petroleumprodukter	Produkter utvunna från råolja (petroleum).
Samma tillfälle	Den period under vilket arbete utförs i en följd, utan andra avbrott än vad normal arbetstid ger upphov till, exempelvis i form av helguppehåll, dygnsvila och dylikt.
Sekundärt skydd	Med sekundärt skydd avses a) invallning för enskilt förvaringskärl som rymmer hela kärlets volym, eller b) invallning som är gemensam för flera förvaringskärl som rymmer minst 50 % av den totala lagringskapaciteten, dock minst den största cisternens volym och 10% av övriga behållares volymer, eller c) dubbelmantlade rörledningar eller d) uppsamlingstråg eller annan anordning som säkerställer att vätska och andra medier kan uppfångas från ett läckande förvaringskärl eller vid spill. Det sekundära skyddet utgörs av ett tätt material som är beständigt mot avsett ämne. Det sekundära skyddet ska omfatta alla delar som omfattas av föreskrift.
Stallgödsel	Husdjurens träck och urin med eventuell inblandning av foderrester, strömedel eller annan vätska såsom spillvatten, disk- och tvättvatten, pressaft från ensilage eller eventuell nederbörd uppsamlad på gödselplatta, rastgård och i behållare.
Tomtmark	Mark som upptas av småhus samt trädgård och parkeringsplats som ligger i anslutning till bostadshus.
Upplag	Ett avgränsat område för tillfällig eller permanent deponering av till exempel avfall, produkter eller material.
Uppställning	Parkering längre tid än ett dygn.
Vattentäcks- verksamhet	Verksamhet som är direkt förknippad med drift, underhåll och utvidgning av vattentäkten.
Växtnäringsämnen	Mineralgödsel, stallgödsel samt organiska gödselmedel.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Bilaga 1. Bemötande av yttranden över revidering av vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter för Dösebacka vattentäkt, Kungälv kommun.

Bakgrund

Kungälv kommun har tagit fram förslag till reviderat vattenskyddsområde med vattenskyddsföreskrifter för grundvattentäkten vid Dösebacka.

I november – december, 2022 genomförde Kungälv kommun samråd där de fastighetsägare och verksamheter som berörs av vattenskyddsområdet fick ta del av förslaget, samt gavs möjlighet att inkomma med synpunkter. Kommunen skickade samtidigt ut det reviderade förslaget på myndighetsremiss. Förslaget kungjordes i Kungälv-Posten 2022-11-04 samt Göteborgs-Posten 2022-11-02.

Inkomna yttranden och kommunens bemötande

Åtta yttranden har inkommit representerande fastighetsägare, verksamhetsutövare, intresseorganisationer och myndigheter:

- SGU
- Havs- och vattenmyndigheten
- Länsstyrelsen
- Skogsstyrelsen
- Miljöenheten, Kungälv kommun
- Naturskyddsföreningen
- Trafikverket
- Berörd fastighetsägare

Inkomna yttranden återfinns i sin helhet, men utan personuppgifter, som bilaga till detta dokument." Nedan följer utdrag av inkomna yttranden rörande förslaget till vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter jämte bemötande och kommentarer från Kungälv kommun. I förekommande fall har ett yttrande föranlett till revidering av förslaget vilket i så fall framgår av bemötandet.

<i>Yttrande från SGU</i>	Kommunens bemötande
<i>SGU avstår från att lämna yttrande i rubricerat ärende.</i>	Noterat.
<i>Yttrande från Havs- och vattenmyndigheten</i>	Kommunens bemötande
<i>Havs- och vattenmyndigheten har tagit del av samrådsunderlaget men har avstått från</i>	Noterat.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

<p>att lämna synpunkter eller tagit ställning i sakfrågan.</p>	
<p>Yttrande från Länsstyrelsen</p>	<p>Kommunens bemötande</p>
<p>2§ Förbud mot hantering av petroleumprodukter faller även under krav på tillstånd för hantering av hälso- och miljöfarliga produkter, vilket skapar oklarhet, ex genom att det kan tolkas som att hantering av bränsle i fordonstank blir tillståndspliktigt.</p>	<p>Ett förslag till tillägg för transporter se nedan, kommunen ser annars inget hinder att behålla formuleringen i övrigt.</p> <p>Ny formulering 2a:</p> <p>Hantering av mer än 25 liter petroleumprodukter är förbjudet. Avser total volym, inte volym per behållare.</p> <p>Undantag gäller för:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hantering med sekundärt skydd - petroleumprodukter i fordonstank, motor, samt hydraulsystem - petroleumprodukter för underhåll av asfalterade ytor. - Undantag gäller för transport av eldningsolja för uppvärmning av bostäder eller motsvarande byggnad. <p>Ny formulering 2b:</p> <p>Hantering av mer än 25 liter hälso- eller miljöfarliga produkter kräver tillstånd Avser total transporterad volym, inte volym per behållare.</p> <p>Undantag gäller för:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hantering med sekundärt skydd
<p>3§ Orimligt att förbjuda alla anmälningspliktiga verksamheter oberoende av risk.</p> <p>Tillståndsplikt gällande sanering medför risk för dubbelprövning i de fall anmälan om sanering skall prövas av länsstyrelsen.</p>	<p>Kommunen bedömer att det inte finns någon anledning att bedriva miljöfarliga C-verksamheter i området på grund av begränsade avstånd i förhållande till framförallt uttagsbrunnar och riskerna därmed är för stora. Denna nya föreskrift går i linje med tidigare reglering (3a):</p> <p>Miljöfarlig verksamhet eller åtgärd som är anmälningspliktig enligt 2–32 kap i miljöprövningsförordningen (2013:251 och eventuella senare ändringar) är förbjuden.</p> <p>I stycke 3b så söks tillstånd för sanering hos kommunens miljöenhet så kommunen anser att formuleringen ska kvarstå:</p>

**KUNGÄLV
KOMMUN**

	Sanering som avses i 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd får inte vidtas utan tillstånd.
4§ Ologiskt att förbjuda uppläggning av förorenade massor, men inte reglera användning för anläggningsändamål, av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll.	Kommunen ändrar i paragrafen enligt nedan: 4 § Avfall och hantering av massor 4 c: Hantering av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjuden.
5§ Bör förtydligas om förbudet mot utsläpp av annat avloppsvatten gäller utsläpp från enskilda avloppsanläggningar.	Förslag till ny formulering: Utsläpp av avloppsvatten är förbjudet
14§ Upplag av träprodukter för uppvärmningsändamål inomhus är undantaget, vilket kan tolkas som att uppläggning av stora mängder eldningsflis är tillåtet.	Ny formulering: 14b Uppläggning av bark, flis, spån och timmer är förbjuden. Undantag gäller för upplag inomhus av ved eller andra träbaserade produkter för uppvärmning.
Avsnittet med definitioner bör noggrant ses över. Ett antal begrepp som används i föreskrifterna saknar definition och vissa begrepp som inte alls förekommer definieras. Definitionen av hälso- eller miljöfarliga produkter är mycket bred och omfattar även produkter som inte klassats som farliga för vattenmiljön. I definitionen av farligt avfall hänvisas till en upphävd förordning. Punkt c under upplysningar bör flyttas till allmänna bestämmelse	Vi ändrar till samma definition som skyddsföreskrifterna i GÄVSO: Med farligt avfall avses avfall klassificerat som farligt enligt bestämmelserna i avfallsförordningen (2020:614) eller enligt framtida bestämmelser gällande detta. Med miljö- och hälsofarliga produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga, enligt gällande CLP-förordning, eller enligt tidigare gällande föreskrifter KIFS 2005:7, eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande innebörd, samt andra produkter med dokumenterat miljö- eller hälsofarliga egenskaper vid utsläpp till vatten. Undantag från denna definition gäller för produkter inom faroklasserna aerosoler, brandfarliga gaser, gaser under tryck och farligt för ozonskiktet samt för ämnen och beredningar som av tillsynsmyndigheten bedöms sakna negativa effekter på yt- eller grundvatten ur dricksvattensynpunkt Punkt C är flyttad till allmänna bestämmelser.
Yttrande från Skogsstyrelsen	Kommunens bemötande
Skogsstyrelsen har några kommentarer på förslaget till föreskrifter i vattenskyddsområdet. I föreskrifterna finns hantering av petroleumprodukter, användning av	Noterat. Yttrandet ligger i linje med föreslagen reglering i föreskrifterna.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

kemiska bekämpningsmedel och uppläggning av GROT, timmer mm angivet under restriktioner. Dock finns där inga tydliga restriktioner avseende avverkning, markberedning eller andra aktiviteter kopplade till skogsbruk som kan påverka vattenkvaliteten negativt. Skogsstyrelsen anser att eventuella övriga restriktioner för skogsbruk tydliggörs i föreskrifterna, för att underlätta för markägare och verksamhetsutövare att tolka vad som gäller.

Vid alla skogsbruksåtgärder finns en risk att vattenkvaliteten påverkas: - Vid alla typer av avverkning där den växande biomassan minskar stiger grundvattennivåerna eftersom trädens vattensugande förmåga minskar. Avrinningen från ett hygge jämfört med från ett växande bestånd fördubblas i princip. Gallring av ett bestånd leder till att avrinningen ökar med upp emot 15–20%. En ökad avrinning ökar risken för transport av partiklar, humus, näring och tungmetaller. En väl tilltagen skyddszon mot sjöar, vattendrag och källflöden minskar de negativa riskerna. - I samband med föryngringsavverkning som resulterar i ett hygge blir marken inte bara blötare (se ovanstående punkt för förklaring) utan också varmare eftersom träden inte skuggar längre. Varmare och blötare förhållanden stimulerar svampar och bakterier och deras processer går snabbare. Detta medför att näringsomsättningen och andra kemiska processer i marken ökar under hyggesfasen. Den totala mängden näring som kan riskera att läcka ut ökar därför under hyggesfasen och är som högst 3–5 år efter en avverkning i södra Sverige.

Genom väl tilltagna skyddszoner mot sjöar, vattendrag och källflöden kan detta näringsläckage minskas. - I samband med föryngringsavverkning och gallring kan körskador uppstå både från skördare som avverkar träden och från skotare som transporterar ut virket. Körskador i fuktiga eller blöta miljöer, eller som skapar direkta kanaler ut i sjöar och vattendrag kan leda till ökad transport av näringsämnen, tungmetaller, humus och partiklar ut i vatten. Passeras diken, vattendrag eller källflöden ökar riskerna. Dikesrensning och skyddsdikning efter slutavverkning kan påverka vattenkvaliteten genom en ökad risk för

**KUNGÄLV
KOMMUN**

<p>transport av näring, tungmetaller, humus och partiklar. - Dragning av basvägar och skogsbilvägar kan ha stor påverkan på vattnets rörelse genom landskapet. Naturliga vattenflöden kan dämpas eller ledas om. Dessutom kan risken för läckage av näring, tungmetaller, humus och slam öka på motsvarande sätt som vid dikesrensning. - Avlägg av timmer och GROT mm kan ge upphov till läckage av näring och fenoler mm. - Bränsle- och fordonstankar kan ge spill och läckage av petroleumprodukter.</p> <p>Vår bedömning, utifrån samrådshandlingarna, är att vattenskyddsområdets primära och sekundära skyddszoner inte påverkar skogsbruket i sådan omfattning att skogsbruk avsevärt försvåras. Slutligen vill vi betona vikten av att GIS-skiktet med vattenskyddsområdenas avgränsning blir en del av det nationella GIS-skiktet med vattenskyddsområden. Förutom att det underlättar vårt arbete bedömer vi att det är en förutsättning för att medvetenheten och hänsynstagande till vattentäkter inom skogsbruket ska öka.</p>	
<p>Yttrande från Miljöenheten</p>	<p>Kommunens bemötande</p>
<p>Paragraf 12 I paragraf 12 a föreslås att man lägger till "yrkesmässig" så att formuleringen blir: Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen får inte ske utan tillstånd.</p>	<p>Noterar, paragrafen justeras enligt förslaget.</p>
<p>Yttrande från Naturskyddsföreningen</p>	<p>Kommunens bemötande</p>
<p>Naturvårdsverket avstår från att lämna synpunkter i rubricerat ärende.</p>	<p>Noterat.</p>
<p>Yttrande från Trafikverket</p>	<p>Kommunens bemötande</p>
<p>Trafikverket har granskat remisshandlingarna och har inget att erinra mot ärendet.</p>	<p>Noterat.</p>
<p>Yttrande från fastighetsägare</p>	<p>Kommunens bemötande</p>
<p>Citat: "Jag har en fastighet som kommer att drabbas om det blir skyddsföreskrifter för Dösebacka vattenskyddsområde, Kungälv kommun. Fastigheten har funnits sedan 50-talet och vattenverket säker lika länge. På fastigheten har det tidigare bedrivits större verksamhet än vad det görs idag. Och det har fungerat i ca 70 år. Jag</p>	<p>Den aktuella fastigheten omfattas av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter med liknande innebörd, som de föreslagna, redan idag. Kommunen anser att formuleringen med förbud mot uppställning av arbetsfordon är motiverad med tanke på närheten till viktiga delar av vattentäkten.</p>

**KUNGÄLV
KOMMUN**

kommer inte kunna bedriva min verksamhet om det nya förslaget går igenom. Fastigheten kommer vara värdelös eftersom det är en industrifastighet och jag kommer inte kunna bedriva någon verksamhet. Jag kommer inte kunna expandera tex att bygga ytterligare en hall. Jag kan inte ställa upp mina maskiner på utsidan som jag har i min verksamhet. Jag vill överklaga beslutet”.

De om bedöms som sakägare kommer att ha rätt att överklaga beslutet om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter när kommunfullmäktige tagit beslutet inom överklagandetiden. Dock kommer beslutet att gälla omedelbart även om det överklagas.

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2022-04-27

Sida

24 (40)

§ 103/2022

Beslut om inrättande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Dösebacka vattentäkt (Dnr KS2016/1248)

Sammanfattning

I Dösebacka finns en kommunal grundvattentäkt med ett vattenskyddsområde och tillhörande skyddsföreskrifter fastställda 1992. Grundvattnet utgörs av naturligt grundvatten. Det finns också möjlighet att infiltrera vatten från Göta älv i konstgjord infiltration, men detta görs inte idag. Dösebacka var tidigare Kungälv's huvudvattentäkt och den används idag kontinuerligt för råvatten till Kungälv's vattenverk för att bland annat skapa redundans i systemet.

Dösebacka har i den regionala vattenförsörjningsplanen från GR pekats ut som viktig och av mellankommunal betydelse. I planen beskrivs Dösebacka som en viktig grundvattenförekomst (Enligt VISS, Vatteninformationssystem Sverige, kallad Diseröd Södra).

Grundvattenförekomsten Diseröd Södra, i vilken Dösebacka vattentäkt ingår, är också utpekad i länsstyrelsens remissupplaga av sin regionala vattenförsörjningsplan. Syftet med att inrätta detta vattenskyddsområde är att skydda Dösebacka vattentäkt i ett långsiktigt perspektiv. Inrättande av vattenskyddsområden med skyddsföreskrifter gör det möjligt att reglera riskfyllda verksamheter och åtgärder så att vattnet, nu och i framtiden, kan användas för sitt ändamål som vattentäkt.

Genom att ett område förklaras som vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter meddelas:

- stärks skyddet för vattenförekomsten.
- tydliggörs vattenförekomstens planmässiga betydelse.
- förtydligas vad som gäller utifrån miljöbalken.

Vattenskyddsområde för Dösebacka vattentäkt inrättas med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken, och tillhörande vattenskyddsföreskrifter beslutas med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken. Föreskrifterna ska gälla omedelbart även om de överklagas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Beslut om inrättande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Dösebacka vattentäkt

Bilaga Bilaga 1 Dösebacka Vattenskyddsområde karta

Bilaga Bilaga 2 Förslag till förskrifter_Dösebacka_20220319

Bilaga Dösebacka_TB_20220319

Bilaga Protokollsutdrag - Beslut om inrättande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Dösebacka vattentäkt - Utskottet för Samhälle och utveckling

Förslag till kommunfullmäktige

1. Vattenskyddsområde för Dösebacka vattentäkt inrättas med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken, och tillhörande vattenskyddsföreskrifter beslutas med stöd av 7 kap. 22 §

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLV'S
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2022-04-27

Sida

25 (40)

miljöbalken.

2. Föreskrifterna gäller omedelbart även om de överklagas.

Expedieras till:

För kännedom till:

miljoenheten@kungalv.se

vastragotaland@lansstyrelsen.se

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (2)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Emil Friberg

2023-04-24

Utredning och förslag om ny nivå för habiliteringsersättningen (Dnr KS2023/0502-1)

Sammanfattning

Förvaltningen har fått i uppdrag att utreda och föreslå en ny nivå för habiliteringsersättningen från och med 2023-07-01. Nuvarande nivå ligger på 40 kronor per dag.

Baserat på budgetförutsättningar och omvärldsbevakning föreslås en höjning av habiliteringsersättningen med 100 procent från och med den 1 juli 2023. Det ger en ersättning på 80 kr per genomförd dag.

Juridisk bedömning

Habiliteringsersättningen är inte reglerad i lag, förordning eller föreskrift och innebär ingen skyldighet för kommunen att betala ut.

I förarbetena till LSS-lagen framgår att kommunerna rekommenderas att lämna viss ersättning till deltagare i daglig verksamhet (habiliteringsersättning).

Förvaltningens bedömning

Habiliteringsersättningen betalas ut till personer med beslut om daglig verksamhet/sysselsättning enligt LSS, SOL då de deltar i den dagliga verksamheten.

Daglig verksamhet är en lagstadgad insats enligt LSS-lagen. Daglig verksamhet ska vara en stimulerande, utvecklande och personligt anpassad sysselsättning. Personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärsarbete och inte utbildar sin kan få en daglig verksamhet. Insatsen omfattar personer med utvecklingsstörning, autism eller autismsliknande tillstånd samt personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom. Kommunen bedömer varje enskild ansökan och avgör vem som får insatsen daglig verksamhet.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet har koppling till kommunfullmäktiges strategiska mål om en trygg omsorg med valmöjligheter genom hela livet.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet är i linje med mål 3 om att säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar och mål 8 som handlar om att verka för full och produktiv sysselsättning.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Ärendet har koppling till program och plan för social hållbarhet – ökat innanförskap samt funktionshinderplan.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Ersättningen är uppskattad av de brukare som får den. En höjning av ersättningen skulle kunna påverka självkänsla och självförtroende samt ge ytterligare stimulans och motivation för att arbeta.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Förslag till beslut bedöms inte påverka arbetsbelastning, arbetsmiljö eller personella resurser.

Ekonomisk bedömning

Förvaltningen har avsatt 1,2 miljoner kronor för ökning av habiliteringsersättningen. Budget ligger idag på 1,8 miljoner kronor, vilket ger en total budget på 3,0 mkr.

Ersättningsnivån i närliggande kommuner varierar idag från 40 till 126 kr per genomförd dag.

Kommun	Heldag
Göteborg	126
Ale	40
Tjörn	53
Härryda	45
Orust	60

Utöver habiliteringsersättningen rekviderar kommunen årligen medel från Socialstyrelsen som betalas ut två gånger per år till den som medverkar vid daglig verksamhet. Detta ger ett tillskott på ca 9000 kronor per år och brukare. Denna utdelning är separat och kan upphöra och bör därför inte blandas ihop med den ordinarie ersättningen.

Baserat på tilldelad budget och omvärldsbevakning föreslår förvaltningen en höjning av habiliteringsersättningen med 100 procent - från dagens 40 kr till 80 kr per dag.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Habiliteringsersättningen höjs med 100%. Det ger en ersättning på 80 kr per genomförd dag.
2. Beslutet gäller från och med den 1 juli 2023.

Lena Arnfelt
Sektorchef

Pia Jakobsson
Ekonomichef

Expedieras till:

För kännedom till:

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-05-24

Sida

24 (26)

§ 141/2023

Utredning och förslag om ny nivå för habiliteringsersättningen (Dnr KS2023/0502)

Sammanfattning

Förvaltningen har fått i uppdrag att utreda och föreslå en ny nivå för habiliteringsersättningen från och med 2023-07-01. Nuvarande nivå ligger på 40 kronor per dag.

Baserat på budgetförutsättningar och omvärldsbevakning föreslås en höjning av habiliteringsersättningen med 100 procent från och med den 1 juli 2023. Det ger en ersättning på 80 kr per genomförd dag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Utredning och förslag om ny nivå för habiliteringsersättningen

Yrkanden

Laila Persson (UP): 3. Förvaltningen ska planera för ytterligare höjningar per år av habiliteringsersättningen till minst 120 kronor inom mandatperioden.

Anders Holmensköld (M): Avslag på Laila Persson (UP) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Laila Perssons (UP) och Anders Holmenskölds (M) och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå Laila Perssons (UP) yrkande.

Omröstning begärs. kommunstyrelsens godkänner följande propositionsordning:
Ja-röst för bifall till Anders Holmenskölds (M) yrkande och
Nej-röst för bifall till Laila Perssons (UP) yrkande.

Omröstningsresultat

Med 9 ja-röster för Anders Holmenskölds (M) yrkande och 8 nej-röster för Laila Perssons (UP) yrkande antar kommunstyrelsen Anders Holmenskölds (M) yrkande.

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
William Hult (S)	X		
Anders Holmensköld (M)	X		
Gun-Marie Daun (KD)		X	
Ove Wiktorsson (C)		X	
Pia Gillerstedt (S)	X		
Patrik Ryberg (SD)		X	
Anna Vedin (M)	X		
Elisabeth Mattsson (L)		X	
Jonas Andersson (S)	X		

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-05-24

Sida

25 (26)

Laila Persson (UP)		X	
Marcus Adiels (M)	X		
Greger Plannthin (SD)		X	
Emelie Gillberg (S)	X		
Erik Martinsson (MP)	X		
Ilona Waern (KD)		X	
Erik Andreasson (V)		X	
Charlotta Windeman (M)	X		
Summa:	9	8	0

Förslag till kommunfullmäktige

1. Habiliteringsersättningen höjs med 100%. Det ger en ersättning på 80 kr per genomförd dag.
2. Beslutet gäller från och med den 1 juli 2023.

Laila Persson (UP) lämnar en anteckning till protokollet, se bilaga.

Expedieras till:

För kännedom till:

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Anteckning till protokollet från Utvecklingspartiet till KS 2023-05-24, ärende 19, KS2023/0502-1 Utredning och förslag om ny nivå för habiliteringsersättningen:

Utvecklingspartiet börjar med att tacka majoriteten för ett bra beslut. En dubblering av habiliteringsersättningen från 40 kr/dag till 80 kr/dag from 1 juli 2023 är ett jättebra och viktigt beslut för en icke-prioriterad målgrupp.

Som många säkert vet lade Utvecklingspartiet redan i april 2022 fram en motion om att dubblera habiliteringsersättningen (den så kallade flitpengen) till de av våra medborgare som har daglig verksamhet. Det är personer som har autism, och/eller utvecklingsstörning eller annan förvärvad hjärnskada.

Motionen vi lade i april 2022 bereddes av kommunstyrelsen och i december 2022 i Fullmäktige avslag majoriteten denna motion med motiveringen att det inte finns medel i budgeten till detta ändamål.

Många av oss känner också till att ett av Socialdemokraternas viktigaste vallöften 2022 var just att tredubbla habiliteringsersättningen. För oss i Utvecklingspartiet kommer medborgarnas intressen alltid först, så idag har vi röstat ja till detta beslut. I samband med att beslutet togs gjorde Utvecklingspartiet ett tilläggsyrkande som hela oppositionen (Kristdemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet, Liberalerna och Sverigedemokraterna) ställde sig bakom.

Tilläggsyrkandet löd:

Förvaltningen ska planera för ytterligare höjningar per år av habiliteringsersättningen till minst 120 kr inom mandatperioden.

Tråkigt nog röstades detta tilläggsyrkande ner av majoriteten bestående av S, M och Mp. Varför är helt obegripligt. Det är sorgligt att inse att vissa partier i Kungälv sätter sina egna intressefrågor före ett beslut som hade gynnat de av våra medborgare som har daglig verksamhet och föverkligat Socialdemokraternas viktigaste vallöfte.

För Utvecklingspartiet
Laila Persson, gruppleadare

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-05-24

Sida

24 (26)

§ 141/2023

Utredning och förslag om ny nivå för habiliteringsersättningen (Dnr KS2023/0502)

Sammanfattning

Förvaltningen har fått i uppdrag att utreda och föreslå en ny nivå för habiliteringsersättningen från och med 2023-07-01. Nuvarande nivå ligger på 40 kronor per dag.

Baserat på budgetförutsättningar och omvärldsbevakning föreslås en höjning av habiliteringsersättningen med 100 procent från och med den 1 juli 2023. Det ger en ersättning på 80 kr per genomförd dag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Utredning och förslag om ny nivå för habiliteringsersättningen

Yrkanden

Laila Persson (UP): 3. Förvaltningen ska planera för ytterligare höjningar per år av habiliteringsersättningen till minst 120 kronor inom mandatperioden.

Anders Holmensköld (M): Avslag på Laila Persson (UP) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Laila Perssons (UP) och Anders Holmenskölds (M) och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå Laila Perssons (UP) yrkande.

Omröstning begärs. kommunstyrelsens godkänner följande propositionsordning:
Ja-röst för bifall till Anders Holmenskölds (M) yrkande och
Nej-röst för bifall till Laila Perssons (UP) yrkande.

Omröstningsresultat

Med 9 ja-röster för Anders Holmenskölds (M) yrkande och 8 nej-röster för Laila Perssons (UP) yrkande antar kommunstyrelsen Anders Holmenskölds (M) yrkande.

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
William Hult (S)	X		
Anders Holmensköld (M)	X		
Gun-Marie Daun (KD)		X	
Ove Wiktorsson (C)		X	
Pia Gillerstedt (S)	X		
Patrik Ryberg (SD)		X	
Anna Vedin (M)	X		
Elisabeth Mattsson (L)		X	
Jonas Andersson (S)	X		

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2023-05-24

25 (26)

Laila Persson (UP)		X	
Marcus Adiels (M)	X		
Greger Plannthin (SD)		X	
Emelie Gillberg (S)	X		
Erik Martinsson (MP)	X		
Ilona Waern (KD)		X	
Erik Andreasson (V)		X	
Charlotta Windeman (M)	X		
Summa:	9	8	0

Förslag till kommunfullmäktige

1. Habiliteringsersättningen höjs med 100%. Det ger en ersättning på 80 kr per genomförd dag.
2. Beslutet gäller från och med den 1 juli 2023.

Laila Persson (UP) lämnar en anteckning till protokollet, se bilaga.

Expedieras till:

För kännedom till:

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Pia Jakobsson

2023-06-09

Budgetunderlag samt hemställan om medel - Bohus räddningstjänstförbund (Dnr KS2023/1344-1)

Sammanfattning

Bohus Räddningstjänstförbund (BORF) har gjort en hemställan om att tillföras medel på totalt 5 850 000 kr för 2023 där 3 510 000 kr ska tillskjutas från Kungälv kommun respektive 2 340 000 kr från Ale kommun. BORF hänvisar till en rad kostnadsökningar som inte var kända vid tillfället då budgetramarna för 2023 fastställdes.

Enligt § 11 i Förbundsordningen står det i sista stycket: Om förbundet under budgetåret konstaterar eller förväntar kostnadsöverskridanden eller andra betydelsefulla avvikelser från budgeten ska man till förbundsmedlemmarnas kommunstyrelser redovisa orsakerna till avvikelserna och de korrigeringar som har vidtagits eller kommer att vidtas.

I hemställan framgår inte vilka åtgärder som vidtagits eller kommer vidtas för en ekonomi i balans.

Hemställan avslås med hänvisning till att Bohus räddningstjänstförbund enligt förbundsordningen §11 ska ta fram en handlingsplan för en ekonomi i balans

Juridisk bedömning

Enligt 3 kap. 7 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor ansvarar kommuner för att det finns räddningstjänst inom kommunen. Vidare ska kommunerna enligt denna bestämmelse ta till vara möjligheterna att utnyttja varandras resurser för räddningstjänst.

Ale och Kungälv kommuners räddningstjänst är organiserat i ett kommunalförbund, Bohus räddningstjänstförbund, för att ta hand om de uppgifter som vilar på en kommun enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). Uppgifterna för kommunalförbundet omfattar frågor om räddningstjänst, säkerhet och beredskap och att långsiktigt tillgodose krav och förväntningar enligt gällande lagar.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Bohus Räddningstjänstförbund (BORF) har gjort en hemställan om att tillföras medel på totalt 5 850 000 kr för 2023 där 3 510 000 kr ska tillskjutas från Kungälv kommun respektive 2 340 000 kr från Ale kommun.

BORF hänvisar till en rad kostnadsökningar som inte var kända vid tillfället då budgetramarna för 2023 fastställdes. Enligt § 11 i Förbundsordningen står det i sista stycket: Om förbundet under budgetåret konstaterar eller förväntar kostnadsöverskridanden eller andra betydelsefulla avvikelser från budgeten ska man till förbundsmedlemmarnas kommunstyrelser redovisa orsakerna till avvikelserna och de korrigeringar som har vidtagits eller kommer att vidtas.

I hemställan framgår inte vilka åtgärder som vidtagits eller kommer vidtas för en ekonomi i balans.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet berörs av kommunfullmäktiges strategiska mål, 5. *Att medborgare och näringsliv ska känna ett ökat förtroende för kommunen.*

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har koppling till Agenda 2030:s delmål 16.6 om att bygga effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Utöver Bohusläns räddningstjänstförbunds förbundsordning bedöms inga andra styrande dokument beröras.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Då en redovisning av åtgärder som vidtagits eller kommer vidtas för en ekonomi i balans inte har presenterats har en bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv inte kunnat göras.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv.

Då det inte finns en handlingsplan med åtgärder för en ekonomi i balans kan en bedömning av påverkan på förbundets medarbetare inte göras.

Ekonomisk bedömning

Tjänsteskrivelsen som behandlats av BORFS: direktion beskriver det ekonomiska läget och de förändrade förhållanden som inte fullt ut kunde överblickas vid budgetarbetet inför 2023. Det befarade underskottet beräknas för 2023 att landa på nästan 6 mkr. Detaljerad beskrivning finns i bilaga till tjänsteskrivelse från BORF.

Enligt § 11 i förbundsordningen står det i sista stycket: Om förbundet under budgetåret konstaterar eller förväntar kostnadsöverskridanden eller andra betydelsefulla avvikelser från budgeten ska man till förbundsmedlemmarnas kommunstyrelser redovisa orsakerna till avvikelserna och de korrigeringar som har vidtagits eller kommer att vidtas.

I hemställan framgår inte vilka åtgärder som vidtagits eller kommer vidtas för en ekonomi i balans.

Kungälv kommun fattar i regel inte beslut om tilläggsanslag under löpande år. När enheterna inom Kungälv kommun prognostiserar underskott är uppdraget att ta fram en handlingsplan som gen en ekonomi i balans.

Det finns inga medel inom kommunens budgetram för att täcka räddningstjänstförbundets hemställan.

Förslag till beslut

Hemställan avslås med hänvisning till att Bohus räddningstjänstförbund enligt förbundsordningen §11 ska ta fram en handlingsplan för en ekonomi i balans.

Haleh Lindqvist
Kommundirektör

Pia Jakobsson
Ekonomichef

Expedieras till:

För kännedom till:

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (1)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2023-06-20

Val av nämndemän till Göteborgs tingsrätt 2024-2027 (Dnr KS2023/0478-2)

Sammanfattning

Kommunfullmäktige skall välja nämndemän för tjänstgöring i tingsrätten för valperioden 2024 – 2027. Tingsrätten har fastställt antalet nämndemän för Kungälv kommun till 25.

Nämndemannauppdraget är helt opolitiskt. Som nämndeman är man lekmannadomare och representerar inte något parti. Val av nämndemän ska enligt riksdagsbeslut ske året efter det allmänna valen just för att markera att uppdraget inte är politiskt. Kommunen ska inte lämna uppgift om vilket parti som nominerat nämndemannen.

Förslag till beslut

Följande personer föreslås som nämndemän till Göteborgs tingsrätt:

Oskar Engdahl
kommunsekreterare

Expedieras till:

Göteborgs tingsrätt
Sandra Casperson
Jonna Bakkum

För kännedom till:

Nämndsamordnare, namndsamordnare.tgg@dom.se

Kungälv kommun

Val av nämndemän till Göteborgs tingsrätt för perioden 2024-2027

Göteborgs tingsrätt får härmed anmäla att nämndemän för tjänstgöring i tingsrätten ska väljas av kommunfullmäktige för valperioden 2024–2027.

Tingsrätten har fastställt antalet nämndemän för Kungälv kommun till **25** st.

Då valda nämndemän måste genomgå obligatorisk utbildning samt kontroll innan de kan tjänstgöra har tingsrätten behov av uppgift om vilka nämndemän som valts **senast 1 oktober 2023**. Om kommunen inte kan välja samtliga nämndemän före 1 oktober 2023 är det viktigt att så många som möjligt väljs före 1 oktober 2023 och att resterande nämndemän väljs snarast möjligt därefter.

Nämndemän för tjänstgöring i ungdomsmål kommer att utses av domstolen. Kommunen behöver alltså inte utse nämndemän särskilt för detta.

Tingsrätten vill be om att få en sammanställning över de valda nämndemännen i kalkylbladsformat, t.ex. Excel. När ni skickar oss uppgift om vilka nämndemän som valts behöver vi nedanstående uppgifter för att kunna kontrollera nämndemännen:

- Personnummer
- Efternamn, tilltalsnamn
- Mobiltelefonnummer
- E-postadress

Ni ska **inte** lämna uppgift om vilket parti som nominerat nämndemännen.

I sitt val av nämndemän bör kommunen tänka på följande.

- Enligt 4 kap. 7 § rättegångsbalken, som handlar om val av nämndemän, ska en allsidig sammansättning av nämndemannakåren eftersträvas med hänsyn till ålder, kön, etnisk bakgrund och yrke. Om det finns flera alternativa sätt att uppnå en allsidig sammansättning, bör de personer väljas som inte tidigare tjänstgjort som nämndemän eller de som tjänstgjort kortast tid.
- Nämndemannauppdraget är helt opolitiskt. Som nämndeman är man lekmannadomare och representerar inte något parti. Val av nämndemän

DATUM
2023-03-02DIARIENR
54/TGG 2023, doss. 2.25

ska enligt riksdagsbeslut ske året efter de allmänna valen just för att markera att uppdraget inte är politiskt.

- Det är viktigt att den som väljs till nämndeman behärskar svenska språket så väl att det inte uppstår några problem för denne att tillgodogöra sig vad som avhandlas under en rättegång. Historiskt har det funnits exempel på nämndemän som inte behärskar det svenska språket tillräckligt bra.
- Att de som väljs till nämndemän är informerade om uppdraget och att de åtar sig uppdraget frivilligt. Information bör också lämnas om att domstolen kommer kontrollera behörigheten och lämpligheten hos den som har utsetts till nämndeman, bl.a. genom kontroll i belastningsregistret.

Valbarhet som nämndeman

1. Valbar till nämndeman är den som är svensk medborgare som inte är underårig, är i konkurstillstånd eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.
2. För att vara valbar till nämndeman i tingsrätt krävs att personen är folkbokförd i den kommun som väljer nämndemannen.
3. Den som är lagfaren domare, anställd vid domstol, åklagare, polisman eller advokat eller någon annan som har till yrke att föra andras talan inför domstol får inte vara nämndeman.
4. Ingen får samtidigt vara nämndeman i en hovrätt och i en tingsrätt.
5. Till nämndeman får endast den utses som med hänsyn till omdömesförmåga, självständighet, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppdraget.

Göran Lundahl

Lagman

 BESLUTANDE
Göran Lundahl, lagman

FÖREDRAGANDE
Marcus Forsberg, administratör

ÄRENDE

Beslut om antal nämndemän enligt 1 § förordning (1983:382) om antalet nämndemän i de allmänna domstolarna och de allmänna förvaltningsdomstolarna och fördelning av nämndemännen inom tingsrättens domsaga enligt 4 kap. 5 § 2 st. rättegångsbalken.

BESLUT

Tingsrätten beslutar att antalet nämndemän vid Göteborgs tingsrätt under perioden 2024–2027 ska vara 410 st.

Inom domsagan fördelas nämndemännen mellan kommunerna i förhållande till kommunernas folkmängd per den 31 december 2022 enligt följande:

Göteborgs stad	303 st.
Partille kommun	20 st.
Härryda kommun	20 st.
Kungälv kommun	25 st.
Öckerö kommun	6 st.
Mölndals stad	36 st.

Marcus Forsberg /

Kopia till:

Ovan nämnda kommuner.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Sid 1 (1)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2023-06-22

Val av ombud till Inera AB mandatperioden 2023 - 2026 (Dnr KS2022/2243-142)

Sammanfattning

Kommunfullmäktige ska välja ett ombud och en ersättare till Inera ABs årsstämmor för mandatperioden 2023 – 2026.

Förslag till beslut

1. NN väljs till ombud för Inera ABs årsstämmor mandatperioden 2023-2026. Vid förfall för NN går NN in som ersättare.

Oskar Engdahl
kommunsekreterare

Expedieras till:

Inera AB
Sandra Casperson
Jonna Bakkum
Internservice
För kännedom till:

Denna behandling '117/23 Val av kommunrevisor till Donationsstiftelser' har inget tjänsteutlåtande.

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-05-26

Sida

5 (5)

§ 14/2023

Val av kommunrevisor till Donationsstiftelser (Dnr KR2023/0003)

Sammanfattning

Kommunfullmäktige ska utse en kommunrevisor och en ersättare till kommunens donationstiftelser.

Sociala fonder

- Gunnar och Elsa Ornäs fond för handikappade
- Samfond för behövande
- Gustaf E Falcks donationsfond

Skolans fonder

- Skolans samfond för gymnasiet
- Skolans samfond för grundskolan
- Elevrådets miljöstipendium
- Bild och form/grafisk design gymnasiet

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Val av kommunrevisor till Donationsstiftelser

Förslag till kommunfullmäktige

1. Från 2023-06-30 väljs Thomas Karlsson (L) till kommunrevisor för kommunens följande donationsstiftelser:

- Gunnar och Elsa Ornäs fond för handikappade
- Samfond för behövande
- Gustaf E Falcks donationsfond
- Skolans samfond för gymnasiet
- Skolans samfond för grundskolan
- Elevrådets miljöstipendium
- Bild och form/grafisk design gymnasiet

2. Från 2023-06-30 väljs Björn Brogren (S) till ersättare för kommunrevisorn för kommunens följande donationsstiftelser:

- Gunnar och Elsa Ornäs fond för handikappade
- Samfond för behövande
- Gustaf E Falcks donationsfond
- Skolans samfond för gymnasiet
- Skolans samfond för grundskolan
- Elevrådets miljöstipendium
- Bild och form/grafisk design gymnasiet

KOMMUNREVISIONEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (1)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2023-06-22

Beslut om efterträdarval (Dnr KS2022/2318-3)

Sammanfattning

Länsstyrelsen har inkommit med beslut om ny ledamot i Kommunfullmäktige för Ingela Rossi (S).

Länsstyrelsen har utsett Erika Sjöblom (S) till ny ledamot för kommunfullmäktige från och med 4 maj 2023 till och med 14 oktober 2026.

Länsstyrelsen har utsett Anne-Lise Lindström (S) till ny ersättare för kommunfullmäktige från och med 4 maj 2023 till och med 14 oktober 2026.

Förslag till beslut

1. Informationen antecknas till protokollet.

Oskar Engdahl
kommunsekreterare

Expedieras till:

För kännedom till:

Länstyrelsen
Västra Götaland

Protokoll

1 (3)

Datum
2023-05-31

Ärendebeteckning
201-19179-2023

Kungälv kommun

Ny ledamot och ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Beslut

Länstyrelsen beslutar att utse ny ledamot och ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 4 maj 2023 till och med den 14 oktober 2026.

Kommun: Kungälv kommun
Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
Ny ledamot: Erika Sjöblom
Avgången ledamot: Ingela Rossi
Ny ersättare: Anne-Lise Lindström

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Kungälv kommun har kommit in med en begäran om ny sammanräkning. Detta med anledning av att Ingela Rossi har avsagt sig uppdraget.

Motivering till beslutet

Om en ledamot i kommunfullmäktige avgår under valperioden, ska länstyrelsen efter anmälan utse en ny ledamot. Länstyrelsen ska vid behov även utse ersättare i kommunfullmäktige.

Bestämmelser som beslutet grundas på

14 kap. 13–23 §§ vallagen (2005:837).

Information

Bevis (protokollsutdrag) utfärdas för de som berörs av beslutet.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslutet har fattats av handläggare David Forsberg.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Protokoll
2023-05-31

2 (3)
201-19179-2023

Kopia till

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
Erika Sjöblom
Anne-Lise Lindström

Bilagor

1. Överklagandehänvisning Valprovsnämnden

Du kan överklaga beslutet hos Valprovsnämnden

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Valprovsnämnden.

Hur överklagar jag beslutet?

Lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tio dagar** från dagen för beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Valprovsnämnden som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 19179-2023.

Aktuella ledamöter och ersättare

De som berörs av beslutet har markerats med en asterisk (*) i följande sammanställning.

Kommun/region: Kungälv

Valkrets: Kungälv

Parti: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna

Invalsdatum: 2023-05-04

Ledamot

Haag, Camilla

Odhner, Frank Miguel

Mathiasson, Sandra

Eneroth, Jesper

Winblad, Ulrika

Andersson, Jonas

Gillerstedt, Pia

Kaldemark, Billy

Sjöblom, Erika *

Hult, William

Gillberg, Emelie

Gullbrantz, Carl Fredrik

Brogren, Ulrica

Westergren, Sandy

Haugland, Mona

Tengvall, Daniel

Wallin, Tobias

Ersättare

1. Ayewubo, Parker

2. Månsson, Cathrine

3. Lundborg, Bernt Lennart

4. Jähnke, Birgitta

5. Johansson Winblad, Ove

6. Jansson, My

7. Steen, Maria

8. Vikberg, Per Ante

9. Lindström, Anne-Lise *

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (1)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2023-06-20

Avsägelse från uppdrag i kommunfullmäktige och miljö- och byggnadsnämnden – Bo Franzon (M) (Dnr KS2023/1295-2)

Sammanfattning

Bo Franzon (M) har inkommit med en avsägelse från uppdrag som ledamot i kommunfullmäktige och ersättare i miljö- och byggnadsnämnden. Kommunfullmäktige ska behandla avsägelsen och om avsägelsen till kommunfullmäktige beviljas begära ny röstsammanräkning hos Länsstyrelsen.

Förslag till beslut

1. Bo Franzons (M) avsägelse från uppdrag som ledamot i kommunfullmäktige godkänns.
2. Beslutet översänds till Länsstyrelsen.
3. Bo Franzons (M) avsägelse från uppdrag som ersättare i Miljö- och byggnadsnämnden godkänns.
4. Till ersättare i miljö- och byggnadsnämnden utses NN.

Oskar Engdahl
kommunsekreterare

Expedieras till:

Jonna Bakkum
Sandra Casperson
Internservice
Soltak AB
Nämndsekreterare
Länsstyrelsen

För kännedom till:

From: Bo Franzon (M)
Sent: Thu, 1 Jun 2023 08:58:15 +0000
To: Oskar Engdahl
Subject: Avsägelse från kommunala uppdrag per omgående

Kungälv 2023-06-01

Jag avsäger mina kommunala uppdrag, dels fullmäktige dels min post som ersättare i miljö o byggnadsnämnden

Mvh
Bosse Franzon , Moderaterna

Skickat från [Outlook för iOS](#)

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (1)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2023-06-19

Avsägelse från uppdrag i beredningen för trygghet och stöd – Per-Ante Vikberg (S) (Dnr KS2023/1294-2)

Sammanfattning

Per-Ante Vikberg (S) har inkommit med en avsägelse från sitt uppdrag som ordförande i beredningen för trygghet och stöd.

Kommunfullmäktige har att ta ställning till avsägelsen samt utse ny ordförande om förslag finns.

Förslag till beslut

1. Per-Ante Vikbergs (S) avsägelse beviljas.
2. Till ny ordförande i beredningen för trygghet och stöd utses NN.

Oskar Engdahl
Kommunsekreterare

Expedieras till:

Soltak AB
Sandra Casperson
Jonna Bakkum
Nämndsekreterare
Internservice

För kännedom till:

From: Per-Ante Vikberg (S)
Sent: Thu, 1 Jun 2023 07:03:06 +0000
To: Thomas Alpner (M); Ulrica Brogren (S); Oskar Engdahl
Subject: Entlediganden

Kungälv's Kommunfullmäktige Tillhanda!

Av privata skäl begär härmed undertecknad om entledigande från uppdraget som ordförande i beredningen för Trygghet och Stöd samt begär följaktligen också entledigande från uppdragen som ordförande för Kungälv's Pensionärsråd samt som ordförande för Rådet för Funktionshinderfrågor. Undertecknad önskar att ovanstående begäran måtte tas upp vid nästkommande Kommunfullmäktigesammanträde.

Kungälv 2023-06-01

Per-Ante Vikberg
Socialdemokraterna
0763-418958

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (1)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2023-06-19

Avsägelse från uppdrag i Sociala myndighetsnämnden – Andriette Bågenholm (V) (Dnr KS2023/1396-2)

Sammanfattning

Andriette Bågenholm (V) har inkommit med en avsägelse från sitt uppdrag som ledamot i sociala myndighetsnämnden.

Kommunfullmäktige har att ta ställning till avsägelsen samt utse en ny ledamot om förslag finns.

Förslag till beslut

1. Andriette Bågenholms (V) avsägelse från uppdrag i sociala myndighetsnämnden beviljas.
2. Till ny ledamot i sociala myndighetsnämnden utses NN.

Oskar Engdahl
kommunsekreterare

Expedieras till:

Nämndsekreterare
Soltak AB
Sandra Casperson
Jonna Bakkum
Internservice

För kännedom till:

From: Andriette Bågenholm
Sent: Thu, 15 Jun 2023 16:43:13 +0200
To: Oskar Engdahl
Subject: SMN

Hej
Jag kommer vara i Barcelona resten året. Så jag avsäger mig mitt uppdrag i SMN.

Är tillbaka i januari igen. Hoppas jag då blir invald igen

Med vänlig hälsning
Andriette Bågenholm

My website (films, books, art, photos)
<https://andrietteb.wordpress.com>